

مہملہ گرتے شہیتان

کتیبی دووہم

ٹامادہ کردن و کردنه PDF

نوسینی: ماکوان کہریم

۲۰۱۸

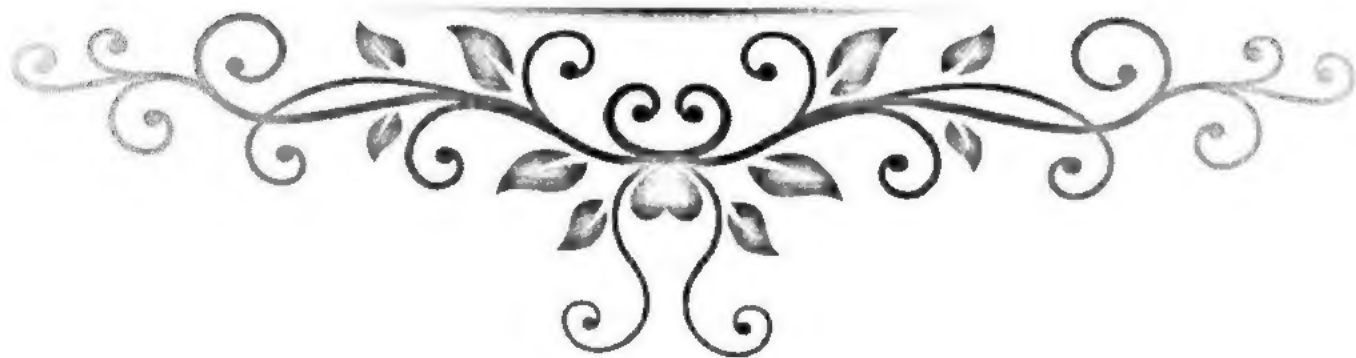
روژگار کہرکی

کٽیٻی ژماره (۱۴) له بټلا وکړاوه کانی بزاقی نوی

مه مله که ټی شنه ستان

کٽیٻی دووهم

نوسینی: ماکوان کهریم

چاپی یه کهم: ۲۰۱۸

ناوی پەرتوك:

مەملەكەتى شەيتان - كىتەبى دووھە

نوسەر: ماكوان كەرىم

پیداچونەو: شەوبۆ جەلال

دیزاینەر: چاپك

چاپخانه: كەمال

تیراژ: ۱۰۰۰

چاپى يەكەم: ۲۰۱۸

ژمارەى سپاردن:

لە بەرپۆوەبەرایەتى گشتى كىتەبخانە

گشتییهكان ژمارەى سپاردنى (۱۸۸۴) ى

سالى (۲۰۱۶) ى پیدراو.

ئامادەکردن و کردنه PDF روژگار کەرکۆکی

وویستن بەتەنهایی هیچ کاریکت بۆ ناباته پێشهوه
وویستن دەبیّت لەگەڵیدا هەنگاو هەلبێتیتەوه

بەناوی خۆی کارزان و کاربەجی

بسم الله الذي لا يضر مع اسمه شيء في الأرض ولا في السماء وهو السميع العليم اللهم صلي وسلم
و بارك على سيدنا محمد رسول الله و على آله و صحبه أجمعين
پيشه‌کی

ئەم ڕوداوانەى کە لە شیوەى نۆقیل دا نوسراوەتەوێ کار لەسەر چوار تەوهرى سىحر و
جادو دەکات، ئەوانیش ئەوانەن کە چۆن بزانی سىحرمان لیکراوە و چۆن ئەیدۆزینەوێ و
خۆمانى لى ڕزگار دەکەین.

جادوی یەكەم:

هەر کات ئافرهتێك چووێ جیشتخانەى ماله‌كەى و هه‌ستى به‌ ته‌مه‌لى و لاشەى لاواز کردو
زەوقى نەبوو لەگەڵ خواردن دروست کردندا دواى دروستکردنى جیشت و نانه‌كەى بۆماوێ
رۆژێك تا سى ڕۆژ لەسەر جیگادا دەمینیتەوێ و ماندوو دەبێت، ئەشیت لەگەڵ ئەم حالەتەدا
جۆره‌ كرم و قالۆنچەیه‌كى زۆر ببینرێت، یاخود شارە میروله‌ لەناو جیشتخانەكەدا هه‌بێت،
ئەمەش بەلگه‌یه‌ له‌ سەر بوونی سىحر

جادوی دووهم

زیاتر له‌ پیاو روو ئەدات له‌ ناو ماله‌كەى خۆیدا ژيانى قورسه‌و زۆر نا ئارامه‌و هه‌ست به‌
دل ته‌نگى دەکات، به‌هیچ شیوه‌یه‌ك هه‌ز به‌ هاتنه‌وه‌ى ناكات بۆ ماله‌كەى خۆى. پێچه‌وانه‌كه‌شى
ئەوه‌یه‌ له‌دمره‌وه‌ى مالى خۆیدا زۆر ئارام و له‌ خوشى و شادیداوه‌ك ئەوه‌ وایه‌ هیچ رووى
نەدایت، ئەمەش جۆریكى تره‌ له‌ جادوى جادوبازان، بۆ ئافره‌تیشه‌ به‌ هه‌مان شیوه‌ واته‌ له‌
مالى خۆیدا هه‌میشه‌ له‌ خه‌مۆكى و كه‌ئابەو نارەحه‌تیداوه‌ هه‌موو ماله‌كه‌ به‌جوارده‌وریدا
ده‌سوڕیتەوه‌، له‌دمره‌وه‌ى ئەوه‌ماله‌ى كه‌تیدا نیشتە جێیه‌ هیچ خه‌مۆكیه‌ك تۆشى نابێت و زۆر
ئاسای و دل خوشه‌.

جادوی سییه

له ولاتی ئیمه دا کهم روونه دات، مه گهر جادو بازو ساحیره ئیرانییه کان بیکهن، نهویش نهومیه له ناو خانه واده کهتدا شتی سهیرو سهمه ره روونه دات، له پر تارمایه ک دهبینی راده کات، دمنگی قابله مه و قاپ و قاچاخ دیت یان مال پاک دمکه یته وه و ماله کهت پیس دهبیته وه، یاخود جلی ماله کهت هه ل دهریژریت، ناتوانیت ماله کهت کۆکه یته وه هه میسه پرژو بلا وه.

جادوی چواره م

کاتی گه پانه وموت بۆ ناو ماله کهت هه ست به بۆنی ناخۆش دمکه ییت، یاخود له پر بۆنی دوو که ل یان سوتاوی دیت و به په له راده که ییت ته ماشای ژورمه کان و غازو بۆر یو نهوت زۆپا و.. هتد دمکه ییت هیچ رووی نه دا وه یاخود له ژووری کدا دمخه ویت هه میسه خه وی ناخۆش دهبینیت که جیگا کهت ده گۆریت هیچ کیشه ت نامنیت، یاخود ژوورمه که ده گۆریت ئاسای دهبیته وه نه وه ش مانای وایه سیجر له و ماله کرا وه.

جا بۆ نه وه ی خوینهر تووشی ترس و دلّه راوکی نه بییت، له دوا ی خویندنه وه ی پیشه کی و جوړه کانی سیجر، بۆیه لی ره دا چارمه سه ریش باس دمکه یین تا توی خوینهر نه گهر هاتوو، نیشانه کانی سیجر و جادو که له سه رموه ئاماژمه ان پیداه بینی له خۆت یاخود په کی ک له نزیکان و نه ندامانی خیزانه کهت بتوانیت خۆت سیجره که به تال بکه یته وه، نهویش به خویندنی نایه ته کانی به تال گردنه وه ی سیجر.

سورته ی نه عراف:

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۝ ۱۱۷

ئیمه ش نیگامان نارد بۆ موسا که دارعه سا کهت فری بده، جا ده ستبه جی (ههر که فرییدا)

نه و فرو فیله ی که دمیان کرد هه مووی هه للووشی.

فَرَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ ۱۱۸

نه وسا ئیتر حه ق چه سبا و ده رکه وت و بوو چه لیش بو مو وه نه وه ی نه وان دمیان کرد.

فَعَلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ ۝ ۱۱۹

ئیتیر له و گۆر په پانه دا (فیرعه ون و داروده سته که ی) شکستیان پیه ی ترا و به سه ر شۆری و

شه رمه زاری گه پانه وه.

مهمله که تی شهیتان - کتبی دووه.....نوسینی: ماکوان کهریم

وَأَلْقَى السَّحَرَةَ سَاجِدِينَ ١٢٠

(کاتیک دلتیابوون نهوه موعجزیهوه لهدسه لاتی ناده میزادا نیه) جادووگه ران خران بهروودا سوژده بهر بوون بۆ خوا.

سورتهی یونس

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ٧٩

(ئینجا فیرعهون فهرمانی داو) وتی: ئادهی ههرچی جادووگه ری زاناو شارمزا ههیه بۆم بئین و بۆم کۆ بکه نه وه.

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى اَلْقُوا مَا اَنْتُمْ مُلْقُونَ ٨٠

کاتی که جادووگه ران هاتن و (بریاردر جادووگه ری خویان بنوینن و (معجزة) ی چه زه رتهی موسا به تال بکه نه وه) موسا بئی وتن: دهی چیتان ههیه بیخه نه روو!

فَلَمَّا اَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِالسِّحْرِ اِنَّ اللَّهَ سَيُطْلِعُهُ اِنَّ اللَّهَ لَا يَصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ٨١

نه وسا (جادووگه ران، جادووی خویان نواند) موسا وتی ههرچی کردوتانه و نیشانی نه وه خه لکه تان داوه هه مووی جادوه و هه چی تر، بیگومان خوا دوا ی تاویکی تر پووچی دهکاته وه، به راستی خوا کرده وهی خرابکاران چاک و سه رکه وتوو ناکات.

وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ٨٢

به لگو خوا حه ق و راستی ده چه سه پینیت به فه رمان و ویستی خوی ههر چه نه ده تاوانکارو تاوانباران پئیان ناخوش بیت.

له کوتاییدا سورتهی طه

قَالُوا يَا مُوسَى اِمَّا اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّا اَنْ نُّكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَلْقَى ٦٥

(نه وسا جادووگه ران) وتیان: نهی موسا یا تۆ ده سته به کار به و (گوچانی خوت فری بده) یا

ئیمه سه رته تا ده ست پی ده که یین؟

قَالَ بَلْ اَلْقُوا فَاِذَا جِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخِيلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنْهَا تَسْعَى ٦٦

(موسا) وتی: (نه خیر) ئیوه ده ست پی بکه ن، (که ده ستیان پی کرد) پهت و گوریس و

گوچانه کان له بهر چاویان که وتنه جووله (وهک مار).

فَاَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى ٦٧

موسا له دلی خویدا (که میک) ترس دایگرت.

قُلْنَا لَا تَخَفْ اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعْلَى ٦٨

مەملەكەتى شەپتان - كىتەپى دووھىم نوسىنى: ماكوان كەرىم

(نىگامان بۇ كىردو) وتمان: مەترسەو دىنباھە كە ھەر تۆ بەرزو بلىندو سەرگەوتوو دەبى.
وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلَقَفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ سَاحِرٌ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ٦٩
نەوھى كە لە دەستى راستايە (واتە گۆجانەكەت) فرىى بدە، ھەرچى نەوانە كىردوويانە
دەيماشىتەوھو ھوتى دەدات، چونكە نەوھى كە كىردوويانە فىل و تەلەكەى جادووگەرە،
جادووگەرىش بۇ ھەركوئى بچىت و (ھەرچى بكات) سەرگەوتوو نابىت.
نەگەر كرا بە ئاو بېرژىنە بە مالەكەدا و بەو ژورانەى كە گومانى سىجىرى لىدەكرىت بە
پشتىوانى خوا، بە نەمرى پەرورەدگار بە تال دەبىتەوھ.
ئەمە پوختەيەك بوو لە كىتەپى دووھى مەملەكەتى شەپتان.
جىگەى خۆشەيەتى لىرەوھ سوپاسى ئەو ستافە بەرپەزە بكەم كە ھاوکارم بوون لەكاتى لە
چاپدان و كۆكردنەوھو بلاوكردنەوھو دىزىنى، بەتايبەت كاك جوتيارو بنەمالە بەرپەزەكەيانو
كاك سەردار، كاك رېكان، كاك رېباز، كاك ھەيدەر و كاك كۆويست، كاك ھەرمائىش.
ھەرودھا لەسەر نەركى خۆشكى بەرپەزەمان ھەتاو عادل گۆران لە چاپدراوھ، خواى گەورە
بىخاتە سەر تەرازوى چاكەكانى.

پاڭىزى ۲۰۱۸

فرىدريكستاد - نەروىچ

ماكوان كەرىم

سه‌ره‌تایه‌کی ترسانک

دوای نه‌وه‌ی ماو‌یه‌کی زۆر ئارام بو‌بومه‌وه له‌و باره‌ گرژیه‌ی که بۆم دروست بو‌بوو له‌لایه‌ن چه‌زقیل و سه‌سیل و بنه‌ماله‌ی کاک عه‌بدو‌لا و نه‌و هه‌موو نارچه‌تی و کاره‌ساتای که بینمو به‌سه‌رمدا هات له‌ مردنی هێرۆ و کاک مسته‌فا، هه‌روه‌ها نازاردانی خۆم و فراندنی چه‌زقیل که تا ئهم کاته‌ش نازانم له‌ کو‌یه‌.

ئه‌وه‌نده نه‌بی‌ت که سه‌سیل وتی: چه‌زقیل له‌لایه‌ن ئه‌وانه‌وه له‌ ناو برا‌وه‌! له‌راستیدا زۆر بر‌وام به‌ قسه‌ی سه‌سیل نییه‌، چونکه وه‌ک پێش‌تریش ئاماژه‌م پێدا‌بوو س‌روشتی جنۆکه وایه که زۆر درۆزن، ئه‌وه‌ی راستی بی‌ت نای‌لین، عه‌لی یه‌مه‌نی ئه‌وه‌ی بۆ باس کرد‌بووم!

ماو‌یه‌کی زۆر بوو هیچ دهن‌گوباسیان نه‌بوو، به‌رده‌وام بووم له‌ ژيانی ئاسایی خۆم، له‌پ‌ر له‌لایه‌ن عه‌بدو‌لا هه‌ولێری و نازیزه‌وه په‌یوه‌ندیم پێ‌وه ک‌را. عه‌بدو‌لا هه‌ولێری ووتی: برا دێین بۆ مالتان. ماکوان: یاخ‌وا به‌خیر‌بین.

که هاتن ژنیکی خه‌لکی که‌رکوکیان له‌گه‌لدا بوو، ناوی روناک بوو. دوای دانێشتن و قسه‌ کردن کاکه عه‌به‌ی هه‌ولێری که‌وته قسه‌ و ووتی: ماکوانی برام نه‌م نافرته توشی کێشه‌یه‌ک بووه به‌ل‌کو بۆی چاره‌سه‌ر بکه‌یت. وامزانی باسی ته‌لاق و جیا‌بوونه‌وه‌یه کاریکی کۆمه‌لایه‌تی، به‌لام وانه‌بوو. عه‌بدو‌لا که‌وته قسه‌ کردن باش نه‌یدم‌زانی بی‌گێڕێته‌وه، بۆیه رووی کرده روناک خان ووتی: خۆت بۆی باس بکه‌!

روناک خان باسی شتیکی زۆر سه‌یری کرد! باسی نه‌وه‌ی کرد که خاومنی چوار مندا‌له، مندا‌له‌کانی له‌ کوردستان بوون و پۆلیسی نه‌رویجی بۆی هینا‌وته‌وه بۆ نه‌رویج! ماکوان: ئه‌ی هاوسه‌ره‌که‌ت؟

روناک: جیا‌بوینه‌ته‌وه له‌ که‌رکوکه نه‌هاتۆته‌وه لایه‌نی دم‌روونی ئه‌ویش ته‌واو نییه‌.

ماگوان: له سهر چي جيا بونه ته وه؟

رونك: له دواي نه وه ي بريارماندا بگهړينه وه كوردستان، هه ستم كرد كه واخه سوم خوشحاله بوو به بوني نيمه له وي، چونكه خانويه كمان هه بوو پيشتر خه سومي تيدا دهر يا له قاتي يه كه م و قاتي دوو هميش درا بوو به كړئ نه و پارده كي و مرده گرت و مه سروفي خوي پيدد كرد.

دواي ماو ديهك له گهړانه وه مان بؤ كوردستان، ژياني ناسايمان به پيدد كرد. ناگام لي بوو خه سوم شتي زور سهيري ده كرد و خويني مريشكي ده گرت و ده كرد به حه وشه و دهر گاه دا و هه ميشه نيسقاني حه يوان و مريشكي بلا و ده كرد وه، زور پيس و چه پهلې بلا و ده كرد وه. له بهر دلي هاوسه ره كه شم هيچم نه ده وت، هه رچي جاره حه وشه و خوين و پيسيه كانم پاك ده كرد وه، به لام خه سوم توره دمبوو ليم و دديووت بؤ لايان ده به يت؟ نه وه بؤ هاوړيكانم دانا و!

رؤژنيك به هاوسه ره كه مم ووت كه وا دايكت شتيكي واده كات.

هاوسه ره كه م چوبوو پي ووتبو.

دايكي له وه لامدا پي ووتبو نه وه بؤ سهيد و پياوچا كه كانه خير ده كه م.

سه لآحي هاوسه رم: واز له دايكم بينه ژنيكي ساده يه، نه وه خيره ده يكات با دلي نه شكينين.

منيش له بهر دلي سه لآح هيچم نه ووت.

كچه گه و ره كه م ته مه ني ۱۹ ساله، شه ويكيان هاواري كرد ووتي: دايكه فريامكه وه خه ريكه

دهمخنكيين، به په له من و باوكي چووينه سه ري ته ماشامان كرد هيچ نيه. دواي نه وه ي كه

نارامان كرد وه هاتينه وه ژووري خومان.

له و ژووردي كچه كه مي لي بوو دوو خوشكه كه ي له گه لي بوون، به ته نها نه بوو له ژووردهك.

كه ميكي تري پيچوو ديسان كچه گه و ره كه م هاواري كرد دايكه باوكه فريام كه ون خنكام،

وامزاني شه پړانه له گه ل خوشكه كاني تريدا كه چوون گلپ هه لكرابوو هه ردوو خوشكه كه ي

تريشي به دياريه وه دانيشتبوون. باوكي ووتي با به په له بيبييه بؤ نه خوشخانه.

كچه كه م ناوي رؤشنا يه، هه رچي ليم پرسى رؤشنا چيه؟ چي بووه كچم؟

له وه لامدا ووتي: دايه نابيني نه و ژنه چؤن قزي له ملم نالاندووه و خه ريكه دهمخنكيينيت!

نيمه ش هيچمان نه ده بيني، به سه لآح-م ووت بابيبييه نه خوشخانه.

سه لآح: باشه با بيبييه، به لام بلتين چيه تي! چيان پي بلتين له وي، باشتره چاوهرئ

بكهين.

منيش قسەكەيم بههەند وەرگرت، ئەو شەو خۆم چومە لاى كچەكەم خەوتوم وەك
سەرماي بىت هەلدەلەرزى. زۆر بەزەيم پىداھاتەو، بەلام بۆ بەيانی ئاسايى بوومىو.

پاش چەند رۆژىك لەو پرووداوە ميانمان هات، منيش خەرىكى چا تىکردن بووم، لەپەر
لەبەردەمدا پىرئىزنىكى پىرچ رەشى بالا بەرزى زۆر ناشرىن سەرى ئەيدا لە سەققى مائەكەمان
لەبەردەمدا بوو، يارى بە ھزى دەگرد.

دەستەم گرد بەھاوار كردن و ووتەم ئەھا ئەوھتا، ئىوھش دەيبىن؟

سەلاح هات لەجياتى ئەوھى ھاوکارىم بکات كەچى زلەيەكى لىدام و بىھۆش بووم
بەردبووانەم بۆ نەخۆشخانە.

لەدواي ئەو پرووداوە ژيانەم لى تال بوو، توشى ناپەھەتى و سەرنىشەو ھەركات بچوومايەتەو
مائى خۆمان ئەو ژنە لەوئ بوو. مندا ئەكانىشەم بەتايبەت كچە گەورەكەم وەك منى لىھاتبوو.
باوگىشان ئازارى كچەكانى ئەدا بەتايبەت گەورەكەم، ئەي ووت تۆ وەك دايكت شىتى.

مائەم بەجى ھىشت و بە سەلاح-م ووت، نايەمەو بەو مائەدا پان تەلاقەم بەدە پان با
بگەرپىنەو بە نەروىج. نەمدەتوانى لەوئ بژىم ئەو ژنە لە ھەموو سوچىكى ژوورەكاندا
نامادەبوو، جارى واھەبوو دىمورا مەو پان خۆم پىس دەگرد. كاك ماكوڭ ئىتر با زياتر سەرت
نەيەشپەن ئەو گوزمانەم بوو.

سەلاح تەلاقى دام، منيش گەرامەو بە نەروىج، لىرە پەيوەندىم بە پۆلىسەو گرد و ووتەم
كەلە ھاوسەرەكەم جىابومەتەو مائەكانەم لاى باوکیانە و باوکیان زۆر ئازارىان دەدات. لىرەو
پۆلىسى نەروىجى چووبون بە نەپنى قسەيان لەگەل مندا ئەكانەم كەردبوون و ھىنانيانەو، بەلام
ئەو سەرنىشەو بورانەو مەيم لەگەلدایە زۆر وەزەم خراپە.

ئازىزو كاك عەبدولا باسى جەنابتیان كەردووە لەگەل كورپىكى يەمەنى ناوى عەلى-يە،
خىرتان دەگات بەئكو ھاوکارىمان بکەن.

ماكوڭ: روناك خان ئەوھى بە من بکرىت لەخەمەتەندام، بەلام من نازانەم عەلى-م بۆ
ئەدۇزىتەو ئىستا.

ھەول ئەيمەم پەيوەندى پىو بەكەم بزانەم جى دەئيت.

تەلەفونەم كەرد بۆ يەمەن بۆ ژمارەكە عەلى، وەلامى دراپەو بەلام خىزانەكەى بوو.
بەنەروىجى قسەم لەگەل كەرد ووتەم: دەمەوئ قسە لەگەل عەلى بکەم.

ووتى: فرۆكەى سعودى بۆردومانى كىردوۋە عەلى بىرىندارە و بىرىنەكەى زۆر سەختە، عەلى لەسەرەمەرگىدايە دوعاى بۇ بىكە!

بەتەواۋەتتى خەفەت داىگىرتەم بە جۆرىك كە نەمتوانى و دىلامى ئەوان بىدەمەۋە تا چەند خولەكىك، لەدىلى خۇمدا ووتەم ئەۋەدى پىم دىكرىت بۇ ئەم زىنە دىكەم.

پروم كىردە روناك خان و پىم ووت: بەنىسبەتتى سەرىئىشەو بورانەۋەكەت نەگەر ھۆكارەكەى سىجىرو جادۋوى جىنۇكە بىت چارەسەر دىبىت. ھەۋل بىدەن خۇت و كچەكەت لىرە ئامادە بىن لەكاتىكدا كە نوپۇزتان لەسەرە واتە (لەعادەتتى مانگانەدا) نەبىن، بەلام لەگەل مەحرەمى خۇتاندا.

ئىستا بەبىستىنى ئەو ھەۋالەى عالى تواناى ھىچەم نىيە، ۋەك فىريان كىردوۋم كاتى بەتالكرىنەۋەى سىجىرەكە دەبىت زىمانەم بەرپۇزۋوبىت و مانگى ۱۳ و ۱۵ ۋە ۱۶ عەرەبى بىت زۆر باشە.

رازى بوۋىن بەۋەى كە ھەفتەيەكى تر دوۋبارە لەخىزەتەياندا بىم و كارەكەيان بۇ بىكەم. ئەو ماۋىيە لەگەل خىزانى عەلى يەمەنىدا ھەر لە پەيۋەندىدا بوۋم بىزانەم عەلى تەندىروستى چۈنە رۇز بەرپۇز خرابىتر دىبوۋ.

عەلى ھەندىك شتى فىر كىردبوۋم، بەلام پىۋىستەم بەھاۋكارى ئەو بوۋ كە رىنەمايم بىكات. عەلى زۆر بەتوانا بوۋ لەبۋارى جىنۇكە و جادۋ سىجىردا.

ئەو كاتەى كە دىارىمان كىردبوۋ بۇ دوۋبارە يەكتىر بىنىنەۋەو بەتالكرىنەۋەى سىجىرەكە، تەۋاۋ بوۋ، ئەوان ھاتنەۋە لام. پەيۋەندىم كىرد بە مامۇستايەكى ئاينى خاۋەن بىرو باۋىرپىكى پاك كە ھاۋكارىم بىكات، ئەۋىش ھات ھەرچەندە ووتى لىنى نازانەم، بەلام ھەر ھەزم دىكرىد كەسىكى تىرم لەگەلدا بىت.

دەستەم كىرد بەخوۋىندىنى قورئانى پىرۋوز ئايتەكانى زەجر ئەۋانەى كە باسى قىيامەت و تىرسەندىن لە قىيامەت دىكەن، پاشان ئەو ھەرمودانەى كە راستىن ۋەتەۋون لەو بارىيەۋە ھەموۋىم خوۋىندى دەستەم پىكرىد.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ: مِنْ نَفْخِهِ، وَنَفْسِهِ، وَهَمَزِهِ (نَفْسُهُ: الشَّعْرُ، وَنَفْخُهُ: الْكِبْرُ، وَهَمَزُهُ: الْمَوْتَةُ (يُظْهَرُ: أَنَّ هَمْزَاتِ الشَّيَاطِينِ إِذَا أَفْرَدَتْ دَخَلَ فِيهَا جَمِيعُ إِصَابَتِهِمْ لِأَنَّ آدَمَ، وَإِذَا قُرُنَتْ بِالنَّفْخِ وَالنَّفْسِ كَانَ نَوْعاً خَاصّاً). إِغَاثَةُ اللَّهْفَانِ، ۱ / ۱۵۴ - ۱۵۵. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَذْمِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ التَّرْدِي، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْغَرَقِ، وَالْخَرَقِ، وَالْهَرَمِ، وَأَعُوذُ بِكَ

أَنْ يَتَخَبَّطَنِي الشَّيْطَانُ عِنْدَ الْمَوْتِ، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ فِي سَبِيلِكَ مُذْبِرًا، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ لَدِيغًا. أخرجه أبو داود، واللفظ له، كتاب الوتر، باب في الاستعاذة، برقم ١٥٥٢، والنسائي، كتاب الاستعاذة، باب الاستعاذة من التردى والهدم، برقم ٥٥٤٦، والنسائي في الكبرى، ٤/٤٦٧، برقم ٧٩١٨، وأحمد، ١٤/٣٠٣، برقم ٨٦٦٧، والطبراني في الكبير، ١٩/١٧٠، وصححه الألباني في صحيح النسائي، ٣/١١٢٣، وصحيح سنن أبي داود، ٥/٢٧٥.

خه ریکی خویندنی نایته کان و ئەو فەرموودانە بووم کە لەوبارمیهووە هاتوون، ئەو مندەم نەزانی کچەکە ی روناک خان (رۆشنا) پەلاماریدام نینۆکی تیز بوو دەستی لە قورگم گیرکردبوو، خوینی هینا لە ملم، تا لێمکردوو زۆری پێچوو، بەتەواومتی خۆی نوساندبوو بەمنهوه بەهیچ لەیم نەدمبوو. تەنانەت بەلیدانو پێداکێشانیش، هەرچۆنێک بوو دەستیم لە ملم کردوو تا وام لێکرد شل بوو، بەتەواومتی ئازارم پێگەیاندا نینجا دوورکەوتەوه خۆشم باش هیلک بووبوم. پاشان بەردەوام بووم لە خویندی قورئان و نزاکان، نەمجارمیان روناک خان پەلاماری دام، هاوارم کرد عەبە فریام کەو، عەبدوللا روناک خانی گرت دیسان کچەکە ی پەلاماری دام. هاوارم کرد لە و مامۆستایە ی کە لەگەڵمدا بوو فریام کەو ژی کوشتمی. بەخوا رۆشنا پەلاماری مامۆستای دا سەروچاوی مامۆستای هەموو هینایە خواروو بە چرنوک.

هەستم کرد خوین زۆر لە قورگم دەچۆرپێت هەموو چواردەورم تاریک بوو، ئەو کەسانە ی لەدەوروپشتم بوون هیچیان دیار نەمان، تەنانەت خێزانو مائو منداڵ و ئەو مامۆستا ئاینییە ی کە بانگم کردبوو، کەس نەما هاوارم دەکرد چیتان لێهات کەس وەلامی نەدمامهوه، دەمزانی من ماوم نەمردوم لەگەڵ ئەو شەدا ناگام لە مێشک و هەستو بوونی خۆم بوو، بەلام نە جیگا ئەو جیگایە بوو نە خەلکیش ئەو خەلکە بوون لەگەڵیاندا بووم تەنانەت زەمەنیش ئەو زەمەنە بوو کە تێیدا دەزیام، هەمووی گۆرا!

چواردەورم ڕەش بوو بوو لەپڕ کەسێکم بینی بەرەو ڕووم هات، هەتا لێم نزیک دەبوو هەستم دەکرد ئەو کەسە دهناسم تازیاتر نزیک بوویەوه تەماشام کرد ئەو کەسە خۆم، هەتا توانی زلەیهکی لێدام و بوورامهوه.

جنۆكە لە لاشەمدا یاری دەكات

لەدوای ئەووی کە بوورامەووە ناگام لە خۆم نەما، کە هۆشەم هاتەو پێلوی چاوم هەلنە دەهات، سەرم قورس بوو سەرئێشەیهکم گرتبوو هەروەك کارمبا بیدات لەسەرم نازارمکە ی ئەومندە بە خێرای دەهاتو دەرۆشت، هاوارم دەکرد فریام کەون سەرم تەقی کەلەم تەقی. گویم لەکەس نەبووچاوم کەسی نەدمبینی، تەنها ئەومندە نەبیت خێزانم هات پەرۆیهکی تەری فێنکی خستە سەر نیوچاوانم کەزانیم ئەو نازام بوومەووە و دووبارە بپهۆش کەوتەووە. ئەمجارمیان کە بەخەبەر هاتەووە سەرم هەلبری و چاوم کردەووە لە نەخۆشخانەم، قورگم لەزگە ی پێوێه و کەسیش لە ژوورەمدا نەبوو!

هەلسام تۆزێك ئاوم خواردەووە خەریك بوو دەخناکام هەناسەم قورس بوو، بەرەو پەنجەرەکە رۆشتم بیکەمەووە تا هەناسە هەلئزم، هیچ توانای کردنەووی پەنجەرەکەشم نەبوو. هەرچۆنێك بوو کردەمەووە، دمنگێك دەهاتو دەچوو لە مێشکەمدا دمیووت خۆت بکوژە ئەو کە ی ژیانە تۆی تێدای!

خۆت فرێدەرە خوارەووە لەو پەنجەرەووە، ئەو نەخۆشخانەش منی لێبوم شەش نەوم بوو، منیان لە نەومی چوارەم خەواندبوو. چەند جارێك وویستم خۆم فرێبەم. بیری فەرمودەکە ی پێغەمبەر (ﷺ) م کەوتەووە کەدەفەر مویت: (من قتل نفسه بشيء في الدنيا عذب به يوم القيامة) رواه البخاري ٥٧٠٠ ومسلم ١١٠

واتا: هەرکەسێك لەدنیا دا بە جی خۆی بکوژیت لە قیامەتدا بەو نازار ئەدریتەووە. ئەو فەرمودەیهشم بێرکەووە کە پێغەمبەر (ﷺ) دەفەر مویت: (كان فيمن كان قبلکم رجل به جرح فجزع فأخذ سكيناً فحز بها يده فما رقا الدم حتى مات. قال الله تعالى: بادرني عبادي بنفسه حرمتم عليه الجنة) رواه البخاري ٢٢٧٦ ومسلم ١١٣

واتا: پێش ئێوە خەلکانیک یاخود هەر کەسێك بە چەقۆ یان هەرشتێك خۆی بکوژیت بەهەشتی لەسەر حەرام دەبیت.

ئەنجا هەستم کرد سوپاس بۆ خوا من موسوڵمانم، سەیری دەرەووەم کرد نەمزانی گاتر مێر چەندە دنیا شەو بوو خەیاڵم لای نوێزمکانم بوو چوومە دەرەووی ژورەکە کە تێیدا بووم، کەسم نەدی رۆشتمە خوارەووی نەزمەکان تا نەومی پەکەم چووم تەنها یەك کەسم بینی

پرسيارم ليكرد كه كاتزمير چهنده؟

ووتي: ۲:۲۸ ددقيقه ي شهوه.

دهستم كرد به گيرفانمدا تهلهفونيك پارميهك شتيك بدؤزمهوه هيچم پينهبوو.

هاتمه دمروه ي نهخوشخانهكه به پي كهوتمه ري بهرموه مالهوه، باري دمروني م ناساي بوو هيچ

نازاريكيشم نهبوو زور بهناساني گهراپامهوه مالهوه له دمركام دا خيزانم ووتي: كييه؟

ووتم: ماكوانم بيكهروهوه.

دمركاي كردهوه به بيكههنينهوه ووتي: چون بهم شهوه نيزنيان داويت؟

ماكوان: وهلا كهس نيزني نهداوم خوم هاتومهتهوه، نهري بهراست چي بووه؟ بو له

نهخوشخانه بووم؟

خيزانم (باران): نه ي تو س روزه له نهخوشخانهيت.

ماكوان: بهراسته.

باران: بهلخ لهدواي نهوه ي نهو نافرمتهانه پهلامارياندايت و تو بوورايتهوه، حالت زور خراب

بوو هاواري سهرت دمكرد له كاتيكا نهوان تهنها بهنينؤكيان تؤزيك ملي تويان بريندار كرد

بهلام تو نهو روناك خانه فقيرمت وويران كرد.

ماكوان: بو چيم كرد بو خاتري خوا.

باران: چون چيت كرد، نهوهندمت بؤكر كيشا بهسهريدا تا بورانتهوه توش پهگسهر

بورايتهوه لهگهل بورانهوه ي نهودا!

ماكوان: بؤخاتري خوا چون شتي وا دمبيت.

باران: ماكوان بيكه بهخاتري خوا واز لهم جنؤكهو شتانه بينه شتيكت ليدهكهن.

ماكوان: باشه بهسهر چاو، بهس سهره بهلامهوه من ناكام لهم شتانه نهبووه!

دهستم كرد به استغفرالله و كاتي بانگي بهياني بوو چووم دمستنويز بگرم و نويزي بهياني

بكهم و نويزمكاني ترم قهزا بهكهمهوه.

ههلسام كهچووم تهواليتهكه ديسان سهرنيشيهكه بؤ هات نهوهنده نازارم ههبوو لهبهر

مندا و خيزانم دانم بهخومدا گرت دنا نهوهنده ماندوي كردم له تهواليتهكدا پالكهوتم.

خيزانم بانگي كردم ماكوان كيشمت نييه؟ ووتم نا نيستا ديمه دمروه.. چارهكيك

زياد مامهوه ههستم دمكرد شتيك ديت بهناو لاشمهدا ياري دمكات له پهتجه ي پيمهوه

دمهاتو دمچوو تا تهوقي سهرم. دمستنويزم گرت همر نهومندي ووتم: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

مەملەكەتى شەيتان - كىتەبى دوۋەم. نوسىنى: ماكون كەرىم

وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ.
ئىتر وەك ئەۋەى بە چەكۈش بىكىش بەسنگمدا.

ئەمەۋىست ھاۋار بىكەم، لەبەر خىزانم و مىندالەكانم نەمدەۋىرا ھاۋار بىكەم، بەلام كەۋتمە
سەر زەۋى و لەتاۋ نازار كراسەكەى خۆم كىرد بەدەمدا بۇ ئەۋەى ھاۋار نەكەم.

شەتەك لە مەشكەمدا دەۋوت كۈفەر بىكە قەسە بەخۇا بلى چاك دەبىت، ماكون قەسە بەخۇا و
مۇھمەد ۋەقۇرئان بلى چاك دەبىتەۋە، ئەۋە ئەۋانن وات لىدەكەن.

ئەۋەندە مەندەۋى كىردم عارەقى زۇرم كىرد، ھەمۇۋ گىانم لەسەر ئاۋ بوو خىزانم ھەر
دەۋوت ماكون باشى؟ ئەۋە تەلەۋنەم كىردوۋە بۇ ئامبولانس ئىستا دىن ۋەتەن بەن تەمۇلت
بىت. مەنىش لەتاۋ نازار ھىچم بۇ نەدەكرا ھەرچى دەۋوت سىبجان اللە بىكەم يان اللە
بىكەم زىاتەر نازار دەھات بەسەرمدا. ئىنجا بىرم كەۋتەۋە كە ئەمە نەخۇشى نىيە ئەمە (صرع)
ە خۆم ناتوانم پىۋىستە كەشەك بىخۇنىت، ئەمۇست بە خىزانم بلىم پىۋىستە بە ئەمبولانس
نىيە، پىۋىستە بەتۋىە دوام بۇ بىخۇنىتە بەئاۋ بەسەرمدا بىرژىنە. ھىچ نەمدەتۋانى خىزانىش
شەۋابوۋ، ئاگام لىبوۋ ئاناي كچىش دەگىرا تەنھا لەبەر ئەۋان ھاۋارم نەدەكرا كراسەكەم
خستبوۋە دەمەم، دوو كەس ھاتنە مالىۋە مەنىان بە پەلە خستە ناۋ سەپارەى ئامبولانسەكەو
ئۆكسەجىنىان كىرد بەدەمدا و بىھۇش كەۋتەم.

كەھۇش ھاتەۋە لەھەمان ژووردا بووم، زۇر ئاساى بووم ھىچ كىشەيەك نەبوۋ وەك ئەۋەى
ھىچ روۋى نەدەبىت، بەلام ئەۋەى روۋىدەبوۋ لەگەل خىزانم مالى خۇماندا ھەمۇۋىم بەبىر
ھاتەۋە، بەلام ئەم جارە خىزانم لىبوۋ.

ۋوتەم: چىيە؟

باران: بە پىكەنىنەۋە شۇر باشبوۋىت؟

ماكون: سوپاس بۇ خۇا عەبىم نىيە، ھەركە ۋوتەم سوپاس بۇ خۇا عەبىم نىيە دىسان وەك
تەرىشقەى ھەۋر ھاتەۋە بەسەرمدا و پالى خستەۋە لەسەر سەرىنەكەم.

باران: رايكرد بانگى دىكتۇرو بىكات.

بانگم كىرد ۋوتەم، ۋەرە كەس بانگ مەكە باش بووم.

باران: بۇ وات لىھاتوۋە؟ چى بوۋە؟

ماكون: شەتەك پى دەلىم نىۋانى خۆم و خۇت بىت نەبىت بە كەس بلىت، ۋەدەم

ئەدەمىتى؟

باران: ومعد بيت ئەگەر گيانى خۆشم بېت!

ماكوان: لىرەو دەچىنەو بۇ مائەو ئەم بەسىتەو، مندا ئەكان بىنرە بۇ مالى باوكت.

تەخەمولم بىكە ئەوۋى بېت دەلىم بىكە، باشە؟

باران: بۇ خاترى خوا نەكو نەخۆش بيت من چۆن شتى وا دەكەم.

ماكوان: من نە نەخۆشم نە هيچ، بەلكو من جنۆكە چۆتە لاشەمەو ھەست دەكەم سىجرەم

لىكراو، بەھەر حال تەلەفونىكم بۇ بىكە بۇ غەلى يەمەنى بەلكو باش بووبىت ومزعى منى

تېگەيەنەو بەخىزانى بلئ بەلكو ھاوكارىت بىكات.

باران: تەلەفونى كرد بۇ ژمارەكەى غەلى يەمەنى ژنەكەى ھەلىگرت، ھەوالى غەلى پرسى.

خىزانى غەلى: سى رۆژە ومقاتى كردوۋە خۋاى گەورە بە شەھىد ومرىگرت.

زۆر خەفەتم خوارد دەستمان كرد بە گريان ھەردوۋىكمان، چارەم نەما وھىچ ھىوايەكم نەما

بۇ ھىربوون چى بىكەم، بەلام يەك پلانى ترم لە مېشكدا بوو نەمدەويست دەرىبىرم بە خىزانم

ووت با بېرۆينەو بۇ مائەو، بەلام پېش من بەدايكت بلئ با مندا ئەكان بەرىت بۇ مالى خۇيان.

پېش من رۆشتەو مندا ئەكانى نارد بۇ مالى خەسووم..

لەدۋاى چۈنەو ھەمان بۇ مائەو بۆم نوسى بە زمانى نەروىجى وا بىم بەسەرەو كە نەتوانم

بجولئيم، بەلام بەدەنگ ھىچم پى نەووت. پاشان بۆم نوسىيەو بۇ ئەوۋى خۆم و ئەویش دئىيا

بىكەم كە وا بىم بەسەرەو كە نەتوانم خۆم بىكەمەو ئەگەر چى خۆشم زۆر بجولئيم وپەلەقازە

بىكەم، چۈنكە ھەستەم دەكرد ئەگەر قسە بىكەم جنۆكەكان دىزانن ناھىلن پلانەكەم سەر بىگرت،

لە خىزانىشم دەترسام كە بىچە لاشەى ئەوۋەو. خۋاى گەورە خستىە دلم كە نەكو لە ترسى

خىزانم كە من بىبىنى ترسەكەى زۆر بېت و ئەوانىش فورسەت ومركرن لە ترسەكەى خىزانم

و ئەویش وەك منى لئ بېت، چۈنكە ترسىش بەشىكە لە ھۆكارەى كە جنۆكە بىچىتە لاشەى

مروۋەكانەو.

خىزانم بەدۋاى شتىكدا دەگەرا من بىستىتەو، ئاكام لىي بوو دلى نەدەھات.

بە توورمىيەو پىم ووت ئەگەر دمتەوئىت من چاك بىمەو ئەوۋى كە بۆم نوسىويت بىكە.

ھەندىك شتى باشى پەيدا كرد وابەستىيەو نازارم پىگەيشت، دۋاى بەستىنەو ووتم؛

كىتەبەكەى عەبدولواھىد عەبدوسەلام بالى بىخە سەر لاپەرە ۲۴ و قورئانەكەم لەبەر دەم دابنى

بىكەرەو و بىخەرە سەر سورمىتى بقرە بە دەنگى غامدى و بېرۆ دەرەو درگا داخە، لەم ناوہ

نەوستىت، تەلەفونەكەشم بۇ بىخە سەرژمارەى خۆت لە نرىك دەستەمەو دابىنى خۆم ئەگەر

پىۋويىستىم بوو لەپىشتەمۇ دەپبىنى تەلەفۇنت بۇ دەكەم. ئەزانىم قورسە، بەلام بەقسەم بىكە، تەنھا ئەو چارسەرى مە. بەزمىيەت پىياما نەيەتەوۋ بىرۇ لەم ناوۋ نەۋەستىت خىرا، ئەۋەى پىم ووت كەردى بەلام پىش ئەۋەى بىمبەستىتەۋە چوۋم بە پەلە دەستىۋىژم گەرت هېچ زىكرىكم نەخوئىندو خىزانم ئەۋەى پىم ووت بە تەۋاۋەتى كەردى.

قورئان لەسەر بوو خۇشم بە زمانم لاپەرەى قورئانەكەم ھەلئەداۋە تا ئايەتى ۲۰ دىسان سەرنىشەم بۇ ھات ئەم جارە ۋەك ئەۋەى كەلەم بە بىزمارو چەكۈش داکوتن ھەستەم دەكەرد بە بلۇك دەكىشن بەسەرمدا. ھاۋارم دەكەرد، بەدەلەم دا ھات لەگەل ھاۋارەكەدا يادى خوا بىكەم. ھەر زىركەيەكى ئازارم بۇ دەھات ھاۋارم دەكەرد اللە اكبر و سبحان اللە، الحمدللە، پاش كەمىكى تر خۋاى گەۋرە خستىە دەلەم ھاۋارم دەكەرد سبحان اللە، والحمد للە، ولا إله إلا اللە، واللە اكبر.. ئازارەكەم پاش بوو تۋزىك، پاشان زۇرم تىنوۋ بوو بىرم چوۋبوۋ داۋاى ئاۋ بىكەم، بەلام گۈيەم پىنەداۋ بەردەۋام قورئانەكە دەخوئىنرا و لەپەر پىاۋىكى سىپى پىستى جل سىپى ھاتەۋە بەرچاۋم ووتەم ئەم كەسە دەناسم لەدلى خۇمدا، كە بىرم كەۋتەۋە زانىم سەسىلە.

بە زەردەخەنەيەكەۋە ووتى: ماكان بەباشى كەۋتەيە بەردەستەم، بۇ كۈى دەپۇيت؟

ماكان: مەلەون بۇ لاى خۋاى خۇم دەپۇم، مەن خوام ھەيە تۇ كىت ھەيە؟

سەسىل: كەلەت رەقە پىيان بلىم سى چۋار بەردى پىا بىكىشن؟

دەستەم كەرد بە پىكەنەن و ووتەم كەلەيەك لەپىناۋى خۋادا پىاي نەكىشن بۇ شكاندن باشە.

سەسىل: بۇنايتە ناۋمان نەجات بىت، بۇ دەبىت تاماۋىت شىت بىتو بە شىتەۋە بىكۈزم.

ماكان: ھەت جىيە، ئەۋە تۋنىت مەن بىكۈزىت؟ شىت بوۋنەم لە پىناۋى خۋاۋ دىنەكەمدا

سەربەرزىە بۇم، تەحمولى لەسەر دەكەم تا بىمە كۈيلەۋ كافرى ۋەك تۇ؟ ئەى سەسىلى مەلەۋنى

سەگ بابا!

ئەۋەندەم زانى ئازار بە گىانەدا ھات، ئەۋەندە ئازارم پىگەپىشت تەنانەت خەرىك بوو

مىزم دەكەرد بە خۇمدا، بەلام لەشەرمى قورئانەكە ھىچەم بۇ نەدەكرا و خۇمراگەرت. لەجۋەى

زۇرىشەم ھەستەم دەكەرد ئەۋ ھەبلانەى مەنى پىبەسترا بوۋمەۋە وورەدە شل دەبوۋنەۋە،

عارەقىش بەگىانەدا دەھاتە خۋارەۋە، بەلام ھەر ھاۋارم دەكەرد سبحان اللە، والحمد للە، ولا إله

إلا اللە، واللە اكبر.

ئەۋ سەسىلە ھىچۋېچە بەسەرمەۋە دەگەرا جىيە نەدەھىشتەم.

لەدلى خۇشمدا لام سەير بوو قورئان خراۋتەۋە سەر، خۇم زىكر دەخوئىنەم و پاشان قورئانەم

لايە، چۆن ئەۋەندە بە تۈۋانان ئاۋا تۈۋاناي خۇيان بەسەر مىندا سەپاندۈۋە ئەۋ مەتەلەم بۇ جەل نەدەكرا. خۋاي گەۋرە بۆي ناسان كىردم ئەۋەندەم زانى روخسارىكى جۋانى ناسك خۇي كىرد بەزۇردا رېك لە باۋگم دەچۈۋ. ووتى ناتۋانیت هيچ لەۋ كۈرە بکەيت و ئەگەر جىي نەھىلەيت ئېستا لەناوت دەبەين.

ھەر ئەۋەندە گە ۋاي ووت ھاتە نىزىكم و دەستى خستە سەر سنگم و ديار نەما، بەلام ھەستم كىرد چۈۋە ناۋ لاشەي من، ۋەك سەھۋلاۋىك بکەن بەلاشمەدا ۋام لىھات و كەمىكى پىچۈۋ من ئارام بوۋمەۋە. تەماشام كىرد ھەمان پىاۋە كە لە كاتى ماسى گىرنەكەدا بىنىبۈۋم زانىم ھەزقىلە.

ماكوان: ھەزە گيان ئەۋە لەكۈيىت خۇ ووتيان تۇ مردوۋىت؟
عەبدۈرەھمان ھەزقىل، ماكوان گيان درۋيان كىردبوۋ لاي مامۇستاكەم بوۋم خەرىكى خۋىندىنى علومى شەرىعى بوۋم، ئاگاداريان كىردىنەۋە كە سىحىرت لىكراۋە، بە نارمىزى خۇيان ھەمۈۋ شەيتانەكان دىنو دەچن و مائەكەشتان پىرېۋۋە لە شەيتان.

ماكوان: بەس من هيچى ۋام نەكردۈۋە كە ئەۋان ئەۋ ھىزەيان ھەبىت.
ھەزقىل: ئەۋ رۇزەي كە ميوانەكانت ھاتوۋن سىحىرىكىان خستۈتە ناۋ ناۋكەفى پىلاۋەكانت ھەتا ئەۋە بەتال نەكەيتەۋە ئەۋان ھەر دەتۋانن بىنە ناۋ لەشەت هيچ شىك كاريگەرى نابىت.
ماكوان: ھەزە گيان بە جىم مەھىلە تا تەلەفونىك دەكەم بۇ خىزانم.

ھەزقىل: با خىزانن نەزانن خۇت چارە سەرى بکە، بەلام ھاۋرىكانمان بۇيان باسكىردم كە تۇ غىرەتتىكى باشت ھەبۈۋە و تۋانىۋتە بەسەر ئەۋ ئازارانەي خۇتدا سەركەۋىت. ئەۋەش سوپاسى خۋاي دەۋىت.

ماكوان: دە ھەزقىلى بىرام ئەۋ پەتەي دەستم شل بکەرەۋە با بەيەكەۋە بەتالى بکەينەۋە.
ھەرۋام ووت ديار نەما، بەلام ئاگام لە دەستم بوۋ وورده وورده پەتەكەي شل بوۋ خۇمە كىردەۋە. قورنانهكەم ھەلگرتو خستە شۋىننىكى بەرزو چۈۋمە تەۋالىستو دۋايش تىرو پىر ناۋم خۋاردەۋە ھەستم بە سۈكى لاشەم كىرد كەچۈۋم لاي پىلاۋەكانم تەماشاي ناۋكەفەكەيم كىرد ھەزقىل راستى كىرد لەھەردۈۋ تاكە پىلاۋەكەمدا سىحىرى تىدا بوۋ دەر مەيىناۋ ناۋرەمداۋە ھەزقىل لەسەر پلىكانەكانەي مائەكەمان دانىشتۈۋە پىدەكەنىت.

سىخر و جادوى ژەنيار (المعازيف) نىكرۆنۆمىكۆن (Necronomicon)

ئەو ھەموو نازار و نارەھەتتەم بىنى و چەشت، خۇي گەورە فرىام كەوت لە ھەمان كاتدا ھەزقىلى كىردە ھاوکارم و ھۆكارىكىش بۇ ئەۋەدى زىاتىر بە غىرىت تىرەم.

كە ئاگادارى كىردەمەۋە لەناو پىلاۋدەكانمدا سىخرى تىدايە، چووم تەماشاي پىلاۋدەكانم كىرد راست بوو لە ھەردوو تاكە پىلاۋدەكانمدا دوو نوسىنى جىاۋازى تىداۋو كە شىۋەكەي لە نوسىن و وىنە پىكەتەبوو. ئاۋرەداۋە ھەزقىل لەسەر پىلىكانەي مائەكەمان دانىشتۇە تەماشام دەكات و پىدەكەنىت.

ماکوان: مەن ھىچ لەمە تىناگەم، ئەمە جىيە ھەزقىل-ى بىرام.

ھەزقىل: ئەۋە سىخرى مردودەكانە!

ماکوان: ھەزقىل بۇ خاتىرى خوا سىخرى مردودەكان جىيە؟

ھەزقىل: ئەۋە سىخرىكى زۇر گەورەيە، لە دىر زەمانەۋە ھەيە و مىزۋەكەي دەگەرپتەۋە

بۇ سەردەمى جادوبازمەكانى فىرەون!

ماکوان: جا كەسيان لەسەر ئەم زەۋىيە نەدۆزىيەۋە ماکوان نەبىت سىخرى لىبەكەن؟

ھەزقىل: بۇ تۆ خۇت پىكەمە؟

ماکوان: نەرى ۋەللا زۇرىش خۇم بەكەم دەزانم لەناستى موسولمانان و پىاۋچاكاندا.

ھەزقىل: دە سوپىند بەۋ اللە ى سوپىندى پىدەخۇيت لە كەسى ۋا كراۋە ئەۋەندە سادەيە

تەنانەت لە گەرەمكى خۇشياندا كەس ناپىناستىت، تۆ دەزانىت شەيتان ئارمىزۋەندە بەۋەدى نازار

بگەپنىت بە ئىۋەدى موسولمان؟

ماکوان: بەس ناي تۆ پىت وانىيە دەچنە لاشەي خەلكى بىدىنىشەۋە؟ ئەي ئەۋ خۇ بە

قورئان نايەتە دىرمەۋە لەۋانىيە ھەر نەزانىت قورئان جىيە، خەلكانىك ھەيە دەلئىن بە ئىنجىل

چارەسەرى دىكرىت بۇ ئەمە جى دەلئىت ھەزقىلى بىرا؟

ھەزقىل: شىتەك ھەيە بىزانە ئەگەر ھەموو جۇرەكانى جىۋكە بىانەۋىت بچنە ناۋ لاشەي

ھەر كەسىك دىتوانىت بچىت، چونكە ئەۋە خۇي پەرۋەردگار ئەۋ ھىزەي بە ئىمە بەخشيۋە،

ئىۋەش ھىچ دىسەلاتىكتان نىيە.

ماکوان: ۋاتا ھەر ۋا بە ئاسانى ئەچنە ناۋە لاشەي خەلگەۋە؟

ھەزقىل: بەلن زۆر بە ئاسانى، ئىمە راستە مەخلوقى خىۋاى پەرۋەردىگار بىن ودىك ئىۋە ھەرىھەكەت لىم دوو دروستىكراۋانەى پەرۋەردىگار تايىبەت مەندى ھەيە. بۇ نەمۇنە ئىۋە زىرىكەن و تواناى ناۋەدانىكردنەۋە و جىنىشنىكردنو بەندايەتى زىياترتان ھەيە، بەلام ئىمە تواناى جىنىشنى كەردنو ناۋەدانىمان نىيە، بەلام تواناى ھەرىپنو گەپانى خىراۋ ئاشىكرا كەردنى ھەندىك نەنىمان ھەيە. ھۆكارەكەشى دىگەرپىتەۋە بۇ نەۋدى كە ئىۋە خاۋەن لاشەن ئىمە خاۋەن ووزمىن، نەۋە جىۋاۋزىمانە. ھىزى نەقلى بىر كەردنەۋدى ئىۋە لە ئىمە بەھىزترە.

ئىمە زانىست و زانىارى و تەنانەت زىرەكەش وەردەگرىن، نەۋدى ھەرىش دىبىن لە دىن و لە ھەندىك بۋارى ترى ژيان لە ئىۋدى مەۋقەۋە ھەردەبىن. جۋونىشمان بۇ ناۋ لاشەى ئىۋە ھەر ودىك نەۋەۋەۋە مەن بەناۋ دىۋارىكەدا رەتدەبىم ياخۇد دەچمە ناۋ ناۋ يان دەچمە بۇشايى ئاسمان، پەۋنە ماكون-ى بىرام؟

ماكون: نە بەزاتى خىۋا زۆر روون نىيە، تۇ پىم بىلن نەگەر دەتۋان بچنە ناۋ لاشەى ھەمۋەكەس، نەى ئىتر نەم ھەمۋە ھاتو ھاۋاردتان لەچىە؟ سەسىلى بىقىمەت جى دەۋىت لەمەن بۇ ناچىتە ناۋ لاشەم و نەۋەندە شەپمان پىنەفرۆشەت؟

ھەزقىل: چۈنە ناۋ لاشە ئاسانە، دەتۋانىن بە ناۋ دىۋەلەى خۋىنتانادا بىرۋىن و دەماردكانتان بە كىلۋەتر تىپەپىنن، بەلام نەمە نە ئازارى ئىۋە نەدات نە ھىچ تەنھا دەتۋانىن وەسەسەتان بۇ دروس بىكەين لە رىگەى نەۋ كارەبايەى كە لە ناۋ دىۋە ناراستەى مىشك دىكرىت. ھەر نەۋەندىيە نەۋىش لە كاتى تەركىز كەردنەندايە بۇ نۆىز ياخۇد ئافەرتى جۋان و بىرخستەۋدى خۇتان زىاتەر دەرۋزىنن بۇ ھەزە شەھۋانى و سىكسىيەكان و بەگشتى ھەزدكانى خۇتان.

ماكون: نەى نەۋە چىيە كە دەچنە ناۋ لاشەى خەلك و قسە دىكەن لە جىاتى نەۋ كەسە؟ لەشەرەدا ناۋنراۋە بە مەسى جىۋكە گۋايە رقىان لە قورئانو دىندارىۋ ناۋى خۋاى دىبىتەۋە، كە جىنە ھىچۋېچى كافەردكان دەچنە ناۋلاشەى مەۋقەكان؟

ھەزقىل: ماكون گىان ودىك ووتەم چۈنە ناۋ لاشە نىيە، بەلكو بەھۆكارى لاۋازى ئىمانو كەسايەتى نەۋكەسەيە كە ھەمۋە مىشكى داگىر دىكرىتو دەست دىگىرەت بەسەر مىشكىدا وئاراستەى دىگۋرەت بىمۋ شەى كە جىۋكەكە دىمەۋىت.

ماكون: واتا ئىتر نەۋ تەھەكۈم دىكات ودىك كۈنتەرۋلى تەلەفرىۋن؟

ھەزقىل: بەلى ودىك سۈكانى سەپارەش.. بە پىكەنىنەۋە.

ماكون: باشە نەى مەن جى بىكەم ئىستە؟

مەملەكەتى شەيتان - كىتەبى دوۋەم..... نوسىنى: ماكوان كەرىم

خەزقىل: دەبىت سىحرەكە بەتال بىكەينەۋە.

ماكوان: جا ئەۋە ئاسانە ئىستا بەتالى دەكەمەۋە، عەلى يەمەنى خوا عەفۋى بىكات فېرى
كردوۋم.

خەزقىل: نا ئەمە ئەۋ جۆرە جادوانە نىيە بەشىكى تىرى ماۋە دەبىت ئەۋىشى لەگەلدا
بەتال بىكەيتەۋە كە لاي ساحىرەكە ماۋە.

ماكوان: جا من چوزانم ساحىرە كە كىيە؟

خەزقىل: ئاسانە ھەموو سىحرىك جنۇكەيەكى شەيتان يان
عيفرىتىك دەيگىرتە ئەستۋى خۋى، بە بۆنەكەيدا ئەدۋزىتەۋە.

ماكوان: بۇ ئەم سىحرە چىيە؟ ئەۋەندە گىرگە؟

خەزقىل: بۇ كەسك نەيزانىت بە دىنبايەۋە گىرگە.

ماكوان: ئەى بە ئايەت و قورئان بەتال ناكىرتەۋە؟

خەزقىل: نا، تەنھا بە قورئان بەتال ناكىرتەۋە.

ماكوان: تۈرە بوۋم ووتەم چۈن وادەلئىت قورئان كەلامى خوايە، قورئان ھەموۋى بەتال
دەكەتەۋە.

خەزقىل: ماكوان گيان كاتىك كە سىحرەلە پىغەمبەرى خوا (ﷺ) گرا، فرىشتەكان چوون

بەشەكەى تىرى سىحرەكەيان ھىنا لە بىرىكى ئاۋدا دانرا بوۋ، وابوۋ؟

ماكوان: بەلى، بەلى

خەزقىل: ئەمە ماناى وانىيە كوفر بىت، بەلكو - بۆيە ئەۋ حالەتە بەسەر محمد (ﷺ)

پىغەمبەرى ئاخىر زەمان و فەخرى عالما كراۋە بۇ ئەۋەى ئەگەر ئىمەش شتىكى وامان بەسەر

ھات بە قورئان و سونەت خۇمان چارەسەر بىكەين؟

ماكوان: راستەكەيت من تۈرە بوۋنەكەم لە جىگاي خۇيدا نەبوۋ، چەندجار خۇم

نەۋفەرموۋدەيەم شەرح كردوۋە، ئىستا بىرم كەۋتەۋە.

خەزقىل: ئاسايە ماكوانى بىرام، تۆ فەزلىت ھەيە بەسەر زۇرىك لە منو ھاۋرىكانمەۋە.

جا لەبەر ئەۋە ھەرچى بلئىت ئىمە خۇشمان دەۋىت و ھاۋكارىشت دەكەين.

ماكوان: بەخوا رۇخى خەزە گيان، بەس پىم بلئ چۈن بەتالى بىكەمەۋە ئەم سىحرە چىەۋ

ناۋى چىە بۇ لە من كراۋە؟

خەزقىل: چەند سەد سالىك بىر لە ئىستا پىاۋىكى ساحىر ئەم سىحرەى نوسىۋەتەۋە بەناۋى

المعزيف دواى كراوه به زمانى لاتىنى و زۆر ئىك له قەشەو راهىبە جولەكەو مەسىحىيەكان بەكارى دىنن، له ئەوروپادا زۆر بلاو. ئىستە شىيەكانى ئىران و فارسەكانىش كوردويانە بەفارسى، بەتايبەت زەردەشتىيەكان بەكارى دىنن له هيندستان و له ئىران و له كوردستانىش چەند كەس ئىك دەيزانىت، ئەو كەسەى كە كوردويەتى له كەركوك.

ماكوان: واتا دەبىت بچم بۆ كەركوك؟

حەزقىل: بەلى

ماكوان: بەراستى قورسە.

حەزقىل: دەشت سەسىل و هاوکارەكانى بىنەو بۆلات، ئەو ديارىيەى كە پىم دابوويت يەكەم جار هەلىگەرە با پىت بىت. ئىتر ئەوان ناتوانن بىنە ناو لاشەتەو، بەلام دەتوانن بىتەين و بىنە لات. له زىكرو وويدو قورنان خویند بەردەوام بە تا سىحرەكە بەتال دەكەینەو بە پىشتیوانى خوا پەرەردگار.

ماكوان: جا حەزقىلى بىرام ئەو ديارىيەى تۆ ئەوئەندە گرنگە كە هەلىبىگرم، قورنانو سوننەت گەرە ترە، هەست دەكەم ئەگەر ئەو هەلىبىگرم بىتە شىك.

حەزقىل: نا ماكوانى بىرام نابىتە شىك، چونكە تۆ پىشتیوانت بە خوايە موعالە، چۆن كەس ئىك ئەنفلۆنزا دەگرىت حەبىك دەخوات يان سەرنىشەيەك دەگرىت دەرزىەك ئەدا له خۆى، نایا دەرمان دەبىتە شىك؟

ماكوان: نا ئەگەر وەك وەسىلە بەكار بىت ئاسايە.

حەزقىل: ئەوئەى كە من داومە پىت ئەو جۆرمە كە هىچ فایرۆسىكى سىحرو جنۆكەى سىحربازەكان نایەن بەلاى ئەو ديارىيەى منداو لى دەترسن، چونكە توشى جۆرە دەردىكىان دەكات له ناو ئىوئەى مەرقۇدا نىيە، گەرە گولیان دەكات و دەیان دەپۆكەینىتەو و دەیانسوتەینىت. ماكوان: ئەى تۆى چۆن نەسوتەند مەگەر تۆ جنۆكە نىت حەزقىلى بىرام.

حەزقىل: من هەلمەگرتەو، بەلكو كاتى خۆى من زانىارىم دايتى وەك ديارىەك پىم ووتى و پىشم وتى بۆجى باشە. عەلى يەمەنىش بۆى باسكردى بىرتە؟ ئەوكاتە هەمان پىرسىارت كرد له عەلى يەمەنى، ئەوئەى وەلامى دايتەو ووتى: ئەو زانىارىە ئەوان داويانە بە ئىمە دژى خۆيانە، بەلام موسولمانەكانى بۆ پاراستىن ئىمە ئەمان دەنى بۆ ئەوئەى دەربىن له خراپەى شەپتانە جنۆكەكەنان ماكوان: باشە برا خوا پاداشتان بەداتەو، ئىستە چى بكەين؟

كەوام ووت دەموچاوى حەزقىل تىك چوو ئەما وەك تەشویشى تەلەفزیۆنى لىهات و ديار

نەما، منىش ترسام رامكرد ديارپەكەى نەوم خستە گىرفانم، لەترساندا دەرم ھىناو خستە
 ناو دەستم توند گوشىم. ھەستم دەگرد كە سەسىل و خەزقىل لە شەردان.
 نەومندەم زانى سەسىل بە ناشرىنى خۆى دەرگەوتەو ووتى؛ ماكوان كارىكت بەسەر دىنم
 لەم نەروىجەدا سجن بكرىت و نەروۆيتەو لە زياندا بۆ كوردستان.
 ماكوان؛ منىش تورە بووم ووتەم دە كەرە كەر چىت لەدەست دىت برۆ بىكە، مادەم ھەرەشە
 دەكەيت تۆش فەشە دەرچووت، لەدلى خۆمدا وام داناوو جنسىكەم ئەباتو ئەيشارىتەو.
 مانگىك بەر نەو روداوانەدا تىپەرى و بەردەوام بووم لە زيانى ناسايى خۆم ھىچ پرووى
 نەدا نە خەزقىل نە سەسىل دەنگيان نەبوو، شەوىك لە كار گەرامەو سەسىل لەسەر سوچى
 كۆلەنەكەماندا وەستابوو، منىش سەيارەم پىبوو خىرامكرد وويستىم لىبدەم كەچى ھاتە ناو
 سەيارەكەم نەو ھىچ پوچە خەرىك بوو دلىم بومستىت.
 سەسىل؛ ئەم شەو وەعدەكەى خۆم دەبەمە سەر ناھىلەم لەم ولاتەدا دەرچىت.
 خىرا نايتە لكورسىم خویندو بەدەم زىكرەو جومە مائەو، وەك رۆزانى ناساى دەستنويزم
 گرت نويزم كرد و نانم خوارد و خەوتەم.
 كاترۇمىر ۵:۳۰ى بەيانى لەدەرگای مالىمان درا، منىش وامزانى دراوسىكەمانە، كەچى
 بەدەنگى بەرز ووتى بىكەرەو نىمە موخابەراتى نەروىجىن ئەگەر نەيكەيتەو دەيشكىنن
 دەرگاگە، تا پىنچ چركە دەژمىرىن.

دەستگىر كىردىم ئەلەين موخابەرلەر

دوۋى ئەۋەدى ئە دەرگا دراۋ دەرگام كىردەۋە، ووتيان ئىمە موخابەرلەرنى نەروىچىن و بە
فەرمانى حوكومەتى ئىتالى دەستگىر دىكەين، چۈنكە تۆ لە دوۋى مەلا كىركار كەسىكى
سەنتىرالى لە پىكخراۋەكەى مەلا كىركاردا. واتا كەسى دوۋەم لە پىكخراۋەكەيدا، وويستومە
كارى تەقىنەۋە لە ولاتى ئىتالىدا بىكەم.

لەبەردەمى دەرگا كەدا كەلەبچە كىرام ھىچ دەسلەتتىك نەبوو، بەپەلە چەند كەسىك
چۈنە ژوورەۋە، تەنھا مەجالى ئەۋەدىان دام كە خۆم بگۆرۈم و ھەموو شەكەكانيان لە گىرمانە
دەرھىناۋ سوۋرى سەيارەيەك كىرام بە كەلەبچە كىراۋى بىردىمىيان بەرەۋە ئۆسلۆ.

مىنىش دەستەم كىرد بە نوۋىزى بەيانى لەناۋ سەيارەكەدا. ووتەم كىرەكەم ناگادار بىكەنەۋە
كە من لەگەل ئىۋەدام ووتيان ئەۋ كىرەت بۆ دەكەين، دوۋى يەك كاتىزىر چۈۋىنە ناۋ
فەرمانگەى مەركەزى پۇلىس لە ئۆسلۆ، بىردىمىيانە ژورىك و يەكسەر زىندانى كىرام.
زىندانكە ۲ مەتر بە ۲ مەتر بوو تا چەند كاتىزىرەك وازىيان لىھنام و دوۋى ئەۋە دەرگاپان
كىردەۋە لىم و بىردىمىيان بۆ بىشكىنى دى ئىن ئەى.

دوۋى تەۋاۋ بوون، گەپامەۋە بۆ زىندانە ئىنفرادىيەكەم. ژورە كە تەنھا سەكۆيەك و
دۆشەككىكى زەردى چەرمى چىكىنى تىدابوو، دوۋى ئەۋە ووتيان خۆت نامادەكە بۆ لىكۆلىنەۋە.
لەدوۋى ئەۋە ھەمان رۆژ بىردىمىيان بۆ لىكۆلىنەۋە ئەگەل موخابەرلەردا ئەم پىرسىيارە
سەخىفانەم لىكرا.

- سالى ۱۹۹۹ چۆن ھاتوۋىت بۆ نەروىچ؟

ۋەلامە داۋە.

- ناۋى خۆت و خىزان و مىندال و ئىشوكارت چىيە؟

ۋەلامە داۋە.

- ئايا پىگەمان پىنەدەيت بچىنە ناۋ تەلەفون و پالتاك و فەيسبوك و نىمەيلو شتە
تايپەتەكانت؟

ۋەلامە داۋە بۆ ھەموۋى ئازادىن و ئەۋەشىشى نىۋە نازىرانى و ناۋتان نەبىردەۋە ئەۋەشىشەندى
لە فابىرەرو سكايب ھەرجى تىرم ھەبوو.

- پەيوەندى من بە مامۇستا كرىكارمۇ جى بوو؟

وئلام دانامۇ كە لەگەل جەنابيان پەيۋەندىكە توندو تۆل و برايانەو نىسلاميانەو خۇشەويستيانەم ھەبوو زياتر من بۇ كارى رۇژنامەوانى و ئاينى سودم لەوپياو و مرگرتوود.

- ئايا من لە رېكخراومكەيدا بوونم ھەبوو بەناوى رەوتى شاخ؟

لە وئلامدا ئەووم پېراگەياندىن بە راشكاوانە ئەومندى كە من مامۇستام ناسيوە خاومنى ھىج رېكخراوو دەستەو گروپىك نەبوو، ماوۋى چەند سالىك دەبىت من دوور كەوتومەتەو بە ھەندىك ھۆكارى تايبەتى لەو پياو، ئىتر لەوماوۋىدە نازانم ھىج رېكخراوئىكى دروستكرىدبىت ئەويش مۇستەھىلە چۈنكە ھەر لە زىنداندا بوو.

- ئايا تۆ لەنەروىجدا شەرىعەت و خىلافەت دادەمەزىننىت؟

لەوئلامدا ووتەم: نەروىج ولاتى مۇسولمانان نىيە تا من خىلافەت و شەرىعەتى تىدا بەرپا بكم، ئەوۋە خەلگى ولات و ھەلىدەبىزىن نەك من بېپار بدەم.

- ھەندىك پىرسىيارى تر لەوۋى چەند كىتېم نووسىوۋە و باس لە جى دەكەن و كىتېبەكان

ناويان چىيەو رېكخراومكەى خۇم بەناوى بزاف كارمان چىيە و گۇقارى بزاف و..ھتد ھەموو لىكۆلىنەوۋەكەى من دوو لاپەرەى پىرنەكرىدەو و ھەموو بە كۆى گشتى كاتىزىمىرىك لىكۆلىنەوۋەم لەگەلدا كراو.

دوايى ھىناپانمەوۋە بۇ زىندان ھەموو ئەو چەند ھەفتەيە من لەزىنداندا بووم ئەمە لىكۆلىنەوۋەكەم بوو. ئىتر لەدواى ئەم لىكۆلىنەوۋەكەس قىسەى لە من نەپىسىوۋە نىزىكەى ۴۰ شەو لە زىندانى ئىنفرادى دا بووم ھىج كەس بۇى نەبوو قىسەم لەگەل بىكات و بىمىنىت، تەنھا دوو جار نەبىت جارىك خىزانم كە موخابەرات لەگەلئاندا دانىشتوۋە بۇ ماوۋى كاتىزىمىرىك بىنىومە و جارىكىش مىندالەكانم بۇ ماوۋى يەك كاتىزىمىر بەھەمانشىوۋە موخابەرات لەگەلئاندا دانىشتوۋە بۇ خۇشى فىكلانكۆم دەكرىد لەگەل دو كچەكەمدا ھىچكام لە مۇتەرجمەكان نەپانتوانى فىكلانكۆ بكمە نەروىجى.

ھوكمى ھاكىمىكى بەھىزى نەروىجى كە پارىزىمىرەكەى موخابەراتى ئىجراج كرىد لەسەر

ناردنى من بۇ ئىتالىا و پىشلىكارى سەرۋەرى ولاتى نەروىج.

لەدواى ئەوۋى كە بىمەردەوام لەماوۋىيەى ئەو رۇژەى كە دەستگىر كرابووم بىمەردەوام

لىكۆلىنەوۋەم لەگەلدا كرا، مەبەستم لىكۆلىنەوۋەى گىفتوگۇ نىيە بە تەنھا بەلگو بە پىشكىنىنى

پىشكى و گىفتوگۇ ھەندىك رۇتىناتى تر، ھەر خۇشيان پارىزىمىركىيان بۇ دۇزىمەوۋە، خۇشى

لەویدا بوو لەكاتی لێكۆڵینهوهی موخابەرەتی نەرویجی پارێزەرەكەم خەوی لێكەوتبوو.
لەبەرچاوی لێكۆڵەر مودەكەي موخابەرەت هەلمساند لەخەوو ووتەم تۆ پارێزەری منیت ناگات
لێم بێت، ووتی باشە بەلام ژوورەكە گەرمە با ئیسراحتێك وەرگیرین لە دواي خەوی ئەو مودە
چوون بۆ ئیسراحت.

ئەو شەو لە زیندانی ئۆسلاو لە ژورێکی ئینفرادی ٢بە ٢ دا زیندانی گرام و بۆ بەیانی
كاتژمێر ١١ بریدیانم بۆ زیندانی دادگایی ئۆسلاو ئەویش هەر ٢بە ٢ بوو لە دەورووبەری کاتژمێر
یەك بۆ دوو برامە بەردەم دادوەر.

تا ئەو ساتە وەختەش نەمدەزانی بۆچی گیراوم، بەلام قسەكەي سەسێلم لەبەر بوو
دەمزانی ئەمە پەنی ئەوانە، تا ئەو ساتە وەختە نەمدەزانی ئەو تۆمەتانە چییە رووبەر ووم
دەبێتەوه. بەهەر حال پارێزەری موخابەرەت دەستی كرد بە گفتوگۆ لەسەر من. لەدای خۆمدا
دەمووت خوایە من چیم كردبێت و چیم رووبەر و بکریتەوه.

لە دواي ئەوێ پارێزەرەكەي موخابەرەت دەستی كرد بە قسە و ووتی: ئێمە تەنها گومانمان
هەیە لەسەر ماکوان کەریم.

لەسەر گومانێ حوکومەتی ئیتالی و دەبێت ماکوان تەسلیم بە ئیتالیا بکریت. ماکوان
هەولێ داو و پیلانی گیراوه بۆ کاری تیرۆر لە ئیتالیا و بۆیە داوا دەکەین تەسلیم بە ئیتالیا
بکریت.

پاشان حاکمەكە منی بانگکردو ووتی خۆت بناسێنە و ئەو تۆماتانە لەسەر تۆیە، چی لە
بارەوه دەتێت ئەو مۆتەرجمیشت بۆ گیراوه؟

ماکوان: جەنابی حاکم من نەرویجیم پێویستم بە مۆتەرجم نییە.
ناوی خۆم و زانیاری تەوام دا و ووتەم هەمووی قسەي بێمەعنايە و هیچ فەری بەراستیەوه
نییە.

حاکم: کەواتە تۆ نەرویجیت؟

ماکوان: بەلێ

ئێتر لەوێدا وەزەكە گۆرا لە سفرەوه بۆ ١٠٠پلەي سەدی، پرسیار کرا لەسەر من نایا لە
نەرویج لەماوێ ١٧ سالی ژيانیدا هیچ کێشەیهکی هەبوو لە پۆلیس و موخابەرەت؟
وەلام داریهوه کە من هیچ کێشەیهکەم نییە لە ولاتی نەرویجدا هیچکات رووبەرووی دادگا
پۆلیس نەکراومەتەوه.

حاکم: نەروىجى ھەرگىز تەسلىم بە ولاتىكى تر ناکرىت، ئەگەر بەلگەتان ھەيە لەسەرى
فەرمون لىرە لىكۆلىنەۋەدى لەگەلدا بکەن و ياخود بەلگەكانتان بىخەنە روو.

پارىزەرى موخابەرات؛ تا ئىستا ھىچ بەلگەيەكمان بەدەسب نەگەيشتوۋ لەسەر ماكوان،
بەلام بەلگە ھەيە نىتالىيەكان پەيمانىنداۋە بۆمان بىنيرن.

لەدلى خۆمدا ووتەم ديارە نىمەيل و فاكس و بەرىدى ئەلکترۆنىيەكان بەكار ناپەت لە كارى
موخابەراتدا، يان سەسىلە خويىرى بۆى كۆنەكراۋەتەۋە.

بەھەر حال ھىچ بەلگەيەك نەبوو لەسەر من كە تۆمەتەكانيان پىشت راست بىكەتەۋە،
پارىزەرىگەشەم ھەلسا دەستى كرد بە قسە من بىروام وابوو ھىچ نازانىت، بەلام ھەلساۋ ئەۋەندە
قسەى جوانى كرد خەۋەكەى لەبەرچاۋمدا سىپىيەۋە.

- پارىزەرىگەم: نەمانە ھىچ بەلگەيەكمان لەسەر ماكوان نىيە و ماكوان خاۋەن كارە و
خاۋەن دوو مىندالە و ئەگەر بىيەنەۋە كارەكەى لەدەست ئەدات و پاشان ھىچ بەلگەيەك
كۆنكرىتى نىيە تا فەرمانى دەستگىر كىردنى بۇ دەرچىت.

پارىزەرىگەى موخابەرات: بە ياساى ۱۷ و ۱۸ و (ياسايەكى تىشى ووت لەبىرم نەماۋە) نىمە
دەمانەۋىت ماكوان دەستگىر بىكرىت، چونكە ماكوان كەسىكى سەنترالە و ئەگەر بىچىتە دەرەۋە
ھەموو بەلگەكان دەشپوئىنىت. واتا لەدۋاىي نەۋەى بەلگە نەبوو بەم ياسايە داۋايان كرد كە من
دەستگىر بىكرىم، چونكە من بەلگەكان دەشپوئىنم.

لەسەر بىنەماى قسەكەى پارىزەرىگەى موخابەرات داۋاى سى ھەفتەى زىندانى لە حاکم
بۇ كردم..

پارىزەرىگەم دەستى كىردەۋە بە قسە و ووتى: من ھىچ ھەنچەتلىك نابىنم بۇ دەستگىر كىردنى
ماكوان.

حاکم: پاش كەمىكى تر حوكمەكەم دەرەكەم.

من دىسانەۋە كەلەبچەكرام و سۋارى سەيارەى پۇلىس كرام و لە دۋاى كاتىزىمىرنىك لىخۋىرن
كەيشتمە زىندانلىك بەناۋى ئۆلەشمۇ، ھىچم نەدەزانى دىسانەۋە بۇ زىندانى ئىنفرادى و نازانم
حاکم چىي ووتەۋە.

زۋورى نەم زىندانە نوپىيە ۲ بە ۲ بوو مىزو كورسى و تەلەفزيۇنىكى تىدا بوو، منىش
تىقىم كىردەۋە بى نەۋەى خەيالىم لاى حوكمەكەم بىت. تەماشام كرد لە تەلەفزيۇن باسى من
دەكات دەلىت ئەم كەسەى تەمەنى ۲۸ سالە و خاۋەن دوومىندالە دوۋەھفتە زىندانى بۇ بىراپەۋە

له‌گه‌ئيدا كۆنترۆل وه‌يچ كه‌س بۆى نيه‌يه سه‌ردانى بكات و هه‌موو شتيكى له‌ژير كۆنترۆلدا ده‌بيت.
به‌هه‌ر حال ه‌يچ چاره‌م نه‌ما و خه‌م دايجرتم و له‌ويدا قورگم پرپوو بوو له‌ گريان.
نه‌ك بۆ خۆم، به‌لكو بۆ نه‌وانه‌ى كه‌ زيندان به‌ناحه‌ق بۆ نه‌وانه‌ى خاوه‌ن مندان.
شه‌وان و رۆژانى ناو زيندام چۆن ده‌برده سه‌ر له‌ ئينفرادى چاوه‌رچى بووم تا دووه‌هفته‌كه‌ ته‌واو
بوو ديسانه‌وه‌ خۆم ئاماده‌كرده‌وه‌ بۆ نه‌وه‌ى بچمه‌وه‌ بۆ دادگا بزانم له‌داى نه‌م دووه‌هفته‌يه‌ له‌
ني‌تالياوه‌ به‌لگه‌كان ده‌نيرن، ه‌يچ كام له‌ سه‌سي‌لو جه‌زقيليش ديار نه‌بوون.

له‌داى نه‌وه‌ى كه‌ چوار هه‌فته‌ى ترم بۆ نو‌ى كرايه‌يه‌وه‌ ده‌ست به‌جى نه‌مجاره‌ داواى
تيه‌ه‌ئچونه‌وه‌م كرد (ئيه‌ستنه‌اف) دادوهر قه‌بو‌لى كرد، به‌ پاريزه‌ره‌كه‌مى ووت: ماوه‌ى سى رۆژتان
له‌به‌رده‌مه‌ديه‌ بۆ تانه‌دان له‌ حوكمه‌كه‌ى ماگوان، پاشان راسته‌وخۆ به‌ موخابه‌راتى ووت: نه‌گه‌ر
به‌لگه‌ى كۆنكرىتى نه‌ه‌ينن ته‌وا ئيتر ناتوانين له‌وه‌ زياتر ماگوان ده‌ستبه‌سه‌ر بكه‌ين، چونكه‌
من له‌سه‌ر ه‌يچ به‌لگه‌يه‌ك ده‌ست به‌سه‌رو راگيراو نه‌كرا بووم له‌ زيندان، به‌لكو ته‌نها له‌سه‌ر
هسه‌ى ني‌تاليا كه‌ نه‌رويجى راسپاردوه‌ به‌وه‌ى نه‌گه‌ر له‌دمرده‌وه‌ بيم ته‌وا من په‌يوه‌ندى به‌و
خه‌لكانه‌وه‌ ده‌كه‌م و به‌لگه‌كان ده‌شيوينم. له‌ كاتي‌كدا نه‌مه‌ هسه‌يه‌كى زۆر نامه‌عقول بوو. ئاخ‌ر
باشه‌ نه‌گه‌ر ته‌و خه‌لكه‌ گيراو چۆن به‌لگه‌ ده‌شوينريت و من چۆن ده‌توانم په‌يوه‌نديان پيوه‌
بكه‌م، به‌هه‌ر حال هه‌ستم ده‌گه‌رد شتيكى زۆر نااساييه‌، هه‌ر ده‌ستى شه‌يتانى نينسو جنى
تي‌دايه‌.

به‌رده‌وام من له‌ زينداندان بووم له‌ماوه‌ى دوو هه‌فته‌ كتيبىكەم نووسى به‌ناونيشانى (ناو‌يته‌
بوون و خۆپازاندنه‌وه‌ به‌ سيفاتى په‌روه‌ردگار) شيكارى له‌سه‌ر ناوه‌ پيرۆزه‌كانى خواى گه‌وره‌
ده‌كه‌م كه‌چۆن بتوانين له‌ پيگاي سيفاته‌كانيه‌يه‌وه‌ خۆمانى پى كام‌ل بكه‌ين وه‌ك مرؤف. به‌
١١٦ لاپه‌ره‌ى ته‌م ديواو ديوو واتا ٢٢٢ لاپه‌ره‌ كۆتاي هات له‌ زينداندان، سه‌رقال بووم به‌مه‌وه‌.
پاشان كتيبىكى ترم نوسى به‌ ٥٧ لاپه‌ره‌ ته‌واوم كرد واتا ١١٤ لاپه‌ره‌ى ته‌م ديواو ديوو كه‌ باس
له‌كۆتايى ميژوو ده‌كه‌م ره‌خنه‌يه‌ له‌سه‌ر هيكرى شارستانى رۆژناوا به‌ناوى (كۆتايى ميژوو)
ه‌رانسي‌سۆ فۆكۆياما.

سه‌رقال بووم به‌م نوسينه‌انه‌وه‌ كاته‌كانم دا به‌ش كردبوو، زۆر بى مه‌جال بووم. كام
ته‌رخان كرده‌بوو رۆژى دوو جوزه‌ قورئان بخوينم به‌يانيان كاترمي‌ري‌ك و چارمكي‌ك ده‌ويست
بۆ جوزئي‌ك شه‌وانيش يه‌ك كاترمي‌ر. ئينجا سه‌رقالى فه‌رموده‌ قودسيه‌كان بووم و شه‌رحى
ئيمامى نه‌وميم لايوو به‌ شيكارى شي‌خ عوسه‌يم‌ن له‌گه‌ل ته‌فسيره‌ ناپابه‌كه‌ى سه‌يد قوطب له‌

كىتەپخانەى زىندانەۋە زىاد لە ۱۵ كىتەپ بۇ ھىنرا و دەستەم كىرد بە خويىندانەۋە نوسىن.
ھەندىك كاتى تىرم داناۋىبوو بە تەماشى تەلەفزيۇن لەۋانە كەنالى كوردساتەم ھەبوو لەگەل
كەنالى پارتى و گەلى كوردستان و كۆمەلەى ئىران.. لەگەنالە عەرەبىەكانىش دۈبەى دوۋەكەنال
ۋاتا دراما وسپۇرت و كەنالى قورئانى كەرىم و سكاى نىوز.

ھەموو شەۋىك كاتىزىمىر ۱۰ تەماشى درامايەكەم دەكىرد لە كوردسات زۇر بەلامەۋە
خۇش بوو بەناۋى سەردەمى شىكۆمەندى تا زىنجىرى ۳۰م بىنى لە زىنداندا.
رۇزى ۱۸ مانگى ۱۲ سالى ۲۰۱۵ رۇزى ھەينى دەستىۋىژم گىرت كاتىزىمىر ۱۲ نىۋەپۇ بوو
ۋوتەم ئەمىرۇ ھەينىيە نۆۋىژەكەم تەخىر دەكەم بۇ كاتىزىمىر يەك. ھەموو رۇژىك
كاتىزىمىر ۱۲:۳۰ بۇ ماۋەى يەك كاتىزىمىر دەيانىردەمە دەرەۋە بۇ ھەلمىزىنى ھەۋاى پاك.
لە ژوۋرەكەمدا جەرسىك و مايكروۋفونىكى تىداۋو لەگەل رىسپىشندا قسەم دەكىرد، ئەگەر
سەرم بىشايە داۋاى جەبەم بىكردايە. كاتىزىمىر ۱۲:۳۰ زەنگىان لىدا بووم ۋوتىان خۇت نامادەكە
دەجىتە دەرەۋە، مىنىش ۋوتەم كاتى نۆۋىژە كاتىزىمىر ۱۰:۱۰ دەجەمە دەرەۋە.

بۇلىسەكە ۋوتى، ماكان مەبەستەم ئەۋەيە تۇ دەجىتە دەرەۋە بە تەۋاى ھىچت لەسەر
نىيە و بەلگەپان لەبەر دەستادا نىيە بۇ ھىشتەنەۋەى تۇ. لەراستىشدا من ھۆكەمەكەم ۸ رۇزى
تىرم ماۋە بوو تەۋاى بىكەم ۋاتا ۲۵مانگى ۱۲ نازاد دەكرام. كەۋاى ۋوت لە خۇشىدا سەرمىكرە
سەر سۈجىدە ئەۋ ھەر قسەى دەكىرد.

دەپۋوت شتەكانت كۆكەرەۋە پاش كەمىكى تىر دەجىتە دەرەۋە من ھەر ۋەلام نەدايەۋە.
ھاتىن نازادىيان كىردم، بەلام بۇجى گىرتىانەم و بۇجى نازادىيان كىردم ئىستاش نازانەم.
جىم لەسەر بوو ھەر نازانەم، داۋا ئەۋەى كە ھاتەمە دەرەۋە لە كەنالەكانى نەروىجەۋە
باسيان لەۋە دەكىرد كەمەن ھىچ تاۋانىكەم نەبوۋە، بەلكو ھىچ بەلگەشى لەسەر نەبوۋە كە
دەستىگىركراۋە نەروىچ بىپارى گىرتىنى نەداۋە، بەلكو ئىتالىا بوۋە پاشان بە ھەرمانى ئىتالىاش
نازادىكراۋەم.

داۋا ئەۋەى كەچوۋمەۋە بۇ سەر كارەكەى خۇم ئەۋانىش پارەى يەك ھەفتەپان لىدىزىبووم
و دەلىن بەبى ھۆكار رۇشتتۈە و نىشەكەشم لەدەست دا ئەۋەش بەسەرھاتى گىرتەكەمە كە
سەسىل ھەرمەشەى لىكىردم.

لەداۋا ئەۋەى بىيىش بووم بەداۋا كاردا دىگەرەم رۇژىك لەدەرەۋە سەسىلەم بىنى، كە ھات
بەرمو رووم دەستەم دايە بەردىك پىادا بىكىشم كەزانى زۇر تۈرەم لەبەرچاۋمدا نەما، رۇزانە

به دواي كاردا دهگه پام تا كاريكي ترم دوزييه وه سوپاس بو خوا بهرده وام بووم بهو كارده وه، نينجا
رؤزيك حهز قيل-م بيني له گهل كچيكي زور جوان له ناسك ناسكتر بوو له جوانيش جوانتر
بوو، له تاو جواني نهو كچه حهز قيلم له بير چووه وه. ووتم حهزه گيان نه مه كييه؟

حهز قيل: نه مه حه نانه يه

ماكوان: حه نانه كييه؟

حهز قيل: خزمي خومانه حهز دهكات تو بناسيت

ماكوان: حه نانه تو خزمي حهز قيلي يان خزمي مني؟

حه نانه: من تهرمفي توم تو چيت بويت من نه وهي توم.

ماكوان و حه نانه

ته عاروفمان له گهل نافرته تكي جنوكه دا كرد له ريگاي حهز قيله وه به ناوي حه نانه، جواني
حه نانه خه يالي بوو. پرسيم حه نانه خه لكي كوڤيت؟ بو نه وهي هه نديك موحامه لهي بكه م.
حه نانه: به پيكه نينه وه من خه لكي ولاتي ماكوانم. نه ري به راست ئيه وي مروف بو وهك
خوتان بيرده كه نه وه سيسته مي ژياني ئيمه وهك ئيوه نييه، به تاييه ت من و حهز قيل كه له
تايه ي عفرتين.

ماكوان: بو ئيوه ولاتان نييه؟

حه نانه: نا، من له ناسمانه وه هاتوومه ته ژيان!

ماكوان: خوم رو، بويه له ته ياره ده چيت، به پيكه نينه وه

حه نانه: ماكوان من پيوسته بيمه ناو لاشه ي تو بو نه وهي هيچ كام لهو جنوكانه ي سه سيل
نه يه نه ناو لاشه ي تو، تا - سيحره كه به تال ده كه ينه وه.

ماكوان: جا نه م سيحره كه ي به تال ده كرته وه؟

حه نانه: نه ي حهز قيل پي نه وتي ده بيت بگه ريته وه بو كوردستان و له وي به تال
بكرته وه به شه كه ي تري له كه ركوكه له مالي خه سوي نه وژنه ي كه كي شه كه ي بو دروست كردي.
ماكوان: روناك خان؟

حه نانه: به لي

ماكوان: حه نانه بو من ناساييه، به م هه موو جوانييه وه نايي گوناح نييه بيته لاشه مه وه،
تو نافرمتي. من نازانم نايي له رووي شه رعيه وه جانيزه يان نا ده بيت پرسيار بكه م.

خەنەنە: لەشەرعدا شتىك ھەيە بەناۋى كەمترىن زەرەر تۆ ئەبىت بزانىت ئەگەر مەن ئەيەمە
لاشەتەوھ پارىزگاريت لىنەكەم، ئەوھ دىنبايە سەسىل جىنى تر دەنىرەت و نازارت ئەدەن، بەلام
ئەگەر بزانرەت مەن لەناو تۆدا نىشتە جىنى بووم ئىتر ناتوانن بىن بەتايەت، مەن كە مەينەم.
ماكوۋان: ناسايە بەلام تۆ ئەچىتە لاشەى مەوھ جىنى دىكەيت، واتا لەناو لاشەى مەندا نوتىلە
خۆشى چىيە كە ئىوھ دەچنە ناو لاشەمان؟

خەنەنە: بۇ ئىمە ھىچ خۆشەكى تىدا نىيە، بەلكو زۆر قورسە و ھەموو جىنكەكان ئەوھىيان
پىخۇش نىيە، تەنھا شەپتانەكان پىيان خۆشە بۇ ئەوھى مەوھەكان توشى تاوان بىكەن و لە
خو دوورىان بىخەنەوھ.

ماكوۋان: لەناو ئىوھدا شەپتان ھەيە، كە عىزىرتەن؟
خەنەنە: بەلى شەپتان لەناو ھەموو تايە جىنكەكاندا ھەيە، شەپتان پۇست و مەنەبە،
ئىوھ مەوھ ناتان لىناوھ شەپتان.

ماكوۋان: باشە مەن سەرم لەوھ دەرنەچىت لەناو مەسىحىيەت و جەلەكە و تەنەت نائىنى
ھىندىيەكاندا بەھەمان شىوھ باسى ئىوھ دەكەن و لە لاشەى خەلكىدا دەرى دەھىنن و ھەندىكىيان
بە رۆخى شەپتەنگىز و پىس ناوۋەدى دەكەن، ئەي ئەمەيان چىيە؟

خەنەنە: بىرۋا بىكە ماكوۋان ھەموو درۆ و دەلەسەى خۇيانە و شەپتانەكان لەگەل ئەواندا
تەنھا لەسەر بىنەماى سىجر و جادو رىكەوتون و بەو شىۋىيە كار دەكەن، ھىچ پەيۋەندى نىيە
بە خواناسى و دەركەرنى جىنى لە ناو لاشەى خەلكىدا لە رىكەى تەورات و ئىنجىل. ھەتتە، دەلىت
نەو كارە دەكەن، بەلام ھىچ نىيە ھەر قەسەيە و ئەوان بەردەوام لە تاواندان، بۇ ئەوھى كە
بىنىۋتە بەناۋى تەورات ئىنجىل و ھەر ناۋىكى تر دەكرەت ھەموو سىجر و جادوۋە و ھىچى
تەر بەگوردى خۇتان دىكۆرە. تاكە كارىگەرى لەسەر جىنى خرابەكار و شەپتان ۋەك ئىوھى
مەوھ دەلىن: قورنەنى پىرۆزە.

ماكوۋان: تىمگەيەنە لەوھى لەناو لاشەى ئىمەدا ئىوھ جىنى كارەن، ئەگەر تۆ لە لاشەمدا
نەبىت ئەوان چ دەكەن و تۆجى دەكەيت؟

خەنەنە: باش گۈنگەرە و بە ھاورىكانىشت بلى، مەن نامۇزگاريت دەكەم بەوھى ئىمە ھىچ
توانايەكەن نىيە بەسەر ئىوھدا، ئەوھ خۇتانن دەركەى ۋەسۋەسە بۇ جىنكەو خرابەكارەكان و
شەپتان ناساكان دەكەنەوھ كە ئەو جۆرە كارە بىكەن، دەما ئىمە ھىچ دەسەلات و توانايەكەن
نىيە بەسەر ئىوھدا، مەن ۋا تەمەنەم ۷۰ سالە!

ماكوان: جى بۇ خاتىرى خوا ۶۷۰ سال، ھەر ئەم سالە خۇمان كە حسابى دىكەين؟ بەراستە يان درۆم لەگەل دىكەيت؟

خەننە: نا ماكوان درۆت بۇ لەگەل دىكەم، سىستەمى ژيان لاي ئىۋە زۆر جىاوازترە لە سىستەمى ژيان لاي ئىمە.

ماكوان: تۆ زۆر رۆشنىبىر ديارىت زانىارى باشت لايە بە ئوسلوب و قسەگردنتدا ديارە، بەس ئەم دەمو چاۋە جۋانە كە تۆى پىدەبىنەم وامزانى سالى ۱۹۹۵ لەدايكبوويت.

خەننە: ئاخىر دەبىت ئەۋە بزانىت ئەۋەى فېربووم لە ئىۋەى مروۇف فېربووم، ھەموو قورناتەم لەبەرە لەزۆربەى زانستە ئىسلامىيەكان شارمزام، لە زۆربەى زانكۆكانى جىھاندا ئامادىم ھەبوۋە بۇ وىرگرتنى زانىارى، خۇ لەناۋ جىنۇكە قوتابخانە و پەيمانگا و زانكۆ ئەۋە دىزگايانە نىيە، بەلكو ھەموو لە ئىۋەى مروۇفەۋە فېربوۋىن و وىرمانگرتوۋە. بىرۋا بىكە ماكوان جاھىلتىرەن ئومەتلىك لە سەر ئەم زەۋىيەدا ئىمەى جىنۇكەين، بەداخەۋە ھەندىك لە ئىۋەى مروۇف زۆر ئىمەتان گەۋرەكردوۋە.

ماكوان: چۆن ئىۋەمان گەۋرە كردوۋە؟

خەننە: بۇ نمونە خەلكى كە توۋشى فەشل دەبن خۇى كەسىكى دۇرا و فاشلە دەلتىت سىحرم لىكراۋە جن چۆتە لاشەم، زۆر ئافرەتان ھەيە دەلتىت جىنۇكە لەگەلما دى خەۋتوۋە، ھەموو ئەمانە بۇ پاساۋ ھىنانەۋەى فەشەلى ئىۋەى مروۇفە، خۇى زىناى كردوۋە دىنىت بەسەر ئىمەدا. ماكوان: قسەكانت خۆشە ؛ كەۋاتە ئەم سىحر و شتانەشى لە من كراۋە راست نىيە.

خەننە: با، راستە بەلام لە بارستاي خۇى زىاترتان كردوۋە، بۇ نمونە ئەگەر ۵ كىلۇ بىت ئىۋە كىرەتەنە بە ۱۰۰۰كىلۇ؟

ماكوان: ئەۋەندە جىاۋازى ھەيە؟

خەننە: جۋان گۆپىگىرە و تەماشىا بىكە بزانە، خۆت جىاۋازىيەكە نابىنىت و ھەستى پىناكەيت. ماكوان: ئادەى چۆن تەماشىا جى بىكەم؟

خەننە: خۋاى پىرومىردگار لە قورناتەم لە باسى شەيتاندا جى دەفەرموۋىت؟

ماكوان: زۆرى فەرموۋە لەۋبارمۋە نازانم مەبەستت جىيە؟

خەننە: دىزانم بەلام لەبارمى شەيتانەۋە دەفەرموۋىت: اِن كِيد الشَّيْطَانُ كَانَ ضَعِيفًا وَاتَا بِمِرَاسَتِي بِلَانِي شَهِيتَان زۆر پلانىكى لاۋازە!

خۋاى پىرومىردگار بۇ ئىۋەى باس دىكات، خۇ بەرانبەر بەخۇى نىيە، تا بلىت پلانى شەيتان

بەيرانبەر بە زاتى اللە لاواز بىت، شەيتانەكان ھىچيان پىناكرىت بەرامبەر بەخو، خۆت ئەو
باش دىزانى واھ؟

ماكوڭ: بەلى واھ

ھەننە: دەى كەمادام واھ نىتر شەيتان ھىچى پىناكرىت نىوھى مروفن شەيتانتان
كەوردكردو، ئەزانی؟

ماكوڭ: زياتر رونی كەرمو ھەننە-ى بەرىز؟

ھەننە: خوای گەورە لە قورئاندا دھەرمویت: كاتىك مروفەكان پلان دەگىرپ شاخ
دەتوینىتەو، ئەو دەقى ئایتەكەھ: وَقَدْ مَكْرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ
الْجِبَالُ..

واتا پلان و فیل مروف ئەومندە بەھیزە شاخ دەتوینىتەو، دەى كەواتە توخوا عەيب
نىيە بەقەسەى خوا ناكەن و خۆتان بەشتى خوارفیاتەو كە نىمەى جنۆكە ھىچمان بۆ ناكرىت
سەرقال كرددو.

ماكوڭ: ئەمەى تۆ باسى دەكەيت واھ، بەلام تەماشای سەسەل بكە چەند جارە ھەپەشە لە
من دەكات وھەرمەشەكانى دىباتە سەر.

ھەننە: وانىيە ئەو تەنھا ئاگادارى مەلەفى تۆيە، دىنا ئەو ھىچى پىناكرىت، يەك كار كە
توانىويەتى بىكات زانىارى پىشوختى دەست ئەو كەوتو تۆى ئاگادار كرددۆتەو ىان تۆى پى
ترساندو. تۆش ئەوت لا زۆر موھىم بوو، دىنا ھىچى پىناكرىت بەو بىركردنەو نىو
بىت، نىمە جنۆكەو شەيتانەكان يەك مروفمان نەدەھىشت لەسەر زەویدا، كە دادەنیشىن لەناو
خۆماندا نىمەى جنۆكە ھەزار خۆزگە بە نىو دەخووزىن و خوا خوامانە كە مروف بوويناھ.
ماكوڭ: ئەى ئەم ھەموو كاریگەرى سىحرە چىيە لەسەر نىمەى مروف و سىحر دەكەن و
جنۆكانى لاى نىوش بەشدارن و خەلك دەبستن و خەلك دەكەنەو و نوشتەى رەشى دەكەن و
نازانم ئەنواع و ئەشكال شتى قۆر و بىمەعنا دەست دەكەویت لاى نىوھى جنۆكە.

ھەننە: بپوا بكە ماكوڭ ئەو ھەموو خۆتانن. نىوھى مروفن ئەم كارە قۆر و بىمەعنايانە
دەكەن، دوو شت زۆر گرنگە بىزانىت. يەكەم: كە نىو مافى شەيتانتان خواردو ئەو لە
كەمىنداھ بۆ نىو. دووھم: لەجىاتى ئەوھى لە كەمىنەكە راکەن كەچى ھاوكارى دەكەن.

ماكوڭ: ناخر چۆن ھاوكارى دەكەين؟

ھەننە: ئەگەر من پىت بلىم بپو ناو چالىك، پپە لە ئالتون، لەوچالە ھەنگوینى تىداھ،

پاشان چوویت و جله‌کانت پیس بوو له‌ناو چاله‌که پر‌بوو له‌به‌رد و له‌جیاتی هه‌نگوینیش زیراب بوو، دوا‌ی نه‌وه‌ی کاهاتیه‌ته دهره‌وه هه‌موو‌گیانت و گواو قور‌او بوو خۆت تور‌ه کرد به‌سه‌ر مندا چووی شکانت لیک‌ردم لای حاکم هه‌موو باسه‌که‌ت بۆ کرد. حاکم ده‌لیت کئ بوو وای پیووتی؟ تۆش ده‌لیت هه‌نانه. ده‌لیت: هه‌نانه کییه؟ ده‌لیت: جنۆکه‌یه یان شه‌یتانه. حاکم نالیت بیبه‌ن بۆ شیت خانه؟

ماکوان: به‌ری وه‌للا به‌ شیتم ده‌زانیت!

هه‌نانه: کاری جنۆکه شه‌یتانه‌کانیش نه‌وه‌یه، هه‌رجیتان پی‌ده‌لین به‌قسه‌یان ده‌که‌ن و دوا‌یش به‌له‌عه‌نتیان ده‌که‌ن. نه‌وه ئیوه‌ی مرۆفی خراپه‌کارن که ده‌بیت به‌له‌عه‌نت بکړن، من پاکانه ناکه‌م بۆ شه‌یتان نه‌و ته‌نها بانگتان ده‌کات ئیوش وه‌لامی نه‌ده‌نه‌وه، خوا‌ی گه‌وره‌ش باسی کردووه له‌ قورنانه‌ی به‌لام ئیوه‌ی مرۆف نه‌ه‌لتان پیناشکیت.

ماکوان: له‌ کوئ قورنانه‌ی باسکراوه نه‌م باسه‌ی تۆ ده‌یکه‌یت؟

هه‌نانه: له‌ سوره‌تی ئیبراهیم خوا‌ی گه‌وره ده‌فه‌رمویت: وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدْتُكُمْ وَعَدَّ الْحَقَّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْلَا أَنْفُسُكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي إِنْ كَفَرْتُمْ بِمَا أَشْرَكْتُمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ ۲۲.

(کاتئ هه‌مووش ته‌واو ده‌بیت به‌هه‌شتیه‌کان ده‌چنه به‌هه‌شته‌وه و دۆزه‌خیه‌کان ده‌خرینه دۆزه‌خه‌وه) شه‌یتان (به‌فه‌رمانی خوا) دیته‌ قسه‌ و (پوو به‌ په‌په‌روانی) ده‌لیت: به‌راستی خوا به‌لینی راست و دروستی پی راگه‌یانده‌بوون منیش به‌لینی درۆ و نادروستم پیدان و جا توانیم گومراتان بکه‌م و له‌ رێبازی راست ویلتان بکه‌م، وه نه‌بیت من هیچ زۆر و ده‌سه‌لاتیکم به‌سه‌ر ئیومدا هه‌بووبیت، جگه‌ له‌وه‌ی (به‌وه‌سه‌سه‌ و خه‌ته‌ره و خه‌یال) بانگم کردن (بۆ خواره‌ناسی و تاوان) ئیوش به‌ده‌مه‌وه هاتن و به‌قسه‌تان کردم، نیت‌ر سه‌رزمنشت و لۆمه‌ی من مه‌که‌ن، به‌لکو سه‌رزمنشت و لۆمه‌ی خۆتان بکه‌ن (که ناوا گیلانه، بی بیرکردنه‌وه به‌قسه‌تان کردم، نه‌م‌رۆ) من ناتوانم به‌هانا و هاواری ئیومه‌وه بی‌م، ئیوش ناتوانم به‌هانا و هاواری منه‌وه بێن، بی‌گومان من باوم‌م نه‌بوو به‌وه‌ی که کاتی خۆی منتان کردبوو به‌شه‌ریک و هاوبه‌ش له‌ پێشدا، به‌راستی نه‌م‌رۆ سته‌مکاران سزای زۆر به‌نیش دهرین.

ماکوان: راسته‌.

هه‌نانه: که‌واته ئیومه‌یه که‌ خاومنی نه‌ه‌لتیک و ژیریه‌کی زۆر به‌ره‌راوانن له‌ماومه‌یه‌کی که‌مدا

بەدەستى دەھىنن و منىش ماودى ۲۰۰ سال زياتر گەراوم تا توانيومە بىمە خاودنى زانست، خۇتان تاوانبارن. بۇيە من نامۇزگاريت دىكەم ماكوان كەسايەتيەكى بەھىز و بەتوانات ھەبىت، كە ھەر بوويشتە، رووبەروى ئەو ھەموو خورافاتە بېرمودە كە بەناوى ئىمەو- ئىودى مرۇف دروستان گردوود پارەى بى پەيدا دىكەن مافى خەلگى پىدەخۇن.

ماكوان: قسەكانت زۇر جوان و لۇزىكن، بەلام پارادۇكس دەبىنم لە قسەكانتدا، ھەمووى دۇ بەيەكە.

خەننە: لەكوپدا دۇ بەيەكە، پىم بلى با بۇت روون بىكەمەو.

ماكوان: لەودى كە دەلتىت ئىودى مرۇف بەھىزن و جنۇكە لاوازە، كەچى سىجر لە من كراو دەبىت بىچم بەتالى بىكەمەو. ئەمە توانا و ھىزى ئىو دەرناختا، پاخود ئەگەر ئىو نەبن من چۇن بىمزانىيە كە ئەم سىجرەم لىكراو، ئەى ئەو سەسىلە خوپرىيە ئەوئىيە لىم بوو بە سىكۇتىن لىم نابىتەو.

خەننە: ئاخىر خەتاي خۇت بوو بۇ سىجرەكە، خۇت توانات ئەبوو بەتالى بىكەيتەو وەك فايرۇس توشىان گردوويت، ئەو خۇت تاوان بارىت. ئەى پىشتىر بۇ وانەبويت؟

ماكوان: ئەى لەلاشەى مىندا چى دىكەيت تۇ واچوويتە ناوى؟

خەننە: تۇ بلىت بىرە بگەرپرەو بۇ كەركوك لەوى قسە دىكەينەو يەگىر دەبىنن ئىستا مىن دىرۇم و تۇش بىرۇ بۇ سەر كارەكەت، ئەم حىوارە بەدەم رىگاۋە بۇ كار روويدا. بەقسەم كىردن دەستەم كىرد بە كىرىنى بلىت بۇ كوردستان و دواى كىرانەكەم بە ۲ مانگ بىرپارمدا بگەرپرەو بۇ كوردستان و سەردانى كەسوكارىش بىكەم، بلىتم بىرۇ بۇ كوردستان لەرىگەى ستۇكۇلم سلىمانى.

رۇژىك سەسىلم بىنى لەدوورەو ووتى نايەلم بىرۇيتەو، ئىتر دىار نەما، مىنىش ھىچ كۆپم پىنەدا.

لە ئۇسلۇۋە سوارى فرۇكە بووم بۇ ستۇكۇلم و دابەزىم لە فرۇكەخانەى نىودەولەتى ئايرلاندا سويد چاومىرئ فرۇكەى ستۇكۇلم سلىمانىم دەكرد، كەچوومە ناو گىتەكەى خۇم واتا شوپنى وەستانى فرۇكەكە پىشكىن كراينەو بۇ جارى دووم تەنھا بۇ پاسپۇرت بۇ ئەو فرۇكانەى كە دەچنە دىرمودى ئەوروپا پىويستە جاپىكى تر پاسپۇرت نىشان بىرئىتەو، نىشانمدا و كەوتنە قسەكردن لەگەل ھاوپرئ پۇلىسەكانىاندا و ھەندىك تەماشى كۆمپىتەرىان كىرد و نەومندەم زانى دوو پۇلىسى سويدى ھاتن كەلەبچەيان كىرد.

فرۇكەكەشم نىو كاتزمىرى ماۋە بۇ فرېن، دەستگىرگرام و بىردىيانم بۇ زىندان.

لە زىندانى فرۇكەخانەۋە بۇ زىندانى ستۆكۆل

لە دواى ئەۋەدى كە بىردىيانمە ژوۋرى بىشكىن لە فرۇكە خانە، ووتيان لىرە چاۋمىرى بىكە
دواى نىو كاتزمىر ژىنىكى پۇلىس ھات بۇلام ووتى؛ مەككەلى تۆ ناتوانىت سەفەر بىكەيت، ئىمە
پادەستى ئىتالىيات دىكەين و پۇلىسى ئەنتەرپول داۋات دىكەت.

كەۋاى ووت زۇرم پىناخۇش بوو، بەلام راستەوخۇ سەرم كىردە سەر سوچىدە و
سوپاسى پەروەردگارم كىرد. ئافرىدەكە بەجىنى ھىشىتمەننىش لە جىنگاى خۇمدا لە
ژوۋرىدەكەدا دانىشتەمەۋە، تەلەفۇنم بەدەستەۋە بوو مامۇستا عەبدۇرەحمان محمد عارف
لەسەر خەت بوو لە فەيسىبووك، ووتى؛ كاكە كۆرۈ ھەموو چالاكىيەكانم ھەلەۋدشەينەردەۋ
مىن گىرام و پادەستى ئىتالىيا دىكەين، دواى ئەۋە خىزانم ئاگادار كىردەۋە كە مىن ناتوانم
بەگەپىمەۋە، خىزانم و مىنالەكان ھەقتەيەك پىش مىن گەپابوونەۋە كوردستان.
ھەر لەدواى ئەۋە بە تەلەفۇن كۆرىكى بىردەمى خۇم ئاگادار كىردەۋە لە نەروىچ كە گىراوم و
پارىزەردەكەم ئاگادار بىكەتەۋە.

چارم ئەمە خۇم نامادە كىرد بۇ ئەۋەدى پادەستى ئىتالىيا بىكرىم، ئەۋە شەۋە
لە زىندانى فرۇكە خانە مامەۋە بۇ بەيانى ھىنايانمەۋە بۇ زىندانى ستۆكۆل.
سەرنىشەيەكى زۇر قورسىم بۇ ھاتەۋە، داۋام كىرد لە پۇلىسەكانى زىندان كە جەبىكى سەر
ئىشەم بۇ بەيىن، پۇلىسىكى ھەتا بىلنى خويىرى جەبەكەى بۇ ھىنام و فرىدايە سەر زەۋىيەكە
بۇم، وانا لە كۈنى پەنجەردى دىرگاگەۋە نەيدايە دەستىم فرىدايە سەر زەۋىيەكە.

مىنىش بەھەرچىان ھەمە ھاتە خوارەۋە بە ھەموو پۇلىس و سويد و مەلىكەكەشيان ئەۋەدى
كە لەۋ دىرگاى پۇلىسە كار دىكەت. ئەۋەندەش سەرنىشەكەم توند بوو دامى بەسەر زەۋىدا و
تا مامۇبەك بىنھۇش كەۋتەم، ئەۋە شەۋە مامەۋە لەزىندانى ستۆكۆل و بۇ بەيانى باشتىر بوو،
نەمەدەزانى كاتزمىر چەندە بانگى پۇلىسەكانم كىرد ووتە دۈيىنى يەكەك لە ئىۋە ئەۋە كارەى كىردەۋە،
كە وام ووت پەككىيان كۆنى لىبوو ووتى داۋاى لىبوردن دىكەين كارىكى زۇر نەشپاۋى كىردەۋە.
باشان ووتە دەمەۋىت كاتى نوپىزىكان بىزانم مىن نازانم كاتزمىر چەندە مىن موسولمانم دەمەۋىت
نوپىز بىكەم تىكەبە كاتەكانم پىپىلەن بۇ ئەۋەدى كاتى نوپىزىكان بىدۆزەمەۋە.

كەسنىكى لىبوو لە بىنەپقىدا عەرمب بوو ناۋى عەلۇش بوۋكارمەندى ئەۋە دىرگا پۇلىسى

سويديە بوو، كەوام ووت بەتانییەكى زیادەى بۇ ھىنام و خواردنى بۇ ھىنام و فەلاڧلى ھىناو ھەندىك شەربەت و ساردى و نانى ھىناو ووتى بىخۇ ھەرجى پىويست بوو ئەمىرۇ منى لىم بۆت دىنم.

ووتەم ھەبى سەرنىشەم بۇ بەينە زۆر سەرم دىشەيت. خوا ھەلناگىت ھەرجىم داواکرد ھەمىوى كەرد، كاتى نوئىزى ەسەربوو خاويلەكم كەردە بەرمال و چوومە ناو نوئىژموه زۆر دلم پىربوو، دل پىربوونەكەشم لەبەر ئەوہ نەبوو كەبترسم، بەلكو لەبەر ئەوہ بوو كە ھىچم نەكردووہ و ئىتالىام نەديوہ نەچومەتە ناوى لەو ماومىەى كە لەنەروىچدا ژيانم كەردووہ. زولمىكى زۆر كەورمبوو لىمدەكرا، بەبى ھىچ شتىك تەسلىم بە ئىتالىا بكرىم، خەمى ھىچم نەبوو دەمزانى لەوئىش بىت ھەر ئازاد دەبم، بەلام بەزمىم بە ئانا و لىندا دەھاتەوہ مندالان و پىويستيان بە باوكە لە ئەوروپا كەسوكار زۆركەمە، وەك كوردستان نىيە تا پور ھەبىت نرىك بىتو مام و خال ھەموو لەيەك شار بن، تۆزىك خەفەتى ئەوہم دەخوارد دىنا ھىچ شتىك بەخەيالى ماكوان-دا نەدەھات وە ھەر سوپاسگوزارى خواى پەروەردگار بووم.

لەنوئىژمەدا بىرى ئاناو لىن-م كەوتەوہ كە لە كوردستان چاومىرى ئەومىيان دەكرد من بەگەرىمەوہ و قورگم پىربوو لەگىران، ھەرجۆن بوو نوئىژم تەواو كەرد بە گىرانو ھەنسكەوہ. كە تەواو بووم ئاناو لىن-م لە بىرچوموہ، گىرانم بۇ مندالى بى باوك و زىندانىيانى مەزلۆمى ئەم جىھانى ئىسلامىە دەرشت، بىرم لەوہ دەكردموہ چەندە موسولمان بەبى تاوان و تۆمەتو سىنارىۆى بۇ دروستكراوہ مندالەكانى بىنازن، ئاخۇ چەندە مندالى لارە مى بىباوك، دايكى بەرووى سورموہ پارەى پىنىيە ئىوارە خوانىكىيان بۇ بىراژىنىتەوہ.

جا وا رازاندىەوہ بۇ مندالەكان بەبى باوك تامى چىيە، چەندە ئافرمتى بەپىزى موحاجەبەى بىناز ھاوسەرمەكانيان لە زىندان خرىنراون كەس نىيە خۆشەويستيان بۇ دەرپرەت، بىرى زۆر شتى ترم دەكردموہ لەوہى كە زىندانىيەكان چەندە مەوزلۆمن وھىچ دەسەلاتىكىيان نىيە، ھاوارم دەكرد خودايە فرىايان كەوہ بەدەنگى بەرز ھاوارم دەكرد خوا گىيان فرىايان كەوہ. دىمەنى خەلكەم دەھاتەوہ بەرچاوا زىندانەكەى خۆم لە چاوا خەلكى مەزلۆمى تردا لىبووبوو بە ھوتىلى پىنج ئەستىرە، لە تاو ئەوان خۆم بىر چوو بووہ. دەمزانى مام و خال و پورىان و نەكىيان زۆرە سوپاس بۇ خوا مندالى من كىشەى نىيە و پەك لە پارمىش ناكەوئەت، بەلام خۆم ئازارمەكەم چەشت، بەزمىم بە خەلكى تردا دەھاتەوہ، بۆيە چەندجار ھاوارم كەرد خوايە گىيان فرىايان كەوہ.

له‌دەرگا‌که‌م درا عه‌لوش هات ووتی ماکوان نه‌و دمنگه‌ دمنگه‌ت له‌چیه؟
 ماکوان: کاکه‌ نازادم قابیله‌ دمنگی مؤسیقام دابی‌تی و شوقه‌کانی دراوسیم نیزعاج کردی‌ت.
 دوعا ده‌که‌م، دوعاش قه‌دمغیه؟
 عه‌لوش: نا ههر ووتم بیت بلیم دوعا زور مه‌که‌ نازادبووی!
 وامزانی بیم رادبو‌ی‌ت، ووتم عه‌لوش من دمنیریم بۆ ئیتالیا نازادی چی، نه‌وه‌ چاودریم
 له‌وئ دادگای بکریم من پۆلیسی نه‌نتهرپول داوام ده‌کات.
 عه‌لوش: ماکوان من هیچ نازانم ناگادارکراومه‌ته‌وه‌ که‌ تۆ نازادی نه‌وه‌ کاتزمیر ۲:۴۵
 ده‌قیقه‌یه‌ هه‌رموو برۆ دهرموه‌، جیگای تۆمان نه‌ماوه‌ له‌م زیندانه‌دا.
 ماکوان: باشه‌ جله‌کانم له‌کو‌ییه‌ کوا جه‌نتاو شته‌کانم؟
 عه‌لوش: هه‌مووی پارێزراوه‌ نه‌وما برۆ بیانبه‌.
 چوومه‌ دهرموه‌ی زیندانه‌که‌م له‌ رێسپشنه‌که‌ پۆلیسیک هات ووتی: ببوره‌ ماکوان ده‌توانیت
 برۆیت سه‌فه‌ره‌که‌ت بکه‌یت.
 که‌وای ووت زور تووره‌ بووم، ووتم من به‌ فرۆکه‌ دهرۆم نه‌ک به‌ پاس فرۆکه‌که‌م دوو رۆزه
 فریوه‌.

ده‌ستی کرد به‌ پیکه‌نین ووتی ببوره‌ هه‌له‌ بووم.
 ماکوان: باشه‌ کاغه‌زێک شتی‌کم بده‌نئ که‌ من گیراوم لای ئیوه‌.
 پۆلیس: ببوره‌ هیجمان نییه‌ بته‌دینئ.
 ماکوان: نه‌ی نازانیت من بلیته‌که‌م هه‌وتاوه‌، کئ قهرمبووی ده‌کاته‌وه‌؟
 پۆلیس: برۆ بۆ سۆسیال هاوکاریت ده‌که‌ن
 ماکوان: پتیوستم نییه‌ سوپاس بۆ خوا گیرفانم پره‌ له‌پاره‌، رو‌شتمه‌ دهرموه‌.
 هه‌یسبووکه‌که‌م کرده‌وه‌ ته‌له‌فونم کرد بۆ کورپکی شاره‌زوری به‌ناوی کاک عادل برای کاکه‌
 حمه‌ی حاجی سابیر بوو کاکه‌ی پێشمهرگه‌ بوون له‌گه‌ل باوکمدا، خوا هه‌لناگری‌ت خیرا هات
 به‌شوینمدا چووینه‌وه‌ بۆ مالی نه‌وان و دوا‌ی نه‌وه‌ گه‌رامه‌وه‌ بۆ نه‌رویج به‌ شه‌مه‌ندۆفیر
 چومه‌وه‌ بۆ مالی خۆمان.
 نه‌ی خوای به‌روه‌دگار جه‌نده‌ دل ته‌نگ بووم نه‌و رۆژانه‌، مانگی ۲ ی سه‌ره‌تای به‌هاره‌
 به‌ته‌نها له‌مالم که‌سی لینییه‌ بیرى مالو مندا‌ل و چیشته‌و نانیکی گه‌رمو خوش ده‌که‌م. نه‌وانیش
 ته‌له‌فونم بۆ ده‌که‌ن هه‌موو ده‌لێن خوشحالی‌ن مادام تۆ نازادیت وا ئیمه‌ش ده‌گه‌رێینه‌وه‌، نه‌م

ھېشت بگەرپنەوہ.

ووتىم ئيسراحتى خۇتان وەربىگرن ماوۋى مانگىك مۇلەتمان وەرگرتىبوو مال و منداڭ
لەكوردستان مانەوہ منىش بەتەنھا لە نەروىچ بووم.

بەتەلەفون لەگەڭ خىزانم قىسم دەکرد: ئەوئەندەم زانى گويم لەدەنگى خشە خشى پى
خەڭكى بوو لەسەر قادرمەكانى مالى خۇمان، بەخىزانم ووت بىدەنگ بە بزانم ئەودەنگە دەنگە
چىيە، ھەئسام رووہ پلىكانەكان روشتەم لەپر - ھەنانە - م بىنى.. ھاوارم کرد ھەنانە چۆنى
ياخوا بەخىر بىت.

خوۋا ھافىزىمان کرد لەگەڭ خىزانم، ووتىم ھەنانە خاتون بفرموو وەرە سەرەوہ كە
تەماشام کرد لە ژوورەوہ دانىشتوہ ئەو چاودەپى من دەكات

ھەنانە: زۇر خەفەتت خوارد ماكوان وابوو؟

ماكوان: بەئى وابوو چار نىيە، ئەو سەسىلە خوڭرىيە ناخۇشى کردوہ، خۇ بەردەستىشم
ناگەوئە ئەو ھىچو پوچە.

ھەنانە: ماكوان قىسە پى مەئى ئەئى چى بانگى بکەم، بى بۇلامان؟

ماكوان: ئەترسم ئەو ھەزقىل-ە بى قىمەتە مورتەد بوئىتەوہ و تۇش جاسوسبىت لەگە

سەسىل؟

ھەنانە: ئەى بۇ پىچەوانەكەى راست نەبىت و سەسىل موسولمان و باش بووئىت؟

ماكوان: ياخوا وابىت - چا وايە؟

ھەنانە: يەك داوات لىدەكەم ماكوان ئەو دىپارىيە ھەزقىل لابە لە گىرفانتدا.

ماكوان: وەئلا لاى نابەم، داواى فىل بکەن و ئەو ساگبابە بىتە لاشەمەوہ چى بکەم يەشتا

كارىگەرى سىحرەكەى لەسەرم ماوہ.

ھەنانە: لايبە من وەعدت ئەدەمى ھىچ روونادات و سودى دەبىت سەسىل داواى کردوہ

قىسمان لەگەڭ بکات.

ماكوان: ئەى ھەزقىل لەكوئىيە؟ با ئەوئىش بىت.

ھەنانە: ناخر دەبىت برۆم بەشوئىندا بانگى بکەم.

ماكوان: دەى برۆ ئىشت چىيە؟

ھەنانە ديار نەما، منىش ھەئسام چاپەك و نانگىك دروست بکەم ئەوئەندەم بسكىت و زەيتون

و نانى رەق خواردبوو زۇر ئىشتەى گوشت و برنج و مريشكەم دەکرد، تەبىعەتم وايە وە تىمساح

مەملەكەتى شەيتان - كىتەبى دووھم..... نوسىنى: ماكوان كەرىم

وايە ھىوايەتم گۆشتە. چووم گۆشت دىمبەينىم و ناننىك دروست بىكەم ئاۋرۇم داۋە ھەزقىل و ھەنەنە ھەردووكيان لەدوامەومەن، بەلام كە بىنەينىم زۇر ترسام چووم بە ئاسماندا.

تورە بووم لىيان ووتەم: كۆكەمەك، ھاۋارىك - يا اللە - شىتىك بىكەن و بلىن جاخۇ خەرىك بوو گيانەم دىمىچىت.

ووتيان ماكوان مەرىشك دىمبەينەم ئىمەش لەگەلت دەخۇين. ووتەم باشە بەسەر چاۋ يەك مەرىشكەم دىمبەينەم وازم لىيەنەن بۇ ئەۋەمى بىكەتەۋە دىۋى دەست بىكەم بە پاكردىنى. ھاتەم دانىشتم لاياندا رووم كەردە ھەزقىل ووتەم بەخۋا عەبدۇرەھمانى بىرام گومانەم پەيدا كەردوۋە لىيان ھەنەنە دەلتە: سەسىل دىت بۇ ئىرەم قەسەمان لەگەلت دەكەت، ھەزەمى بىرام فىل و شىتم لى مەكە دىۋى تورە دەبەم ئەزداۋتان ئەسوتەينەم!

دەستى كەرد بە پىكەنەن ھەزقىل ووتى دىۋى كەردوۋە لە ھەنەنە قەسەمان لەگەلتا بىكەت، نازانىن چى دەۋىت خۇ نامان خۋا با قەسەمان لەگەلت بىكەت.

ماكوان: ئاخىر دىنيان شىتى قۇر ناكەت؟

ھەزقىل: دىنيابە..

ماكوان: تورە بووم ؛ ئەرى كاكە ئىۋە ئىش و كارتان نىيە ھەر بەدىۋى مەنەومەن.. كاكە بىرۇن بۇلاي مەلا غەلى كەلەك ئەۋ ئىشى پىتانە، بۇ بە كافرو موسولمانتەنەۋە لەمەنتان پىچاۋە؟ ھەزقىل: بە پىكەنەنەۋە دەى باشە ۋا ئىمەش رۇشتىن ئەۋان ۋازت لىناھىين. ماكوان: راست دەمەيت، بەس كاكە ئىۋە زۇر سەيرن.

ھەزقىل: يەك شت ھەيە بىزانە ماكوان ئىمە يەكتەر ناكوزىن ۋەك ئىۋە دوات لىدەمكەم ئەۋەمى كە داۋمە بەتۇ لاپبە با لەگىرفانئا نەبىت.

ماكوان: بەمەرجىك كە ۱۰۰ دانەى تىرم بۇ بەينىت لەھەموو رەنگەكانى باشە، چۇن يەك ناكوزن ئەى بىرتە ووتيان تۇيان كۈشتۈە؟

ھەزقىل: ئەى بىرتە دىرۇ دىرجوۋ ئەۋە مەم لەگەلتا و بۇ دىارىيەكەشت ئاخىر زۇرە بەخۋا ماكوان دەستەم ناكەۋىت.

ماكوان: ھەزەمى بىرام تۇ و ھەنەنە خۇتان پەيدى بىكەن لەۋانەيە گەلابەيەك بەينە دەرەۋە بۇم بىنەم لى دەبەم.

ھەزقىل: ۋەدە نادەم بەلام ھەرجىم دەست كەۋت بۇت دىنەم پەيمان بىت.

ماكوان: باشە ئەۋە لى دەبەم.. لامبەرد و خىستەم ناۋ قاپىك لە ناۋ چىشتەنەكەماندا، كە

مهمله که تی شه یان - کتبی دوهم..... نویسی: ماکوان که ریم

ناورم داوه بینیم چه نانه خه ریکی پاک کردنو چا کردنی مریشکه که یه. مریشکی بۆ چا کردم و هه تا توانی هه رچی بیبه ری توونمان هه بوو پیوهی کرد، هاوارم کرد بۆ خاتری خوا - چه نانه نه وه چی دمکه یت نه ته ویت بمان کوژیت نه وه مریشکه جوانه بۆ والیده که یت.

چه نانه: تۆ ئیلا قهت نه بیت، نهی ههنگوینتان هه یه.

ماکوان: ئا هه مانه - نه وه له ویدا هه یه ههنگوین، چی ههنگوین هه بوو سووی له مریشکه که و به ته ماته و پیازو سیر و هه رچی ته رتیبا ته به ده ست کردیه ناوه وه - خنی به ناو مریشکه که دا هه ندیک ئاردی ده ریناو پڑاندی به سه ر مریشکه که دا و خوپی به سه ردا کردو خستیه ناو فرنه که داوای له من کرد بۆی داگرسینم و بۆم داگیرساند.

منیش و وتم با برنجیکی بۆ لیبنیم تا نه وه له فرندا نه برژیت، برنجه که ش پیده گات و چووم قابله مه به ینم، ته ماشای ژووری دانیشتنه که م کرد سه سیل دانیشتووه له گه ل چه نانه! له دلی خۆمدا و وتم خۆم رۆ ماله کمان بووه به گه راجی جنۆکه..

منیش و ویستم مه جلیسه که تیک بدم له گه ئیشیا نه ترسم، و وتم نه وه سه سیلی باوه حیز، بۆ وا له من ده که یت؟

چه نانه: ماکوان تۆ په یمانته دا که قسه بکه ین نه ک قسه ی ناخۆش.

ماکوان: باشه بزانم چی ده ویت؟ نه ری باشه که ستان ده ست نا که ویت له م سه رزه ویه من نه بیت، سه سیل ناخر نه وه راسته که ده یکه ن به رانه به به من؟

سه سیل: ماکوان خیزانت ته له فونت بۆ ده گات، هه والیکی خۆشی پییه بزانه ده لیت چی! هه ر وای و وتو خیزانم ته له فوونی کرد.

باران: ماکوان نه وه رۆژهی که گیرابوویت په یوه ندیم کرد به سه فارده تی نه رویجه وه له سویدو پاشان به موخابه راتی سوید، ووتیان ئیمه هیج نازانین.

ماکوان: نه زانم بۆت باس کردم.

باران: ئیستا موخابه راتی نه رویجی ته له فونیان بۆ ژماره که ی نه رویجم کردووه، هه لمگرت لیپرسراوی نه وه به شه ی تۆ بوو، ووتی ئیتالیا و وتویه تی ئیمه ماکوانمان ناوی که سوید به ئیمه یان و وتوه ئیمه ش و وتمانه نامانه ویت، خۆ نه گه ر بشی نیرن بۆ ئیتالیا نه وا ئیمه مه جبور ده بین بینیرینه وه بۆ نه رویج.

ماکوان: نهی چۆن له کۆمپیتهری هه موو فرۆکه خانه کاندایانوسراوه که من داوگراوم له

ئیتالیا و نه ته ره پول به شوینمه وه یه؟

باران: ماکوان ئیستا لیپرسراوی نهو دۆسیه ی تۆکه لیپرسیینه وه ی له گه ل تۆ دا کردووه
ناوی (پیر پیدمرشن) به منی ووت کهوا ناوه که ی ماکوان لابراره ئیتالیا ووتیه تی گرتنی ماکوان
نیکسپایه ره و ماکوانمان ناوێت بیشینیرن ئیمه دهگه پێنینه وه بۆ نه رویج ناوت لابراره.
کهوای ووت خیزانم؛ زۆر دل خۆش بووم، سوچدهم برد بۆ خوای پهروه دگاره
له خۆشیدا هه دهگه ووت سبحان الله، والحمد لله، ولا إله إلا الله، والله اکبر
وه لا سه سیل نه ما... هه نانه ووتی با سه سیل بانگ بکهینه وه زیکره کانت دوا ی بخوێنه.
سه سیل هاته وه له کارمبای کوردستان دهچوو خیرا دههاتوو دهپۆشت.
هه زقیل: سه سیل ماکوان نهیزانیوه که نهوکاره ی کردووه، تۆ وازی لیبهینه و بیبه خشه
به ئیمه.

سه سیل: ده بێت هه تۆ له ی لیبه که مه وه، یان نه و مه تا براکانم بۆ دهگه پێنیه وه.
هه زقیل: تۆره بوو، به تۆره ییه وه ووتی نهو نهیزانیوه.
ماکوان: نه ی نهو دووکانو بازاره چیه له سه ره منتان ناوه منیش هیچ نازانم
هه نانه: تۆ دوو برای سه سیلت کوشتوه که له کوردستان بووی به تهقه ی خۆشی.
ماکوان: من ۱۹ بۆ ۲۰ ساله له کوردستاندا نه ماوم.
سه سیل: سالی ۱۹۹۶ له سه هیران بهن سیلاح دهگری و دهفرۆشت کلاشینکۆ فیکت تاقیکرده وه
پیرۆ فیشکه ت کرد به ناو دۆله که دا له لای دووکانه کانی سه ره مه رزه که، وابوو؟
ماکوان: وابوو! بهس من براکانی تۆم نه دیوه له ویدا بوون؟
سه سیل: خۆی تۆره کردو دهستی کرد به گریان ووتی خۆتو براکانت دهگوزم.
کهوای ووت زۆرم پینا خۆش بوو په لامارمدا لییده م که چی له بهر دهستمدا نه ما نه هه زقیل
نه هه نانه هیچیان نه مان، به په له چووم دهستنوێژم گرتو دیاره که ی هه زقیلم هه لگرته وه و
دهستم کرد به نوێژکردن و هورئان خویندن..
بۆنی مریشک دیت له دلی خۆمدا ووتم نه سوتا بێت، که چوومه سه ره ی بینیم نازو عیشه م
به سه ردا دهکات.

مریشکم خوارد تا ئیستا له ژیانمدا خواردنی وا خۆشم نه خواردوه.

مىۋانى نوئ

دوۋى ئەۋەدى دەستىمىرد بە خوارىنى مەرىشكەكە كە بەھەنگۈين و بىبەرى توون خۇشكرابوو،
بەلام لە راستىدا زۇرخۇش بوو.

دوۋى نوئىزى مەغرىب بىرپارمىدا دەستى بىكەم بەقورئان خويئىدىن، بەتەنھا لە مائەۋە بووم
كائى باشم لەبەردەستىدا بوو.

لەدوۋى نوئىز دەستىم كىرد بە قورئان خويئىدىن، ئەۋەندەم زانى ھەزقىل لەلاى راستمەۋە
دانىشتەۋ گويىگرتوۋە لە من كە قورئانم خويئىدى.

ئاورم داۋە ووتىم ھەزە گيان بۇ شوكرى خوا ناكەيت، جاران بە قورئان راوم دەنايت
ئىستاش بەدىارمەۋە دانىشتوۋىت و گويىت گرتوۋە، سوپاسى خوا بىكە.

ھەزقىل: لە نوئىز بووم لە مەزگەۋت ئىستا ھاتمەۋە بۇلات، ئەۋە بۇ وا تورە بوۋىت؟
ماكان: شىت دەبىم كەسىك لەروۋدا ھەرمەشەم لىبكات، ئەۋ سەخىفە دەئىت خۇت و براكانت
دەكوژم ئەى چۇن تورە نابىم، باشە ئەى ئىۋە بۇ راتانكرد؟ زىرەكەن، خۇ من نە لە تۇ تورەبووم
نە لە ھەننە، گرېمان ئەۋ مېنەيە ئەى تۇ خۇ بەھساب وامزانى شىر خۇرى.

ھەزقىل: مالت ئاۋابىت كە تورە دەبىن دەترسىن ئىۋە دەست ئەۋەشىن ئىمە بە بەردىكى
بچوك بەرمان بىكەۋىت ئەمانكوژن، نىنجا تورە بوۋى ئىۋە مەۋف ھەبەتى ھەيە.

ماكان: ۋەئلا ھەزەى بىرام ئىۋەش خەتەرن، لەپەر خۇتان دەردەخەن و نامىن
ئەمەش ترسناكە، ئەۋە من عادەتم كىردوۋەم راھاتووم لەگەلتاندا، دەنا خۇتان
دەربخەن بۇ كەسىكى تر ئەبىت يان بىبىن بۇ نەخۇشخانە يان ژىرى گەرم دەبىت.
ئەرى بەراست ئىۋەش دەچن بۇ مەزگەۋت، ووت لە مەزگەۋت بووم؟

ھەزقىل: ئەى ئىمەش ھەر ۋەك ئىۋەين موسولمانىن و خىرمان دەست دەكەۋىت نوئىز
لەمالى خوادا بىكەين ئەى ھەردوۋلامان خاۋىنى يەك شەرىعەت و يەك دىنن، ۋەك ئىۋە
دەخۇين، دەخەۋىن، ژن دەھىنن مەندالمان دەبىت و شای و شىۋەنمان ھەيە، نەت ھىشت ئەۋ
مەرىشكە لەگەلتا بخۇين راۋتەنن.

ماكان: ھەزە گيان مال و مەرىشك لە خەزمەتدايە، مادام موسولمانى بىراى منى ئەۋە

مەرىشكەكەيە لەسەر مەزگە بىرۇ تىرو پىر بخۇ،

حهزقیل: هه نانهش ههزی لیدمگرد مالت ئاوابیت، چاومرئ دمکه م تا نهویش دیت.
ماکوان: بهراست ههزقیل، هه نانه زۆر جوانه! بهته نکم بێت خۆ هه رچه نده له سهروو
٣٠٠ ساله وهیه.

حهزقیل: خۆ نهوه خۆی نییه نهزانیت؟
ماکوان: نهزانم عهلی یه مهنی خوای گه وره ئیخۆش بێت بوی باسکردم که ئیوه نابینرین
نهوهی بلیت جنۆکه م دیوه درۆزن و فاسقه!
حهزقیل: راسته، خوای پهرومردگار له عهلی یه مهنی برامان خۆش بێت، هه نانه نهو
شیوه و شکلهی کچیکي ئیتالیه هه لیگرتووه خۆی نیشانی تۆ نه دات.
سهیری ههزقیلم کرد ته ماشای سه قزی ژوورمه که دهکات ووتم نهوه چیه؟ ووتی: وا هه نانه
هات!

ماکوان: بۆ بهناسمانه وهیه..؟

حهزقیل: به ئی واهات

ماکوان: بۆ مالی من مطاره، ناتوانیت به شتیکی تر خۆی نیشان بدات؟
حهزقیل: مالی تۆ مالی هه موومانه میوانیکیشی له گه لدایه ناوی راهی یه، بۆیه وا خۆی
نیشان نه دات بۆ نهوهی نه ترسیت.

ماکوان: راهیش زیادی کرد هه زهی برام؟

حهزقیل: جنۆکه یهکی زۆر زیرهک و ئاقله زۆر خواناس و دینداریشه.

ماکوان یاخوا به خیر بێن سه رچاو.. هه ر وام ووت و هه نانه وه لامی دامه وه ووتی مریشه که
خۆش بوو؟

ماکوان: دهسته گانت خۆش ساز بوو، برۆم مریشکیکی تر ده ربه ئنم بیخۆن؟

هه نانه: نا خۆ ئیمه گو شه ته که ی ناخۆین.

ماکوان: نهی؟

هه نانه: ته نها ئیسقانه که ی ده خۆین، باش بوو بیرت نه چوو بیسم الله لی کردوو..

ماکوان: به ئی بسم الله دمکه م، نهی کوا ههزقیل؟

هه نانه: میوانیکی تری له گه لدایه، ناوی راهی یه

حهزقیل: نه وه تا نابینیی؟

ماکوان: که ناوړمداوه ته ماشا دمکه م له سه ر هه نه فه کان دانیشه وه، کوړیک دانیشه وه ده م

چاۋى رىڭ لە غەلى يەمەنى دەجىت، منىش ووتىم كاك راقى بەخىر بىيىت.

راقى: بارك الله فىكم كاك ماکوان.

جەننە: ئەۋە ھاسەرى مەنە.

ماکوان: خىۋى گەۋرە لەيەكتان نەگات ئەى جەننە ئەۋە كىچىكى جۈانتان نىيە منىش بىخۋازم؟

جەننە: جا ماکوان چۆن ژن و ژنخۋازى لە نىۋانى ئىمەى جنى و ئىۋەى مرۇفدا دەكرىت، شتى وا نابىت ھەرگىز.

ماکوان: ئەى ئەۋە نىيە، خەلك ھەيە دەلتىت ژنەم لە جنۇكە ھىناۋە و جنۇكە عاشقم بوۋ؟ راقى ۋەلەمى دامەۋە و ووتى: نەگەر شتىكى وا ببوايە و مومكىن بوايە، خىۋى گەۋرە لە قورئاندا باسى دەكرىد يان لە شەرىعتدا بابىكى بۇ دەكرىيەۋە لە فىقھى ئىسلامدا، ياخود بېغەمبەرى خوا (ﷺ) باسى دەكرىد. شتى وا چۆن دەبىت كەناتۋانن ئىمە بىيىنن ۋەك خۇمان، ياخود پىياۋ ئەگەر ژنەكەى جنى بىت جۈزائىت چۈۋە بۇ كۆى، ئىنجا مىندال لە كاميان دەردەچن؟ ئايا مرۇفە يان جنۇكەيە، لەبەر ئەۋە درۆيە و ھىچى وا روۋىنەداۋە ئەۋەشى ۋابىت درۇ دەكات.

ماکوان: بەلى دەزانم پىشتىرىش لەگەل كورپىكى رەفىقمان غەبدورەحمان جەزقىل دەيناسىت، باسما كىردۈۋە كە درۆيە ھىچ بىنەمايەكى راستى نىيە، بەلام لەماۋەى رابووردودا كىچىكم بىنى لە يوتىوب خەلكى كوردستان بوۋ، دەپۋوت گۈايە ئىۋە لەگەلىدا خەۋتوون مەبەستم جنۇكەيە. حاشا لە جەنابت و كاك جەزقىل.

راقى: ۋەلەمى كاك ماکوان درۆيە و شتى وا ھەرگىز روۋنادات، بزانە كى لە گەلى خەۋتوۋە دەينىت بەسەر ئىمەدا. تەننەت لە ناۋ ئىمەى موسولمان ۋەك ئىۋە ۋايە، ھەركەس زىنا بىكات رەجم دەكرىت. لە ناۋ شەيتانەكاندا ناسايپە خوانەناسن ھىچ كۆى بە غەيبەۋ ھوۋرەمەت نادەن، ئەۋە كارە لەگەل يەكتەر دەكەن. ھەندىك لە موسولمانە جنۇكەكان كە زىنا دەكەن دوۋرەخىنەۋە لەۋ كۆمەل و تايەفەيەى خۆى دەربەدەر دەكرىت. تەننەت لەناۋ ھەموۋ گروپ و مەزھەب و جەمەتەكانى تىرىشدا بە چاۋى كەم تەماشى دەكەين.

ماکوان: بۇ ئىۋە ئەۋەندە زۇرن راقى بەرپىز؟

راقى: لە ژماردن نايەين، لەۋانەيە بەملىۋان مەزھەب و قوتابخانە رىڭا و ھىزبى جىۋازمان ھەبىت. بەلام سوپاس بۇ خوا كە ئىسلام ھات ئىتر ھەموۋى باطل بوون. خىۋى گەۋرەش باسى

كردوۋە بۇ ئىۋە لە قورئاندا دىمفەرموۋىت: وَأَنَّا الْمَالِحُونَ وَمِنَ دُونِ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قَدَدًا ۱۱ سوره الجن واتا: بىگومان ئىمە كەسانى چاك و (دىندارمان) تيا ھەيە، ھەروھە كەسانى تىرىش كە بەو شىۋىيە نىن، (ئىمە چاران) رىگەو رىبازو بەرنامەى ھەمەجۇرمان گرتبەو بەر (بەلام ئىستا بەرنامەى ئىسلام روون و ديارە).

ماكوۋان: ئەى ئىستا لەناو ئىۋەدا موسولمان زۆرە يان رىگاكانى تر؟

راقى: سوپاس بۇ خوا موسولمان زۆرە، بەلام بەداخەوۋە جىۋكەى شەيتان لەھەموۋان زۆرتىن و لەگەل ئەۋەشدا يەھودى و نەسرانى و زەردەشتى و بىدىن و ئاينەكانى تىرىشمان زۆر ھەيە. ماكوۋان: راقى من لە شتىك تىناگەم، ئەۋىش ئەم دىارىيەى ھەزقىلى براۋە كە بۇى ھىناۋم، كەدەرىدېنم ھەزقىل نامنىت و سەسىلىش رادەكات. ھەنەنەش وون دەبىت، بۇيە دەرىناگەم لە گىرفانمدايە بۇ ئەۋەى ئىزعاچتان نەكەم، ئەمە جىيە؟

راقى: دەرى بەئىنيە بۇ من ناساييە، ئەۋە ھەزقىل و ھەنەنە-ن كە پىتى ئىزعاچن ھىچ كارىگەرى نىيە بۇ من. ئەمە من بۇم ناردوۋىت نەك ھەزقىل ۲۰۰ دانەى تىرىشى داۋاكردوۋە بۇ تۇ، بۇم ھىناۋىت.

ماكوۋان: بۇ جىاۋازىتان جىيە؟

راقى: ھەنەنە و ھەزقىل لە ەشىرمتى گەۋرەى عىضرىتن، بەلام من لە بنەمالەى ئەۋەلى موسولمانم و لە مەرجانەكانم. ئەۋان پىشتەر لەگەل شەيتاندا كاريان كىردوۋە كارىگەى سىجرو جادويان لەسەرە، بەلام ئىمە كە موسولمان بوۋىنو كارىگەرى سىجرمان لەسەر نەبۇو، ھەر بەھەرمان زانىۋە بۇ ئىمە ناساييە.

ماكوۋان: من لەم قسەى تۇ ھىچ تىناگەم، ئەللى مەتەلە تۇ و ئەۋان ھەر جىۋكە نىن؟ ئىتر چۇن كارىگەرى بۇ ئەۋان ھەيە و بۇ تۇ نىيە.

راقى: كىشەى ئىۋەى مرۇف لەۋەدايە ھەموو شتىك ۋەك خۇتان تەماشا دەكەن، سىستەم و ژيان و گوزەرانى ئىمە ۋەك ئىۋە نىيە، بەلام ھەر بۇت روون دەكەمەۋە. چەندىن كەس ھەيە نەخۇشە، بۇ چارەسەرى نەخۇشەكە دەرمانىك بەلاشەى ناكەۋىت، ياخود چەندىن كەس لە ناو ئىۋەى مرۇفدا ھەساسىتى بە سىرو پىاز ئەۋ شتانە ھەيە كۆمەللىكى تىرىش ھەزى لىدەكات.

ماكوۋان: تىگەپىشتەم ئەى كۋا ئەۋ ۲۰۰ دانەى كە بۇت ھىناۋم؟

راقى: ئەۋەتا ھەنەنە بۇى دانۋى لە لاى ئىسقانى مرىشكەكەيە برۇ ھەلگەرە.

ماكوۋان: كەچوۋم سەيرم ھەموۋى لىبىۋو زۆر دلخۇش بووم. زانىم ساچىر نىيە بتوانىت

سىجرىم لىبىكات، بە پىشتىۋانى خۋاى پەرۋەردگار، بەلام راقى تۆ باسى ئەۋەت كىرد كە ئەۋان
خەزىيان بەۋە نىيە؟

راقى: تەماشاي ئەۋ پارچە پەرۋىيەكە كە تىۋەى پىچراۋە ئەۋ جۆرە پەرۋىيەكە كە تىۋەى
پىچىرىت كارىگەرى نابىت. جا لەبەر ئەۋە خىستىيانەتە نا ئەۋە تا پىرژو بىلاۋى نەكەيتەۋە.
ماکوان: ئەى خەنەنە و خەزقىل كوان؟ خۇ من هېچەم دىرنەھىناۋە تا ئىستە.

راقى: نا. چوۋون بۇ لاى سەسىل كە ۋاز لە تۆ بەيىنىت بۇ گۇتا جار قىسە پىكەۋە بىكەن، بەلام
كىشەكە لە دايكى سەسىل-دايە ۋاز لە تۆ نەيىنىت.

ماکوان: جا جىم لە دايكى كىردۋە؟

راقى: دوۋ كورىت كۈشتۋە.

ماکوان: خۇ من نەمزانىۋە لە روۋى شەرىعىشەۋە من تاۋانبار نىم.

راقى: بەئى تاۋانبارى، چۆن پىغەمبەرى خوا ئاگادارى كىردۈنەتەۋە كە بەرد ھەئەدەن تۆ
ھەر تەقەت دىكەرد بۇ بەناسماندا نەتكەرد.

ماکوان: راستە، ئەۋكاتە بەخىزمەتى ئەۋ فەرمودىيە نەگەيشىتبۈۋەم.

راقى: كىشە نىيە كە ھات شىتەكت قىر دىكەم پىي بلى خۇيى و دايكى ۋازت لىدەھىنن،
باشە؟

ماکوان: مەنۋنىشت دىمىم، راقى گىيان.

ماکوان، ساحىرىكى نەروىجى و سەسىل

لەگەل راقى باسى ئەۋەمان كىرد كە من بە هېچ شىۋەيەك تاۋانبار نىم، چۈنكە نەمزانىۋە،
بەلام راقى پىي ۋابوۋ و ۋوتى كە تاۋانبارم، بەلام قەناعەتم بە قىسەكەى كىرد، ۋوتەم كەۋا
بىت كەفارىتم دىكەۋىتە سەر، بۇيە ناچار تەلەفونم كىرد، بۇ زانايەك لە مىسر بەناۋى محمد
عەبدولمەك الزەغبى، پىشتەر پەيۋەندىيەكەمان ھەبوۋ لە رىگاي برايەكى مىسرىيەۋە لەۋ شارەى
كە لىي دىزىيام. پەيۋەندىم گىرت لەگەلىدا عەرزىمكىرد ئايا كەسىك جنۇكە بىكوزىت كەفارىتى
دىكەۋىتە سەر. لەراستىدا ھەموۋ باسەكەم بۇ گىپراۋە؟

ئەۋە فەرمۋى راستەۋخۇ درۆ دىكەن ئەگەر شتى ۋا بىكەيت يەكەسەر ئەتكۈزەۋە، بەلام

لەۋانىيە كارىكى تىريان لە ژىر سەردا بىت.

ماكوان: جا شەيخ خۇ من غەيب نازانم، چۆن بزانم چيان لەژێر سەردايە.
 شەيخ محمد الزغبی: ماکوان داوای ئەوەیان لێکردوویت ببیت بە ساحیر یان سەحریان
 لێکردوویت کاریگەری نەماوە، شتێک هەیە مەزبوت نییە و من نایزانم هەموو شتەکانم پێبێ.
 ماکوان: ئەوەی ئەمیزانم بۆم باسکردوویت، جا نازانم چيان لە ژێر سەردايە.
 شەيخ: بەهەر حال ماکوان نەگەر توانیت وەرە بۆلام بۆ پورسەید زیاتر لە نزیکەووە قسە
 بکەین، ئاگادار بە هیچ بڕوا بەو جنۆکانە ی تریش نەکەیت ئەوانە یە سەرت لێتێک بەدەن
 لەگەڵاندا کار بکەن و ساحیرێکی مەرۆف نارەبێ، پاشان بۆ زانیاریت هیچ کەفارتو شتێک
 ناکەوێتە سەر، چونکە ئێمە نایانبینین و تەنانەت بە دەستی تۆش کوژاربیستن، تاوانبارنیت
 حوکمی قەتلی نییە. وەك ووتم ئاگاداری خۆت بەو بڕوا بە جنۆکە نەکەیت.
 ماکوان: زۆر سوپاست دەکەم و خوای گەورە پاداشتی خێرت بداتەو، نەگەر توانیم دێمە
 خزمەتان.

پاشان کەوای ووت شەيخ؛ گومانم لە راقی و حەنانەو سەسەیل-یش پەیدا کرد.
 چوو مەووە بۆ مالهووە بۆ ئەوەی بیان بینم و بێن بۆ لام، کەچی تا ۱۵ رۆژ کەسم نەبینی.
 ئەو ماوەیە خەریک بوو دڵم شەقی دەبرد، جاری وابوو هاوارم دەکرد حەزە، سابونی رەقی،
 حەنانە ی تەرەماش لە کوێن؟ سەسیلی قۆنەرە، هیچ چارە نەبوو کەس دیار نەبوو. ماله
 مندالیش لەمال نەبوون ئەوەندە تر خەفەتم دەخوارد سەفەرە کەشم لێتیکچوو بوو، ئیتر
 وەرە ماکوان ئەو دڵمت شەقی نەیات.

دوای پانزە رۆژ راقی پەیدا بوو.

ماكوان: ئەری راقی خوا بتانکات بە صابونی رەقی ئەووە بۆ دیار نین؟

راقی: لە عومرە بووین لەگەڵ حەنانە و حەزقیل و هەندێک لە رەفیقەکانمان.

ماكوان: جا - پانزە رۆژی بۆ چیه عومرە بە یەك کاتژمێر تەواو دەبێت ئەوەندە قورس
 نییە، راست پێم بلێن لە کوێ بوون؟

راقی: بەراستە درۆ ناکەم وە ئەو شەمان بۆ ئاشکرا کردی کە سەسیل درۆ دەکات، نەبرات
 کوشتووە نە هیچ هەمووی فەشەیه درۆ و دەلەسەیه.

ماكوان: بەراست وەلا ئەمە باش نەبوو، حەزم دەکرد هەموو عەشیرەتە کەشیم بکوشتا،
 بەداخەو.

راقی: ئەی خۆ تۆ دوینێ زۆرت پێناخۆش بوو؟

ماکوان: راستە وايە، ئاخىر وامزانى كەفارىتم دەكەۋىتە سەرو ھوكى ھەيە لەشەرەتەتدا، بەس كۈشتى ئىو ۋەك ئاۋخواردنەۋە وايە ئىستا ئەگەر ھەر جىۋكەيەك بىكۆزم ۋەك ئەۋە وايە مېشكىكەم سەربېيىت، ئايا مېشك سەربېرېن تاۋانە؟

راقى: جا بۇ بەۋ شىۋەيە قسە دەكەيت ماکوان، ئىمە ھىج خراپەيەكمان بۇت بوۋە؟
ماکوان: لەراستىدا نازانم، ئايا راستگۇن يان درۆزنن و جەماعەتى سەسىل-ن و خۇتان لەمن كىدوۋە بە جەماعەتى شەرىفى مەككە. نازانم لىتان تىناگەم.

راقى: كىشەى تۇ لەۋەدەيە زۇر بىروات بەخۇتە و لە خۇت رازىت و حساب بۇ كەس ناكەيت؟
ماکوان: ئەم قسەيە راستە، سوپاس بۇ خوا زۇر لە خۇم رازىم چونكە خاۋەن ئىسلامم، بىروام بە خۇم ھەيە، لەبەر ئەۋەى خاۋەنى كەسايەتەكى بەھىزم و لە سەر قورنان بونىادم ناۋە ئەۋەش كە حساب بۇ كەس ناكەم وانىيە بۇ خەلگى دىندارو خواناسى دەكەم، بەلام بەدلىيايەۋە بۇ خەلگى ساختەجى و بىدىنو خوانەناسى ناكەم و ئەرزىيان نىيە لای من.
راقى: بەھەر حال خۇت نازادى، بەلام بزانە نىمەش دۇستى تۆين.

ماکوان: چۇن بزانم دۇستى منن گومان لە ھەموو شتىك دەكەم، بەتايبەتى لە ئىۋە كە جىۋكەن، شتىكەم لىبەكەن كى بىروام بىدەكات كە ئىۋە كىدوتانە. باشە ئەى پانزە رۇژە بۇ ديار نىن (خۇشەم بىتاقەتان بووم خۇم پىۋە گىرتىبون).

راقى: ماکوان بزانە كە ئىمە تۇمان خۇش دەۋىت، بىشزانە خۇمان بۇ ھەموو كەس ناشكرا ناكەين، ھەز دەكەم ئەۋەشت پىبلىم زۇرىك لە ئىمە و ھاپىكانمان كە موسولمان بوۋىن بە ھۆكارى باس و خواستەكانت بوۋە، لەبەر ئەۋە خۇشەۋىستى لای ئىمە.

ماکوان: ئەۋ قسەيە قسەى خەلگىيە بەعام دىكەنەۋە، خۇ سەسىل-ى بىدىن ھىچو پوچىش ئەۋىش خۇى دىردەخات، ئەى كەۋاتە ئەۋىش مىنى خۇش دەۋىت؟

راقى: نا - ئەۋ تۇى خۇش ناۋىت، بەلكو دىۋىست بەكارت بەئىت لە رىگى سىجرەۋە بۇ سەرلىشۋاندى خەلگى، خۋاى گەۋرە لەرپىگى جىۋكەكانى يەمەنەۋە ھىدايەتى عەبدورەھمان ھەزقىلى دا كە ھاتە تەرەفى موسولمانان دىنا ئىستا دىمانخىكاندى.

ماکوان: ھەدىان جىيە دەمخىكىن.

راقى: خىكاندنتان بەدەستى شەيتانەكان زۇر ئاسانە، خۋاى گەۋرە تاكە چەكىكى بىبەخسىۋون كە قورنانە ھىج شەيتانىك ناتوانىت بىت بەلاتاندا، تەنھا بە دووركەۋتەۋە لە قورنان خىكاندنتان ئاسانە.

ماکوان: له کویدا باسکراوه که ئیوه دمتوان ئیمه بخنکینن؟

راقی: ئیمه نا شهیتان دمیكات، خوی گهوره باسی کردووه له قورئاندا له سورمتی المؤمنون دمفرمویت: وَقُلْ رَبِّ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِيْنِ ٩٧

واتا خواجه پهنا دهگرم له خنکاندن مرؤف بهدمستی شهیتانهکان، ئهو ههمزاته واتا خنکان.

ماکوان: ئهوه به واتای وسوسه دیت نهک خنکان.

راقی: ئهوه تهفسیره سادهکان خویان دهرباز کردووه به وسوسه ناویان بردووه. بهلام بۆ نمونه طهبری که تهفسیریکی باشه ئهو دهئیت: که واتای خنکانه، ئهوه دهقه که پهتیی: حدثني يونس، قال: اخبرني ابن وهب، قال: قال ابن زيد في قوله: (وَقُلْ رَبِّ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِيْنِ) قال: همزات الشياطين: خنقهم الناس، فذلك همزاتهم. تهنا ته له رووی زمانهوانی عهره بيشهوه واتای خنکاندنه، ئهوه له راغبی نه صفهانی دهئیت: في غريب القرآن للراغب الأصفهاني:

(همز): -الهمز كالعصر- وهو مناسب لقول المؤلف: خنق الشياطين؛ لأن الخنق هو عصر الرقبة وضغطها لينقطع النفس.

ماکوان: وایه، باشه راقی تۆ ووتت شتیکت فیر دهکهم که نهویرن سه سیل- و دایکی و هیج شهیتانیک بیت به لاتدا.

راقی: خو تۆ ئیستا ئیمهت به خائین و خوفروش دهناساند.

ماکوان: نازانم هیشتا په شیمان نه بوومه تهوه له قسه کانم، کاکه ناحهقم مهگره زیان له گهڵ ئیوهدا ههروا ساده نییه، جا تا ساغ نه بمهوه ناتوانم برپا بکه.

راقی: ماکوان گیان شتیك همیه بیزانه، من وهك باقی جنۆكه كانی تر نیم که هاوکار بووم له گهڵ که سیکدا، نامادهم سهری خوّم له پیناویدا دابنیم به مهرجیک شهرعی بیت کارهکانی.

ماکوان: باشه بۆ له گهڵ من دمیکن، کس نه ماوه له سهر ئهم زمویدا ماکوان نه بیت؟

راقی: له وانهیه تۆ ههستی پینه کهیت، بهلام ئهزانی چهند کس له سهر دهستی تۆ کارهکانت له جنۆکهکان بوون به موسولمان، ئهزانی مه له عه بیک جنۆکه ته ماشای تۆ و سه سیل و جهزقیل و من و حه نانه دهکات. ئه ی ئایا دمرانیت شهیتانهکان چهنده زۆرن دهیانه ویت نازارتان پتیگه یه نن ئهوه ئیمهین بهرگریتان لیدمه کین، ناوی قهرینت بیستوه له شه رعدا؟ ئیمه ی جنۆکه ی موسولمان پشتوپه نای ئیومین ههر ناگاتان له خوتان نییه و که چی زۆر جار قسه مان

مەملەكەتى شەيتان - كىتپى دووھم..... نوسىنى: ماكوان كەرىم

پىدەلەن يان لىمان دەترس.

ماكوان: بەلى ئەى چۆن پىشتىش لەگەل عەلى يەمەنىدا خۇاى گەورە لىيخۇش بىت باسى ئەو قەرىنو شتانەمان كىردووھ.

راقى: ئەزانى چەند قەرىنت موسولمان بووھ چەندجار قەرىنى تىران بۇ داناوئەتەوھ، ئەك تەنھا بۇ تۇ بۇ ھەموو ھاورپىكانتو موسولمانان بە گشت. ماكوان: راقى وەللا دلخۇشت كىردم.

راقى: ماكوان يەك شىتت فىر دەكەم كە ھىچ شەيتانىك ناتوانىت بىت بەلاتا، ئەوھ ئەو ماوھى پىشووھ وويستىم فىرت بىكەم، بەلام دەرھەت نەبوو.

ماكوان: جا چىيە خۇشم دەيزانم، ئەزانم قەرمودەكەى پىغەمبەرى خۇايە (ﷺ) كە ئەبووھورەيرە دەگىرپىتەوھ. دەفەرموئىت: راستى كىرد ئەو درۆزنە، ئاپتەل كورسىيە. راقى: راستە ئەوھ شەيتان فىرى ئەبوھورەيرە كىردو پىغەمبەرى خۇاش ئىقراى پىكىرد (ﷺ)، بەلام ئەوھ نىيە!

ماكوان: ئەى كامەيە؟

راقى: ئەوھ كاتىيە شەيتان دەروات بەلام دىتەوھ.

ماكوان: ئەى ئەمەى جەنابت چىيە؟

راقى: ھەرچەندە ھەردووگىيان ھەر بەھىزن، بەلام ئەمە ھىچ شەيتانىك ناتوانىت جاودو لىبىكاتو ھىچ جادوبازىكىش كارىگەرى نابىت لەسەرت.

ماكوان: ئادەى راقى بىرام خۇا قەزا گىيان بىلى، بەس راقى من دواى شتى خورافات ناكەوم. ئەوھى لە قورئان و سوننەتدا بوونى نەبىت نە باسى دەكەم نە بىرواشى پىدەكەم.

راقى: ئەوھى بۆت باس دەكەم لە محمدى كورپى واسەوھ گىرپىراوئەتەوھ خۇت باش دەزانىت

ج بىاويكە، واىە؟

ماكوان: واىە، ئەوپىاوه صادقەو تابىعكى بەپىزەو گەورەى قەومەكەى خۇى بووھ. قوتابى

ئەنەسى كورپى مالكىش بووھ، ھەندىك دەلەن پىغەمبەرى دىوھ، بەلام دواى موسولمان بووھ.

راقى: واىە، ئەو دەگىرپىتەوھ دەفەرموئىت: شەيتان ھات بۇ لام ووتى ھەرچى دەكەيت بىكە

محمد ئەم دوعايە فىرى خەلك مەكە، ئەوئىش فىرى ھەموو مانى كىردووھ، ئىوئىش و ئىمەش

ھەرگەسىكەمان بىخوئىنىت پارىزراو دەبىت لەشەرى شەيتان و ساحىرەكان.

دەقى دوعاكە..

اللهم انك خلقت لنا عدوا لنا بصيرا بعيوبنا يرانا هو وقبيلة من حيث لا نرونهم اللهم
يا ناسة منا كما يئسنة من رحمتك وقفنطه منا كما قنطة من عفوك وباعد بيننا وبينه كما
باعت بينة وبين جنتك انك على كل شئ قدير اللهم اكفنيهم بما شئت فسيكفهم الله وهو
السميع العليم.

له هه نديک گيرانه وهی تر دا زيادو که می بۆ کراوه، به لام نه وهی که به پراستو دروست هاتوو
بۆم باسکردی و به شیوه ییه.

ماکوان: خوای گه وره پاداشتت بداته وه، زۆر مه منون بووم خاله راقي گيان.
راقي: من بۆ شتيك هاتم بۆ لات تۆش نه وه ندمت پيكردين، له بيرم چوه وه.
ماکوان: يا لله خير، نه مرکه.

راقي: ووتم سه سيل درۆ دهکات، فيله که ی نه وه یه ده یوسيت به وه ليت خوش بيت هه ندي
ووشمت پيبل له گه ل هه نديک ره می سيجردا، له و پيگايه وه سيجرت لي بکاته وه، نه و که سه ی
که سيجره که ی بۆ دهکات که سيکی نه رويجييه، زۆر تر سناکه!
ماکوان: هه ر نه م سه گ بابه ی ترمان مابوو نه مه کييه؟

راقي: نه مه کورد نييه، به لکو نه رويجييه و ساحيريکی زۆر پيسه و زانياری زۆری هه یه.
له نه مريکا خویندويه تی و زانستيکی زۆری له سيجر پهیدا کردوو.
ماکوان: جا چۆن له شه ری نه مه رزگارمان بيت.

راقي: يهك شتت فير ده که م نه گه ر به قسم بکه يت، زوو رزگارت ده بيت له ده ستي نه م
ساحيره پيسه.

ماکوان: کيشه که له وه دايه متمانم به هيچ نه ماوه ته نانه ت توشي دله راوکی بووم له تۆش.
نه ترسم تۆش فيلم لي بکه يت.

راقي: من فيلت لينا که م، سويند به لا اله الا الله من نه هلی ته و حيدم و خۆم به موسولمان
ده زانم تۆش به براي خۆم ده زانم.

ماکوان: تۆش براي منی، من و تۆ خوای گه وره که ره می له گه ل کردوين سه روبرای
جنۆکه و مرو فمان هه یه. ته واو بروام بيته. له بيروبا و پر که شم دنيا م وشك و گومانم نييه..
که سه رکه و تن بۆ ئيسلامه.

راقي: که واته نه وه ی پيت ده ليم بيکه.

ماکوان: پيش نه وه ی بي که م، يهك پرسيارم ليت هه یه.

راقى: بېرسە، ئەگەر زانىم وەلامەت ئەدەمەوھ.

ماكوان: سەرم لەيەك شەت دەرنەچەت، ئەم ووشە سەجرانە چۆن كاريگەرى دەبەت كە تەنھا ووشەيە، خۆ ئەوھەش نىيە بۆلەم كەلامى خوايە، ھەموو قەسە درۆو خوزەبەلاتە چۆن كاريگەرى دەبەت؟

راقى: دوو موگناتىس بەدە بە جەمسەرى جىاواز يەك دەگرن، دوو جەمسەرى لەيەك چووش دوورىان دەخاتەوھ، ئەو كارلەكە چى پەيدەوتىت لە زانستە؟
ماكوان: ھىزى موغناتىسى.

راقى: رەك ئەوھ بىرەتە لە سەجرە و ئەوھ كاريگەرىە دروست دەكات.

ھەننە لەپە پەيدا بوو، ووتى راقى فرىاكەوھ شەپە.

راقى ديار نەماو ھەننەش رۆشت، مەنىش بە تەنھا مامەوھ.

شەپەرى ماكوان و ئۆگە

ھەننە لە پەراتو راقىش نەما ئەوھەندە گویم لېبوو ھەننە ووتى راقى فرىاكەوھ شەپە.
دوای دوو رۆژ لەو پرووداوە سەسەل-م بىنى و ھات بۆلام بەرەوھە بازار دەرۆشتم، لە دوورەوھە خۆى وا نەشاندا زۆر بېتاقەتە دەموچاوى خۆى تەكداو ووتى، ئاى ماكوان چۆن دووبراى مەنت كۆشت.

ماكوان: ئەوھ بەتەمام لېرەش كۆلەشەكە پەيدا بەكەم تۆش بىنەرم بۆلەى ئەوان و ھەوالتە بەكەم، نەجاتمان بېت لەشەپە تۆش. دەستەم خۆش بېت ئەگەر پىاوى چەت لەدەست دېت بېكە.
سەسەل: وا ئەزانەت وازت لېدەنەم، ئەوھە پەمبەكەت دەكەم دزى تۆ. سۆندە بەوھە كە بېروام بېيەتە ئەتەكەم بە دز و ئەتەكەم بە شەت، ئەتەكەم بە ھەز، ئەتەكەم بە داوین پەس، ئەتەكەم بە ھەرچى شە. بۆ زانىارەت ھەروا ناھەلەم لە زېر دەستەدا بېرۆيت.

ماكوان: پەللاوگەنەم داكەند تەم گەرت ديار نەما، بەلام ھاوارم كەرد مەنت بەو پەللاوگەنەم چەت لە دەست دېت بېكە. كە گەرامە مائەوھە تەلەفونەم بۆ گەرا، ووتیان كاك ماكوان لە فەسەبوك كابىراى مەرىشك دز ھەلە مولىھەدى خۆپەرى قەسە لەسەر كەردوويت و تەوھەتى پارەى لە بەتول مال دزىوھە لای مەلا كەركەرا!

مەنىش ھەرزى نەو برايەم كەرد ئەگەر وەلامى ھەموو كەسەك بەدەمەوھە ئەوھە وەك ئەوانەم

ليديت ههست به بچوكي خوشم دهكم، بهلام برؤ پي بلي ئهگهر پياوه ههرجي ههيه با بيخاته روو. بههه حال ئهه پاشه پيسه كه نهك تهنها پاشه لي پيسه بهلكو خيزانهكه ي كه له نهرويج پيكي هيناوه له سهر بنه ماي سوكي و پيسي پيك هاتوو. جاريك راقيم بانگ كرد و وتم ئهه ههتيوه چؤن ئهه قسانه دهكات نهوه سهسيل هاني ئهدات؟

راقى: بؤي باسكردم ههموو مروفيك فريشتهيهك و قهرينيكي جنوكه ي شهيتاني لهگه لدايه فريشتهكه ناراسته ي دهكات بهرمو باشه و پيچه وانهش قهرينهكهيه تي، خو ئهگهر كهسهكه خراپه ي زؤر كرد فريشتهكان دمروؤن نهوه ي دهمينيتهوه تهنها قهرينهكانييه تي و اتا جنوكه شهيتانهكان، جا له پيكي ئهوانهوه نهو كارانه دهكات سهسيل، هاني نهو كهسانه ئهدات كه درؤ و دهله سهمو بلاو بكه نهوه.

ماكوان: و اتا نهو مولحيدانهش جنوكه دهبين؟

راقى: نا - بهلكو كاريگهري تهواويان ههيه له سهر ميشك و ههستييانو به ناشكرا ناراسته دهكرين. نهوه ي نهو قهرينه جنوكانه بيانه وي، نهچيئن به گوئو ميشك و خه يالدا كه نهو شته بؤ نهو كهسه دروست بكه. ئهوانيش لائيرادي به بيركردنهوه و تواناي خو ياني دمران، نازان بوونه ته كؤيله ي دهستي نهو قهرينانه.

ماكوان: تيگه يشتم ئهه شه ره بهردهوامه، گرنگ نهوهيه موسوئمان به توانا بيئو كه سايه تي نهروخي ت له ئاستي نهو ههموو درؤ و دهله سانه ي بؤي ههله ده به ستن به رانه به به پيغه مبهري خوشهويستمان (ﷺ) كراوه، پي ووتراوه كاهين و شاعيرو شي ت و هتد. منيش بهردهوام بووم له به درؤ خستنهوه يان و روونكردنهوه ي راستي بؤ ههمو لايهك و تهنا نهت خودي مامؤستا كريكار خوا جهزاي بداته وه، نامه ي روونكردنهوه ي دا كه تييدا فهرموو بوي: ماكوان نهومنده ي ناسيومانه به دهست پاك ناسيومانه لهگه ل ههنديك روونكردنهوه ي تردا.

تهنا نهت جاريك په يومنديم به (ههله دؤراوه) كرد به راسته وخؤ له ههيسبوك، وتم وهره باقه سه بكهين له ترسا تهله فونهكه ي داخسته وه ئيتر ئيستاش سهري دمرنه هينا وه ته وه.

له دواي نهوه ي كه پيلا وه كانم گرته سهسيل و هاتمه وه بهرمو مان، له ريگادا راقى - م توش بوو، ووتى ماكوان فرياي خؤت بكه وه سحريكي زؤر گهورمت ليكراوه له لايه ن كه سيكه وه ناوي (ئوكهيه) و نهرويجيه و سهسيل ناوي توي داومتى نهو يش ساحيريكي به هيزه.

ماكوان: جا مادام لي رديه بؤم بدؤزنه وه له كو يدايه با برؤمه سهري.

راقى: ناسانه دهتوانيت بچيته لاي، بهلام شهيتاني زؤره و كاري زؤري بؤ دهكه ن و سالانه له

كەرنەقائى ساحىران لە لۆسئە نجلس بەشدارە زۆر بەھىزمو ئىرمش زۆر دەولەمەندە.

ماگوان: ئەگەر لەم كاردا ھاوکارىم بکەن، ئەو سىقەى تەواوتىم پىتان دەبىت، ناوى جىگاو شوپن و ھەرچى زانىارى ھەيە بۆم پەيدا بکەن و بە زووترىن کات بىگەيەننە دەستم. بزانن ھاوپىکانى کىن و دەچىتە گوئش دادەنىشىت و نان دەخوات.

پرسىارىكى ترىشم ھەيە؟

راقى: ھەرموو

ماگوان: ئەگەر ئەو دوو سەد جنۆكەى لەگەل بىت ئىمە چەندمان لەگەلدايە؟

راقى: ئەو ھەتا بلىيت شەيتانى زۆرى ھەيە، بەلام چەنت بویت من پەيداي دەكەم، لەگەلماندا دەبن بىخەم بە.

ماگوان: دەپرۆن نەيەنەو بۆلام تا زانىارى تەواوتىم بۆ نەھىنن، كە ھاتىشەنەو پەگەسەر دەرۆينە لاى و شىوہى سىجرەكەشم بۆ بدۆزنەو كەجيە.

راقى: ماگوان بەتەنھا نەرۆيت زۆر ترسانكە.

ماگوان: من گومانەم لە بىروباومرى خۆم نىيە ئەو شەيتانى ھەيە، من خوام ھەيە. تۆ ئەوہى بىم ووتون بۆم بکەن ھىچى ترم ناوييت، من تەوەكولم بە خواى خۆمە.

دواى ۱۸ كاتزمپەر ھەوالم بۆ ھاتەوہ لاى ھەنانە-وہ، شەو بوو ھەلسام لە خەو بۆ نوپزى بەيانى خەرىكى دەستنويزگرتن بووم، كە تەواو بووم ھاتە دەرەوہ ھەنانە لەبەردەم دەرگای ھەمامەكدا وەستابوو. خەرىكبوو گيانم دەرچىت ئەومندە ترسام، ووتەم ئەرى ھاوارىك قەسەك كۆكەيەك بۆ ناكەيت خۆ خەرىبوو جەلدە لىمدات مالت كاۋل بىت.

ھەنانە: من ھىچ ناليم وا خەرىكە گيانت دەرەچىت جا وەرە ئەگەر قەسە بكەم. ھەوالم بىيە بۆت! ساحىرەكە ئىستا خەرىكى سىجرە لە تۆ، ھەر چاومان لەسەريەتى ناتوانىن زۆر نزيك بىيەنەوہ، شەيتانەكانى پاسەوانى بۆ دىكەن. راقى ووتى با دەست بكات بە خويئندى سورەتى البقرة و نەخەويتەوہ تا رۆژ ھەلديت و بەتەواوہتى خۆر ئەدات لە زەوى.

ماگوان: باشە وا دىكەم، ئەخىر ھەوال چىيە؟

ھەنانە: ئەومندە بزانە ئەو جىگايەى ئەوى لىدەزى شارىكى زۆر بچوكە جىگاو شوپنى

زانراوہ بىخەم بە.

ماگوان: سوپاس بۆ خوا منيش ئەوہم دەويت، ھەنانە رۆيشت و منيش دواى نوپزى بەيانى زىكرەكانم خويئندو ۱۰۰ جار لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد، يحيى ويميت

وهو على كل شيء قدير. ۲ جاريش سورمتي البقرة-م خويند تا كاتر مئير ۹ بهياني بهردهوام بووم.
زور ناساي بووم، نيتر خهوم دههات خهوم ليكهوت زوري نه مابوو بؤ نوئري مهغريب هه لاسام
و خيرا نوئري نيومرؤ و عه سرم جهمع كرد خهريكي دروستكردني ناني نيواره بووم، بانگي
مهغريبى داو نوئري مهغريبم كرد. نه وهندهم زاني هه موو جنؤكه كان له مالى ئيمه حازر بوون
واتا چه زقيل و حمانه و راهي.

ماكوان: نانتان خواردوه يان ئيسقانانان بؤ ببرؤنم (خؤشترين خواردني جنؤكه ئيسقانه)
راهي: ماكواني برام سوئند به خوا گهوره ترين سيحري ليتكرد ئه و كابرايه ئه م شه و تؤ شيتت
كردبوو نه يده تواني هيجت لييكات، سبحان الله هاواري دمكرد دميوت ماكوان كتيه؟ هه واليان بؤ
دههينا دهيانووت ماكوانيش ساحيره، بؤيه هيجت بؤ ناكريت له گه ليدا تا رؤژه لات بهردهوام بوو
دواي ماندبوو خهوى ليكهوت بهدم سيحريشه وه دميخواردوه.

ماكوان: ناوى چيه؟

راهي: ئؤگه

ماكوان: ئه و جنگايه چهند دووره ليرموه (واتا له شارمكه ي منه وه)

حه زقيل: نزيكه ي سى كاتر مئير

ماكوان: چه زه ي برام هه رجي پياو چاكي لاي خؤتانه كؤي بكه رموه بهياني ده رؤين.

راهي: ماكوان زور خه تهره ناگاداري خؤت به.

ماكوان: من زمره يه ك گومانم له بيروباومري خؤم نييه چا ئه گهر ئيسلامه كه م راست بيت
ليره دا بؤ هه موولا يه ك دهرده كه وئيت وايه؟

حه نانه: وايه.. ئه م شه و شيت بووو به دده ست ماكوانه وه ئه و خهريكي قورنان خويندن بوو،
هيجي پيناكريت به پشتيواني خوا..

بؤ بهياني ته له فونم كرد بؤ ۵ كوري هاوړيم ۲ كورد و بؤ سنييه ك و عه ره بيك.
ئه م هاوړپيانه م هه مووى هاتوچؤي مزكه وت دمكه ن و هه مووشيان كوري چاكو نازاو سيقه يان
بيده كريت، بؤم باس كردن كه ساحيريك دميه وئيت سيحرم لييكات و ده چينه سه ري، ئيوه ته نها
چاو ديپري من دمكه ن نه گهر ئه و كه سه ي من قسه ي له گه ل ده كه م بوون به دوو كه س ئيوه ش
به كيكتان بينه لاي من، نه گهر بوون به سى كه س ئيومش و مرنه پيشه وه.

بلانيكي زور باشو توكه م دارشت به پشتيواني خوا ته وه كولمان كرد و به دوو سه ياره
كه وتينه رى بؤ ئيواره كه ي كاتر مئير ۵:۳۰ خوله ك گه يشينه ئه و رپستورانته ي ئه و ناني ليده خوارد.

پىشتىرىش بە ھاۋرې جىۋكەكانىم وتىۋو كە پىلانەكەمان جىيە ئەۋانىش ھاۋكارم بوون، ھەموو لاپەك پىلانەكەيان پىباش بوو جىۋكەكانىش زۆريان پىباش بوو، بەلام ھاۋرې مەۋفەكانىم تەنھا نامادى شەركىدن بوون زۆر تىنەدەگەيشتىن لە رموشەكە.

ئۆگە ھاتە ژوورمەۋ، ھەزقىل لەدوورمەۋ خۇي نىشانى مىنداۋو ووتى ئەۋە ئۆگەيە. مىنىش بە جەمەتەم ووت ئەۋ كەسەيە، كە دانىشت مىن بۇ لاي ئەۋ دەچم، بەلام چاۋتان لەسەر مىن و ئەۋ بىت ھەرجى بوو تا مىن ئاگادارتان ئەكەمەۋە ھىچ ئەكەن، يەككە لە كوردەكان ھەلسا بچىت لىيىدات، ووتىم كۆرە دانىشە خۇ ھىشتا ھىچ نەبوۋە. دۋاي ئەۋەى گارسۇنەكە لەلايدا لاچوو مىنىش چوۋمە سەر مېزەكەى و ووتىم ئەتۈنم داپنىشم لىرەدا ۋەك پىرسىيار نەمووت، بەلكو يەكسەر دانىشتىم ۋاتا مىن دەتۈنم دانىشم، خۇي زۆر پىن گىرنگ بوو.

ووتى نا ناتۈنەيت دانىشىت، مىن رىگات پىنادەم. دەستىمگىر پەنجەيەكى بەدەستەمەۋە ھات ۋا گوشىم تەقى بەدەستەمەۋە ۋامزانى شكاندوۋمە، گۈيىم لەدەنگىت بىت كەلەت بەۋ پەرداخە ئەتەقىنىم، ئەزانى مىن كىم؟ ئۆگە: نا - نازانم چ مېشىكىكى.. (جىۋيۋىكى سۈكى نەروىجىيە) ماكوۋان: كىسە گوو (ئەمەش ھەر جىۋيۋىكى نەروىجىيە) مىن ئەۋكەسىم كە دۋىنى شەۋ بەدىارمەۋە خەۋت لىكەۋت ماكوۋانم ئەۋەى كە سىجىرت لىكردم، ھەى كىسە گوۋ!

ئۆگە: شتى ۋا نەبوۋە ئەۋە تۇ باسى جى دەكەيت. ماكوۋان: باش مىن دەناسىت ۋا نىشان مەدە كە ھىچ نازانىت، چۈنكە ناھىلەم لەم رىستورانە ھەروا بەئاسانى دەرچىتە دەرەۋە.. روۋنە، جا گۈيىم بۇ بگرە و بزانە جى دەللىم (سروشتى خەلگى نەروىجى ۋايە بلل گۈيىم بۇ بگرە دەللىت فەرموو)

ئۆگە: فەرموو جى دەللىت ماكوۋان: لەدۋاي ئەۋەى گوۋمەكەت خۋارد لىرە ھەلدەستىن دەچىنە دەرەۋە، دەچىنە ئەۋ جىگايىيە كە سىجىرەكەت تىدا كىردوۋە مىن بەدەستى خۇم ئەۋ خەت و قسە قۇرپانەى كە كىردۈتە ئەى سۈتتىنم و لەمە و بەدۋاۋە بت بىنىم و بىيىتىم كارىكى ۋا بگەيت بە جەقۇ پارچە پارچەت دەكەم! ھەرەشەكەشم جدى بوو.

كە ۋام ووت دەستى كىرە گىرەفانىدا تەلەفونەكەى دەرھىناۋ ووتى تەلەفون بۇ بۇلىس دەكەم، يەكەسەر لە دەستىم ۋەرگىرتوۋە فەرىندەم ۋا ھاۋارم كىرە لە كۆرە بۇسنىيەكە ووتىم ۋەرە ئەۋ

ته‌له‌فونه به‌ره و لای خۆتان بیکوژینه‌ره‌وه.

که‌ئه‌وانی بینی ه‌ که‌سی تر دانیش‌توون ئیت‌ر دمنگی نه‌کرد و ووتی باشه با نانه‌که‌م بخۆم دهرۆین بۆ ماله‌وه.

له‌ناو سه‌یاره‌که‌ی نه‌ودا من و هاوړی بۆسه‌نییه‌که‌م ناوی عه‌مار بوو دانیش‌تین تا چووینه ماله‌که‌ی، فیلایه‌کی خوشی هه‌بوو که چوومه ژووره‌وه نه‌مد‌زانی سی‌حره‌که له‌کویدا‌یه، پێیان نه‌وت‌بوو، چاو‌م‌پ‌وان بووم چه‌زقیل، چه‌نانه یاخود را‌قی هه‌وا‌لم بداتی، به‌لام هیچ نه‌بوو.

منیش به‌ توو‌پ‌ریه‌وه ووت‌م ده‌ی سی‌حره‌که کوا بیهینه تا ماله‌که‌شم به‌سه‌ردا نه‌پ‌روو‌خاند‌ویت. که چوو هی‌نای فانیله‌یه‌کی ژیره‌وه‌ی خۆم به‌ده‌سته‌یه‌وه بینی که له‌به‌رم‌ده‌کرد، له‌گه‌ل چه‌ند نوسینی‌ک که خه‌تو نوسین و ره‌سمی ناشرین بوو نه‌مد‌زانی چی لێ‌بکه‌م، هاوارم کرد به‌سه‌ری‌دا یا الله و سورته‌ی مه‌عوزه‌ته‌ینم خویندو ئایته‌ل کورسی، نه‌وه‌نده‌م زانی چه‌زقیل هات ووتی له‌که‌یه‌که‌وه چاو‌م‌پ‌تین نه‌یان ده‌هیش‌ت بینه لاتان. نه‌وه‌نده شه‌یتانی لێ‌بوو که ئایته‌ل کورسیو سورته‌ی مه‌عوزه‌تینت خویند که‌سیان نه‌مان نه‌وه ئیستا هاتووین بۆ لات.

ئۆگه له به‌ر ده‌ستم‌دا زه‌لیل بوو‌بوو، منیش پێ‌مووت کێ پێ‌وو‌ت‌ویت سی‌حر له‌ من بکه‌یت؟ ئۆگه: من تۆ نانا‌سم هاو‌پ‌یکان‌م داویان لێ‌کردم که سی‌حری لێ‌بکه‌م گوا‌یه تۆ نازاری نه‌وانت داوه، وه‌لامیان بۆ هی‌نامه‌وه که تۆش ساحیریت بۆیه توانام نه‌بوو هی‌چه‌ت لێ‌بکه‌م، تۆ له‌کوئ خویندو‌وته‌وه؟

ماکوان: من ساحیر نیم و سی‌حریش هیچ نازانم من موسولمان و ئیسلام ناینه‌که‌مه‌وه نه‌و قورئانه‌ی که ده‌یخوینم قه‌لغانه‌وه هیچ شتێک کاری لێ‌ناکات له‌ سی‌حرو جادووی تۆ.

ئۆگه: به‌راست تۆ ساحیر نیت؟

ماکوان: نه‌خیر سی‌حر پێ‌شه‌ی که‌سی باش و دیندار نییه، نه‌وه‌ی فاشل نه‌بێت له‌ ژیا‌ندا خراپ‌کار نه‌بێت کاری وانا‌که‌ت.

ئۆگه: واته تۆ ساحیر نیت و ئێمه ئاوا گیرمان خوارد‌بوو به‌ده‌سته‌وه؟

ماکوان: به‌ئێ من ساحیر نیم و من موسولمانم.

ئۆگه: ئیستا من سحرێک ده‌که‌م تۆ ده‌توانی نا‌سکرای بکه‌یت من چی ده‌که‌م؟

ماکوان: به‌ پشتیوانی خوا، را‌قی خۆی نیشان دام ووتی مه‌ترسه لێ‌ره‌م هه‌رچی بکات نا‌گادارت ده‌که‌مه‌وه.

گوریستیکی هه‌ل‌دا به‌ ناسمان‌دا، به‌ ناسمانه‌وه وه‌ستا.

مەملەكەتى شەيتان - كىتەپى دووھم.....
..... نوسىنى: ماكون كەرىم

پەرۋىھى رەشى ھىنا و دوو جار بايدا و منداللىك ھاتە دەرەوھ لىي و بە نەروىجى
ووتى بە ئىمە سالو، دواى ھاۋارى كرد لە سەگىكى زل ھات گورىسىكى تىرى ھەلدا
وەك مار دەرۋىشت خۆي بە گورىسەكەى تەرەوھ بەستەوھ و منداللىكە چووھ لايى
سەگەكەو لەلەي دەمىيەوھ وەستاو سەگەكە منداللىكەى خوارد و لە كۆمىيەوھ فېرېدايەوھ
دەرەوھ منداللىكە بە گورىسەكەدا سەركەوت، پەرۋ رەشەكەى ھەلدايەوھ ھىچى نەما.
ئەو ۵ كەسەى لەگەلدا بوو زېرەيان كىرەبوو، ھاۋارم كرد راقى ئەو موزوعە چىيە فرىمان كەوھ
ھىچى لىتتىناگەم؟

راقى: ھاتە لاي كۆيەوھ ووتى ئەوھ گورىسى پەگەم جىۋكەيەك بۆي گىرتوھ ئەوئى تىرىش
جىۋكەيەك بۆي ھەلۋاسىوھ، ئەو منداللى ھەر جىۋكەيەو سەگەكەش سەگى خۆيەتى لەبەر چاۋى
ئىۋە واي كىردوھ دەنا ھەموۋى فېلى شەيتانەكان بوو بۆيان كرد.

ماكون: ئەگەر ئايتەكان بخوئىنم دەتوانىت بىكاتەوھ.

راقى: نا بۆي ناكىت.

ماكون: رووم كىردە ئۆگە ئەتوانىت جارىكى تىر بىكەيتەوھ، ئەو سىجىرە؟

ئۆگە: ئاسايە..

دەستەم كرد بە خوئىندى قورئانو ھەر گورىسى ھەلدا ھىچ نەبوو، ھەر لەبەردەم خۆيەوھ
وەك مېش گىزەى دەھات ھىچى بۆ نەدەكرا سەگەكەى چەند جارىك قوروسكاندى و رۆشت،
ھىچى بۆ نەدەكرا مېش بەردەوام بووم لە خوئىندى ئايتەل كورسى و دوعاكان بەگشتى، ھىچ
بۆ نەكرا.

ھەلسامەوھ ووتەم جەماعەت با بېرۆين، رووم كىردە ئۆگە و پېم ووت تۆ جارى مېشىكى و
ئەوھەندى خۆت بەوھوھ مەشغول كىردوھ بېرۆ كارىك بىكە باشترە ئەوھ زىانە تۆي تىداى ھەى
مېشىك.

ھاتىنە دەرەوھ بەرەوھ شارەكەى خۆم گەرامەوھ جەماعەت باسيان دەكرد زۆر ترسابوون
نەياندەزانى راستىكە چىيە، بۆم باسكردن ئەوھ فېلى ساحىرو شەيتانەكەكانە بېرپار وابوو
دواى دوو رۆزى كە مال و منداللى لە كوردستان بىنەوھ.

بۆ بەيانىيەكەى ئەوھەندەم نەزانى لە دەرگاي مالەكەمان درا، كات ژمىر ۶ ئىۋارە بوو، لە

بەنچەرەكەوھ تەماشام كرد ئۆگەيە!

داخۆ جى بوئىتو بۆجى ھاتوھ.

ئەۋەى بىرم لىئەدەگىر دەۋە پروویدا

دواى گەرانەۋەم لە شارمەكەى ئۆگە، بۇ بەيانى ئىۋارەكەى لە دەرگا درا، لە پەنجەرەكەۋە سەيرىكى دەرۋەم كىرد تا بزانم كىيە، بىنىم ئۆگە لەدەرگاى مالى من ئەدات، ھەرلە پەنجەرەكەۋە بانگم كىرد چىت دەۋىت؟

ئۆگە، سلاۋ ماکوان ؛ تەماشام دەكەم سوجدەم بۇ دەبات.

ماکوان: ئەۋەجىيە ئەم كارە قۆرە چىيە دىكەيت، شىت بوۋىت تۆ ئۆگە؟

ئۆگە: ماکوان تىكايە ھاۋكارىم بىكە، ئەم شەۋ ھاۋپىكانىم زۇرپان لىداۋم لەسەر تۆ. دەستى كىرد بە گىرپانىك ۋەك مىندال فرمىسك بەچاۋىدا دەھاتە خوارەۋە. من ترسام فىل بىت، ھاۋارم كىرد دراۋسىكانىم ھاتنە دەرۋەم. خۆم بەئەنقەست وام كىرد بۇ ئەۋەى دراۋسىكان بىنە دەرۋەم قەرەبالغى دروست بىت لەۋە ترسام نەۋەكو خەلگى تىرى لەگەل بىت و بەۋ فىلە من بىاتە دەرۋەم، ھەرچەندە منىش دوو چەقۇم پىۋو پەككىيانم خىستە باخەلم و دانەيەكىش بەدەستەۋە. كە قەرەبالغى دروست بوو چوۋمە خوارەۋە تەماشام كىرد ھەر خۆيەتى و نىزىك بوۋمەۋە لىتى سوجدەى بۇ بىردم منىش زۇرم بەلاۋە سەير بوو، دراۋسىكانىم دەپانگوت چىيە؟

ۋوتىم بىۋورن ھىچ نىيە، ئەمە ھاۋپىمە خەشىشى لىبراۋە پارەى پىنىيە و داۋاى پارەم لىدەكات منىش نايدەمى، ۋەلا دراۋسىيەكەم كە وام ۋوت چوۋ ۴۰۰ كرۋنى ھىنا ۋوتى برۋ بىكرە. ۋوتىم: ئۆگە ۋەرىگرە دواى ئەيدەن بە ساندويچ بەشەرىكى دەپخۋىن، دەستى كىرد بە پىكەنىن و ۋەرىگرت، منىش ۋوتىم سوپاستان دەكەم من

ھاۋكارى دەكەم ئىستا دەپبەمە مالىۋە زۇر بىۋورن كە ئىزعاچى كىردن.

ئۆگە- م بىردمە مالى خۇمان و پىزم لىگرت، بەلام ھەر خەزىرم لىتى ھەۋو ۋوتىم نەكو سىلاح بان دەمانجەى پىبىت فىل بكاۋ لەپىر بىتەقنىت ياخود دەست بوەشىنىت، ۋوتىم چى دەخۋىت جاي يان قاۋە؟

ئۆگە، قاۋە سوپاست دەكەم.

قاۋەيەكەم دروست كىردو خەرىكى خويىندى ئايتەكان و ۋوۋىرد و ئايتەكانى زەجر بوۋم دەموخويىند.

ماكوۋان: چىت لە ژۇرسەردايەو بەتەمايى چى و ئەگەر بە دواى فېلەمۇدى ئەۋكەلەيمەت بە
لاشەتەۋە ناھىلەم، ئىمەى ناسىيى زۆر زېرەكىن لەسەربىرېندا!
ئۆگە: ماكوۋان تەماشاي پىشتم بىكە.

كە گراسەكەى ھەلدايەۋە ھەموو جىگاي قامچى و خويىنى تىزابوو.
ماكوۋان: ئەۋە كى واي لىكردوۋىت؟

ئۆگە: جىنەكان لەبەر ئەۋەى نەمتوانى لە ناستى تۇدا بوستەۋە بەس پىم بلى تۇ چىت
فېرى ئەۋ سىجرەى خۆتەم بىكە.

ماكوۋان: من ساحىر نىم بېروا بىكە سىجر نازانەم، بەلام دەزانەم چۇن بەتالى دىكەمەۋە. من
موسولمانەم سىجر كىردن كارى مرۇفى باش و چاك نىيە.

ئۆگە: منىش فېرى ئەۋ ئىسلامە بىكە، ئەۋە داعشە كە لە موصلن؟

ماكوۋان: نا- ئىسلام ھىچ مرۇف و حىزب و كۆمەل و گروپك خاۋەنى نىيە، بەلكو خواى
پەرورەدگار خاۋەنى ئەۋ ئاينەيە و بۇ ناسىنى ئاينەكەى پەيامبەرئىكى ناردوۋە ناۋى موحەمەد
(صلى الله عليه وسلم)، مرۇفەكان خۇيان بەۋ ئاينەۋە ھەلەدەۋاسن بۇ ئەۋەى سودى لىۋىرەگىر
ھەيە بە نەزانى ۋە ھەشە ۋەك دوكان و بازار دايانەۋە. ھەيە بۇ دەسلەت و سىياسەت و پاۋەر
بەكارى دېنىت. ئەۋە گەۋتۆتە سەر چۆنىتى مرۇفەكان و بەكارھىنانى ئاينەكە كە بەكارى
دەھىنن.. پروۋنە؟

ئۆگە: ئەۋ كاتەى لاي من بوۋىت چىت خويىند؟ من

كەسم لا نەما لە جىنەكان ھەموو رۇشتىۋون لەترسى تۇ.

ماكوۋان: لەترسى من نەبوو، بەلكو لە ترسى قورئان و ئىسلام بوو.

ئۆگە: قورئان جىيە؟ ئەۋە نىيە كە داعش دەللىت شەرىعەت و خەلك سەردەبىرېت؟

ماكوۋان: نا- بەلكو قورئان ئەۋەيە كە خەلكى نەجات ئەدات لە ھەموو نارەحەتى و
تەنگەژمىەكى ژيان، ئەۋەى قورئان بەكار بېيىت ناسودەى ئەم زىن و ئەۋ دۇنيای تىرىش
دەبىت.

ئۆگە: ئەۋ دۇنيایەى تر كە پىرېستەكان باسى دىكەن؟ مەبەستى قەشە مەسپىحەكان بوو.

ماكوۋان: بەلى - بەلام ئەۋ باسەى ئەۋان تەزۋىرە راست نىيە.

ئۆگە: ئەى كامە راستە؟

ماكوۋان: ئەۋەى خواى مۇتەعال لە قورئانى پىرۇزدا باسى كىردوۋە.

ئۆگە: چۆن قورنان قىر بىم؟

ماكوان: مەن لامە بەزىمانى نەروىجى و ئىنگىلىزى و لە سايتەكانىشدا ھەيە، ھەز دەكەيت

گوۋى لىبگىرىت و بىخوۋىنىتەۋە؟

ئۆگە: بۇ نا با بزانم چىيە.

ماكوان: بەسەر چاۋ، دەنگى غامدىم خستە سەرو قورئانە كەم دايە دەستى بەزىمانى

نەروىجى ۶ دەقىقە سورەتى ال عمرانم خستە سەر، تەماشى دەكەم دەگرى.

ماكوان: ئەۋە چىيە ئۆگە؟

ئۆگە: ھەست دەكەم باۋكەم قسەم بۇ دەكات دىلەم زۆر ئارامە.

ماكوان: باۋكى چى ئەۋە قەرموۋىدى خۋاى مۇتەئالە خۋاى پەروەردگار قسەت بۇ دەكات.

ئۆگە: مەن نازانم زۆر خۇشچالەم با بەردەۋام بىت ئەگەر تەۋاۋ بوۋ بىخەۋە سەرى.

ماكوان: خەمت نەبىت زۆر گوۋىبگرە تا دىلت تىر دەبىت، وازم لىھىنا چوۋم دەستەم كەرد بە

سورگەندەۋى گۆشتى بەرخ لە فرىدا و سەرگەۋ پىازو تەرتىباتەم بۇ پىداكەرد و دوعام دەكەرد

خۋا ھىدايەتى بىدات، بانگى كورپكى رەقىقم كەرد فەلەستىنى بوۋ.

ووتەم ۋەرە بۇ مالىمان خۋاى گەۋرە نىچىرىكى ئارەۋە با بە ئارەزۋى دىلى خۇمان قسەى بۇ

بەكەين و بەلكو موسولمانى بەكەين، راکە ۋەرە

گۆشت سورەدەكەمەۋە ئەۋىش ۋەك مەن تىمساح ئاسا ھەزى لە گۆشت بوۋ.

نىۋ كاتزمىر دىقەتى ئۆگەم ئەدا ئەگرىا، ئەموت ئەۋە بۇ ئەگرىت؟ ھىچ ۋەلامى ئەدامەۋە،

بەقەدەر ھەموۋ دىئاش پىۋىستەم بە ھەزقىل-ە، بە راقى-ە بە ھەنەنە-يە كەس دىار نىيە.

ماجىد ھات بۇ مالىمان كورپكى فەلەستىنىيە، بەلام لە عىراق گەۋرە بوۋە كورپكى زىرەكو

ئاقلى دىندار بوۋ، تەعاروفەم پىكەردن لەگەل ئۆگەدا بەيەكەۋە دانىشتەن پاش ماۋەيەك، خەرىكى

رازاندەۋەى سەرە بوۋم ئۆگە ۋوتى دەپۇم.

ماكوان: نايەلم بىرۋىت نان بخۇ ئىنجا بىرۇ.

ئۆگە: مەن فىجىتارم تەنھا سەۋزە دەخۇم.

ماكوان: ئەى گۆشت بۇ ناخۇيت؟

ئۆگە: ئاخىر مەن پىز ئازەل دەگرەم نايخۇم، ئەۋانىش ھەزىان بە زىانە.

ماكوان: تىۋ پىزى ئازەل دەگرىت، بەلام پىزى مەۋف ناگرىت قسەى بىمەنە دەكەيت

نانەكەت بخۇ لەگەلماندا، دەمزانى سەحىرەكان زىاتەر گۆشت ناخۇن گىيەن.

نۆگە: ئەى تۆ بۇ گيا ناخۆيت ماكوان؟

ماكوان: لە ژيانتا شىرت بىنيوۋە گيا بخوات؟

نۆگە: نا

ماكوان: ئىمە شىرىن، شىرىش گۆشت نەبىت ناخوات ۋە لاکە تۆپيويش ناخۆين گۆشتى
ئىمە خەلەلە دەى موسولمان بەو لەگەلماندا بىسم اللە بکەو بخۆ، من تەنھا بۇ موحامەلە وام
ووت چاۋمىرتى ئەۋە نەبووم ھەر بىر لە موسولمان بوونىش بىكاتەۋە.

نۆگە: باشە دەمەۋىت موسولمان بىم، بەلام چى بکەم؟

ماكوان: ماجىد قسەى بۇ بکە من تۆم بۆيە ھىناۋە بۇ ئىرە بۇ ئەۋەى قسە بکەيت
دامەنىشە بەدىار تەلەفزيۋنەۋە دەى، خىرا تەلەفزيۋنەم كوزاندەۋە. ماجىد دەستى کرد بە قسە
بۆى و ناردى بۇ خەمام خۆى شۆردو دەستى جلى خۆمەم بۇ ھىناۋ ھەموو جەلەكانى خۆى فرىدا
جەلەكانىم تەماشاشا کرد ھەمووى طليسى سىجربوو ھەمووى لىتى نوسرابوو شىۋەى نوسىنى
عيبىرى جولکەى لەسەر بوو، ھەموۋىم سوتاند بەو شەۋە. شايتومانى ھىناۋ دەستى کرد بە
نۆىز کردن لەگەل ماجىد و ووتى باشە من دەرۆم ھەرچى ووتمان مەرۆ ووتى بەخوا زۆر
مورتاحم خەز دەكەم ھەۋاى پاك ھەلمژم، ئەۋە ماۋەى چەند سالىكە ھەر بەشەو خەبەرم و
بەرۆز نوستووم دەمەۋىت ۋەك مرۆف بژىم دەمەۋىت زوو بخەوم و بەيانى ھەلسم لەخەو
خۆر ببىنم.

لەكاتى خوا خافىزى ووتەم تەلە فوونەكەتم بدەرى ئەگەر شتىكت پىۋىست بوو پىرسىار بکە
لەخزمەتاندام، ژمارەى تەلەفونەكەم لىۋمرگرت.

نۆگە: ماكوان با پارەى جەلەكانت بدەمى

ماكوان: خۆ من نەروىجى نىم پارەى ناخواردنەكەشت لىۋمر بگرمەۋە (نەروىجى بۇ ئەۋ
شاتنە زۆر سورشتىكى سەيرىان ھەيە زۆر جار پارە لەيەكتىرى ۋەردەگرنەۋە كە كەسنىك لەمالى
خۆشىدا شتىك ببەخشىت) بە پىكەنىنەۋە.

نۆگە: دەى براكەم السلام عليكەم

ماكوان: وعليكەم السلام ورحمة الله وبركاته.

ھاتمەۋە بۆلای ماجىد تەماشاشا دەكەم ۋەك پىاۋ قاپەكان دىشوات، قاپەكان تەۋاۋ بوو ووتى
دەرۆم خىزانەم بە تەنھايە خواخافىزىشەم لەۋ کرد، دەستىنۆىژم گرت بۇ نۆىزى عىشا ھاتمەۋە
ژوورى دانىشتن راھى و خەزقىل دانىشتبوون.

ماكوۋان: ئەرئ ئىوۋە بۇ ھەمىشە ۋەك قىلىمى ھىندى دىمىت لى كۆتايەكەيدى
ئامادە بىن، چەندە پىۋىستىم پىتان بوو ھەر نەھاتىن. ئۆگە لىرە بوو موسولمان بوو.
ھەزقىل: ئاگادار بوۋىن، بەلام ماكوۋان ھەر بەچوۋنەۋەى بۇ مالەكەى دىكوژن. بزانن موسولمان
بوۋە پارچە پارچەى دەكەن، ئەۋە زۆر تىكەلە لەگەل جنۆكە شەيتانەكاندا.

ماكوۋان: ئەى چى لىبەكەم؟

راقى: نەدەبوو بەئىلىت بىرات بىرا بىكە ئەم شەۋ دىكوژن.
ماكوۋان: ئەۋە كاتىزىرىك ناپىت كەوتۇتە رى تەلەفونەكەى لامە خىرا تەلەفونىم بۇ كىر
چەندجار لىيدا ھەلەنەگىر لەدلى خۇمدا ۋوتىم سەيارە لىدەخورىت بەنەۋانىشىم ۋوتىم بۇيە
ھەلەنەگىر سەيارە لىدەخورىت.

ھەزقىل: بەخۋا سەيارەكەيان ۋەرگەپاندوۋە. كەۋاى ۋوتىم ھەزقىل مىن دلىم زۆر
ناخۇش بوو، دىسان تەلەفونىم كىردىمە ھەر دىنگ نەبوو جارىكى تىرىش كىردىمەۋە
ئەمجارەيان ۋەلام دراپەۋە. ئەۋە كەسەى كە ۋەلامى داپەۋە خۇى ناساند ۋ ۋوتى مىن
بۇلىسىم ئەۋەكەسەى تەلەفونىم بۇ كىردىمە توشى روۋداۋى ھاتوۋچۇ بوۋە تۇ چى ئەۋىت؟
يەكسەر ۋوتىم ھاورىمە لى مىن بوۋە رۇشتۇتەۋە بۇ شارەكەى خۇى.

بۇلىس: دەتۋانىت بىتە لى ھاۋكارى بىكەن ۋ ھالى زۆر ترسناكە ۋ دىمىپىنە ئەۋ
نەخۇشخانەىە لە نىزىك شارەكەى مىن بوو ۋاتا گەپاندېۋىيەنەۋە بۇ ئەۋ نەخۇشخانەىە، چۈنكە
نەخۇشخانەىەكى گەۋرە بوو.

ۋوتىم ئىستا دىردەچەم ئەدرەسەكەم بىدىرى ۋا ھاتمە لاتان چەندىك دوۋرم لەروۋداۋەكەۋە.
بۇلىس: نىزىكەى كاتىزىرىك، بەلام دىمىپىنە ئەۋ نەخۇشخانەىە نىو كاتىزىرى دوۋرە لە
تۆۋە، ۋەرە ئەۋى.

ماكوۋان: زۆر باشە ۋاھاتىم، كە ئاۋرەداۋە: نە ھەزقىل ھەيە نە راقى ھەرچەندە زۆر گۈىم
بىنەدان. كاتىك گەشىتمە لى ۋ بىنىم ۋىران بوۋو.

بىرسىم روۋداۋەكە چۇن بوۋە، ۋوتىان نازانىن زۆر سەيرە نە نەخۇى بەھىچدا كىشاۋە، ۋە
نەھىچ خۇى كىشاۋە بە سەيارەكەيدا، بەلكو جامى سەيارەكەى شكاۋە ھەرچى سەيارەكەشىەتى
ۋوۋىران بوۋە خۇشى بىرىنەكەى زۆر ترسناكە ئەگەر بىمىنىت باشە!

ھىچەم بىنەكرا بىھۇش بوو، بەلام شۋىنەكەىم زانى. مىنىش دىبوۋ بەيانى زوو بىچمە
فرۆكەخانە مالو مىندال دىگەپىنەۋە بۇ نەروىچ، ناچار بە جىمەشىست ۋ گەپامەۋە بۇ مالەۋە

لەۋىش بوومايە ھىچم پىنەدمەكرا. بەھەرھال دۋاي دوورۇز گەراممەۋە بۇ نەخۇشخانە ھەۋالەم
پىرسى ۋوتيان بىھۇشە، چوومە سەرى دەستەم كىرد بە قورئان خوتىندىن تا چارمەككە قورئانم
خوتىند بەسەرىدا، لەپىر ئۇن ۋە پىاۋىك خۇيان كىرد بە ژووردا ۋە كە منيان بىنى ۋوتيان تۇ كىيىت؟
منىش ۋوتەم ئەى ئىۋە كىن؟

ۋوتيان: ئەۋە كۆرى ئىمەيە ناۋى ئۆگە-يە.

ھەلسامەۋە لەبەرىيان ۋە تەۋقەم كىرد لەگەل باۋكى ۋە ۋوتەم مەن ناۋم ماكوانەۋ ھاورپى ئۆگەم،
ئەۋ شەۋە لاي مەن بوۋە كە گەپراۋمەۋە توشى ئەۋ رووداۋە بوۋە.

باۋكى زۇر پىزى لىگىرەم ناۋى كىيوت بوۋ، دايكىشى ناۋى بىۋىرگ. دايكى زۇر سەگو سەگ
باب بوۋ ۋاي دەزانى مەن سەپارەكەم لىخوپرەۋە ۋام لىكردوۋە، بەلام باۋكى پىاۋىكى زۇر نەجىب
بوۋ.

بەھەرھال بە جىمەيشت ۋە بە باۋكىم ۋوت: ئەگەرباش بوۋ ئاگادارم بەكەرەۋە دىمەۋە بۇلاى.
دۋاي ھەفتەيەك كىيوتى باۋكى ئۆگە تەلەفونى بۇ كىردم، ماكوان ۋەمە ھەۋالىكى خۇشەم
پىيە بۇت ئۆگە باش بوۋ ھەۋالى تۋى پىرسىۋە.

ماكوان: يەك كاتىرمىرى تىر لاتانم كەچووم ئۆگە باش بوۋ، منىش لەبەر چاۋى دايكى
ۋە باۋكى ۋوتەم براكەم السلام علىكم ۋە سوپاسى خوا دەكەم كە باش بوۋىت مەن ۋە ھاورپىكانم
دوعاى خىرمان بۇ كىردى لە نوپىزى جومەكە ۋە ۋام ۋوت زۇرى پىخۇش بوۋ باۋكى پىدەكەنى
ۋە دايكىش ۋەك پىرپىزنى دۇ پىزاۋ لىچكى دابوۋ بەسەر لىچەكەى تىردا.

ماكوان: بۇم باس كە چى روۋىداۋە؟

ئۆگە: ماكوان ھەز دەكەم ئەۋ شە بەكەم كە فىرتان كىردم.

مەبەستى دەستىۋىز بوۋ.

ماكوان: باشە ۋەمە بىچىنە ھەمام.

دايكى ھات تا يارمەتى بدات، ۋوتى نا با ماكوان بىت ئاگام لىبوۋ دايكى خەرىك بوۋ

ئەتەقى. ۋوتى ئەم كۆرەى مەن زۇر سەپەر.

ماكوان: ئەۋ سەپىر نىيە كىشە لە تۇدايە لىتى تىناگەيت.

لەبەرچاۋىدا دەستىۋىز گىرتو ھىرم كىردەۋە.

ھاتەمە دىمەۋە لە پىشت دىمەگەى تەۋالىتەكەۋە ۋەستام ۋوتەم نەكو پىداۋىستى ھەپىتو ياخود

بەكەۋىت، باۋكى ۋوتى ماكوان زۇر سەپەر ئەم كۆرەى ئىمە ھاورپىيەتى كەسى نەكردوۋە زۇرمان

بەلاۋە سەيرە كە بوۋە بە ھاۋرىنى تۆ.

روومكرده دايكى ووتىم بەشكوم جەلدە لىيىدات، ووتىم دىزانى ئۆگە موسولمان بوۋىدبوۋە بە
براى ئىمە. قىسەكەم تەواۋ نەكردبوۋ.

ئۆگە: ماکوان با نوپۇز بىكەين.

ماکوان: با بىكەين

كات نيوانى نوپۇزى مەغرىب و عەسر بوو، من نوپۇزى عەسرم كرىبوو، بەلام جارىكى تىر
كردمەۋە بۇ ئەۋەى ئۆگەش بىكات، دوعام بۇ كىرد بە زمانى نەروىجى و ھەستىم كىرد وورە
وورە بەرەۋ باشى دىمۇشت.

ماکوان: با برۆينە جىگايەك دابىشىن لە كافترىاي نەخۇشخانەكە بەيەكەۋە قىسە دىكەين
دوور لە دايك وباۋكىشت، رازىت؟

ئۆگە: رازىم! دايكى ھات و ووتى ئىمەش لەگەل باۋكت دەچىن سەردانىكى ناۋ بازار
دەكەين، زۆر بە ناشرىنى بەدايكى ووت برۆن.

ماکوان: نابىت بەۋ شىۋە قىسە لەگەل دايكت بىكەيت، لە ئىسلامدا بەھەشت لەزىزەن
دايكاندايە ئەگەر موسولمان بىت، بەلام ئەگەر كافر بوو دىبىت ھەر رىزى بگىرىت بە نەدەبەۋە
قىسەى لەگەل بىكەيت ئىحتىرامى بگىرىت و ھەستە دەستى ماچ بىكە. كەۋام ووت ھەلسا دەستى
دايكى ماچ كىردو دايكى ووتى بەپراستى سەيرە.

چوۋىنە كافترىاكە لەۋى دەستمان كىرد بە قىسە ووتىم چى روۋىداۋە ئەۋ شەۋە بۇم باس بىكە.
ھەمۋى بۇ گىرەمەۋە كە سوكانى سەيارەى لە دەست وەرگىراۋە شوشەى سەيارەكەى شكاۋە
نەيتۋانىۋە سەيارەكە راگىرىت و ستۇپ بىكات، تواناى بەسەر سەيارەكەدا نەماۋە.

ماکوان: خەتاي من بوو براكەم ببورە نەدەبۋە بەھىشتايە برۆيتەۋە بۇ ئەۋ مائە، چۈنكە
ئەۋكەسانەى كە ھاۋكارت بوون پىشتىر بۇ سىحر ئىستاۋازت لىناھىتىن دىبىت چارسەرنك
بدۆزىنەۋە.

ئۆگە: چى دەلىيت بە قىست دىكەم.

ماکوان: من دەلىم برۆ بۇ عومرە نىزىكى رەمەزانە كەسىكت لەگەلدا دىننىرم فېرت بىكات
و لەۋىش ئارام دىبىت، ناۋىرن بىن بەلاتدا برۆ بۇ مەككە و مانگى رەمەزان لەۋىتە. ھەر
بىگىرىت لە مەككە و مەدىنە ۵ سال حوكومە ئاگانار بە! ئەگەر پارەشت پىنىيە من ھاۋكارت

دەكەم.

ئۆگە: ئەو دەلىل چى ماكون من بە مليۇن كرۇنم ھەيە، پارەم بۇجىيە.

ماكون: دە لەو مليۇنانە ۱۰۰ ھەتتو بگرە خۆت لە كوردستان، نامادىت؟

ئۆگە: تۆ چى دەلىت ماكون وەعد من دەيكەم ئەو ۱۰۰ بدۆزەرەو من پارەكەى پېئەدەم.

ماكون: بېرۇ بۇ ھەج و بېرەو دواى قسە دەكەين، مەلایەكى رمفيقم ھەيە سۆمالىيە ھەتا بلایت دیندارە لەگەل ئەو ئەتتیرم، بەس زمانى باش نییە.

ئۆگە: ماكون بەخوا من پېويستم بە زانیاریە كەسێكم بۇ بدۆزەرەو با زمان بزانیت.

ماكون: تەلەفونم كرد بۆكۆرێكى پاكستانى ووتم ئەو كارەم بۇ دەكەيت؟

وەلامى دامەو بە ئەخیر.

دواى ئەو دى لە ئەخۆشخانە دەرچوو، ماومیەكى زۆرى بەسەردا پۆشت، تەلەفۆنى بۇ كردم ووتى دەچمە مالى باوكەم، ئەگەر كەسەم بۇ پەيدا نەكەيت خۆم دەرۆم ھەراسانیان كەردووم. ھەرچەندە نەزانی چى رویداو بەھۆكاری سەرقالیمەو، بەلام خواى گەرە ئاسانى كرد لەگەل مزگەوتێك لە ئۆسلۆ ناردم بۇ عومرە كۆرێكى خەلكى فەلەستینم لەگەلیدا دانا نەروىجیەكەى لە عەرمبەكەى باشتەر بوو. ناردەن بۇ ھەج پارەى ۱۰۰ ھەتیویشى دانا بوو كە بۆیان بنیرم.

سوپاس بۇ خوا لە سلیمانى، ھەولێر، ھەلەبجە، كەلار، دەرەندىخان، پێنجوین و كەركوك خەلكمان دۆزییەو ئەو دى زانیمان موستەھەقە لە پارەى ئۆگە ھاوکاریمان كرد. شەوى ۲۷ رەمەزان ئۆگە پەيوەندى كرد پیمەو ووتى ماكون دوعات بۇ دەكەم بېرۆیتەو بۇ كوردستان.

دەیزانى كیشەى سەفەرکردەم ھەبوو وە ھەز دەكەم بگەریمەو بۇ كوردستان.

ووتى كیتەپى باشم بۇ كریویت، بەم نزیكانە دیمەو بۆلات.

ماكون: نەیتەو بۇ ئیرە تا - لەوئیت بېرۇ بۇ شارى جدە بۆلای (طارق الحبيب) ئەو پیاو دى كە نیشانم دای لە یوتیوب پروفیسۆرێكەو باسى ژيانى خۆتى بۇ بكە با ھاوکاریت بكات. فیزە وەرگەرە بېرۇ بۇ جدە.

دواى ۸ رۆز پەيوەندى پێو كەردەو ووتى ئەوكەسە لە ریاضە چووم بۆلای و دوو شەو

لای ئەو بووم.

ماكون: زۆر باشە مادام چووى بۆلای ئەو ئیستا دمتوانیت بگەریتەو بۇ نەروىج.

ئۆگە ھاتەۋە پىشتى تويىتايەك شتى بۇ ھىنابوم ۱۲ دزداشەى ھىنابوو بۇم، بىجگە كىتىبو
سيواك و عەتر و خورماى عەجوۋە و ناۋى زمزم.

ماكوۋان: ومزعت چۆنە؟

ئۆگە: زۇر باشم؟

ماكوۋان: ناترسى لە شەيتانەكان؟

ئۆگە: حەدىان نىيە بىن بەلامدا، خانوۋەكەى خۆى فروشت ناردى بۇ خەلگى ھەلەستىن
ئىستا كۆمپانىيائى تەكسى ھەيە لە شارەكەى بەندە حەزى بە ھاورپەتيمان كردو نەگەراۋدەۋە
بۇ شارەكەى خۆى، ناۋى خۆى گۆريۋە بە ئوسامە كۆمپانىيەكەى ۸ تەكسى تىكرىدوۋە.

سيحر و زانگو و ئەكادىميا

لەگەل ئۆگە (ئوسامە) نىوانمان زۇر خۇش بوو چەندجار ھاتوچۆى يەكترمان كرد و پاشان
جارتكىش بەيەكەۋە سەفەرى باخچەى نازەلانمان كردو چەند ساتو كاتىكى خۇشمان بەيەكەۋە
بردە سەر.

زۇر جار باسى سيحرەكانى خۆى بۇ دەكردم كە چۆن ھاوكارىيان كرىدوۋە جنۇكەكان و نەم
نەيزانىۋە كە جنۇكەن، بەلكو ئۆگە ھەر پىرواى بە خواش نەبوۋە.

رۇژىك لىم پىرسى چۆن نەم كارە ناپوختەيە فېربوۋىت؟

ئۆگە: زۇر تەماشائى فىلمەكانى ھارى پۆتەرم دەكرد زۇر حەزم بەكارى سيحر بوو،
سەرچاۋەكەشى نەو كۆمەلە فىلمە بوو كە بەچەند بەشەك دەرچوو. پاشان داوام كرد لەگەل
باوكم و دايك و خوشكىكم چووین بۇ ئەمريكا بۇ لوس ئەنجلس، لەۋى بە باوكم ووت
دەمەۋىت فېرى سيحر بىم. قوتابخانەى لىيە لەو شارە زۆربەى زۆرى يەھودى و فارسەكانى
ئىيران كە وانەى تىدا دەلئىنەۋە. مەنىش چوۋمە پەيمانگا، بەلام كۆرسىكى سەرەتايى بوو زياتر
لەۋىدا ھونەرى سيحر باس دەكرا. دواى ئەۋەدى كە زانرا من خولىام سيحرە مامۇستايەكى
جولەكەم ھەبوو بىناۋى جۇزىف. ووتى دەتئىرم بۇ جىگايەك ۋەك ئەۋەدى ھارى پۆتەر وايە.
وامزانى گالتەم پىدەكات، چۈنكە ئەۋمەندە باسى ھارى پۆتەرم كرىدوۋە زۇر جار لەگەل

ھاۋپىكانىدا لاساى ئەوم دەكرىمۇھ و كارمىكانى ئەوم دەكرىد.

جۇزىف: ئەتنىرم بۇ جىگايەك ناۋى ئەكادىمىي جادۋى ئەمىرىكە، ۱۶ بەشە لەو زانكۋىيەدا حوكومەتى ئەمىرىكى بە فەرمى ناساندۋىيەتى و بەشەكانى برىتن لە: كىمىيا و چۈنىتى دروستكرىنى عەصاى جادۋى و بەشى شەپ دۇى ھىزى خراب و شەپىنگىز. ھەر وەك قوتابخانەكەى ھارى پۈتمەر وابوو، كە ناۋى ھوچورتس بوو. دواىى بۇم دىركەوت ھەموو فېلمەكە لەو زانكۋىيەوھ و مىرگىراوھ.

ماكوان: ھەر ئەو زانكۋىيەى تىدايە ئەمىرىكا؟

ئۆگە (ئوسامە): نا زۆرە لە بەناۋىبانگىرىنىيان

ئەمانەن كە ديارن وەك زانكۋى جادۋى (ماساتشوستس)

ئەم زانكۋىيە لە وويلايەتى ماساتشوستس ە، خاۋەنى ۴۰ ھەزار قوتابىيە لە ھەموو جىيەنەوھ روۋى تىدەكەن، ھەندىكىيان لە رېگاي ئەنتەرنىتەوھ دەخوئىنن و ھەندىكى تىرىشيان بەردەوام لە زانكۋەكە دەوام دىكەن. ھەرودھا لە باكورى ئەمىرىكا زانكۋىيەكى تىرى لىيە ئەمە زۆر ترىسناكە ناۋى (سىياسىتىيان) جادۋە ئەم زانكۋىيە دەكەۋىتە (گراند كانىون) لە وويلايەتى نارىزۇنا، ئەو كەسەى كە ئىدارەى دىكات و سەرۋكى زانكۋەكەيە ساحىرىكى بەناۋىبانگى ئەمىرىكە ناۋى سىياسىتىيان ە، زانكۋىيەكى تىرى لىيە ئەوھ زىاتىر پەيوەستە بە دەزگاي جاسوسى ئەمىرىكى سى ئاى ئەى بەناۋى (ئىونىشيان) زانكۋى ھىزخۋازى بالا دادەنرېت، ئىتەر گەۋرەترىن زانكۋى و پەيمانگا لەم بەشەيە لە ۋلاتە يەكگرتەۋەكانى ئەمىرىكا. ھەمووشىتىكى مەھال دىكرىت - ئەۋشتانە دىكرىت تەنانەت لەتۋاناي ئىمەو مانانىشدا نەبوو، زۆر لە ئىمە گەۋرەتر دەچوونە ناۋى و ۋەردەگىران.

ماكوان: تەنھا لە ئەمىرىكا ھەيە؟ ئەى لە جىگاي تىرى دوونىادا نىيە بۆنمۇنە ئەۋروپا،

ئاسىيا و ئەفرىقا ھەتد

ئۆگە (ئوسامە): چۈن نىيە زانكۋى نىۋەدەۋلەتى سىحر ھەيە لە سىكۆتلەندا، ناۋى ئەكادىمىي (ماكتافىش) ە بۇ زانستەكانى جادوو ناۋەكەى بەو شىۋەيەيە. يەككىكە لە زانكۋى بەناۋىبانگەكانى جىيەن بۇ ئەو بۋارە، من چووم لە ناۋچەيەكى زۆر خۇشدايە لەسەر كەنارەكانى لۇش نىسە، گەۋرەترىن زانكۋى سەر زىۋىيە. لە كەرنەفالى جادۋىبازەكاندا لەۋى بووم و دىارىم ۋەردەگرتەۋ.

ماكوان: دىارىمەكەت جى بوو؟

ئوسامە ئۆگە: ھەندىك دىرمانى سىحر كە زۆر گرانبەھابوو و خۇلى فىرەمۇنە.

ماكوان: په‌نا ده‌گرم به‌ خوا له‌م كارده‌ قورانه، نه‌ى جينگاي تر هه‌يه له‌ ولا‌تى نيسلاميه‌كان زانكو‌ى وا هه‌يه؟!

نوگه‌ (ئوسامه): نه‌ى چو‌ن نيه‌يه زانكو‌ى هه‌رمه‌ه‌كانى ميسر، كه‌وره‌ترين زانكو‌يه له‌ هه‌موو نه‌فريقادا كه‌ له‌ دوو به‌ش پيك هاتوو به‌شيكى له‌ ناو گيزميه‌ لاي نه‌هرامه‌كان و به‌شيكى ترى له‌ ناو كتيبخانه‌ى نه‌سكه‌نده‌ريه‌دايه له‌زير زه‌ويدا نه‌وه‌ى كه‌ جادوباز نه‌بيت بو‌ى نيه‌يه بچيته نه‌و به‌شه‌.

بو‌ زانياريت ماكوان زياد له‌ ٢٠٠هه‌زار كرؤنم داوه‌ برؤمه‌ ناو نه‌و كتيبخانه‌يه نه‌يانه‌يشتوه‌. كتيبي زؤر گرنگى تيدايه له‌سه‌ر جادوبازى كه‌ ده‌كه‌رپته‌وه‌ بو‌ شارستانى فيرعه‌ونه‌كان وانا نزيكه‌ى ١٥ سه‌ده پيش له‌دايك بوونى پيغه‌مبه‌رعيساي كورى مه‌ريه‌م - سه‌لامى خواى ليبيت. با بيرم نه‌چيت ماكوان شتيكى تر هه‌يه بيزانه‌ چيايه‌ك هه‌يه له‌ نه‌فريقا ناوى (بيروده) يه‌ كو‌مه‌ليك ساحيرى كه‌وره‌ى ليبيه، كه‌ په‌يمانگايه‌كيان كردوته‌وه‌ به‌ پاره‌ خه‌لك فير ده‌كه‌ن نه‌وانيش گرنگترين جادوبازه‌كانى جيهانن له‌و شاخه‌دا ده‌زين و ته‌نانه‌ت هه‌رؤكه‌يان هه‌يه و چه‌مكى قورسى تايبه‌ت به‌خويان هه‌يه. ده‌وله‌مه‌ند ترين خه‌لكن و بازركانى به‌ نه‌له‌ماسه‌وه‌ ده‌كه‌ن.

ماكوان: نه‌ى ئاسيا له‌ عيراق، ئيران، توركيya، پاكستان له‌و ولا‌تانه ته‌ويله‌خانه‌ى وا هه‌يه؟ نه‌وه‌ى كه‌ پيى ده‌لئين زانكو‌.

نوگه‌ (ئوسامه): به‌ پيكه‌نينه‌وه‌ ته‌نها له‌ دوو ولا‌تى زله‌يزدا هه‌يه، نه‌ويش چين و روسيايه. نه‌وه‌ى روسيا زؤر ترسناكه‌ له‌ نه‌وروپاو له‌ ئاسيادا دزيابه‌تى هه‌رجى ساحيره‌كانه ده‌يكات و تواناو هه‌يزيكى زؤر سه‌يرو به‌توانايان هه‌يه. نه‌م زانكو‌يه له‌ كه‌ناره‌كانى ده‌رياي ره‌شه له‌ ناوچه‌ى كراسنوكايسكى، له‌ چينيش نه‌ومنده‌ى كه‌ من بزانم هاوړئ جادوبازه‌كانمان بو‌يان باسكردوين و خويندويشمانه، كه‌ ناوى زانكو‌ى (مينج) ي چينييه. له‌ نزيك ديواره‌كانى چينه‌و له‌ په‌گيى پايته‌خت، قوتابى په‌رومرده ناكات نه‌و زانكو‌يه ته‌نها ئوستازى جادووگه‌ر په‌رومرده ده‌كات.

زانيارى توت ده‌ويت ماكوانى نازيز؟

ماكوان: به‌دنيايه‌يه‌وه‌ زانياريم ده‌ويت به‌دواى شتى تريشدا ده‌كه‌رپم، نه‌ى له‌ناو ئيه‌ودا خه‌لكى موسولمان تيدابوو؟

نوگه‌ (ئوسامه): نه‌وه‌ى سيحر بكات نابيت دينى هه‌بيت ده‌بيت دزى خوابيت، به‌لام دوو ئاينى

بۇيان ھەبوو بىنە ناو زانكۆكان، زىددەشتىيە ئىرانىيەكان و ھىندەكان. ھەرومھا جولەكەكانى نەمريكا. لە چەند زانكۆيەك وەك تەعلیمات درابوو بە قوتابىيەكان نابىت جادووبازمەكان ھاورپىيەتى موسولمانان بکەن وە ھىچ موسولمانىكىش بۆى نىيە نزيك بىتەوہ لە زانكۆكانيان لە يەكئىك لە زانكۆكانى ولايەتە يەكگرتومەكانى ئەمريكا دەلتىت تەنانەت دەتوانىت بىكوژىت. ئەگەر دەتەوئىت باسى مەنھەج و خوئىندەكەشت بۆ دەكەم.

ماكوان: نا — نامەوئىت ھەر گوئىم لىبىت.

ئۆگە(ئوسامە): سەيرە خەلگانىك پاردە ئەدەن بۆ ئەوہى يەك ووشە لە من بىيستن ئەوہ تۆ يەكەم كەسى دەلتىت نامەوئىت ھەر گوئىم لىبىت!

ماكوان: ئوسامەى براى نامەوئىت گوئىم لە زانستى جادومكە بىت كافر دىمىن كافر، بەلام گوئى دەگرم بۆ مىزووى كارەكانى تۆ. نىعمەتى ئىسلام ھەروا سادەو ساكار نىيەو كافر بونىش يارى مىندالان نىيە. من بزەنم بىاو كوشتن خراپە چۆن دەيكەم. سىجر لە بىاو كوشتنىش خراپترە.

ئۆگە(ئوسامە): بىروا بکە ماكوان ئىستە ھەست بە ئەدايك بوونم دەكەم، ئەزانم ئىسلام چەندە بەرزە، ئەى پىم بلى بە تەما بووئىت بىرۆيتەوہ بۆ كوردستان؟ ووتت سىجرت لىكراوہ ئەو رۆژە شتىكى وات بۆ باس كردم.

ماكوان: بەلى بەداخەوہ، سىجرى نىكروئۆمىكۆنم لىكراوہ لە كەركوكە سىجرەكە. ئۆگە(ئوسامە): دەستى كرد بە ھاقاى پىكەنىن ئەو سىجرە خەلگى سەرجادە دەيكەن ئەوہ كەى ساحىرن ئەوانە سواكەرمەكانى ئەمريكا و ھىندستان و خەلگى سەرمەئى دەيكەن، ئەوہ ھەر باوى نەماوہ.

ماكوان: بەلام توشى سەرنىشەيەكى زۆرى كردووم، زۆر جار توانام نامىنىت بەسەر ئەو نازاردا ناچار ھاوار دەكەم.

ئۆگە (ئوسامە): راستە ئەو كارىگەرپىيەى ھەيە، بەلام تەلىسمەكان پەيدا بکە ئاسانە. ماكوان: من تەلىسمەكەم لايە بەشىكى، بەشىكى تىرىشى لە كەركوكە چى ئاسانە؟ ئۆگە(ئوسامە): استغفراللە، خەيالىم نەبوو بىرم بەلاى ئەوہدا چووكە بە سىجر بەتالى بکەمەوہ.

ماكوان: كىشە نىيە تۆزىك ترسم ھەيە لە پۆلىسى ئەنتەرپول بگىرىم بە بۆنەى ئەو

كىشەى ئىتاليا بۆى دروستكردووم.

ئۆگه(ئوسامه): من دمتوانم قسه بکهه له‌گه‌ل موخابه‌راتدا هاوڕێیه‌کم له‌وێ کار ده‌کات
بزانین ناوت ماوه له پۆلیس.

ماکوان: مه‌منونیش ده‌بم
له‌به‌رچاوی خۆم ته‌له‌فونی کرد بۆ هاوڕێکه‌ی و ناوی منی دایه له‌گه‌ل رۆژی له‌دایک بوون
هه‌موو زانیاریه‌کان.

ئوسامه (ئۆگه): بۆم شه‌رح بکه‌ه سیحر له ئیسلامدا چۆنه‌و کێ باسی کردووه کتییبه‌کان
چین له‌سه‌ری نوسراون؟

ماکوان: زۆر مه‌منونی بووم و ووتم دانیابه سه‌فه‌ره‌که‌م کردو هاته‌وه به‌جوانی بۆت شه‌رح
ده‌که‌م، به‌لام نیستا هه‌ردووکه‌مان کاتمان نییه‌و به رۆژو دوو رۆژ ته‌واو نابێت.

رازی بوو پاشان دواي دوو رۆژ ووتی هیچ ناوت نه‌ماوه، به‌لام من هه‌ر به‌روام نه‌کرد.
به‌یومندی‌م‌کرد به‌هه‌ر یه‌که‌ی خۆمانه‌وه له به‌لجیکا نوێنه‌ری حیزبێک بوو له کوردستان
داوام لێکرد به‌و پێییه به‌یومندی باشه له‌گه‌ل په‌رله‌مانی نه‌ه‌روپیدا هه‌واڵیکم بۆ به‌رسیت،
بزانیت ناوم ماوه له ئه‌نته‌ربۆل؟ نه‌ویش هه‌واڵی بۆ هه‌ینامه‌وه هیچ ناوێکت نییه، دڵم ناوی
نه‌خواردووه به‌یومندی‌م‌کرد به‌ به‌شی ئه‌نته‌ربۆلی فرۆکه‌خانه‌کانی کوردستان له هه‌ولێرو
سلیمانی، نه‌وانیش دانیایان کردمه‌وه که ناوی من نییه له‌ناو پۆلیسی ئه‌نته‌ربۆلدا.

دله‌خۆش بووم خه‌یرا بلیتم کړی بۆ مانگی داها‌توو به‌گه‌رپه‌مه‌وه بۆ کوردستان. له نه‌رویه‌وه
سه‌رکه‌وم بۆ هه‌تەر و له‌وێشه‌وه بۆ سلیمانی، به‌لام به‌قه‌دەر هه‌موو ئه‌م جیهانه کارم به
حه‌زقیل و رافی و هه‌نانه یه بۆ مانگیك زیاتر ده‌چیت، دیار نین. خه‌زانم و مناله‌کانم ده‌نارد
بۆ مالی باوکی ده‌موت به‌شکوم به‌ ته‌نها به‌م بێن، به‌لام هه‌ر دیار نه‌بوون. ده‌چوو به‌ ناو دارستان
و به‌شاخدا هه‌لده‌گه‌رام هه‌ر نه‌بوو، جاری واهه‌بوو هاوارم ده‌کرد و ده‌مووت کوره ئیشم پێتانه
ره‌حه‌ته‌ان لێبیت ده‌رکه‌ون. هیچ چاره‌م نه‌ما، به‌یومندی‌م‌کردمه به‌عه‌به هه‌ولێری و نازیزی
خه‌زانییه‌وه ووتم به‌رۆن بۆلای روناك خان بزانی له کوێ سیحره‌کانیان کردووه.

نه‌ویش هه‌ر وه‌لام نه‌بوو. دوو رۆژی ما‌بوو سه‌فه‌ره‌که‌م بکه‌م له بازار بووم، دیاریم ده‌کړی
بۆگه‌رانه‌وه هه‌زقیل ووتی به‌چین په‌یاسه‌یه‌ک بکه‌ین. دوو عه‌لاگه‌م به‌ده‌سته‌وه بوو له‌خۆشیدا
دامناو هاوارم کرد له ناو ئه‌و مۆله‌دا هه‌زه کوره هه‌زه ئه‌وه تۆ له‌کوێیت؟

هه‌رچی خه‌لک بوو له مۆله‌دا ته‌ماشایان ده‌کردم، وایان زانی شیت بووم قسه ده‌که‌م و
که‌سیش دیار نییه باوشم کردۆته‌وه که هه‌زقیل له‌باوشم بگرم و ئه‌ملاولای ماچ بکه‌م،

ئەۋەندە ئىشم پىي بوو.

ھەزقىل: ماكوان بىكە بەخاتىرى خوا، كۆنترۆلى خۆت لە دەست مەدە ئەو خەلگە تەماشى تۆ دمكات خۆ كەس من نابىنىت.

ماكوان: بەخوا راست دەكەيت زوو دەستم دايەۋە ئەلاگەكان و باش بوو خىرا رۇيىشتم، برادەرىكى كوردىش ھات ووتى كاك ماكوان ئەۋە چى بوۋە؟ ووتىم كاكە ببورە ئەۋە بلوتوسى تەلەفونكەم لە گویدا بوو تورەيان كردم ئاكام لە خۆم ئەما. سوپاس بۆ خوا زۆر باشم عەيبىم نىيە، چۈنكە زۇرچار كە خەلگەم دەبىنى لەناو بازار لە رېڭاي بلوتوسەۋە بە تەلەفون قىسەى دەكرد وام دەزانی لەگەل جن قىسە دەكەن. ھەزقىل: تۆ دوو پۇژى كە سەفەر دەكەيت؛ ئەو سىجرەى لىتكرارە ئەۋەتا لە قەبرىسانىكى مەسىحەكان لە كەركوك بەناۋى ئەلماس گەرەككى شارى كەركوكە.

ماكوان: ئەى ھەزە گيان ھاۋكارى ترم ناكەن؟

ھەزقىل: تۆ جارى پۇ خوا گەورمىھە لەخزمەتى براى خۇماندا دەبىن.

ماكوان: ئەى رەھمەت لەباۋكت ئىنجا لەدايكت لەۋەشى برپويە ناۋكت.

ھەزقىل: ناۋكى چى؟

ماكوان: ھەزە گيان ئەۋە مەسەلەيەكى فۆلكلورى كوردى لادىي عەشايەريە، تۆ وازى لىبىنە خەتاي من بوو ئەو سىستەمە لە مەخلۇقى ئىۋەدا نىيە. ھەزقىل: ماكوان لە كوردستان ناگات لە خۆت بىت، سەسىل لەكەمىدانىيە.

كوردستان و دۆزىنەۋەى سىجرەكان

لەفرۆكەخانەى نىۋەمۆلەتى ئۆسلۇ سەركەۋىتەم بەرەو فرۆكەخانەى قەتەر رۇيىشتم و لەۋپىيەۋە بەرەو فرۆكەخانەى نىۋەمۆلەتى سلىمانى دابەزىم. زۆر دىترسام لە قەتەر بگىرىم ھىچ روۋىنەداۋ زۆر ئاسايى بوو، سوپاس بۆ خوا ھىچ نەبوو، بەلام گەيشتمە فرۆكەخانەى سلىمانى ھەرچى ئاسايش و پۇلىسەكانى بوو تەماشى دەكردم. كوپكى مىندال كار ھات بۇلام ووتى جەناپت كاك ماكوانى؟

ماكوان: بەلى

کورده که: تۆ سکرتری مه لا کریکاری؟

ماکوان: دهستم کرد به پیکمین و ووتم کا که جاری مامۆستا کریکار سکرتریه تی نییه و پاشان گریمان ههیبوو، بهلام من ههرگیز نابمه سکرتر نه ئهو هیچ کهسی تریش. من خاوسنی که سایه تی خۆم، بهلام به دنیایه وه مۆستا کریکار دناسم و ئه ویش باش من دناسیت، ئه وهی زانیاری داوه به جهنابت ههلهیه و ئه گهر زانیاریت له خۆم دهویت ئه وه قسهیه کی درۆیه وه لهبستراوه.

کورده که: باشه ههرموو برۆ.

دوای ئه وهی جهنناکانم وهرگرته وه هاتمه دهره وه و سواری پاس بووم، دیسان کورده که نهجه که هات بۆلام. ووتی کاک ماکوان دهتوانم پاسپۆرته کهت بهرم کۆپی بکه م، بهلام زۆر به ریزو به حورمهته وه منیش دامی دابه زیمه وه هه موو ۱۰ خوله کی نه برد هاته وه دایه وه دهستم، منیش به ئاسای وهرمگرت و دهرجوومه دهره وه له فرۆکه خانه و که سوکار هه موو مقۆ مقۆی بوو ئه وه چییه؟

منیش ووتم هیچ نه بوو زۆر ئاسایی بوو، ههرچهنده ههستم کرد ئهو چه ند خوله که ره سی نه بوو. ته نها شتیک بوو وه ک له فرۆکه خانه پیم بلین ها ماکوان ئیمه تۆ دناسین و چاومان له سه رته، یان خۆبادانی مولحیدیکی فشه کهر بووبیت له فرۆکه خانه کار به دهست بووه و ههر ویستبیتی خۆی بابدات، چونکه من به رپۆبه ره که یان هاوړیم بوو، ههرچیان بکر دایه دوای ته ریق ده کرانه وه. چوومه وه سلیمانی و دوای چه ند رۆژیک له گه ل پشیره وی برام بیرم له وه ده کرده وه که به یه که وه بچین بۆ که رکوک، به لام کاته کان به جوړیک بوون رینه ده که وت، به یانییه کیان ده جووم بۆ لای ئارامی بله ی به هار بۆ صابونکه ران بۆ جگهر خواردن. لای ئارام نانم ده خوارد ته ماشام کرد یه کی که هاته ته نیشتمه وه ووتی: به زاتی خوا هه ئناسی، به س ئه ملاولات ماچ ده که م. که سه رم بهرز کرده وه برایمی هاوړیمه یه کی که له هاوړیکانی مندالیم، تابلیت نه خوینده وه. له ژیانیدا دوو کتیی نه خوینده وه، به لام یه کی که له کورده ئازاو قسه خۆشه گانی سه رده می منالیم. دینداریشی ته واو نییه، به لام هه تا بلتیت کوری چاک بوو.

که ته ماشام کرد ووتم ناخر چۆن ده بیت ئه وه چه ند ساله تۆم نه دیوه، باشه به س هه لدهستم ئه ملاولات ماچ ده که م.

کا که نابیت ئه وه من ماچت ده که م، ها تو ئه ملاولای یه کترمان ماچ کردوو به وه ستا ئارام ووت چی ده خوات بۆی دابنی.

برايم: بابە غەيبە تۆ مىۋانى منىت.

بە ھەردوۋىگە ۱۱ شىش جگەرمان خوارد، ئەۋەندە دەنگى بەرز بوو ھەيلى بىردەم ھاۋارى دەکرد شازى رەفقىم ھاتۇتەۋە ۋەستە ئارام شىشەكان جوان دابنى، ۋاي دەزانى ئارامى بلە بەھار مەن نانا سىت. دۋايى بۆ دەركەۋەت كە ئارام لەبەر خاترى مەن شىشى بۆ لىئەدا ۋەستە ئارامىش پارە لە مەن مىۋانەكانەم ھەرگىز ۋەرنەگىت.

دۋاي ئەۋەدى نانمان خوارد بەيەكەۋە چۈينە چايخانىيەك بۆ چا خواردن، باسى يادگارەكانى مەندالى بۆ دەکردم كە كاتى خۇي بەيەكەۋە چەندە بەرسىلەي تىرى مان لىدەكەردەۋە ۋە شەۋان گۆرانى ۋوتنى گەرەك ۋە چۈۋەن بۆ شاخى گۆيژە بۆ چۈۋالەۋ ۋەرىكە نۆك ۋە ھىنان ۋە خواردنى ۋە باسى ئەۋەدى دەکرد كە جارىكىان بەيەكەۋە شاخى گۆيژەمان سوتاندۇ باسى شەپكەكانى دەکرد كە لە دارەل مەھەلى ۋە خانۋە قورەكان. ھەندىك يادگارى خۇشەم بىرخستەۋە مەنىش، ئەۋەم بۆ باسكرد كە بەمەندالى پىمان دەۋەت بلە شەقاۋە.

ماکوان: برايم بىرتە ھىۋايەتتە ئەۋە بوو چەقۇيەكى ئەۋەتەلقەت پىيىت ۋە شەۋالەكەت شۆر پىت ۋە جىلى كوردى شلو شىۋاۋەت لەبەر دەکرد، ھەمىشە دەنگى شقارتەت لەدەمدا بوو، خۇزگەم بەۋەكاتانە. بىرتە بەمەنت دەۋەت با لەمالى ئىۋە بىخەۋەم كەدەردەگرايت؟

برايم: ھەزار خۇزگەم بەۋەكاتانە ئەزانى خەسرەم (مەن ناۋەم ماکوان نىيە، بەلگە - ناۋەم خەسرەم-ە) بۆجى تۆم خۇش دەۋەت؟

ماکوان: ئەۋەللا بلە گيان.

برايم: بىرتە بەيەكەۋە چۈۋەن بۆ پىرمەنسور بۆلىدانى كەسىك پارەي تۆي خواردىۋو؟ كەچۈۋەن تەقەمان دا لە دەركاى مائەكە ژنەكەي ھاتە دەردەۋە ۋوتت كۋا ھالان؟ كەھات مەندالەكەي نەخۇش بوو ژنەكەي دەگرا پىۋەكەش پارەي پىنەبۋو، ۳۰۰ دىنارى سۈيسرى لاپوۋ، لەجىياتى ئەۋەدى لىيۋەرگىتەۋە ۲۰۰ دىنارى تىرىشت دايە ۋە ۋەنت داپوۋ بە مەن كە بەيەكەۋە بىچىن ۋە شەپكەيەن پارەكە ۋەرگىتەۋە ۲۵ دىنارىش بىمىيەتە مەن، كەچى ۲۵ دىنارەكەشت ھەر دامى ۋەپارەكەشت ۋەرنەگرتەۋە.

ماکوان: راست دەكەيت، ئەي ئەزانى مەن بۆجى تۆم خۇش دەۋەت برايم گيان؟ برايم: ۋەللا بلىم چى بىرۋا ناكەم مەنت خۇش بۈيت زۆر. بىرتە جارىكىان دەمانچەت لىدەمەنىام خەرىك بوو بەمكۈزىت، بە پىكەنىنەۋە.

ماكوان: نا بله گيان، بيرته چووم بؤ گهرهكي مالى باجي پاكيز حهزم له كچهكهى
ماموستا نهنومر بوو، كوپى نهو گهرهكه هاتن شهرم پېېفرؤشن. قسهشت نهبوو لهگهلم هاتى و
دهرنهفيزيكت دامى خوشت نهبو نهلقهيهكت دهرهيناو پشت نا به پشتمهوه ووتت خهسرهوه
سور وهك خوت سوريان كه به خوین. تا خوا رهمى پيكرنين كاك ناواتى حاجى عهبدولا
هات و من وتؤش دهرچووين يان لهشهرهكهى نهيوپدا كه لوتيم شكاند نهوانيش بؤمن
دانيشتن ليمبدنهوه، ههر تؤ فريام كهوتى نهتهيشت كهرامهتم بشكينن.

نهوان زؤر بوون من ههر خؤم بووم، هيچم لهبير ناچيتهوه.
برايم: بهخوا خوشت بوو، جگهرهيهكى دهرهينا له چيلكه دهچوو نهوهنده باريك بوو.
دايگرسينه بهيادى جاران.

ماكوان: من جگهره ناكيشم بله گيان
برايم: بهطلاقم نهيكيشى جگهره ناخهمهوه ناو پاكهتم.
ماكوان: رؤله خو گهزؤم نادميتى جگهرهيه.
برايم: دهبيكيشه تازه تهلاقم خواردوو.

ماكوان: برايم خهريكى چيت ئيستا كارت چييه؟
برايم: وهلا نهو تهكسيه شق و شرهه پييه سهره تهقهيهكى پييدهكهه، بهلام بهخوا قهيرانه
خهسرهوى برام نيش نييه.

ماكوان: جهند مندالت هميه بله گيان؟
برايم: ٦ مندالم هميه.

ماكوان: خوا لبت نهسينيت.

لهم قسانهه بووين پيشرهوى برام تهلهفونى كرد، ووتى كاكه سهيارهكهى دئشاد شكاوه
ناتوانين بجين بؤ كهركوك نهمرؤش، با- بيخهينه رؤزيكى تر. منيش پيم ناخؤش بوو،
دهموچاوم دابهيهكدا و تهماشام كرد كاتزمير ٩ى بهياني بوو.

برايم: نهوه چيه سوره بؤ وا بيتاقهت بوويت؟

ماكوان: دهمهويت بجم بؤ كهركوك نيشم هميه نهوه جهند رؤزه ريك ناكهويت.

برايم: جا نهوهى بؤچييه من ئمتبهم، هسته با برؤين.

ماكوان: ناخر پيويستم به پيشرهوى برام و يهك دوانيكى تر هميه لهگهلم بن.
برايم: دهى با برؤين نهوانيش ههلهمگرين.

ماكوۋان: ئاخىر نازانم پېييان دەكرىت يان نا ئەمپۇ، با تەلەفونيان بۇ بىكەم. تەلەفونم كرد تەنھا يەككىك لە ئامۇزاگانم بۇى دەكرا ووتى دېم لىگەلت. كەچى برايم ووتى وەلا من قىسم نىيە لىگەلىدا.

ماكوۋان: بەھەر حال، سىلاحت ھەيە؟

ھېشتا قىسەكە لىدەمەم تەواو نەبوو

برايم: بەقوربانى ئەو خوايەت بىم شەپە؟ ئەى بۇ لە بەيانىيەو قىسە ئاكەيت بەخوا شەش مانگە شەرم نەكردوۋە گيانم دەخورىت بۇ شە، ئەرى وەلا كلاًشىنكۆفم ھەيە، دەمانچەم ھەيە. چىت دەوېت پەيداي دەكەم خەمىشت نەبىت موعتەمىدى ئاسايشم.

ماكوۋان: نەوەلا شەرم نىيە خەلك ترساندە.

برايم: بەخوا دوۋبە دوو دەپۇين لايىبە با زۇر نەبىن دواى كۆنترۇل ئاكرىن خۇم وخۇت بەيەكەوۋە دنيا وىران دەكەين، با كەس نەيەت باشە سورە گيان.

ماكوۋان: باشە باجم تۇزىك پارە لاي وەستا ئارام بەيىنم بەيەكەوۋە دەپۇين، چەكەكان بەيىنەو بىخەرە ناو سەيارمكەو ئىتر دەپۇين.

برايم: مەپۇ پارەم پېيە خەمى پارەت نەبىت، چەك ئامادىيە لە سەر پىگاماندايە مالم لە كەرەكى راپەرپىنە.

ماكوۋان: خۇم پىويستە.

چووم بۇلاى وەستا ئارام-ى بىلەى بەھار مىلۇننىك دىنارم لىومرگرت وەستا ئارام ووتى پارە نەيەيت بە بىلە شەقاۋە ئەيخوات و نىيەتى بداتەوۋە، پارەى دوۋنەفەرى منى لايە پارەى پىنىيە بىدات، ئەوۋە لىمەرچاۋى تۇدا قشە قش دەكات. دەنا قلىسى پىنىيە، سەيارمكەشى خەزورى بۇى كرىۋە. كە ئارام وای ووت زۇر بەزىيم پىدا ھاتەوۋە زانىم نەبوۋنى نەبىت ھەرگىز بىلە تەنزول ئاكات، بەلام دىارە كە نەبوۋە پارەى پىنىيە. گەرەمەوۋە بۇلاى ۲۰۰ ھىزار دىنارم جىياكرەوۋە خىرا ووتم تۇ مەسرف بىكە ئەوۋە بدە بە مەسرف دواى قىسە دەكەينەوۋە.

ھەرچى سوئىدى خوارد نابىتو ھەموۋى عايدى خۇمە.

ماكوۋان: با ئەومت پىبىت كە گەرەينەوۋە حساب دەكەينەوۋە لىت وەردەگرمەوۋە جارى تۇ مەسرف بىكە باشە، ھەرچۇن بوو رازىم كرد دەشمزانى درۇ دەكات. لەپىگاندا تەلەفونم كرد بۇ غەبە و ھەولپىرى رەفىقم و ئازىزى خىزانى ھەرچيان كەردوۋە ناۋى ساحىرمكەم بۇ بەيىن لاي روناك خان و پۇشنای كچى.

باش بوو ناوو ناوئىشانەكەيان وەرگرتبوو بۆم، لەرېڭا ھەموو شتېڭىم بۆ برايم باس کرد.
چوینە مەطعم ەبدوللا ە كەرکوك لەوئ نانېڭى ترمان خوارد ديسانەو ە بۆم باس کرد
كەدەچینە سەر ساحیرىك و خۆى ناواناوە بەشېخ و سحیری لە من کردوو ە ھەستەم پێکرد
دەترسا، بەلام ھېچى نەووت.

گەشتە بەردەرگای مالى ساحیرە كە، چوو ە ژوورەو ە چەند وێنەى ئایەتى قورئانى
ھەلواسى بوو ھەندىكىانى سەروخوار ھەلواسى بوو ياخود بەلارى.

پلانىشمان وابوو كە تەلەفونى ھەردووكمان كراو ە بېت، كە من چوو ە ژوورەو ە تەلەفونەكە
لە گىرفانمدا بېت و ئەویش لە سەرخەت بېت گويى

لېمان بېت، كە پېم ووت وەرە ژورەو ە بە كلاًشىنكۆفەكەو ە دېتە ژورەو ە. دەمانچەكەش بە
خۆم بوو بەردەمە ژوورەو ە بۆلای مامە شېخەى ساختەچى ساحیر.

كەسېك ھات بەدەمەو ە ووتى ھەرموو ە ھەياتەم.

منیش دەستەم کرد بە گىرفانمدا ۳۰ ھەزار دینارم داھە، ووتەم دەبیت جەنابى شېخ ببېنەم
و بچمە خزمەتى، بەلام بەتەنھا زۆر زەرورەم. كچېكم خۆش دەوئت ئەو ئىشەم بۆ بکات چى
دەوئت ئەیدەمى لە سلىمانىشەو ە ھاتووم پېڭام دوو ە.

ووتى: باشە چاومرئ بکە، دوو مېوانى لایە با برۆن تۆ دەكەمە ژوورەو ە. ھەرچەندە لێرە
جەنابى شېخ سەرە دادەنى، ئەگەر لە دوورەو ە نەھاتیتایە ئەو ە ئىزنى ئەدايت.

ماكوان: ئەزانم خوا خىرتان بنوسیت پیاو ەتى خۆتانە.

نزیكەى ۷ خولەك چاومرئەم کرد، ھاتەو ە ووتى جەنابى شېخ دەئیت با ەفەرموئت.
كەچووم پیاوئىكى ناشرین چاوى بە گل ەشتبوو ەل لە وورچى شەل دەچوو.

شېخ: ھەرموو ە جەنابت چیت دەوئت؟

ماكوان: جەنابى شېخ دەمەوئت دووبە دوو ەسە بکەین ئەو برادەرە با بروات. كەسەكە
خۆى چوو ە دەرەو ە دووبارە ووتەم من ناوم پېبازە حاجى ھەتاهم پېدەئین خەلکى شارۆچكەى
بازیانەم ەزەم لە كچېكە ناوى پەرسنگە، باوکی نایدا بەمەن دەئیت تۆ پیاو ە کوژى، من كچ نايمە
بە پیاو ە کوژ. جا قوربان چۆن دەتوانیت ئەو باوك و كچەم بۆ رازى بکەيت؟

شېخ: پېباز گيان دايكت ناوى چييه؟

ماكوان: دايكەم ناوى ەلاو ە.

شېخ: پېبازى كورى ەلاو ئەو كارە زۆرى تیدەچیت، بەلام دئىايەبە ۱۰۰% بۆت دەكەم.

مەملەكەتى شەيتان - كىتپى دوووم...
... ئوسىنى: ماكوان كەرىم

ماكوان: يا شىخ گيان مەمنونت دەبىم و چەند دەلىت دەيخەمە سەر چاوم.
شىخ: ۱۰ وەرقە

ماكوان: جا ۱۰ وەرقە چيە تۆ بۆم بىكە من دەفتەرىكت ئەدەمى پارە.

شىخ: بېرۇ پاش دووكتازمىرى تر وەرەوۈ بۆت دەكەم.

ماكوان: چىم بۆ دەكەيت، تۆ بەلە مەكە نەنكى ئەو كچەى من خۆشم دەوۋىت موشتەرى
خۆتە. ئەو منى ناردوۈ بۆلاى تۆ، ئەزانى كى دەلىم؟

شىخ: نا نازانم

ماكوان: شەمسە خانى دايكى كاڭ سەلاخ.

شىخ: ئەھا دەزانم ئەوۈ موشتەرى ھەمىشەى خۆمە.

ماكوان: ئەو كەسەى كە مالى منى گاول كىردوۈۈ كەسىك بەناۋى ماكوان لە نەروىچ دەزى
ھاۋرپى سەلاخى كىرى شەمسە خانە، ووتيان تۆ سىخىرىكت لىكردوۈۈ سىخىرەكە گارىگەرى
نەماۋە (چونكە ھەموو ساحىرىك ساختەچى و درۋزىنە زوۋ شتى بىر دەچىتەۋە نەيزانى بوو
چۆن سىخىر لەمن گراۋە، بەلام بىرم خستەۋە نەى پىرسى چۆنت زانىۋە ھەرچەندە ئەگەر
بى پىرسىايە ۋەلام بۆ نەۋەش دانابوو، دەموۋت كچەكەى سەلاخ ووتوۋەتى سىخىرمان لىكردوۈۈ)
شىخ: ئەو كۆرە ناۋى چىيە؟

ماكوان: ناۋى ماكوان-دە.

شىخ: ئەى دايكى ناۋى چىيە؟ (ھەمىشە ساحىرەكان ناۋى دايك دەپىرسن، چونكە سىخىرەكان
لەپىڭاى ناۋى دايكەۋە دەكەن نەك باوك)

ماكوان: ماكوان-ى كۆرى ئامىنە.

شىخ: ئەوۈ سىخىرى لىكراۋە كاڭ رەباز.

ماكوان: دەزانم شىخ گيان (بۆيە باسى سىخىرم لەگەلدا كىردوۈۈ دەمزانى ئاگاى لە خۆى
نەماۋە لە تاۋ پارە تەمسىل كىردى لە بىر چۆتەۋە، لەگەلىشىدا خۆش خۆش دەيوۋت سىخىرم
لىكردوۈۈ)، بەلام من دەموۋىت راستىت بېلىم، لاي شىخ (...) لە سىلېمانىيەۋە ھاتوۋم ئەو
فەرموۋى تۆ سىخىرت لىكردوۈۈ، بەلام گارىگەرى نىيە، ئەگەر سىخىرەكە بەئىتت بەتالى
بەكەيتەۋە سەرلەۋنوۋى سىخىرىكى رەشى لىكەيت، چونكە ئەو سىخىرە كە شىخ (...) بە تەمايە
بىكايت گارىگەرى نابىت تا ئەم سىخىرەى تۆ بەتال نەكرىتەۋە.

جەنابت ھەرچى بلىتت دەيخەمە خزمەتان ئەگەر شوۋنى سىخىرەكەمان پى بلىتت.

شىخ: ئەو تالە قەبرىسانىكى مەسحىيەكان لە ئەلماسە، بە ئىسقامى ھەيوان سىحرەكەم لىكر دووھ.

ماکوان: ياشىخ ئەتوانىت بچىت بىھىنىت؟

شىخ: نا- من ناچم چونكە قەبرىسانەكە گىراوھ بە تەلبەن و جارىك كە چوومە ناوھوھ لەرىنگى كلىساپەكەوھ چوومە ناو، ئىنجا سىحرەكەم لەوى كر دووھ ئەویش بۆ شەمسە خانم كر د لەبەر ئەوھى موشتەرى خۆمە. بەلامەوھ سەپرە ئەو شىخە دەلىت ناتوانم سىحرى لىبكەم كە سىحرى تىرى لىكرابىت. ماکوان: دەى ناساىيە جەنابى شىخ ئەگەر بكرىت تۆ ناوئىشانى قەبرەكەمان پىبللى دەبھىنىن. شىخ: قەبرەكان ئەوھندە زۆر نىن لەدەرەوھى كلىساكەدايە، كە دەجىتە ناو ھەوشەى كلىساكە لە پشتمەوھ ھەشتەم قەبرە لای چەپەوھ شارەدومەتەوھ لە ناو كۆمەلىك دەزوو ئىسقام و لە قوتوبەكى بچوكدا دوام تىدا نوسىوھ، ئەگەر توانىتان بىھىن. كە شوئەكەى ووت ئىتر زۆر گويم پئەدا، دەمانچەكەم زۆر بەسادەى دەرھىنا ووتەم دەزانى من كىم؟

شىخ: خۆت ماکوان-ى؟

ماکوان: پىيان ووتى جنۆكەكانت؟

شىخ: ئەى چۆن دەمانچە لە من دەرەھىنىت؟ ئىستا پىيان بلیم لىت بەدن و گۆج و ئىفلىجت بكەن. كلكە دەمانچەپەكەم دا بەسەر شانیدا و دوو فیشەكەم تەقاند لە ژورەكەیدا كە بلە ھاتە ژوورەوھ ۲ ئافرەت و دوو پىاوى بە كلاشىنكۆفەكەى ھىناپە ژوورەوھ. دەمانچەكەم لەسەر كەلە سەرى دانابوو. نايتەل كورسى و دوام دەخوئند ھىچى پئەكرا جادووبازمەكە كە خۆى ناوناوھ بە شىخ: پارەت دەوئت؟

ماکوان: نا - پارەى ھەرامى خۆت بۆ خۆت نامانەوئت، بەلام سوئند بەخوا درۆ بكەيت وەك سەگ نەت تۆپىنم. ۳۰ ھەزارم داوھ بە كابراپە تا ھاتومەتە ژوورەوھ، پىلى بللى ئەو پارەپەمان بەداتەوھ، ئەو ميانم دەوئتەوھ. دەچىن بۆ ئەو جىگايە، بۆ زانىارىشت ئەو ۳ ئافرەتەى لىرەن ھەرسىكىيان لەشفرۆشن، ئەزانم بۆچى ھاتوون وە بۆچىش بەكارىان دەھىنىت پەكىكىش لەو پىاوانە دەوئتە.

خالە راقى ئەى چپاند بەگوئىمدا ئەو زانىارى ئەدامى.

جادووبازمەكە ھەلسا دەستەم ماچ بكات، ووتى ئەبمە كۆلىمەت چىت دەوئت بۆتى دەكەم بەس وازم لىبىنە، ھەر دەوئت بە جىيان ھىشتەم ھەموويان بەجىيان ھىشتەم.

ماكووان: ئەزانى بۇچى بە ئاسايشىم نەووتوۋە ئەگەر بزانم درۇ دەكەيت خۇم ئەمجارە پىستت دىگوورم بەس راستم لەگەل بىكەيت ئەوبەخشم، بەمەرجىك واز لەم كارە قۇرە بەئىنيت، باشە؟ جادووباز: تۇ جى دەئىيت بەقسە دەكەم.

بارەى سەيارەو بەنزىن و بلىتى تەيارە و ھەموو مەسروفىكت لىوور دەگرمەوۋە ئەگەر درۇ بىكەيت جادووبازى ساختەجى.

بەرەو قەبرىسانى ئەلماس كەوتىنە پى، كە گەشتىن دووپاسەوانى لىبوو رىگەيان لىگرتىن نەپانەشت بچىنە ژوورەوۋە.

قەبرىسانى ئەلماس و برايم و قەشە

لەدوای ئەوۋى لای شىخى ساختەجى ھاتىنە دەرەوۋە، بە برايمى ھاوپىم ووت باشە ئەوۋە ئاسايش و پۇلىس ئەمانە ناگرىت؟

برايم: بىروا مەكە كى ھەقى ھەيە بەسەر ئەمانەوۋە.

ماكووان: بەخوۋا ئەمانە لە تىرۋرو ئىرھاب خراپىترن، مال و سەرۋەت و سامانى خەلگى دەخۇن، دەبوو وەزارەتى ناوخۇ پەچاۋى ئەم جۇرە مالانەى بىكرەيەوۋە وەك مالى لەشفرۇش وایە ئىرەش.

برايم: جا كاكە تۇ لە كوردستان نىت ئىرە مالى لەشفرۇش و دوكانى مەشروب زۇر بەرپىزنو حورمەتەيان لىي دەگىرىت كار ئاسانى دىنەيان بۇ دەكرىت، بە تايىبەت لە سلىمانى و ھەولئىر ئەو دوو شۆنە جىگای پىزى دەسەلاتدارانن بە پىشكەوتنى دىزانن.

ماكووان: راستەكەيت بۇيە ھالمان زۇر جوانە ئەو خەلگەشەيان بەخۇيانەوۋە سەرگەردان كىردوۋە. چوۋىن بەرەو كلىسای ئەلماس- ئەوۋى كە قەبرى مەسىحەكانى لىيە كلىسايەكى بچوگە بە پىشتىەوۋە قەبرىسانىكى تىرى لىيە نەمزانى ھەر مەسىحەكان خاۋەنى ئەو قەبرىسانەن ياخود موسولمانان. لەگەل برايم چوینە كلىساكە ووتمان سەردانى قەبرىك دەكەپن ھاوپىمان بوۋە.

زانەيان وانىيە ووتەيان بىبورن ئىمە لىرە دانراۋىن بۇ ئەوۋى كەس نەچىتە ژوورەوۋە ناھىلەن بىرۇن، برايم دەستى كىرد بە دەنگە دەنگ نەمەشت زۇر لەسەرى بىروا بالەم گىرتو ووتەم

بابرۇين.

برايم: ھىچ فىكرىيەكت لايە؟

ماكوۋان: نەبەخۇا مېشكەم ھىچى تېدانىيە، بەلام نامەۋىت تىكى بىدەم جارى. بېرۇ با بېرۇين
كات درىنگە با بگەرپىنەۋە بۇ سلىمانى.

برايم: كاكە ئىستا ئەچم ھەردووكيان چەك دەكەم و ئەۋەى ئەتەۋىت دەرى بېنە.

ماكوۋان: كاكە شارى بېچاكەم نىيە، منو تۇ چۇن دىستان ھەيەو خۇمان بە ئازا دىزانىن
ئەۋانىش دىستان ھەيەو خاۋەنى غىرەتن. خۇ ئەگەر بىرىش لەۋ فىكرەى تۇ بىكەمەۋە
لەبەر تۇ ھەر نايكەم، خاۋەنى ۶ مىندالى بېرۇ لېخۇرە بۇ سلىمانى. ھەرچۇن بوۋ قەناعەتم
بېكرەد گەرپىنەۋە بۇسلىمانى لەرپىگا ووتەم خۇت نامادەكە بۇ بەيانى دەگەرپىنەۋە، زوو ۋەرە
بەشۋىنمدا كەس نەزانىت ئەۋەى كە روۋىداۋە لاي كەس باسى نەكەيت، بەلكو خۇاى گەرە
ئاسانى بىكات.

بەيانى كاترمىر شەشى بەيانى بوۋ لەدەرگاي داۋ قەيماغ و نانى گەرمى ھىنا بۇ مالمەۋە،
دايكەم ووتى خىرە برايمى كۆنە رەقىقت ھاتوۋە؟

خىرا ھەلسام و ووتەم برايم زوو ۋەرە، بەلام نەۋوت بىبە بە كرىكارى خەباتە لەۋاى
نوتىزى بەيانى خەۋم لېكەۋتەۋە.

برايم: نانى گەرم و قەيماغەم بۇ ھىناۋىت و درىنگە نانەكەت بخۇ با زوو بېرۇين.

دايكەم ووتى بۇ كۆى دەرۇن؟

ماكوۋان: لە كەركوك كۆرپىكەم ھەيە كاكە برايم دەمبات.

دايكەم: ئەى بېشەرە لەگەلت نايەت؟

ماكوۋان: نا بېۋىست ناكات، برايمەم لەگەلدايە.

برايم: ئامىنە خان خەمت نەبىت مىنىش ھەر ۋەك بېشەرە ۋام.

دايكەم: زىاترىشى برايم گيان خۇا تۇمان لېنەسەنيت، بەس من ئە مىندالىۋە تەماشاتان
دەكەم كاتىك تۇۋ خەسرەۋ يەك بگرن دنيا ۋىران دەكەن، دلم لىيداۋە ئەلېم بۇ شەر دەرۇن.
ماكوۋان: بۇ خاترى خۇا كۋا تەمەنى شەرمان ماۋە.

برايم: دادە ئامىن گيان خەمت نەبىت خۇم ئەدەم بە كۈشت لەسەرى و كى جەدى ھەيە
شەرى لەگەل بىكات.

دايكەم چاى لېناۋ چوۋە ئەۋدىۋو.

ماكووان: باشە خۇ من ووتەم يا كەس نەزانىت.

برايم: دە چىبىكەم مالت ئاوابىت چوزانم دايكت نەيزانىو، خەسرەو وەلاھى دايكت بەچاوى مندالى تەماشامان دەكات وا دەزانىت شەرە گەرەكەكەى جارانه. ئەشزانىت ھەردووكمەن چۈنن. ماكووان: دايك مندالەكەى برسى بىت دەزانىت چ جاى ئەوھى كىشەى ھەبىت. بەردەو كەركوك دەرچووين لە چەمچەمال برايم ووتى چى بکەين؟ ماكووان: نازانم تا ئىستا ھىچ لە مىشكەدا نىيە.

لەراستىدا چاومروانى راقى-م دىكرد دۈيىنى چەند دەقەيەك بىننم ئىتر ديار نەما. نەمدەزانى چى بکەم.

برايم دەچىن لەگەل قەشەى كلىساكە قسە دەكەين زۇر بە مەعقولى ھەموو شتەكانى پىدەئىن، دلىام ھاوکاريمان دەكات.

برايم: لەو برۋاپەداى ھاوکاريمان بکات؟

ماكووان: خۇ دزى ناکەين جەتمەن پياويكى باشە لە شت حالى دەبىت، بەلام با خۇمان تۈزىك تەنخىر بکەين، نەوھكو ئەو دوو پاسەوانە لەوئى بن، بەلكو رۇشتىن وکەسى تر لە جىگاگەيان بىت.

چۈينە بەردەم كلىساكە لە جەرەسماندا دەرگا كرايەو پياويك ھات بەردەو روومان ووتى تفضل.

بەغەرەبى قسەم لەگەل كەرد و غەرزىم كەرد جەنابت لىرە كارت چىيە و ناوى بەرپەزت چىيە؟

لەوھلامدا ووتى: ناوم لوئەى-يە جىگىرى ئىدارەى ئەم كلىسايم.

ماكووان: بەرپەز لوئەى كىشەيەكمەن ھەيە، ئەگەر ھاوکاريمان بکەيت زۇر مەمنون دەيم. لوئەى: لىرە تەنھا نوپزو دوعا دەخوئىنن برۇن بۇ كلىسا گەرەكە لەوئى باوكمەنى لىيە ھاوکارىتان دەكات، ئەگەر خەوتان بىنيوہ يان مردوتان ھەيە ياخود خۇتان پاك دەكەنەو و بەدواى خەلاص دەگەرپەن لەوئى دىكرىت. ھەندىك شتى تىرىشى ووت باش لىي تىنەگەيشتم يەكەم جارېو بىبىستم.

ماكووان: بەرپەز لەئەى كىشەكەمان لىرمە ئەویش لەم قەبرسانەى ئىوھدا ساحىرىكى پىس سىحرى كەردوہ ئەگەر ھاوکاريمان بکەيت چەند خولەكى دەچىن سىحرەكە دەھىننن و بەتالى دەكەينەو زۇر سوپاسى جەنابت دەكەين.

لونهی: توره بوو چۆن توره بوونیک، دهنگی بهرز کردموه به‌سه‌رماندا خه‌ریک بوو ته‌حمولم نه‌مینیت، به‌لام سوپاس بۆ خوا دانم به‌خۆمدا گرت.

برایم ته‌حمولی نه‌ماو هاواریکرد به‌سه‌ریدا، له‌جیاتی نه‌وه‌ی ده‌ستی بگرم کۆلام له‌ پێکه‌نیندا. به‌دهنگی بهرز هاواری کردو پێی ووت لایخۆی تۆ مه‌لای، که‌ی مه‌لا توره‌ ده‌بییت! ماکوان: نه‌ی به‌وه‌خت برایم، مه‌لای چی نه‌وه قه‌شه‌یه.

لونهی: به‌ چی پێده‌که‌نیت؟

ماکوان: به‌ هاواریکه‌م وا ده‌زانیت تۆ مه‌لاییت ده‌لاییت مه‌لا چۆن توره‌ ده‌بییت.

لونهی: کوره‌ ده‌بپۆن له‌ خۆتان و مه‌لاکانیشاتان به‌م، که‌ی کاتی رابواردنه‌، ده‌ی بپۆن ملتان بشکێنن.

که‌وای ووت چاوم ره‌شی تیا نه‌ما، رێک کێشام به‌ده‌میا خستم له‌سه‌ر پلێکانه‌ی ده‌رگاکه‌، وه‌لا برایمیش نه‌یه‌یشت خۆی راپرسکێنیت یه‌ک دووله‌قه‌ی پیا کێشاو پشت ملی گرت و ده‌مانچه‌ی لێده‌ره‌ینا، ده‌ستی پێبه‌رز کردموه و هه‌رچی پێبوو هه‌مووی لێسه‌ند.

برایم: (به‌ کوردی) گویم له‌ده‌نگت نه‌بییت.

لونهی: بۆ خاتری خوا نه‌مکوژن (به‌کوردی).

برایم سه‌هرێکی منی کرد بزه‌یه‌ک گرتی و ووتی شه‌ق فێری کوردی کرد. چوینه‌ کلێساکه‌وه‌ باش به‌ستیه‌وه‌ گوریه‌که‌شی به‌ خۆی هێنا، پاشان خسته‌یه‌ یه‌کێک له‌ توالیته‌که‌نه‌وه‌ و ده‌رگه‌که‌مان داخست و برایم پێی ووت گۆرمیه‌کانت داگه‌نه‌.

ماکوان: گۆرموی نه‌وت بۆچه‌یه‌؟

برایم: نه‌یخه‌مه‌ ده‌می نه‌کو هاوار بکات.

ماکوان: نا - ئاقله‌ ئێمه‌ هه‌مووی نیو کاتزمیرمان پێده‌چیت ده‌نگه‌ ده‌نگ ناکات، گۆرموی ناوێت، بۆ نه‌وه‌ی بیترسێنم ووتم، نه‌گه‌ر ده‌نگی لێوه‌ هات فیشه‌کێک بخه‌ به‌ده‌میدا. برایم: بیکوژم خێرم ده‌مگات.

ماکوان: کاتی نه‌وه‌ نییه‌ وازی لێبێه‌نه‌ با بپۆین، به‌لام لونه‌ی گویم له‌ ده‌نگت نه‌بییت باشه‌؟ لونه‌ی: باش

به‌ ئیسراحت چوینه‌ ناو قه‌برسه‌نه‌که‌وه‌ به‌ برایم-م ووت جوان حه‌ره‌سیات بگره‌ تا ده‌یدۆزمه‌وه‌. یه‌ک دوو قه‌بر گه‌رام نه‌بوو، له‌ سێیه‌مدا خه‌ریک بووم له‌پێ گویم له‌ده‌نگه‌ ده‌نگ بوو.

ماكوان: برايم به خوا قور كرا به سه رماندا، دياره نهو سهگ بابه ته له فوني كردووه.

برايم: نا موبايلى به منه ناتوانيت ته له فون بكات.

ماكوان: نهى نهو قهره بالغيه چييه؟

برايم: نازانم

ماكوان: ومه ئيره هه لكه نه هه ئيسقانتيكت دوزيمه وه خيرا هه ليگره نه گهر ليهره نه بيت،
گومانم نهو قه بره ي به رانبه رى ههيه. من ده چم بزانم چييه ده مانچه كه م بدمرئ، نه گهر منيش
گيرام توانات بوو راكه تواناشت نه بوو خو نامانكوژن ده گيرين، دواى نازادمان ده كه نه.

برايم: برؤ بئخه مبه بزانم چييان ده وئيت.

چووم دمرگام كردووه جه نازميه كيان بئبوو هينا بوويان بؤ نه وه ي بينيژن، پرسيم چييه؟
وايان زانى من قه شه م، وتيان باوكه نهو مردومه مان لي مردوه ومه نزاكان بخوينه، به لكو
عيساى مه سيح ليخ خوش بيت. عمر زم كردن من پاسه وانم ليهره، ئيسا جه ناي قه شه كه
ده گه رته وه به ره رموون جه نازمكه تان به ئينه ژووره وه.

هاتنه ژووره وه پيش نه وان چووم مه وزوعه كه م بؤ برايم باس كرد، ووتم جه نازميه يان پتیه
هيج نييه به س برؤ ته ماشايه كي قه شه كه بكه، نه وه كو هاوار بكات، پيمان بزانن شق به شق
ده ئيت جيگامان بكه ره وه. برؤ توپه به لي و به ته له فونه كه ي ته له فوني كيش بؤ من بكه،
بزانم ژماره كه ي چه نه ده، هه ر وام ووت خيرا ته له فوني بؤ كردم به ژماره كه ي قه شه كه وه چووه
ژووره وه بؤلاى.

نهو خانه واده يه كه مه رده كه يان بئبوو دمرگيان و سه ره قالى مردومه كيان بوون، نهو
قه برسانه دا چه نه قه برتيكى ناماده كراوى لي بوو به دواى قه برتيكى باشى روو كندا ده گه ران
ديار بوو پك نه ده كه وتن له كوئيدا بينيژن، منيش ده ستم كرد به هه لكه ندى جيگا كه ي تر و
سيحه كه م دوزيمه وه له خوشيدا هاوارم كرد پئده كه نيم كه دوزيمه وه هه موويان ته ماشاي منيان
كرد، ووتم بؤ خو تان و مردومه كه شتان هيلاك ده كه ن ده له جيگا يه كدا بينيژن با نارام بگرئت.
هاوارم كرد برايم نه وه چيت لته ات؟ هاته وه بؤلام ووتى، خه مت نه بيت نه ومنده تر ساوه ميزى
كردووه به خوئيدا.

ماكوان: بابروين ژماره كه ي من بكورژينه ره وه له موبايله كه يدا و بدمرئ، چووين بؤلاى
خه لكه كه به برايم-م ووت سه ره خوشيه كيان ليده كه ين و دهرؤين زور ئاساى به.
كه چى هه ر چووينه پيشه وه برايم ده ئيت (رحم الله لمن عاده فاتحه)

من گولام له‌پیکه‌نینا ههرچۆن بوو دانم به‌خۆمدا گرت، به‌لام ههرچی مه‌سیحی بوو به‌قه‌برمه‌کانیشه‌وه ته‌ماشایان ده‌کردین، ووتم ببورن به‌ریزان برایم نازانی له‌گه‌ل خۆمدا پاسه‌وانه، ئه‌وه ته‌له‌فونی جه‌نابی قه‌شه‌ لوئه‌یه‌ داویه‌تی به‌من نیوگاتریمیری تر ده‌گه‌ریته‌وه لاتان، بالای په‌کیکتان بیت تا دیته‌وه، ئیمه ده‌بیت برۆین ده‌واممان ته‌واو بووه. له‌ به‌غداد ده‌واممان هه‌یه له‌ ومزاره‌تی داخلی، ده‌بیت فریای سه‌یاره‌ بگه‌ین بۆ به‌غداد ده‌رۆین.

مالئاوایمان له‌هاورئ مه‌سیحه‌یه‌کانمان کردو له‌ قه‌ره‌بالغی ناو که‌رکوک ده‌رچووین هاتینه‌ سه‌ر جاده‌ی جه‌مه‌مال، ته‌له‌فونم ده‌کرد بۆ ته‌له‌فونه‌که‌ی لوئه‌ی چوار جار که‌س هه‌لینه‌گرت، سه‌ری پینجه‌م جار هه‌لگیرا، چونکه‌ ته‌له‌فونه‌که‌ی خۆم وا لیکردبوو که‌ ژماره‌م نیشان نه‌دات، باش بوو هه‌لگیرا ووتم برۆن قه‌شه‌ خۆی پیس کردوو له‌ ته‌والیته‌که‌دایه‌ با ته‌لقینی مردوه‌که‌تان بۆ بدات بیکه‌نه‌وه‌ با نه‌مریت له‌ برساندا، ته‌له‌فونم داخسته‌وه.

دوای نیو گاتریمیر ته‌له‌فونیکی ترم کرد لوئه‌ی بوو.

ماکوان: به‌ریز لوئه‌ی انا ماکوان - مع الف السلامه. هاواری ده‌کرد به‌ کوردی جنیوی ئه‌دا وویستم دایخمه‌وه برایم ئیی وهرگرتم ووتی ئه‌وه‌ بۆوا قسه‌ ده‌که‌یت بگه‌ریمه‌وه‌ بۆت؟

من و حزقیل و پاصیک جنۆکه

به‌ریگاوه‌ بووین گه‌یشتییه‌ لای بازبان برایم ووتی تو خوا دلم مه‌شکینه‌ با یه‌که‌وه‌ گۆرانییه‌که‌ی ماملی بلتین بیرى مندالیم ده‌که‌ویته‌وه.

ماکوان: کوره‌ برایم تازه‌ کوا تاقه‌تی ئه‌و شتانه‌م ماوه، سه‌رو ریشم هه‌موو سپیی بووه.

برایم: تو خوای گه‌وره‌ سورهی برام وامه‌لئ ئیستاش ماشاء الله زۆر گه‌نجو قۆزیت. بیرته‌ شه‌وه‌که‌ گورانیته‌ ده‌وت له‌ به‌رده‌م دوکانه‌کانی کاک عومه‌ر مؤریاسی له‌ سه‌ر ۳۰ مه‌تریه‌که‌، ههرچی گه‌رک بوو هاتنه‌ دهره‌وه‌ په‌حمه‌تی باوکیشته‌ هات له‌ترسا رات کرد، ووتی رame‌که‌ پینج دیناری دایتی و ووتی گۆرانی بلئ. حمزی له‌و گۆرانییه‌ بوو ئه‌وه‌ بلئ.

ماکوان: نه‌زانی بۆچی رامکرد برایم؟

برایم: نه‌وه‌لا نازانم!

ئه‌و ئیوارمه‌ په‌نجه‌ره‌ی مالی شاهۆ و حمه‌ی پوره‌ کافیه‌-م شکاندبوو، شکاتم لیکرابوو

مەملەكەتى شەيتان - كىتەبى دوۋەم نوسىنى: ماكوۋان كەرىم

باۋگىشىم بەرەخمەت بېت زۆر ھەزى بەدەنگى ماملۇ بوو، كەۋۋىتى گۆرانى بلىۋاتاي ئەۋە بوو
كە لىم خۇش بوۋە. منىش دەستىم كىرد بەۋ گۆرانىيەى كە ئەۋ ھەزى لىدەمكىر بەناۋى ئەۋ
(گۈلەى مەشھورى گشت عالم بوو كۈا يادى بەخىر) بۇ ئەۋەى لىيان نەخۇم كىردمان بە ھەقلە
شەۋىكى خۇش بوو، بەلام كاك فوناد ھات تىكى دا سەرخۇش بوو.

برايم: توخوا تا دەگەينەۋە سلىمانى تۆزىك بەيەكەۋە دەلىين، باۋكىتم زۆر خۇش دەۋىست،
نەۋىش لە رەھىقەكانى تۆ بىرمە بەس من و دلاۋەرى خۇش دەۋىست وابوو؟
ماكوۋان: راست دەگەيت، ئەزانى ئىستاش دلاۋەر ھەر ۋەك جاران دېت بۇ لاي دايكم و منىش
ھەرچى بىمەۋە بۇ كوردستان دېت بۇلام.

برايم: دەستى كىرد بە گۆرانى ۋوتن بەدەنگىكى خۇش و منىش ۋەلامم داۋە تا سلىمانى.
گەپشتىنەۋە سلىمانى و كاتى نوپۇزى شىۋان بوو چووم بۇ مەزگەۋتى ەلى كەمال و نوپۇزمان
كىردو گەپرامەۋە مائەۋە، ئىتر برايمىش بەجىي ھىشتىم پۇشتىم بۇ مەخزەنەكەم لە سلىمانى،
ھەرچى كىتىبىم چاپ دەكرېت دەجىتەۋە ئەۋ مەخزەنە. لەۋى تەماشاي ئەۋ كىتىب و گۇفارانەم
دەكىرد كە ماۋنەتەۋە، لەپەر ھەزقىل پەيدا بوو.

ماكوۋان: ئەۋە لەكوپىت پاپىزە برا؟ خۇشچالم لە كوردستان ئەتبىنم ئەۋە راقى چى بەسەر ھات؟
ھىچ ۋەلامى نەدامەۋە ھەر ۋەك مىندالىك پىم بلىت قسەت لەگەل ناكەم.
ماكوۋان: ئەۋە چىيە ھەزە گيان؟ نازدەكەيت بەسەرمدا، ۋەرە پىم بلى ئەۋ سىچرە چۆن
بەتال بىكەمەۋە؟

ھەزقىل: زۆر تورەم لىت ماكوۋان!

ماكوۋان: بۇ ھەزە گيان؟

ھەزقىل: ئەۋە بۇ لەم كىتىبەى كە چاپت كىردوۋە دەلىيت ھەزقىل مردوۋ؟
ماكوۋان: ھەزەگيان تۇش كىتىب دەخوئىنيتەۋە؟ تەمەن درىژ بىت ياخوا، بەلام ئەۋ ھىچو
پۇچە مەبەستىم سەسىل-ە ۋوتى ھەزقىل مردوۋ، خۇت باش دىزانىت منىش لە بەشى يەكەمدا
باسى جەنابتىم كىرد كە مردوۋىت ئەزانى ئەۋ خەلكە چەندى پىناخۇش بوو، دۋاى دىنبايە
زىندوۋ دەبىتەۋە دەتكەمە پالەۋانى ئەم چىرۆكە، ۋەعد بىت مىندالت بەناۋە ناۋبىن رازىت؟
ھەزقىل: بەخوا من تۆم زۆر خۇش دەۋىت ماكوۋان.

ماكوۋان: تەنھا من يان ھەموو مەۋقەكان؟

ھەزقىل: بەخۋاى پەرومىردگار ئەۋەى چاكە خۋاز بىت لە ناۋ ئىۋەدا ئىمەى جىۋكەى

موسولمان خوشمان دمويت، كاكه ئيمهش براتانين.

ماكوان: به خوا رۇحى چهزه گيان، نهري ئهو سيجره چون بهتال بكه مهو، نهو هيناومه تهو له ناو نهو بهرودايه، بيهينم؟

هز قيل: هاوړييكه هيناوه بو ئهو دى پيت بلئ ناوى (نهس ناس) ه ئهو ليى دمرانيت.

نهس ناس: السلام عليكم ماكوان چوني؟

ماكوان: كه ناوړمداوه ته ماشا ده كه م كورپكى گهنجى زور بالا بهرز به جلو بهرگى زور جوانو پوشتو بهرداخ شيوه جله كاني له هيندى دهجوو. ووتم خوا ئيمان بداتى نهس ناس گيان و عليكم السلام.

نهس ناس: ماكوان نهو ئيسقانانه ئيسقانى كه متياره بيشكيه تا جوان وورد دهبيت، ئينجا له گهل خوځدا با تيكهل بيت زياد له چهنه جار يك سوره تى فاتحه بخوينه و دوايى نايه تل كورسى به سهردا بخوينه.

ماكوان: چهنه جار؟ ديارى بكه.

نهس ناس: له ۱۰ جار كه متر نه بيت زياتر ش بايت باشته، پاشان ۳ جار سوره تى قل هو الله احد و پاشان نايته كاني سيجرى به سهردا بخوينه.

ماكوان: نايته كاني سيجر كامانه؟

نهس ناس: من له بهرم نيه.

ته ماشاى هز قيلم كرد ووتم تو دهيزانيت؟

هز قيل: نهو لا.

ماكوان: نهى چاره؟

نهس ناس: نهچم زولاب بانگ ده كه م بزانه نهو نايزانيت.

ماكوان: دهپړو چى ده كه يت ليره راكه به ساق ت بم دى رحمة له خوت و دايك وباوكت. له پر نه مان. بهر دهوام بووم له ته ماشا كردن و چا كوردنى كتبه كانم، گيزه گيزيك هات زانيم نهوانن هز قيل و راقى و هنانه فير بووون و هك ناگاداريه ك گيزه گيزيكى و هك ره شه با ناسايان ده كردو خويان نيشان نه دام بو ئهو دى دانه چلكم و نه ترسم.

نهو مندهم زانسى پاصيك جنوكه هاتن و په يدا بوون له مه خزنه كه مدا له وانه دهناسين راقى، هز قيل، هنانه و نهس ناس بوون، ئينجا زولات و سعالات و ميهله و نه شق. تعروهمان كرد و نه وانه نافرمت بوون ميهله و هنانه و نه شق بوون باقى بوون

خۆش‌حالی خۆمم دهربرێ و نه‌س ناس رووی کرده زولات ووتی ئایه‌تی سحر کامانه‌ن که له فورئاندا دابه‌زیوو، با نه‌و سحره‌ی به‌تال بکاته‌وه.

دستی کرد به‌ خۆبندنه‌وه‌ی منیش شه‌م نوسی له‌وانه سورته‌ی الاعراف،

وَأَرْحِنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ١١٧

ئینجا وه‌حیمان نارد بۆ موسا که‌ گۆچانه‌که‌ی فری بدات (هه‌ر که‌ فری دا) هه‌رچی فرو

هێلێان هه‌بوو هه‌ره‌هه‌مووی قوت دا.

فَرَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ١١٨

ئینجا وه‌حیان چه‌سپاو هه‌رچییه‌کیان کردبوو به‌تال بووه‌وه.

فَعَلَبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ ١١٩

(هه‌یره‌ون و داروده‌سته‌که‌ی) ئیتر شکستیان خواردو سه‌رگزو پيسوا بوون

وَأَلْقَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ ١٢٠

(ئیتر ده‌سته‌هه‌ی) هه‌موو جادووگه‌ران به‌ سوچه‌دا چوون (کاتیک که‌ دنیایا بوون که‌ نه‌وه

موعجیزه‌یه‌و له‌ ده‌سه‌لاتی ئاده‌میزاد دا نییه‌)

سورته‌ی یونس

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ٧٩

(ئینجا هه‌یره‌ون هه‌رمانیدا) ووتی: ئاده‌ی هه‌رچی جادووگه‌ری زاناو شاره‌زا هه‌یه‌ بیهێنن و

بۆم گۆبکه‌نه‌وه‌.

فَلَمَّا جَاءَ السَّحْرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ٨٠

جا کاتیک جادووگه‌ران هاتن و (به‌یار درا جادووگه‌ری خۆیان بنویسن و موعجیزه‌ی موسا

به‌تال بکه‌نه‌وه‌. موسا پێی ووتن: ده‌ی چیتان هه‌یه‌ فری بدن و بیخه‌نه‌ پوو!

فَلَمَّا أَلْقُوا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُطْلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِلُّ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ٨١

نه‌وسا (جادووگه‌ران، جادووی خۆیان نواند) موسا ووتی: هه‌رچی کردوتانه‌و نیشانی نه‌و

خه‌لکه‌تان داوه‌ جادوو و هه‌یچی تر، بێگومان خوا دوا‌ی تاوێکی تر پووچی ده‌کاته‌وه‌، به‌راستی

خوا کرده‌وه‌ی نه‌وانه‌ی که‌ تۆوی خراپه‌ ده‌چێن چاک و سه‌رکه‌وتوو ناکات.

وَبِحَقِّ اللَّهِ الْحَقُّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ٨٢

به‌لکو خوا حه‌ق و راستی ده‌چه‌سپێنێت به‌ فه‌رمان و وېسته‌کانی خۆی نه‌گه‌رچی تاوانکارو

تاوانباران پێیان ناخۆش بێت.

فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّتُهُ مَنِ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَكِهِمْ أَنِ يَقْتُلَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ
لِلسَّارِفِينَ ٨٣

سه‌ره‌نه‌نجام گه‌س باومری به‌ موسا نه‌هینا جگه‌ له‌ جه‌ند لاوێك (چونكه‌ ژۆربه‌ی
خه‌لكه‌كه‌) دمه‌ترسان كه‌ فیرعه‌ون و داروده‌سته‌كه‌ی كه‌ به‌لایان به‌سه‌ر به‌هین و تووشی نازارو
نه‌شكه‌نجه‌یان بكه‌ن، به‌پراستی فیرعه‌ون خۆی به‌ گه‌ورمه‌ بلند دمه‌زانی له‌ زه‌ویدا، به‌پراستی نه‌و
له‌ سنور ترازاون بوو.

وَقَالَ مُوسَى يَا قَوْمِ إِن كُنتُمْ آمَنتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُسْلِمِينَ ٨٤

موساش به‌ قه‌ومه‌كه‌ی ووت: ئه‌ی قه‌وم و عه‌شرمه‌، نه‌گه‌ر ئیوه‌ به‌پراستی باومرتان به‌خوا
هیناوه‌، نه‌وه‌ ئیتر هه‌ر پشت به‌و به‌هستن نه‌گه‌ر موسولمانو ملکه‌چن

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ٨٥

ئه‌وسا (ئیمانداران) ووتیان: ئیمه‌ ئیتر هه‌ر پشتمان به‌ خوا به‌ستوو، په‌رومردگارا
مه‌مانگیره‌ به‌ هۆکاری سه‌رگه‌ردانی بۆ قه‌ومی سه‌ته‌مکاران (كه‌ هه‌م ئیمه‌ نازار بدن و هه‌م
خۆشیان گوناها‌بار بین و دوور بكه‌ونه‌وه‌ له‌ ئیمان)

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ٨٦

هه‌روه‌ها به‌ ره‌حمه‌ت و ميه‌ره‌بانی خۆت (دمرووی خیرمان لی بكه‌ره‌وه‌) پرزگارمان بكه‌
له‌ده‌ست هۆزو ده‌سته‌ی بی باومران

وَأَوْخِنَا إِلَىٰ مُوسَى وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ يَبُوتَا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ٨٧

ئیمه‌ وه‌حیشمان نارد بۆ موسا -عليه السلام- و براكه‌ی تا له‌ میسردا جه‌ند ژوورێك ناماده‌
بكه‌ن و ژوورانesh بكه‌نه‌ شوینی خواپه‌رستی و پروی تیبكه‌ن و پیمان ووتن نوێژه‌كانتان
به‌چاكی نه‌نجام بدن، مژده‌ش بده‌ به‌ ئیمانداران

وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ
عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَأَشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ٨٨

(جا كاتێك سته‌می فیرعه‌ون له‌ سنور دمه‌رجوو) موسا نرای كردو ووتی: په‌رومردگارا،
به‌پراستی تۆ له‌ ژیا‌نی دنیا‌دا نازو نيعمه‌ت و مال و حال وجیگه‌ و پێگه‌ی رازاوت به‌خشیه‌وه‌
به‌ فیرعه‌ون داروده‌سته‌ی، په‌رومردگارا، نه‌و شتانه‌ بۆته‌ هۆی نه‌وه‌ی كه‌ (خه‌لكی) له‌ پێبازو
به‌رنامه‌ی تۆ وێل و گومرا‌ین، په‌رومردگارا: مال و سامانیان ته‌فرو تونا بكه‌و کوپیری بكه‌ره‌وه‌،

دۇنيان بگوشە (تا ھەست بە خۇشى نەكەن) ئەمانە باۋەر ناھىيىن ھەتا سزاۋ نازارى بە ئېش نەبىن.

سورەتى طە

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّمَا أَنْ تُلْقِيَ وَإِنَّمَا أَنْ نُكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى ٦٥

ئەوسا جادوۋوگەرەن ووتيان: ئەي موسا؛ يان تۆ دەست بەكار بەو (دار عەساي خۇت) فرى بدهيان ئېمە سەرەتا دەست پى دەكەين و فرى دەدەين؟

قَالَ بَلْ أَلْقُوا ٦٦ فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى ٦٦

موسا ووتى: نەخىر؛ ئىۋە لە پېشدا دەست پى بکەن، جا ھەر كە دەستيان پى كىرد پەت و گورىس و دارو چىۋەكانيان وا دەھىنرايە بەرچاۋى بەھۋى جادوۋويانەۋە، بېگومان وەك مار بەخىرايى دەروات.

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى ٦٧

ئەوسا موسا ھەستى كىرد بە ترسك ئەدل و دەروونىدا.

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى ٦٨

(ئېمەش نىگامان بۇ كىرد) ووتمان: مەترسە و دۇنيا بە چونكە بەراستى ھەر تۆ بەرزو

سەرگەۋتوۋىت

وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفَ مَا صَنَعُوا ٦٩ إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يَفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ٦٩

ئەۋەش لە دەستى راستىدايە (ۋاتە عەساكەت) فرى بده، ھەرچى ئەۋانە كىردوۋويانە دەپماشيتەۋە و قوتى دەدات، چونكە بېگومان ئەۋەى كىردوۋويانە تەنھا فىل و تەلەكەى جادوۋوگەرە، جادوۋوگەرىش بۇ ھەركۈى بچىت و ھەرچى بکات سەرگەۋتوۋىت نابىت

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى ٧٠

ئەوسا نىتر ھەموو جادوۋوگەرەن، خىران بەرۋودا و سوچدەيان بىرد بۇ خوا (راستىيان بۇ

دەرگەۋت) ووتيان: ئىتر ئېمە باۋەرىكى بەتىنمان ھىناۋە بە پەرومردگارى ھاروون و موسا. قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَى لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السَّحْرَ فَلَا تُقَطِّعْنَ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا صَلْبَيْكُم فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَنفَى ٧١

فىرەھون ووتى: ئايا ئىۋە ھەر ناۋا پازى بىم؟ بەراستى ديارە موسا گەۋرە ماۋىستاتانەۋە ھەر ئەۋ فىرى جادوۋوگەرى كىردوون، شەرت بىت دەست و ھاجتان بە پىچەۋانەۋە بقرتېنم و ھەلتانواسم بە قەدى دارخورمادا ئەوسا چاك دەزانن كە كاممان (من، يان خۋاى موسا) سزامان

قوندو تیژو به‌ردموامه!

قَالُوا لَنْ نُؤْتِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ٧٢

(جادووگه‌رانی تاوێک له‌مه‌و به‌ر، به‌باوه‌ریکی به‌تینه‌وه) ووتیان: هه‌رگیز تازه‌باوی تۆ ناددین به‌سه‌ر ئه‌م به‌لگه‌و نیشانانه‌دا که بۆمان هاتوووه‌ سویند به‌و که‌سه‌ی که دروستی کردووین، چیت له‌ده‌ست دیت ئه‌ه‌نجامی بده و درێخی مه‌که، به‌راستی تۆ هه‌ر ده‌توانیت ژیا‌نی ئه‌م دونیا‌یه‌مان لێ زه‌وت بکه‌یت.

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السَّحْرِ □ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ٧٣

ئێمه‌ ئێتر به‌راستی باوم‌رمان هه‌یناوه‌ به‌ په‌روم‌ردگارمان، تا له‌ گونا‌هه‌کانمان خۆش ببیت و له‌و جادووگه‌ریه‌ش که به‌ زۆر پیت کردین، هه‌میشه‌ خ‌وای گه‌وره‌ له‌ هه‌موو که‌س چاک‌تره‌ و له‌ هه‌موو که‌س پایه‌دار‌تر و به‌ردموام‌تره‌.

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ٧٤

ئێمه‌ د‌ل‌نیا‌یه‌ن له‌وه‌ی، که ئه‌وه‌ی به‌ تاوان و گونا‌هه‌وه‌ بگه‌رێته‌وه‌ بۆ‌لای په‌روم‌ردگاری، بێ‌گومان ئه‌وه‌ دۆزه‌خ بۆی ناماده‌یه‌ که نه‌ ده‌مریت تیا‌یدا (تا له‌ سزا‌ری ب‌بیت) نه‌ ده‌ژی (به‌نارامی و ناسوده‌یی).

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ٧٥

ئه‌و که‌سه‌ش به‌ ئیمانه‌وه‌ بگه‌رێته‌وه‌ بۆ‌لای و به‌راستی کرده‌وه‌ چاکه‌کانی ئه‌ه‌نجام دا‌بیت، ئه‌وه‌ بۆ ئه‌وانه‌ پله‌و پایه‌ی به‌رزو بلند ناماده‌یه‌.

جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا □ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَرَكَ ٧٦

به‌هه‌شتی -عه‌دنه‌- که باخه‌کانی چ‌ر و په‌ر ده‌چنه‌ ناوی، چه‌نده‌ها‌ رووبار به‌ژێر دره‌خته‌کانیدا ده‌روات، هاو‌ری له‌گه‌ل ژیا‌نی هه‌میشه‌یی و نه‌پراوه‌دا، ئه‌وه‌ش پادا‌شتی که‌سێکه‌ د‌ل و ده‌روون و په‌وه‌شتی خ‌وای خا‌وین کرد‌بیت.

زولات؛ ماکوان ئه‌م رو‌قیه‌ بخوێنه‌ زۆر گرنگه‌، چونکه‌ جو‌بریل سه‌لامی خ‌وای لێ‌بیت، بۆ پی‌غه‌مبه‌ری خوێند‌وه. نه‌گه‌ر نازارت بوو یان هه‌ستت کرد سی‌حرت لێ‌کراوه‌ بۆ هه‌رچارێکی ت‌ریش به‌ت‌ال ده‌بیته‌وه‌ له‌گه‌ل نایته‌کاندا.

بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ، مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ، مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ وَعَيْنٍ حَاسِدَةٍ، بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ، وَاللَّهُ يَشْفِيكَ

یاخود پی‌غه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) که رو‌قیه‌ی کرد‌وه‌ بۆ که‌سوکاره‌که‌ی خ‌وای ئه‌مه‌ی خوێند‌وه‌

تۆش بی‌خوێنه‌ ئه‌وه‌ سی‌حرم‌که‌ بسوتی‌نه‌ با کو‌تای بیت و ب‌لێ

اللهم رب الناس اذهب الباس، اشفه وانت الشافي، لا شفاء الا شفاؤك، شفاء لا يغادر سقماً
ماكوۋان: ھەندىك سىحر ھەيە ناتوانىت بىدۆزىتەۋە، خەلگى لەكۆى نىۋەى دەست دەكەۋىت
بۆى بىدۆزىتەۋە ئەى چۆن ئەۋە بەتال دىكرىتەۋە؟
زولات: ھەر ھەمان شىۋەيە، بەلام خلتەيەكى دەرمان ھەيە بىخوات چاك دەبىتو ھىچ
كارىگەرى نامىنىت.

ماكوۋان: كەى فېرم دەكەن؟
نەس ناس: بەدلىيايىۋە فېرت دەكەن، بەلام دەبىت ئىستا برۆين. ھەۋلىدە بە زووترىن
كات سىحرەكەى خۆت بەتال بىكرەۋە بۆ ئەۋەى كارىگەرى ھىچ نەمىنىت.
ماكوۋان: باشە ئىستا دەست پىدەكەم بە پىشتىۋانى خوا، چاۋم تروكاند كەسىان نەمان. بۆ
خۆشى لەبەر خۆمەۋە ووتە تەماشايان كە دەلىى جنۆكەن خۆ كەسىان نەمان.
ئەۋەى ئەۋان ووتيان كىرم سوپاس بۆ خوا ھەۋۋى تەۋاۋ بوۋ لەۋ كاتەۋە تا ئىستا سەر
ئىشەى وام نەگرتوۋە ھىچ عەيىم نەماۋە.

لەگەل مائەۋە دانىشتىۋوم لە سلىمانى خەرىكى خويندەۋەى كىتەپك بووم، لە پر لە
جەرەس درا ھەلسام برۆم بىكەمەۋە، پىشەرەۋ رۆيشت و ھاتەۋە ووتى: كاك ماكوۋان ژنىك
دەگرى لە بەر دەرگا داۋاى تۆ دەكات.

ماكوۋان: كىيە؟ نايناسىت؟
پىشەرەۋ: يەكەم جارە بىيىنم.
ماكوۋان: بلل با بىتە مائەۋە.
پىشەرەۋ: لەدەرگا نەماۋە دىار نىيە دىارە رۆشتوۋە.
ماكوۋان: بزانە ھەزار بوۋە.
پىشەرەۋ: ئەى چۆن ناۋى تۆ دىزانىت؟
ماكوۋان: ئاخىر لەۋانەيە بەھۆكارى فەيسبوك وشتەۋە زانىبىتى ھاتومەتەۋە داۋاى ھاۋكارى بىكات.
پىشەرەۋ: ئەى باشە چى لىھات.

ماكوۋان: جا چوزانەم لاى تۆ نىم منىش، لەۋانەيە سۋارى تەكسى بوۋبىت.
لەدەرگا دراىۋە دايكەم ووتى دوو پىۋا لەمەلەكەدان من برۆم دەرگا بىكەمەۋە.
ماكوۋان: نا ۋا چووم، چوومە خوارمەۋە تەماشا دەكەم ژنىك لەدەرگا ۋىستاۋە، ووتەم فەرموۋ
خوشكەم نەمركە.

ھەر وام ووت چەقۆی دەرھینا لە خنجر گەورە تر بوو چەقۆیەکی ستیل ترسناک دای
 ھینایەو بۆ سەرسنگم، رامکردە دواو بۆ ئەو دی بەرم نەکەوێت ھاوارم کرد پێشڕەو فریاکەو
 دەمانچەکەم بۆ بێھینە. ھەر وام ووت ژنە دیار ئەما رامکرد بەشوینیدا ئەمەسەر ئەوسەر گەرام
 ھیچ دیار نەبوو.

بەپەلە ھاتمەو سەرەو دایکم ووتی رۆڵە بۆ سور ھەلگەراوێت چی بوو، منیش بە
 تۆرەو ووتم پێشڕەو ئەو ھاوارم لێکردی بۆ وەلامت نەدامەو.

پێشڕەو: بەخوا گوێم لەدەنگی تۆ نەبوو، چی بوو بۆ پەنگت تێک چوو؟

ماکوان: ھیچ ئەو ژنە داوای پارە کرد وویستم پارە بۆ بھێنیت ئیتر خۆم دام.
 دایکم: رۆڵە ناوی تۆ بەدەوڵەمەند رۆشتو ئەوێندە دەست مەکە بەگیرفانتا بۆ ئەمەو
 ھەندێک کەس درۆ دەکەن.

ماکوان: باشە بەسەرچاو لە دەرگا درایەو، دەستم دایە دەمانچەکەم و نینجا چوومە
 دەرەو، تەماشام کرد مامەم بوو ووتی کاکە لەمالییت میوانت نییە؟

ماکوان: نەخێر قوربان تەشریف بھێنە ژوورەو.

ھاتە سەرەو و داوای دەخولەک لە جەرەس درایەو بەپەلە رامکرد ووتم نەکو پێشڕەو
 بچێت، چەقۆیەک بدات لە پێشڕەوی برام یان دایکم بپروات. خۆم رۆشتەم دیسان میوانی ترم
 ھاتبوون مالی کچیکێ پورم بوون بۆ بەخێرھاتنەو ھاتبوون. داوای چارەکیک لەدەرگا درا
 ھەمان ژن بوو.

فوت و فیلیکی نوێ

لەدەرگای ماکوان درا پێشڕەوی برام چوو ووتی کەسێک ھەوالت دەپرسێت، ووتم بابێتە
 سەرەو دیار نەمابوو، کە خۆم چووم ژنێکی ناسایی دەم و چاوی لە پەنجا سالی دەچوو، ھەر
 ئەوێندە منی بینی ووتم فەرموو خوشکەمھێرشێ بۆ ھینام چەقۆیەکی دەرھینا زۆر ترسام
 لە شیوەی ستیلدا بوو بۆ سنگمی داھینایەو و منیش لە ترساندا رامکردە سەر پلیکانە
 ماکەمان و ھاتمە دواو بە خێرای و ھاواری دەمانچەکەم لە پێشڕەوی برام کرد فریام
 بخات، رامکردە دەرەو ژنەکە نەمابوو.

كاتزميڙي ۷:۲۰ شهو بوو لهدمرگا درايهوه مالي مامم بوو، داواي نهوانيش مالي كچيكي پورم هاتن، ديسان لهدمرگا درايهوه هر خوم چووم بهدم دمرگاكهوه ههمان زن بوو، بهلام دايكم ههستي پيكرد بووم كه تهواو نيم بهدوامدا هات نهمزاني له دوامهوميه، ميلي دهمانچهم هينايهوه وورده وورده بهرهو رووي برؤم تهقهي لييكهم. كهجي دايكم ووتي رؤله نهوه جي دهكهيت، سهبري خان فهرموو ومره مالهوه.

ماكوان: سهبري خان گييه؟ كامه سهبري خانه؟ سبحان الله كهواي ووت نهههوهن بوومهوه زؤريش قهلهق بووم.

دايكم: رؤله نهوه سهبري خاني دراوسيمايه ماليان لهسهر و خومايهوميه زني حاجي حسين-ه.

ماكوان: سهبري خان ئيستا جهنابت نهبوويت هاتي بؤ ئيره، خهت رهجييم دانا، نهكو شهو بوبيت و ليم تيك چووبيت.

سهبري خان: نهوهلا باوكم من نهبووم، نامينه خان نهمه كورمكهته كه لهخاريجه؟

دايكم: نهروهولا سهبري خان گيان، نهمه خهسرهوي كورمه.

دايكم نهئي ولسفي سهلاحهديني ئهيوبي بؤ دمگرد، چوونه سهروه تهماشاي پيشرهوم كرد زؤر ناسايي بوو تهماشام گرد ووتي سهبري خان بهخير بييت، نهى بؤ كاك حاجي حسين نههات؟

سهبري خان: وهلاز منيش بؤ ميواني نههاتووم، هاتم بزانه تهعزيكهي برايمي مامه عهزه له كوييه؟ تهلهفونم زؤر كردبوو بؤ نامينه خان بؤ دمستيهكمت ههلي نهگرت.

دايكم: ئويي وهلاز راست دهكهيت به خهسرمو گيانه شهحني تيدانهماوه له سهفهر بووه. منيش ههموو گيانم رقه بؤ سهبري خان، كهجي لهمالي ئيمهده سهبري خان زؤر پيڙي ليددگيرييت. تؤزيك پيش ئيستا خهريك بوو بمكوژيت نهدمهويلا لهبهر دايكم و جهماعهت هيچ بلنيم دمترسام دواي بلنن شيت بووه، نهومندمش توربه بووم خهريك بوو فيشهكي پتوه بننيم تا لهترساندا فيشهكي دهمانچهم له پيشهوه لابرده.

مامم ههستي كرد كه ماندوو ديارم زوو ههلسا رويشت و مالي كچهكهي پوريشم رويشتن زوو، نهم دمزاني نايا باسي نهو رووداوه بكهم بؤ دايكم و پيشرهو يان نا، بهلام دواي هيچم نهوت و همر باسم نهگرد.

شهو چوومه سهبراني مالي خومان، بهلكو - حمزقيل يان جهماعهتهكهي له شوينييكهوه

دهرکه‌ون، به‌لام که‌س دیار نه‌بوو. زۆر له‌سهربان بووم دایکم بانگی کردم ووتی: رۆ‌له‌ ئه‌وه‌ چی ده‌که‌یت، خو جارانیشت نییه‌ بلێم دل‌داری له‌گه‌ل کچانی دراوسی ده‌که‌یت.

ماکوان: ده‌ستم کرد به‌ پێکه‌نین، عه‌رزی دایکم کرد چه‌ز ده‌که‌م ته‌ماشای سلیمانی بکه‌م. خو ئه‌م سلیمانییه‌ ئه‌گه‌ر وازی لێبه‌ینی هه‌رگیز نه‌و وازت لێناهی‌یت ئه‌وه‌نده‌ جوان و خوشه‌. هاته‌ سه‌ره‌وه‌ بۆ سه‌ربان بۆلام ده‌ستم کرد به‌ سه‌ه‌ کردن له‌گه‌لیدا.

ماکوان: ئه‌رێ به‌راست نه‌و سه‌بری خانه‌ کی بوو؟

دایکم: ژنی حاجی حسین خه‌لکی شاربازێرن، کاتی خو‌ی له‌ دهره‌وه‌ له‌ ناوچه‌کانی دهرمیانه‌و و هه‌لاتی و جارخ و پارێزان، می‌ردی ئه‌م سه‌بری خانه‌ پێشمه‌رگه‌ بوو لای باوکت و زیاتر نامه‌ی باوکتی نه‌برد بۆ سه‌رگرده‌یه‌تی، ئه‌وه‌ ماوه‌ی سائیکه‌ مائیان هاتۆته‌ ئه‌م گه‌ره‌که‌ پێشتر له‌ زمه‌گه‌ته‌ بوون. هه‌تا بلێیت مائیکی چاکن و کورپکی هه‌یه‌ نه‌ویش له‌ ئه‌لمانیایه‌. منیش هه‌رچی ته‌ماشام کرد ژنیکی ناسایی بوو زۆر می‌شکم مه‌شغو‌ل و ئالۆز بوو به‌و ژنه‌وه‌.

خه‌وتم و نوێژی به‌یانی چووم بۆ مزگه‌وتی عه‌لی که‌مال له‌ته‌نیشتمه‌وه‌ مامۆستا نه‌حه‌مدی مه‌لا هه‌یه‌ق بوو، عه‌رزکرد دوعام بۆ بکه‌ پێویستم به‌ دوعای خێره‌ دلم زۆ ته‌نگه‌ و ترسێکیش له‌ دلمدا دیت و ده‌روات.

هه‌ر ئه‌و به‌یانییه‌ له‌ مزگه‌وتی عه‌لی که‌مال فه‌رمووی: ئه‌م دوعایه‌ بخوێنه‌ چاک ده‌بیت، هه‌ستم کرد ئه‌و پیاوه‌ زۆر موباره‌که‌، خوای گه‌وره‌ مه‌حسوزی بکات. په‌که‌مجاریشم بوو به‌خزمه‌تی بکه‌م نه‌ویش منی نه‌ده‌ناسی، له‌گه‌ل ئارامی جگه‌رچی به‌یه‌که‌وه‌ چووین بۆ مزگه‌وت ره‌فیقی ئارامی بله‌ به‌هار بوو. دوعاکه‌ بریتی بوو له‌: **اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدِّينِ، وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ.** واته‌: یاره‌بی خواجه‌ په‌نا نه‌گرم به‌تۆ له‌ خه‌مو خه‌فمت، له‌ دلتنه‌نگی له‌ ته‌مه‌لی و ته‌مه‌زه‌لی، له‌ به‌خیلی و ترسنوکی، له‌ که‌له‌که‌ بوونی قه‌رز له‌سه‌رم، وه‌ زالبونی خه‌لکی به‌سه‌رمدا له‌گه‌ل وه‌ستا ئارامی جگه‌رچی، ناسراو به‌ ئارامی حاجی چه‌سه‌نی بله‌ی به‌هار له‌ مزگه‌وت هاتینه‌ دهره‌وه‌.

ئارام: خاله‌ خه‌سرمو برۆین بۆ که‌له‌شیر خواردن یان سه‌روپێ؟
ماکوان: به‌ ئاره‌زووی خۆت.

چووین بۆ سه‌روپێ له‌ ژێر پردمه‌که‌، دوا‌ی ته‌واو بوونمان ئه‌و چوو بۆ قه‌سه‌باخانه‌و منیش

بە بى سەرگەۋىتىم بەرمە ھەۋارە بەرزە. بەيانىيەكى ۋوشكە سەرمەي سەلىمانى بوۋ، لاي زانگۇي سەلىمانىيەۋە سەرگەۋىتىم روۋە ۋ ئىسكان. تەماشە دىكەم كەسەك لەۋ بەرمەۋە دىپروۋات كە ئاۋرە داۋە بەلەيەۋە پىۋاۋىكى ئاسايى بوۋ، نەزىك بوۋەۋە لىم ۋوتى ماكوۋان نەس ناس- م.

زۇر تۈرە بوۋم لىي، ۋوتەم كاكە يان ھاپۋىيەتىم مەكەن يان كاتەك پىۋىستەم پىتان بوۋ ۋەرن بۇ لام ناكەرىت بە ئارەزۋى دلى خۇتان ئامادە بن. ناكەرىت دۋىنى شەۋ سەگەبەك خەرىك بوۋ بىكۋىت، ھەرجى چاۋمەپىتان بوۋم نە ھەزقىل نە راقى كەستان ديار نەبوۋ.

نەس ناس: ماكوۋان تۇ ئىمەت مۇسەخەر نەكردوۋە تا ئىمە لەبەردەستا بىن، خۇ كۆيلەنەن لاي تۇ. ئەزانەم دۋىنى شەۋ زۇر بىتاقەت بوۋىت، بەلام ئىمە ناتۋانەن بەئارەزۋى دلى تۇ لەلات بىن.

ماكوۋان: ئەي ئىستە چى دىكەيت لامدا ھەرموۋە ملت شەينە، لاجۇ با ھىشەكەكت پىۋە نەنەم لاجۇ لەبەر چاۋم.

لەدۋامەۋە ھەزقىل پەيداۋو.

ھەزقىل: ماكوۋان بۇ ۋا تۈرەي كاكە ۋانا بىت.

خۇا شاھىدە مەترەك بەرز بوۋمەۋە بە ئاسماندا ئەۋەندە ترسام.

ماكوۋان: بەخۇا ھەزقىل تۇ لەۋان بىناموس ترى. كاكە دۋىنى شەۋ خەرىك بوۋ بىكۋىت ئىۋەش بە ئارەزۋى خۇتان دىن ۋ دىپۇن ئاخىر ۋانا بىت.

نەس ناس قسەي نەكرد، بەلام مەنىش پەشىمان بوۋمەۋە ۋوتەم بىۋىر زۇر تۈرەم.

نەس ناس: لىت تىدەگەم ناسايە تۇ براى ئىمەيت، گىزە گىزى جىۋكە ھات ئەۋەندەم زانى راقى ۋ زولاب دەرگەۋىتن.

ماكوۋان: ئەۋە جىيە ماشاءاللە ئەللى ستافىكن بەيەكەۋە، يان لە كۆرسى گۇرانى دەچن كاكە. مەن شەتەكەم لە ئىۋە ئەۋىت ئەگەر ھاپۋىيەتى مەكەن با شەتەك لە بىنماندا ھەبىت كە بىتۋانم ئىۋە بانگ بىكەم. تەنھا ئەۋ داۋايەم لىتان ھەيە.

ۋوردە ۋوردە دىنا روناك بوۋىەۋە تەكسىەك بەرمە خۇار دىپۋىشت سايەق تەكسىەكە لەدوۋرەۋە جامەكەي دايايەۋە ھاۋارى كىرد ئەۋە مەعاش نەھاتوۋە سەرى لە تۇش داۋە ئەگەل خۇت قسە دىكەيت.

ماكوۋان: نەۋەللا مەن كىشەي مەعاشەم نىيە، لەگەل جىۋكە قسە دىكەم ئەگەر بىت خۇشە دابەزە با تەۋرۋىكتەن پىبىكەم. ھەر ۋام ۋوت خەرىك بوۋ خۇي كىشىت، بە دىۋارى شورطەي

نیسکاندا که به طه واریه که ناسراو بوو جاران. جه ماعت پی پیده که نین.
 راقی: ماکوان ماموستا کهی ئیمه دهیه ویت ئه مرؤ قسه ت له گهل بکات و بتبیینیت.
 ماکوان: جا له خزمه تیدام نۆرهی ئه مه قه چیکا به ئه ویش بناسین.
 زولاب: چۆن ئیوه بانگخوازو مه لاو زانانان ههیه، ئه و که سه ش ماموستای ئیمهیه و زانییه و
 له سعود خویندویه تی له خزمه ت زانیانی ئیوه دا.

ماکوان: به راست! وه لالا ئه مه گرنگه، ناوی چیه؟

نهس ناس: ناوی شیخ (بهرقان) ه یان ماموستا بهرقان، هه ز ده کهیت برۆین؟

ماکوان: ئه ری وه لالا مه منونیش ده ب.

خه تیکیان کیش به ده ورمدا و ووتیان چاو بنوقینه ته کانیکم دا وه ک تهکانی مه صعد
 وابوو. له ترساندا چاوم کرده وه ته ماشام کرد نیسکانی چی و سلیمانی چی له نیوانی دوو
 شاخدا و چوارده ورم هه موو داره و که سم له ته نیشت نییه، جه ماعتیش لام نه ماون.
 ماکوان: هاوارم کرد.. راقی.. هه زه.. نهس ناس.. هه زه.. راقی.. کاکه من له گویم بیکه ن
 به خاتری خوا.

هه ندیک نایه تم خویندو زکرو دوعام خویند، له پیر گویم له خوردهی کانیاویک بوو له دوامه وه
 که ئاو پرمداهه پیاویکی ریش سهی له سو فیهکانی هه ورامان ده چوو، جلی ئه فغانی له بهردا بوو
 ووتی ماموستا ماکوان السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

ماکوان: وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته.. جه نابتان ماموستا بهرقان-ن؟

بهرقان: به لی ماموستا ماکوان من ئه وم، براکانمان نانمان بۆ ئاماده ده که ن.

ماکوان: له دلی خۆمدا و وتم ئیستا ئیسقانی دنیا ده رخواردمان ئه دن. سو پاس من نانم
 خواردوه.

بهرقان: برسیت ده بیته وه تا ئامادهی ده که ن. کاکه ماکوان من ناردومه به شوین تۆدا بۆ
 نه وهی هه ندیک شت ههیه بیزانیت!

بهشی یه که می مهمله که تی شهیتانم خویندوه ته وه، له گهل ئه و براهی ئیمه دا کاری باشتان
 کردووه و شتیکی باشت نویسه، به لام نو قسانی زۆره. بۆیه بانگم کردی تا بتوانیت ئه و نو قسانیه
 پر بکه یته وه، چونکه له ناو ولات و مهمله که تی ئیوه دا ئه و زانیاریانه نییه. باخه لکیش به بۆنه ی
 تۆ و به بۆنه ی ئیمه شه وه توشی هیه نه بیته، هاوکاریان بکه و ئیمه ش هاوکاریت ده که ی.

ماکوان: بارک الله فیکم؛ قوربان وه لاهی نه م قسه یه م زۆر به دئه، به لام کیشه له وه دایه پیاو

مەبەستىم ئىمەى مرۇفە، بەتايىبەت خۇم دەلىم بىروام بە ھىچ نەماوہ زۆر جار ئەلىم تۆ بلى
شەيت بوبىم و حالەتى نەفسىم تەواو نەبەيت.

بەرقان: نا — مامۇستا ماكوان خىرىكى باشت دەست دەكەوئەت و ئىمەش و ئىوہش لەدەست
يەكتر نەجاتمان دەبەيت.

ماكوان: جا - چۆن؟ ئەزانى من دوئىنى شەو شىتىكى زۆر سەيرىم بەسەردا ھات جەنابى شىخ
بەرقان، جەنابى نەس ناس-يش دەلىت ناگادار بووين. دوئىنى شەو خەرىك بوو بىكوژن، كەچى
ئەو براپەمان دەلىت ناگادار بووين، ئاخىر برا ناگادارى شتى وابەيت ئەوہ براپە؟
بەرقان: راست دەكات، ناگادار بووين دواى رووداوہكە خۇ ئىمەش عىلمى غەيبمانى پىنىيە،
واپە؟

ماكوان: بەلى واپە من باسى عىلمى غەيب ناكەم، بەلكو ئىوہ جىھاننىكى تايىبەت و لە ئىمەى
مرۇف زووتر زانىارىتان دەست دەكەوئەت.

بەرقان: ئەوہى دوئىنى شەو ھىچ نەبوو ترساندى سەسىل بوو بۇ تۆ و بەس، ئەو جەقۇيە
ھىچ نىيە بەرىشت بىكەوتايە لەوانىيە بىورايتايەتەوہ لەترسا، بەلام ھىچ نەبوو جەقۇ نەبوو لە
بەرجاوى تۇدا كرابووہ جەقۇ ئىمە ناتوانىن ئالەتى خۇتان بەكار بەئىنىن، بەس دەتوانىن بتان
فرىنىن و بتانخىكىنىن، ئەوئىش ئەوگاردە ئىمەى موسولمان نايكەين، بەلكو بەشىك لە شەپتانەكان
دەيكەن ئەوانەى كە پەيمان و كۆنتراكىيان ھەبە لەگەل ئەو خەلگانەدا كە دوورن لە خواى
پەروەردگارمانەوہ يان كۆمەلىكى زۆر لە ئىمەى جنى بەپەكەوہ بىنو ئيمان بكوژن. ئەوكات
نازارتان پىدەگەپەنىنەوہ، دەنا - جەقۇ و رووبەرووى ئىوہ زۆر ئاستەو بىرىشى لىمەكەرەوہ
ئەوہ فرتو فىلى سەسىل-د، پىشتر دەبوو بىزانىباپە لەگەل شاھىن قەلەو ئەو كارەيان نىشان
دەبووئەت، واپە؟

ماكوان: ئەھا راست دەكەيت، وابوو شىخ شاھىن كە ھات بۇلام دوو جەقۇى دا لەخۇى لە
قاوہخانەكدا و ھىچى لىنەھات، ئەو كچەى لە قاوہخانەكە كارى دەكرد بىنى بۇيە تەلەفونى
كردبوو بۇ پۇلىس، وەلاھى راست دەفەرمووئەت.

بەرقان: كاكە ماكوان ئەزانى بۇجى تۆم ھەلئىزاردوہ قسە بىكەين بەپەكەوہ؟

ماكوان: نەوہللا

بەرقان: ئەم ھەموو جىنۇگەت لەبەر دەستدا بووہ، داواى ھىچت نەكردووہ بۇ خۇت، خۇت

ھەست ناكەيت ئەوہ شىتىكى زۆر سەيرە لە ئىوہى مرۇفدا؟

ماكون: راستە، ھەموو جارلىك وويستومە داۋاي شتىك بىكەم لەراستىدا، بەلام بەھۆكارى كىشەو سەرقالى خۇم بىرم چۆتە وە، خۇ مالى ئەو برايانى لاي تۆشم ئاۋاكرىد بەئارمىزى خۇيان پەيدا دەبن و دىن و دەرۆن. ئەمرۆ گلەيى ئەومە لىكرىد.

بەرقان: ئاخىر ئەگەر وانەبىت ئەۋكات تۆش دەبىت بەساحىرو لە ساحىرەكان ئامازت بۇ دەكرىت.

ماكون: پەنا دەگرم بەخۇا، خۇاي گەورە بمان پارىزىت لە سىحرو جادوو، چۆن شتى وادەكەم. بەرقان: دەرەم تۆ شتى واناكەيت، شىخ عوسەيمىن و شىخ بن باز لەفتواگانىندا دەفەرموون دەشىت جنى وەك ئىمە ھاۋرىپىيەتى لەگەل مەۋفدا بىكەن، بەلام موسولمان نابىت داۋاي ھىچ لە جنۆكەكانى براى بىكات، چۈنكە دەبىتە شەرىك بۇ خۇا دانان و بابى جادوبازى وسىحروە. زۆر جار لە پىاو چاكانى ئىۋە كەسى باشى ئىمە ھاۋرى بوۋە تاكە كارىك كە كىرۋىيەتى لەگەلدا بۇ شەو نوپۇز خەبەرى كىرۋىيەتە يان بۇ نوپۇزى بەيانان.

ماكون: جا — جەنابى بەرقان من زىاد لە ۲۰۰ بەردەى گىران بەھاي چاكەم لە ھەزقىل و راھى داۋاكرىدوۋە، كەۋاتە ئەۋە سىحرو؟ پاشان سەرجاۋەكانى شىخ عوسەيمىن و بن باز-م پ پېلى بىزەحمەت؟

بەرقان: بەلى بەدلىنىيەۋە بىت دەلئىم لە المجموع الفتاۋى ھەردوكاندا ھەيە، لە بابى سىحرو جن مەلۇكەت. ئەۋ بەردانەش ومرتگرتوۋە ئەۋە جائىز نىيە كە بە منىشان ووت لىيان تۈرە بووم. ھەروەھا لە المجموع فتاۋى شىخ بن باز-دا ھاتوۋە بەھىچ شىۋمىيەك مەۋف نابىت داۋا بىكات لە جنى كەھاۋكارى بىكات بۇ بەدەست ھىنانى گەنجىنەى كۆن و نوئ لە ژىر خاك، ياخود دۆزىنەۋەى ئەۋ تاۋانانەى كە مەۋف لەنىۋان خۇياندا دەيكەن با ئىمەش بىزانىن. دەبىتە شەرىك بۇ خۇا دانان ئەگەر بە ئىۋەى موسولمانىشى بلىين. تەنانەت شىخ عوسەيمىن دەفەرموئىت ئەگەر بىت و دووموسولمان پارەى يەكىكىانى دزى بىت جنى بۇى نىيە ناگادارىان بىكاتەۋە، چۈنكە شەرىى ئىسلام ئەگەر بىت و ئەۋ رېگايەى بدايە، ئەۋا فىتنەى زۆرى لىدروست دەبوۋ وە سەرى دەكىشا بۇ شتى تىرىش. تاكە كارىك كە لە تۆمان بىنىۋە داۋاي پارەو سەروست و سامان و گەنجىنە و ئەۋشانەت نەكرىدوۋە، ئەۋ بەردانەى عەبدورەھمان ھەزقىل-ىش نامۇزگارىت دەكەم بىگەرپىنىيەۋە بۇ ئەۋىش و راھى-ش.

ماكون: بە خۇشچالىيەۋە ھەر چوومەۋە نەروىچ ھەموۋى ئەدەمەۋە، لىرە چەند دانەيەكەم بۇ دايكەم و ئەۋان ھىناۋمەۋە دۋاي ئەيدەمە دەست يەكىك لەۋ بەرپىزانەى لاي جەنابتان.

عەبدۇرەحمان ھەزقىل و راقى لەلاماندا پەيدا بوون ووتيان؛ جەنابى بەرقان، ناكىت بەدىارى
ئىمە پىشكەشى ماكوڭنى بىكەين؟

بەرقان: بە مەرجىك داواى شتى تر نەكات و ئىووش ھىچى بە ھسە ناكەن.
ماكوڭ: نا دەستان خۇش بىت من دىنەكەم لا گرنگە ھىچم ناوېت ئەوانەشىيان ئەدەمەو،
سوپاسى ھەزقىل و راقى گيان دەكەم. بۇچىمە خۇ نايكەمە مەم.

بەرقان: ئاسايە و بۇ دىن و قىامەتى خۇتان دەللىم، مادام ئىوۈ ھەموو ئەھلى ئىمانن
خوای گەرەش پىشت و پەناتان بىت، چونكە ئەو دىارىيە كە دراوہ بۇ خۇشەوېستى نىوانمانە.
پىغەمبەرى خوا (ﷺ) دەفەرموېت: دىارى پىشكەشى پەكتر بىكەن بۇ ئەوۋى خۇشەوېستى زىاد
بىت.

ماكوڭ: باشە سوپاس تان دەكەم، ئەى جەنابى شىخ بەرقان ئەو ئافرەتەم بۇ باس بىكە،
دواى بوو بە ناسىاوى دايكەم و سەبرى خان، سەبرى خان شوېنى گەوتبوون.

بەرقان: ھەرچەندە بۇم باس كىردى كە ئەوۋە ئەو ژنە نەبوو، بەلكو دەيانزانى ئەو ژنە بەرەو
مالى ئىوۈ گەوتۇتە رى وويستىيان ھىتەنەكە دروست بىكەن بۇ ئەوۋى دواى كە ھاتە بەردەرگاگە
تۇ ھىشەگىكى پىوۈ بىئىت يان چەقۇيەكى لىبەدەيت و ھىتەنەكە دروست بىت لەو بەينا، دەنا
ئەو ئافرەتە ئاگى لە ھىچ نىيە. تەنھا ھىتەنە سەسىل و كۆمەلەكەپەتى كە وويستىيان بۇ تۆى
دروست بىكەن، بەلام خوای پەرۋەردگار پاراستىتى.

ماكوڭ: ئەى چۇن دەتوانن خۇيان والىبىكەن؟ چۇن ئەو رىكخستەنەيان بۇ دروست دەبىت؟
بەرقان: بەھۆكارى تاوانى خۇتانە، ئەو بەيانىيە لە تاو سەروپى خواردن لەبىرت چوو
زىكرەكانىش بخوېنىت، ئەو زانايە دوعايەكى ھىركىردى ھەر ئەوۋەت دەخوېند زىكرەكانى تىرىشت
لەبىر چوو. بزائە ھەرگات وويردەكانى بەيانى و ئىورەت لەبىر بچىت سەسىل دىت بۇلات، واپە؟
ماكوڭ: بەزاتى خوا راست دەكەى زۇر زۇر واپە، منىش دىقەتم داوہ.

بەرقان: جا بزائە قەرىنى ئەوان ھەولى داوہ زانىوېەتى كەدەيت بۇ مالى ئىوۈ،
ئەوېش ووتوېەتى دەچىن بۇ مالى ئامىنە خان ئىتر زانىوېانە دايكى ماكوڭنە.
ئەو مالەش نوېژو خواناسى بە باشى تىدا ناكىت، مالەكە مالى شەپتانە كورپىكىان ھەيە ھەمىشە
خەرىكى مەشروب خواردن و كارى خرابەيە.

فەرموو ماندووم كىردى بابروېن بۇ ناو مەجلىسى ئىمەو برۇېن بۇ بالەخانەو مالەكانمان

بىيىنە، نان ئامادەكراوہ بىخۇېن.

ماكوان: جەنابى شىخ ئىيۈە ھەر ئىسقا ناخۇن؟

بەرقان: كە چۈين خۇت بېرىپ بەد، ئىمەش شىتى ھەلەل و شىتى باش دەخۇين ئىسقا
ئىيۈە موسولمان بەدئىيەۋە خواردىنى موفەضلى ئىمەيە، چۈنكە بىسم اللە لىكراۋە. ھەر
خواردىنىكىش ئىيۈە مرقۇف بىسم اللە لىنەكەن ئەۋە خواردىنى شەيتانەكانە. زۇر جار لەتاۋ
جەھالەتى ئىيۈە و بىرچوۋنەۋەتان كەنالىن بىسم اللە خەمى وورگتانه خواردىنمان دەست ناكەۋىت
بىخۇين، باشتىن خواردىنمان لەگەل ئىيۈەدايە دەست و دلتان زۇر باشە بۇ شەيتان، بەلام بۇ
براكانتان بىرتان نىيە بلان بىسم اللە.

كەۋتىنە پى و لە نىۋانى دوو شاخەكەدا بالەخانەيەكم بىنى شىتى وا جوانم نەدىبوو فراۋان
و بەرز.

بەرقان و خەلگى كوردستان

شىخ بەرقان داۋاي لىكردم كە بچىنە ناۋ بالەخانەكەيان لەۋى پشۋىەك بدمىن و نانلىك
بىخۇين، لەخزمتى ئەۋ جنۇكە بەپىزەدا بە پىياسە كەۋتىنە پى كە قاچم دىنا بەخاكدا ئەۋ
خاكەى ژىر پىم گلىكى تەپى شىدار بوو زۇر خوش بوو بۇ پۇشتىن.

بەدەم پىگاۋە ەرزىم كىرد جەنابى شىخ بەرقان زۇرىك لە خەلگى ۋلاتى ئىمە توشى جادو
سىجر بوون و شەيتان چۆتە لاشەيانەۋە. خەلگىكى زۇرىش دوكان و بازارپان بۇدانائەۋە و بارە
لەۋ خەلگە پىشو روۋتە دەستىن.

بەرقان: بىروا بكە مامۇستا ماكوان ئەۋ كەسانەى كە لە ھەموو ھەرىمى كوردستاندا شەيتان
چۆتە لاشەيانەۋە بە پەنجەى دەست دەژمىردىن، ئەگەر بلان من دەزانم كىن بىروام پىبىكە.

ماكوان: ئەۋە باسى جى دەكەيت قوربان ئىستا مۇدىلە لە كوردستان، ھەر ماللىك كەسىكى
تىدا نەبىت توشى ئەۋە بوۋىت كە جنۇكە چوبىتە لاشەيانەۋە بەپراستى عەيبە، چەند شىك
مۇدىلە ئىستا چوون بۇ عومرەۋ قەسطەرەى دل و نەخۇشى نەفسى كە جن چۆتە لاشەى و
سىجرى لىكراۋە. چەند سالىكە ئەمانە مۇدىلەن لە كوردستان.

بەرقان: بىروا بكە مامۇستا ماكوان ئەۋ خەلگە ئىمەى جنۇكە نەچوۋىنەتە ناۋ لاشەيان
بەلكو - يەكىتى و پارتى و حىزبەكانى خۇيان چۆتە ناۋ لاشەيان، سەرومت و سامانىان دەزىن

ژيانىيان ويران كىردوۋىن، ئەو خەلگەيان توشى فەشەل كىردوۋى. خەلگى كوردستان دەرەقەتى
حكومت نايەت نىتر شەر بە ئىمە دەفرۇش.

ھەرىكەت كەلەۋانە كىشەى ئابورىيان ھەيە پارە كەمە ژيان ناروات مەعاشيان نىيە، نىتر
ھەرىكەت بىيانويەك ئەدۋىتەۋە. وەك خۆت فەرمووت ئەو دوۋكان و بازارەى بەناۋى شىخ و
مەلا و پىاۋچاكانەۋە دائىراۋە، ئەۋەى ئەو كارە دەكات زۆربەى نەخۋىندەۋارە ھىچ لەبارەى
بىروباۋەرى ئىسلامى شارەزايى نىيە، خۆشى و ئەۋخەلگەش توشى تاۋان دەكات.

ماكوۋان: واتا ئەو كارە ئاكرىت مەبەستەم ئەۋەيە جىۋكە ئاچىتە ناۋ لاشەى خەلگەۋە، ياخود
سىجر ئاكرىت لە كوردستاندا.

بەرقان: بەدئىيائىيەۋە دەچىت و سىجرىش دەكرىت، بەلام بەو پەلە گەۋرەۋ زۆرە نىيە كە
باس دەكرىت، مەۋقەكان خۇيان توشى فەشەل دەبن بۆيە دەئىن سىجرمان ئىكراۋە و جىۋكە
چۆتە لاشەمان.

ماكوۋان: (بەپىكەننەۋە) قەسەكانى جەنابت زۆر لە قەسەكانى جەنانبەى رەقىمان دەچىت.

بەرقان: (بە پىكەننەۋە)، لەبەر ئەۋەى كچمە.

ماكوۋان: بەراست كچى جەنابتە؟

بەرقان: بەلى شوى كىردوۋە بە مامۇستا راقى.

ماكوۋان: لەدلى خۇمدا ووتەم پۇشنىرى جەنان و بەرقان زۆر لەيەك نىزىكن.

بەرقان: قوتابى خۇمە بۆيە.

ماكوۋان: جەنابى شىخ پىرسىارىكى زۆر گرنگە ھەيە ئەۋىش ئەۋەيە سىجر بۇ خۇى جىيە
و چۆنەۋ ئەم كارە جىيە؟ تەكايە ئەگەر شارەزايە ھەيە وەلام بەدەرەۋە.

بەرقان: سىجر مەن شارەزايە لىى نىيەۋ نايكەم، خۆت دەزانى مەۋقە و جىۋكە كافر
دەكات ھەر كەس بىكات و ھەر كەس بۆى بىروات و ھەر كەس فىرى بىت و ھەر كەس شىش رىگا
نىشاندىرى بىت. وايە؟

ماكوۋان: وايە

بەرقان: كەۋاتە سىجر مەخلۇقىكى ناسكى شارەۋەيە كە ئىۋە نايىبىنن ياخود ئىمەش
نايىبىنن و ھۆكارەكەى واتا سەبەبەكەى دىار نىيە، ھەرچى وابوۋ ئەۋە سىجرە.
ماكوۋان: واتا ئەگەر كەسك بە فەلش بىكات دەچىتە بابى سىجرەۋە كە سەبەب دىار
نەبوۋ، خۇ ئەۋە ناۋيان لىناۋە ھن و ھونەر و سىرك.

بهرقان: زانایانی نیسلام نهوهشیان ناو ناوه سیحر.

ماکوان: کام زانا؟

بهرقان: زانایانی نههلی نهه نیسلامه له مروفهکان بۆ زانیاریت، زانا له ناو جنۆکهدا بۆ زانستی شهرعی قسهی لیومرناگیریت تهنها له مروف قسه و مردهگیریت، زاناکانی نهه نیسلامه زۆر به جوانی روونیان کردۆتهوه، بهلگهشیان ساحیرهکانی فیرعهونه خوای گهوره دمهرمویت، له بهرچاوی خه لکی گوریس و عهصاو دارمکانیان دمکرد بهمارو دمرویشت خۆ راستی نهبوو فیل بوو نهوهی که نیستا مروف ناوی ناوه فهن و هونه، کهواته فرتو فیللی ههر شتیک بهچاوی خه لکی هۆکاری دیار نه بیت نهوه سیحره.

نایته که دمهرمویت: قَالَ لَهُمْ مُوسَى اَلْقُوا مَا اَنْتُمْ مُلْقُونَ ۝ ۳

واتا: (پاشان له پۆژو کاتی دیاریکراودا) موسا به (جادوگهرانی) وت: چیتان پێیه فری بدن و (چیتان له دمست دئ درێغی مه کهن؟)!

فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ اِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ۝ ۴

(جادووگهران) ههرچی بهت و گوریس و دارو گۆچانیان ههیه فرییان داو وتیان: به یارمهتی و دمه لاتی فیرعهون ههر ئیمه سهردمکهوین و ههر ئیمه دهبهینهوه.

فَالْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۝ ۵

موسا گۆچانه کهی فریدا ههرچی درۆو دهلهسهو گوریس و داریان ههبوو، ههرهه مووی هه ل لووشی وله ناوی دا.

فَالْقَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ ۝ ۶

نیتر دمستبه جی جادووگهران (خۆیان پێنه گیرا له بهرانبهر حه قیقه تهوه) سوزدهیان برد (بۆ بهرومردگاری بالادست).

قَالُوا اَمَّا رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝ ۷

وتیان: ئیمه باومرمان هیناوه به بهرومردگاری جیهانهکان.

ماکوان: جهنابی شیخ سیحر چهند بهشی ههیه؟

بهرقان: دوو بهشی ههیه

بهشیکیان دهرمان و پرژاندنه نوشته کردنه له شیوهی دوعا (ههرچهنده ناویان ناوه دهرمان دما هیج دمردیک چاره ناکات، به لکو خه لکی دمردمدار دمکات) بهشیکی تری بهستن و فو وتیکردن و عهقهه قوربانی کردنه بۆ شهیتان.

بەشى يەكەمىيان: خەلپەسى سىجىرەكان دەگىرىتەوۋە و دەرخواردى ئەو كەسە ئەدرىت كە سىجىرى لىدەكرىت، يان دەپىرژىنرىت بە مالىدا و بەسەيارەدا، ياخود لە شىۋەى نوسىن و طلىسم و دوۋا كىرندى دىكرىت لەگەل نىسقان و موو ھەدىك شتى تىرىش.

بەشى دووۋەمىيان: تايىبەتە زىاتىر بە ساحىرو شەيتانەكانەوۋە وەك ئەوۋى بەستىنى خەلگى و نىزىك كىرندەوۋەى دووگەس لەيەكتىرو قوربانى كىردى بۇ شەيتان و بەندايەتى كىردى بۇ شەيتان، ياخود شەرىك دروستكىردى بۇ خوا ساحىرو شەيتانەكان ئەوۋەيان زۇر پىخۇشە.

ماكوان: باسى بەشەكانمان كىردى پىناسەسى سىجىرىشم زانى، ئەى جۇرى سىجىر جىيەو چەند بەشە؟

بەرقان: سىجىر ھەوت جۇرى ھەيە.

يەكەم: سىجىرى درۇزەكان و كىزدانىيەكان يان كىلدانىيەكان. ئەم جۇرە جادوۋە لە خاكى بابىلەوۋە ھاتوۋە كە ئەستىپەرەو بورجەكانىيان دەپەرست و ھەستىيان دەكرىد گۇرپانكارىيان بۇ دەكات تا خواى گەورە پىغەمبەر نىبراھىم (علیہ السلام)ى بۇ ناردى، ئەمەش ئىبن كئىر باسى كىردوۋە رەھمەتى خواى لىبىت.

دوۋەم: جادوۋى و ھەم و رۇخ و كەسايەتىيە بەھىزەكانە. ئەم جۇرەپان لە رىگای جىنەكانەوۋە ساحىر خۇى فەرز دەكات بەسەر مورىدو ئەو خەلگەنى دىنە بەردەستى تاوايان لىدەكات ھەموو بە پىرۇز تەماشای بىكەن، كارىگەرى لەرىگای شەيتان و جىنۇكە خراپەكانەوۋە دروست دەكات لەسەر خەلگى بەردەستى.

سىيەم: جادوۋى جانى زەۋى (الجان الارضى)، ئەم جۇرە جادوۋە جادوبازەكە ھەرجى جۇرى شەيتان ھەيە بەكارى دەھىنىت لە جادو سىجىرەكەيدا، واتا دەبىتە كۆيلەى شەيتانەكان و قوربانىيان بۇ دەكات تا سىجىرەكەى سەربىگىت.

جوارەم: وابەستە بوۋنى دل. ئەم جادوۋە بانگەشە بۇ ئەوۋە دەكات كە گوايە ئىسمى ئەعظمى لايەو بەدلىنپايەوۋە بەس بانگەشەى درۇيە، ئەم جۇرە بۇ ئەوۋەيە كە گوايە ناۋى خواى لايەو بەوناموۋە داۋا دەكات ئىتىر ھەرجى بوۋىت خوا ئەيداتى ئەمەش زۇرىك لە شىخ و ئەوانەى بەناۋى طەرىقەتەوۋە ئەو ساختە چىتتە دەكەن.

پىنجەم: تىكەلكرىدى دىرمان و مادە كىمىيەكان. بۇ سەرىشۋاندىنى خەلگى و تىكەل كىردى ئەو مادانەو دروستكىردى تەقىنەوۋە و دوگەل و ئەو جۇرە شتانە ئەمەش ھەرجۇرىكى ترە كە زانايانى نىسلام باسىان كىردوۋە.

شەشەم: جادووی ریکخستنی ئەندازمیی. ئەمەش لە ڕێگای طلسمەکانەومیە کە ھەمووی نوسینی شەیتانە بەگەورە راگرتنییەتی شەیتان و قسە ووتنە بەخوای پەروردگار و جاری واھییە لە ڕێگای ووشە قورئانییەکانەومە دمنوسریت، بەلام پێچەوانە دەکرێتەووە بۆ شەیتان خوای گەورە بە کەم ئەناسنیت، پەنا بەخوا.

حەوتەم: جادووی نەمییە و فیتنە ی نۆوانی خەلک کە لە ڕێگای جنۆکەکانەومە دەکریت دەلێت خەسوت رقی لێتە، یان کێ فلانە کەسی کوشتووە. ھتد.

ھەموو ئەمانە ی باسەم کرد زانیانی ئەھلی ئیسلام ئیبن و کەسیرو ئیبنو حەزم و ئیبن ھەیم و ئیبن تەیمیئە و تەنانت زانیانی موعتزیلە و ئەشعەریش ھەمان رایان ھەیە.

ھەندیک لە زانیانی سەردەم سیحریکی تریان دۆزیووتەووە بەناوی سیحری سوفلی، کە بە جۆری ھەشتەم حسابی بۆ دەکریت ئەویش ئەومیە کە خەلکانیک لە دیندارو بێدین و مولحید و خوانەناس بە عەمدەن و بێ ئاگاداربوونیان شەیتانەکان تووشیان دەکەن و ئەوە دمیئە ھۆکاری ئەو سیحەرە سوفلیانە. ئەم جۆری سیحەرە کە ئیستا زۆر بالۆوە لە جیھاندا، بەتەواوتمی دەچێتە بەردەستی شەیتانەکان و دمیئە ئیبلیس بەخوای خۆت بزانی و کوفر بە ھەرچی دینەکانە بیکەت لە پێش ھەموویانەومە ئیسلام و دوا ی مەسیحی و ئینجا جولەکە. ماکوان: جەنابی شیخ ئەمانە ی کە باسەت کرد ھەمووی لە سەرچاوەکانی ئەھلی ئیسلامدا ھەیە واتا دنیای لەو ناوانە ی کە فەرمووت.

بەرقان: بەدنیایەووە مامۆستا ماکوان ھەمووی ھەییە دمتوانیت بگەرێتەووە بۆ ئەو سەرچاوانە ی باسەم کردووە لە باسی سیحرو ھاروت و ماروت و دروستبوونی ئیمە ی جنۆکە و ئەو باسانە ی کە لە بیروباوەردا گراوە.

ماکوان: بەدنیایەووە منیش سیقەم بە جەنابتانە، خۆشت باش دزمانی ئیمە ی ئەھلی سوننەتو جەماعە لە سەربەنەمای بەلگە قسە و مردەگرین وایە؟ بەرقان: بەلێ، ھەر دمیئە و ابیئ.

ماکوان: ئەری شیخ بەرقان ئیمە ھەر دەرۆین و ناگەینە ئەو بالەخانە یە یان ئیمە وەستاوین لە جیگای خۆمان، ھەست دەکەم ئەو بالەخانە یە ھەنگاویکیش لێی نزیک نەبووینەتەووە.

بەرقان: مەرج نییە ھەموو بالەخانە یەکی جوان مەرۆف پێی بگات، گرنگە مەرۆف بە میشک و زانستی گەورەترین بالەخانە دروست بکات. زۆر شت ھەییە لای ئیمە ی جنی دەلالەتە لە پێگەشتن و روشدی ئەقل، کە ی کامل بویت لە روشد و زانستی شەری ئەو دمتوانی دەرگای

ھەرچى بالەخانەو قەلایە بۆت بىكرىتەو.

تەماشای ناسمان بىكە و چاۋ بنوقىنە بزانە لەكردنەومىدا چەندە مەل و چۆلەكە دەبىنى.
سەيرى ناسمانم كەرد و چاۋم نوقاند ھەمان تەكانى جارى پىشوم خواردەو كە ھىنايانم
بۆ لای شىخ بەرقان. كەچاۋم كەردەو لە شارى سلىمانىم لای قوتابخانەى كاۋە، ھەر خۆم بووم
بە تەنھا.

سوپاسى خۋاى پەرۋەردگارم كەرد، لە دلى خۆمدا ووتىم بەس نىيە لەسەر ئەم جادە
جىيانەيشتم بىانخستمايەتە سەربانى مالىك لەوانە بوو (۱۰۰۱) شەقەم بۆ تەواۋ بىكەن. نەشم
دەۋىرا زۆر نەملاۋلا بىكەم ئەو ناۋە قەرمبالغ بوو لای گەرمكى نىسكان. تەلەفونەكەم لىيدا
تەماشام كەرد دايكەم.

دايكم: رۆلە ئەوۋە لە كۆيىت؟ بۆ ئەو تەلەفونە ھەلناگرىت زىاد لە (۱۰) تەلەفونم بۆ كەردى
ھەر دەيووت لە دەرەۋى بازەندايە.

ماكوان: لەمالى شىخ بەرقان.

دايكم: لەھەولئىرى؟

ماكوان: نا

دايكم: ئەى ئەم شىخ بەرقان-ە كىيە؟

ماكوان: خەلكى ئەولايە نىستا دىمەۋە بۆ مائەۋە بۆ ئەۋەى لەبىرى بەرمەۋە مەۋزوعەكە.

دايكم: ميوانت ھاتوۋە ورمەۋە بۆ مائەۋە چاۋمپى تۆين.

ماكوان: وا ھاتمەۋە بە پشتىۋانى خوا چەند خولەككى كە دىگەمەۋە مائەۋە لە نزيك

توى مەلىكم.

گەيشتمەۋە مائەۋە پىشەرەو لەسەر قادىرمەكان بوو جگەرەى دىمكىشا، لىم پەرسى كاكە كىيە

مىۋانەكانمان؟ ۋەلامى دامەۋە ووتى: بەخوا لە خەلكى شارمەزور دەچن، لەوانەيە دۋاى يارمەتى

بىكەن. كە خۆم كەرد بە ژووردا تەماشام دىكەم سەسىل و ئافەرتىك دانىشتوون.

شەرىكى ترىناك

كەلەي شىخ بەرقان گەپامەۋە دايىم تەلەفونى كىرگەن زوۋ بگەپمەۋە مائەۋە مېۋانم ھاتوۋە.
لەگەل پېشپەرە ۋەستابوۋم، دايىم ھاتە لام و ۋوتى: ئەۋ ژن و پياۋد دەمىكە چاۋمەپى تۆن بېرۇ
بۇلايان بىزانە جىيان دەۋىت.

ماڭوان: نەيان ۋوت كېن و لە كۆيۈ ھاتوۋن؟

دايىم: با، لە كەركۈكەۋە ھاتوۋن.

تەماشايەكى پېشپەرەم كىرگەن ۋوتى ۋا ھەستەم كىرگەن شەرزورى بن.

كەچۈرۈمە ژوۋرەۋە سەسىل دانىشتۇدە لەتەنىشتە ژنىكى بەتەمەن، سالاۋم كىرگەن دايىكىشەم
بەدوامدا ھاتە ژوۋرەۋە لەبەر دايىم ھىچەن نەۋوت، بەخىر ھاتنى ژنەكەم كىرگەن ۋوت كۆيۈم نەدا
بە سەسىل. ئەۋىش بەگەرمى مەرحەبەي كىرگەن، دانىشتەم ۋ بى دەنگى ژوۋرەكەي گىرتىۋو دايىم
ھەلسا چوۋ جا ۋ شىرىنى بەيىت.

ماڭوان: ھەرموۋن، نەمەي لەگەلتايە سەسىل نىيە؟

ناۋى تۇ چىيە خاتوۋن؟

ژنەكە ۋوتى: مەن ناۋم خورشىدە ۋ نەمەش شىخ نەسەدە خەللى قۇرىيە شكاۋە. ھاتوۋىنەتە
خىزمەتى جەنابت بۇ نەۋەي بەلگە - سەلاھى كۆرۈم ۋ ژنەكەي ئاشت بەكەيتەۋە (كىشەي بەسەر
دلى خۇيدا) خوا بىياتەۋە بۇ خۇي چۇن غەدرى كىرگەن لە كۆرۈم مەندالەكانى لىسەندۇتەۋە لە
نەروچىش شىكاتى لىكردوۋە بەلگە پىكىيان بىخەيتەۋە. خىرت دەگاتى كاكە ماڭوان گىيان، بەلگە
نوشەيەك دوعايەكىش بۇ سەلاھى كۆرۈم بەكەيت دەللىن تۇش دەمەن نەۋەزىت باشە، بەلگە ئەۋ ژنە
لەگەل ئەۋ كۆرۈمە پىك بەكەۋەنەۋە. شىخ نەسەدەش ھاتوۋە لەگەلتەدە، خوا مائەكەي ئاۋابكات زۇر
ھاۋكارىم دەكات پىۋاۋىكى موبارەكە لە كەركۈكەۋە ھاتوۋە بۇلات بۇ نەۋەي بەخىزمەتى جەنابت
بىكات.

ماڭوان: روۋمكىردە سەسىل ۋ ۋوتەم شىخ نەسەدە تۇ دەللى چى؟ خورشىد خان بەۋ باشە
باسى تۇ دەكات، ئەي دوعايەك شىكى بۇ بۇ ناكەيت؟

شىخ نەسەدە: كاكە ماڭوان مەنىش ناردوۋانم بۇلاي جەنابت ۋوتىيان بەرپىزتان ھاۋكارى
خەللى زۇر دەكەن، دۈيىنى لە رادىۋى روۋداۋ ۋ نەۋا باسى جەنابتىيان كىرگەن ھاۋكارى نەۋەتەكت

کردوووه.

ماکوان: شیوهی دهمو چاوی شیخ ئەسەد دەگۆرا لەبەرچاومدا، دهموچاوی له سه سیل دەگۆرا بۆ دهموچاوی که سیکی تر، بەلام نزیك بوو له شیوهی سه سیل. لەخزمەتاندەم قوربان ئیجازەم بەدە ئیستا دیمهوه خزمەتت هەلسام چووم دەست و دهموچاوم بە صابون شۆردو دەستنوێژم گرت ووتەم ئەکو ماندوویم، نایتەل کورسی و مەعوزەتیین و زۆریکی تر له دوعاکانم خویند. شیخ ئەسەد دانیشت بوو قسە ی زلی دەکرد لەگەڵ دایکم و خورشیدخان دا. لەو ژورەدا نوێژم کرد که ئەوانی لیبوون.

دایکم: رۆڵه خو هیشتا نیوهرۆ نەبووه.

ماکوان: نوێژی چیشتهنگاو بوو له بیرم چوو بوو بیکەم بە قەزا گیرامهوه.

شیخ ئەسەد: ئە ی باوکە که ی باوکەم، ئەم ئیسلامیانە دەلێن نوێژ ناگەرێتەوه تۆ کاریکی باش دەکەیت دەگیرێتەوه (نەیدەزانی من نوێژی سونەتم گیراوتەوه).

ماکوان: شیخ ئەسەد تۆ نوێژ دەگیرێتەوه؟ زانییم فری بە نوێژمەو نییه و ناگای له نوێژ نییه.

شیخ ئەسەد: ئە ی چۆن نایگیرمەوه باوکی من.

ماکوان: شیخ جەنابت له بنەمالەوه شیخ یان لەبەر مالەوه؟

شیخ ئەسەد: کاکە ماکوان ئیمە شیخی ئەصلین، ئەولادی پیغەمبەرین (ﷺ).

ماکوان: جا کاک شیخ کوا پیغەمبەر (ﷺ) مندالی هەبووه تا ئیوه له نهوهی ئەو زاتە بن؟

شیخ ئەسەد: نا کاکە ماکوان ئیمە دەچینهوه سەر حەسەن و حوسین.

ماکوان: جا ئەوانە کوا دەچنەوه سەر پستی پیغەمبەری خوا، ئەو دوو کچەزا بەرێزە پیغەمبەری خوا دەچنەوه سەر ئەبوتالیب و ئەویش کافرە ئیتر ئەوشیخایەتیە له کوێوه سەرچاوهی گرتووه؟ زانییم جاهیله زۆر بە ناشرینی قسەم لەگەڵ دەکرد، چونکە من گومانم هەبوو له ٩٠% که سه سیل بێت، بەلام هەرچیم دەکرد لەو مەتەلە تێنەدەگەیشتم. خەریک بوو توشی ئەعصاب دەبووم شەرمو ترسم ئە دایکم بوو، ئەگەر ئەو نەبوا یە هەر که چوو مە ژوو رە بە نیازی ئەو بووم پەلاماری بەدم، دەمزانی دوا دایکم دلی لێم زویر دەبێت له میوان توڕەم.

دایکم بانگی کردم له ژورەکه هەلسام رۆشتمە دەرەوه، بەتووڕمییهوه ووتی: رۆڵه ئەوه کن فیری کردویت نابەوشیوه قسە لەگەڵ میوان بکەیت؟ ئەوانە ئەگەر دوزمنیش بن له مالی باوکتدا دانیشتون نیحترامی باوکت و منیش بگرە، بۆ بەوشیوه قسە دەکەیت دەیاناسیت؟

ماكوۋان: ئەوھلا بەس ھەست دەكەم ساختە چىن.

دايىكم: بە ھەستى تۆ نابىت، داۋاي ھىچيان نەكردوۋە لە مالى دىنيا داۋاي يارمەتى دەكەن ئىت
يان بەلى - يان نەخىر تۆ ھەقت چىيە بەسەر شىخ و ئەم ھەموو پىرسىيارە لە پىاۋە دەكەيت،
عەببە رۆلە لەمالەكەماندان.

ماكوۋان: باشە، چوۋمە ژوورمۇ ھەبەر خاترى دايىكم دەستم كرد بە پىكەنن و روومكردمۇ
خورشەخان، چى بە من بىكرىت لەخزمەتاندام، كاك شىخىش خۆشەويستى ھەموۋانە.

دايىكم ھاتە ژوورمۇ ۋوتى ئەو ھە بۆ ەزىتان كىشاۋە ئەو ھەموو ھەنگۈينەتان ھىناۋە،
پىۋىستى بە ەزىتە نەبوو. كە دايىكم ۋايۋوت ھەئسام چوۋمە دەرەۋە، زانىم ئەو ھەنگۈينە
سىحرى تىدايە ھەنگۈين نىيە جەۋاشەكارىيە، داۋاي ماۋمىيەكى كەم دايىكم ھەسى لەگەل خورشىد
خان دەكرد بانگم كرد ۋوتە ۋەرە تەلەفونە. دايىكم ھات و پىرسىم كۋا ئەو شتانەى ھىناۋيانە؟

خستومەتە ناۋ تاكى كەۋانتەرمكە، ئەگەر دەيخۇيت بۆت بىكەمە ناۋقاپىك؟

ماكوۋان: دايىكە بىكە بەخاترى خوا كەس لەو شتانە نەخوات، زۆر خەتەرە.

دايىكم: چى بوۋە رۆلە، ئەمانە كىن؟

ماكوۋان: نازانم؛ بەلام لەو تاكەدا دايىنى تا- دەرۋن نەھىلىت كەس بىخوات باشە؟

دايىكم: باشە پىخىمە.

ھاتمەۋە بۆلای ميوانەكان پىرسىم خورشەخانم من چى بىكەم بۆ كاك سەلاح و روناك خانى
ھاۋسەرى؟ چۆن زانىت من پەيوەندىم لەگەل ئەۋان ھەيە؟

خورشەخانم: رۆلە ۋەللە رۆشنای كچى پىي ۋوتەم، كۆر و كۆبوۋنەۋەمكانتايان لە شارى
ھەلەبجە بىنىبوۋ باسى تۆى بۆ كردم، ۋوتى كاك ماكوۋان دىتوانىت ھاۋكارى دايىكم و باۋىك بىكات،
بۆ ئەۋەى بچنەۋە لای پەكتەر.

ماكوۋان: بەسەر چاۋ بەيەك مەرج ئەۋەى من دەمەۋىت لە جەنابت بىكەيت و بەقسەم بىكەيت.

خورشەخانم: بەسەر چاۋەكەم كاكە ماكوۋان گيان تۆ چى بلىيت من ۋا دەكەم.

ماكوۋان: ھەرجى نوشتەۋ دوعات بۆ كراۋە بۆم بەيىت و لای كى كىردوتە كى بۆى كىردىت
ھەموۋىم بەرستى پىلىت، باشە؟ مەنىش دىم بۆ كەركوك بۆ خزمەتان ھوبولتە؟

خورشەخان: ۋەللە كۆرەكەى خۆم تۆ چى بلىيت بەقسەت دەكەم.

شىخ ئەسەد، ۋەرە بۆ تەكىيەكەى ئىمەش لەۋى لە ھەلەقمىيەكى زىكردا بەشداربە كاك
ماكوۋان زۆر سودى دىت، گەۋرەمان دەكەيت بىيتە تەكىيەكەمان لە كەركوك.

ماگوان: خۇتان گەورمۇ بەرپىزىن كاك شىخ گيان.

سنىڭ خەرىك بوو ئەتەقى لەگەلىندا دانىشتىبووم ئەۋەندە دانىشتىنىكى ناخۇش و بىزاركەر بوو، سىروشتى خۇم وايە كە مەجلىسىم پىخۇش نەبىت، زۇر بىتاقەت دەيم كە قىسەشم پىبىكەن وەك ئەۋە وايە بە شەق قىسەم پىبىكەن.

باش بوو رۇشتىن ھەرچەندە دايىك زۇر خۇلقى گەرمى كىردىن كە بىمىنەۋە، دايىك مالى ئاۋايىت ھەر نەيدەھىشت بىرۇن. ھەستەم بەۋە كىردىبو كە ئەۋانە شەيتانى دىنيان پىۋىمىيە.

مىشكەم ماندوو بوو خۇم كىردە ناۋ جىڭا خەۋم لىكەۋت، باش تىپەر بوۋنى چەند رۇژىك لە ھاتنى ئەۋان چووم بۇ كىتىبخانەى سەرمەد بۇلاى كاك عەبدوسەلام بۇ ئەۋ سەرجاۋانەى كە شىخ بەرقان باسى كىرد، لەۋى ھەندىكىم دەستكەۋت ھەندىكىش لە ئەنتەرنىت تەماشام كىرد ھەموۋى راستە، بەلام ئەۋەى بۇم شىتەل نەدەكرا شىخ ئەسەد و دەموچاۋى سەسىل بوو

بەقەدەر ھەموۋ ئەم جىھانە پىۋىستەم بە غەلى يەمەنىيە و ئەۋىش لە جىڭاى خەقى خۇدايە، ماندووم زۇرىش ماندووم ئەۋ ھەموۋ روۋداۋە سەپىرو سەمەرانەى كە دەبىيىم.

ھەموۋى جىڭاى باسە لە خۇم ئەترىم توشى وەھم بوۋىم، ئەترىم لەناۋ دىناى سىجىردا بىم ناگام لە خۇم نەبىت، تاكە دلخۇشىم ئەۋە بوو كە سوپاسى خوام دەكىردو دىندارى و ئىمانم بەھىزەۋ بىر كىردنەۋەشم زۇر بەھىزەۋ روۋداۋمكەنى پىشووترم لە مىندالىيەۋە دەھىنايەۋە مىشكەم تا ئەۋكەتەى بىداربووم بۇ ئەۋەى بىزانم دەتوانم زاكىرمۇ فىكىرو تۋاناكەنى بىر كىردنەۋەم بىجۈلنىم.

چۈنكە ھەر كەسنىك جىنۇكە لەلاشەيدا بىت ناتۋانىت بىر كىردنەۋەى رىك بخت قىسەى خەلەق و پەلەق دەكات و تۋاناي رەببى باسەكانى نىيە بەيەكەۋە، مىن رۇژانە كۆرم ھەبوۋ لە ھەلەبجەۋ خۇرمال و سلىمانى و ھەۋلىرو كۆيە، ھىچ خەۋىكى ناخۇش نابىنىم، بەلكو ھەر خەۋ نابىنىم. چۈنكە ئەۋەندە ماندوو بووم كە سەرم دەكىردە سەرم سەرىن يەكسەر خەۋم لىدەكەۋت، دەشم زانى ئەۋكەسانەى كە سىجىريان لىكراۋە خەۋى ناخۇش زۇر دەبىيىن و تەنانەت لە كاتى خەۋدا چەندجار رادەپەرن، مىن كاتىزىمىرىك و تەلەفونىكىم لەسەر زەنگ دادەنا بۇ نوۋىزى بەيانى ئىنجا خەبەرم نەدەبىۋە تا دايىك ھەلىدەساندىم لەخەۋ.

بەھەموۋشۋىۋەيەك دوور بووم لە نىشانەكانى سىجىرو جىنۇكە لەلاشەدا بوون، خۋاردنىشم باش بىۋو بەيانيان بەقەدەر دوۋكەس نان و چايم دەخۋارد، چۈنكە مىن خۇم لادىيىم زۇر خەزم لە كەبابە رۇژانە دەچووم بۇ كەباب خۋاردىن و ئىتر لەمالىشەۋە ھەر دەمخۋار. ھىچ شۋىنىكىم ئازارى نەبوۋ وە لە بىندايەتەدا تەمەل نەبووم خەزم بەدىندارى بوو، كاتى

ئووه نه بوو گوئ له گۆرانی و موسیقاو نهوشتانه بگرم و ئولفه تی پیوه بگرم.
 ناسای بوو له لام گوئ له موسیقاو دهنگه خو شهکانی وهك هیمن پینجوبینی و بیلال که یوانی
 و شه هرام و.. هتد بگرم، به لام زۆر به که می گویم بۆ دهگرتن.
 له ولایشه وه می شکم پر بوو بوو له قسهکانی شیخ بهرقان قسهکانی زۆر جوان و لۆژیکی بوون
 زوو ده جووه دله وه له هه مانکاتدا ئیمانی وشه رعی بوو، دواى نه وهش بیرم له وه ده کرد وه
 نه مه ویت بچمه وه لایان و دنیا یهك کارم پێیانه، هه مووی هه فته یه کم ماوه له کوردستان ده بیئت
 بگه ریم وه بۆ نه رویج، نه و جیگایه ی که بۆی چووم کوئ بوو؟
 بۆ منیان نه برده باله خانه که؟

دنیا یهك پرسیار له می شکمدا یه، له هه مووی سه یرتر قسه ی ناراستم له هه زقیل و هه نانه
 و راقی بیستوه.

ئێواره یهك له بازار وه ده گه رامه وه چه ند کوپکی به ریزم له گه ئه ابوون، به ره و جاده ی
 به ره میرد ده رۆشتین جیگایه کیان نیشان ئه دام که گوا یه چاپی زۆر هه رزانه، له رپکا هه زقیل و
 راقیم بینی ته ماشا ده کم به وه به ری جاده که وه پیاسه ده کن.

منیش ئۆتوماتیکی ئاگام له خۆم نه ماو هاوارم کرد هه زقیل، راقی.
 نه و کوپانه ی له گه ئمدا بوون ده ستاین کرد به پیکه نین و ووتیان کاک ماکوان مه گه ر
 هه زقیل نه مردوه؟ خو تۆ له مهمله که تی شهیتان ده ئییت هه زقیل مردوه و گوشتویانه!
 منیش هاتمه وه سه رخۆم و دهستم کرد به پیکه نین و ووتم: به و کوپه ی ره فیقم ده ئیم
 هه زقیل ئاگای لیما نه بوو رۆشت.

ئاو رپکیشیان لینه دامه وه، به لام چاوم له سه ر یانه. داوا ی ئیزم کرد له و کوپانه ی هاو رپم
 ووتم ئیوه به رۆن وورده وورده من پیویستم به و هاو رپیه مه ده گه ریم وه لاتان. یه کیك له کوپه کان
 ناوی کاک ئالان بووبه پیکه نینه وه ووتی ده جیت بۆ لای هه زقیل؟

پیکه نینه وه وه لام داوه به ئی، مامه ئالان گیان ئیستا دیمه وه خزمه تان.
 چوومه جاده ی نه و به ر ئیوارانی سلیمانیش قه ره بالغه به تایبته ئه و جاده یه، هه رچه ند
 به به له رۆشتم لیم وون بوون بۆم نه دۆزرانه وه.

زۆر بیزار بووم چوومه وه بۆ لای هاو رپکانم، چووینه چاپخانه که و داوا ی نه وه ی کاره که مان
 ته واو کردو جیا بووینه وه منیش ته کس یه کم گرت به ره وه ماله وه له ترافیکی به یکه ره کۆنه که ی
 کاوه ی ناسنگه ر به به ری ئیبرا هیم پاشا وه دیسان هه زه و راقی-م بینی. به سایه ق ته کس یه کم

ووت لهوبهر دادمبهزم خيرا دابهزيم و چووم بۆ لای همزقيل و راقى.

ماكوان: نهري بهراست ئيوه بۆ وادمكهن له بازار بۆ خوتان وون كرد؟

راقى: ئى مالت ئاوابييت له سليمانى لاناو نمو خهلكه دا ئيمهت لهگهڵ بووينايه و بۆ ئيمه قسهت بگردايه، خو ههرچى خهلكى لهويا بوون دمكهوتنه شويئيت و دميانوت ماكوان كهريم شيت بووه بۆ خوى قسه دمكات.

ليرموه ومره به ئارمزوى خوت قسه بكهين و به پياسه لهم كۆلاناوه سهر دهكهوين، بهلام با تهلهفونهكهت بهدهستهوه بيت ههر كۆلانيك خهلكى زور تيداوو قسه بۆ تهلهفونهكهت بكه ئيتر كهس ههستت پيناكات.

ههزقيل: ماكوان چۆنى؟ شيخ بهرقان چۆن بوو بهلاتهوه؟

ماكوان: بيرم كهوتهوه، ههنايه كچى شيخ بهرقانه؟

راقى: نا - وهك كچى وايه، چونكه دايكى ههنايه-ى موسولمان كردوووه نهوى هيناوه. ههنايه كچى كهسيكى تره، بهلام دايكى ههنايه خيزانى شيخ بهرقانه نهوئيش فيرى زانستى شهرعى كردوووه.

ماكوان: پيوسته بگهريشموه بۆلای شيخ بهرقان كارى زورم پييهتى، چۆن بهگهريينهوه بۆلای؟

ههزقيل: نهوه بهدهست ئيمه نيه، تا شيخ خوى ريگه مان پينه دات ناتوانين، بهلام بۆ شتيك هاتووم بۆلات بۆ نهوى بۆت روون بكهمهوه.

ماكوان: خير ههزه گيان؟

ههزقيل: كه خوت كرد بهمالى خوتاندا شيخ نهسعت بينى دم چاوى له كى دهچوو؟

ماكوان: سهسيل

ههزقيل: جوان بير بكهرموه، كاتيک له مالى مام موستهفا بووين له نهرويج كه تۆ لهگهڵ هيرۆ و نازيزو دوايش عهلى يه مهنى دانيشتبويت خوا له ههموويان خوش بيت كه مردوون ته مهنى نازيزش دريژ بيت، كه باوكى هاته زوورموه دهموچاى له كى دهچوو؟

ماكوان: له تۆ

ههزقيل: نهى ئافهريين، كهواته كاريگهري شهيتانهكانى لهسهرمو شهيتان بهئارمزوى خوى

يارى پييدهمكات، تيگهيشتى؟

ماكوان: نهى رحمهت ليبييت وهلاهي راست دمكهيت، ئيستا تيگهيشتم.

راقى، جا ماكون گيان ئىستا بۇ ئەۋە ھاتىن...

لەپىر ھەنەنە ھات و ووتى سەيارىيەك دىت ماكون ھەلدەگرىت.

كە ئاۋرېمداۋە كۆپىكى ئامۇزام بوو، ووتى كاگە سەرگەۋە بۇ بەتەنھا ئاۋا دىگەرپىت؟

سلاۋم لىكردو سۋارى سەيارىكەى بووم جەماعەتەش نەمان، ھاتمە مائەۋە ۳ رۇزم ماۋە بۇ گەرپەنەۋە دايكىشىم دەلىت ناچى بۇ كەركوك بۇ مالى ئەۋزەن؟ لەراستىدا ھەزم بە رۇشتىن نىيە و دەلىم ئىشەكەى ئەۋان لە نەروىچ ھەل دىگرىت.

دايىكەم، نەرى رۆلە ئەۋ ھەنگوین و شتانەى ھىناۋىانە چى لىكەم؟

ماكون: بىجگە ھەنگوین شتى تر جىيە؟

دايىكەم: تۆزىك بىنىشتى كوردى و گەزۇى سەۋزەى خوايىە.

ماكون: دايە گيان بىزەحمەت لەكوپدايە؟ شوپىكەى نىشاندام و ھەموۋىم فرىدا.

دايىكەم، بەخۋا لە تۆ تىناگەم نازانم بۇ ئەۋ شتانەت بۇ فرىدا؟

لەۋ قسانەدا بوۋىن خورشەخانم پەيۋەندى كرد ووتى: كاك ماكون گيان كەى دىت بۇ مائەمان؟

غەرزىمكرد بەخۋا كاتىم نەماۋە! نىشاءاللە بۇ كاتىكى تر دىمە خزمەتان سى رۇزى تر دىگەرپەۋەۋە بۇ نەروىچ و بەخۋا سەيارەشم نىيە بىم.

ووتى: جا رۆلە گيان سەلاخى كورم دىنېرم بىتە خزمەتەت بت ھىنىت و بىشتباتەۋە. رۆلە ھەر بىم خۇشە نانېك بخۇيت لە مائەكەمانداۋ دايكى جەنابىشتان بىنن ئامىنە خانم بەخۋا بە قەدەر خوشكىكى خۇم خۇشم دەۋىت دىم بىنى دىگرىتەۋە.

ماكون: بەسەر چاۋ دىمە خزمەتان، بەيانى دىم لەگەل كاك پىشەرەۋى برام لەخزمەتاندا دەبىم پىۋىست ناكات كاك سەلاخ بىت خۇمان بەسەيارەى كرى دىن.

دايىكىشم ووتى منىش دىم.

ماكون: نا - مەيە تۆ ماندوو دەبىت و كەركوك خەتەرە نەكو تەقىنەۋەشت روبات.

دايىكەم: جا كەۋايە ئىۋوش مەرۋن.

ماكون: ناچارم ئەۋەندى ووت وەرە لەبەر دلى ئەۋ دەرۋم، ھەرچۇن بوو قەناعەتم كرد بە دايىكەم كە نەيەت، چۈنكە نامەۋىت دايىكەم ھاۋرپىيەتى ئەۋ ژنە بىكات. دىزانم خراپەۋ خەرىكى جادو سىجرە بە بى ئەۋەى بە خۇ بزانىت.

مالى خورشىدخان و شىخ ئەسەد دىدىكى نوي

دواى تەلەفونەكەى خورشىدخان، تەلەفونم كرد بۇ برايمى رمفيقم ووتم تاقەتت ھەيە
بەيەكەوۋە برۆين بۇ كەركوك؟

برايم: لەخزمەتدام بەيانی نانى گەرمىش دىنم بەيەكەوۋە نان دەخۆين، يان وەرە بۆلاى
نارام بەيەكەوۋە لەوئ نان بخۆين.

ماكوان: بەيانی مەلا بانگدان نارۆين خۇ كە ركوك پاریس نییە دوور بىت، بەكاتزمىرىك
دەگەين دە و نیوی بەيانی دەچين وەرە نیومرۇ دەعتين لەمائىك زۇر مەخۇ بەيەكەوۋە دەچين
نانىك دەخۆين و دىینەوۋە باشە ۷برا؟

برايم: باشە بەيانی دىم بەشوینتا.

پیشرو: كاكە من نەيەم؟

ماكوان: نا پتویست ناكات لە دوكان بە برايمم لەگەلدايە، دایكم حەزى دەگرد بىت.
ووتم دایكشم نابەم نەمە يەكەم جارە جارئ تر كە ھاتمەوۋە دەچين، ئىستا بزانم ئەم مائە
چين و چۆن.

تەلەفونم كردهوۋە بۇ مالى خورشەخان و عەرزىم كرد كە كاك سەلاح نەنیرىت بەيانی
خۇم دەجمە خزمەتيان و ھەر بە تەلەفون تەعاروفىكمان كرد لەگەل كاك سەلاح و ناونیشان
و گەرمكەكەيانم وەرگرت لى.

ئەوۋەشم پى راگەياندن كەوا بەيانی دەوربەرى كاتزمىر دوانزە بۇ يەك دەگەينە خزمەتان
بە پشتيوانى خوا.

نەوانىش خوشحالى خۆيان دەربىرى.

بەيانی برايم ھات بەشوینمانداو دایكم ھەندىك ديارى بۇ پىچامەوۋە بۇ مالى خورشەخان و
خستە پشتى سەيارەكەى برايم، تەماشە دەكەم بىكەيسىەك و كلاشینكوفىك و پەرە لە فیشەك.

ماكوان: برا ناچين بۇ جەبە دەچين بۇ ميوانى.

برايم: ئەى ئەگەر توشى شەربووين، با ھەرشتىكمان پىبىت.

ماكوان: برايم بىكە بە خاترى خوا لە سەيتەرمكاندا داماندەبەزىنن، من خۇم وەزەم زۇر

باش نيه دارو دنيا ليم به بيانوو لايه هم چهكانه، دهمانچه يه كم پييه و توش دهمانچه كه ي خوت بينه و تهواو.

برايم: كاكه خه مت نه بيت من خوم له هيزه كاني ۷۰م هموو چهكه كان ريگه پيدراوه. توره بووم، نه گهر بگيريين ده ليم من به كرى سهر كه تووم، ده لايه بييه مالى نيمه تا ديينه وه.

برايم: وه لا ده يه ينم بيش گيرييم ده ليم من حيمايه ي خه سهر موم و نه وه مه سوله كه مهو سه يته ره كه شت بو چهك ده كم.

به هه ره حال به قسه ي نه كردم بهرمو كه ركوك چوو ين له بازگه ي تاسلوجه وه ستاندينيان خواي گه وره ره حمي كرد ره فيقيكي خوي ليوو كرديان به هاتوو هاواريك ناسياشه كه، ووتى كاكه برؤن.

ديار بوو ترسيشي نه بوو نه وانه هموو ريگا پيدراو بوون چونكه ۱۵ رؤز جاريك ده چوو بو دهوام.

گه يشتينه كه ركوك چوو ينه مالى خورشه خان و كاك سه لاج هات به ده مانه وه و ده موچاوى رؤشنا بوو به لامه وه و ري زيكي زؤرى ليگرتين و ده ستان كرد به قسه كردن له گه ل كاك سه لاج له كوئ زياويت و چؤن له نهرويچ نيقامهت و مرگرتوو هه نديك مو جامله ي يه كريمان كرد، دواي نه وه ي يه كترمان ناسيوه كه له يه ك سالدا خؤمان ته سليم كر دبووله ولا تي نهرويچ و له كه مپى مؤقهت بووين، به لام له بهر قه ربالفيو زوو جيا بونه و ده مان بيرمان چوو بو وه.

ده ستكرا به نان خواردن ته نها منو كاك سه لاج و برايم بووين له سهر سفر ده كه. ماكوان: نه ي خورشه خان كواني؟

سه لاج: كاك ماكوان نهو نايمت له گه لمان نان ناخوات.

ماكوان: بو؟

سه لاج: نه زرى كر دووه كه تا ۴۰ رؤز له گه ل كؤمه له سه گيك لهو كه لاويه دان له گه ل نهو سه گانه نان بخوات.

ماكوان: بو خاترى خوا بانگى بكه.

خورشه خان هات و عه رزم كرد نه وه ي ده يكه يت له ديندا جيگاي نابيتمه وه، بيكه به خاترى خوا نان نه خويت له گه لماندا منيش نان ناخوم نه و كارمى تو جائيز نيه له ئيسلامدا جيگاي نابيتمه وه، نه مه كئ پنى ووتويت وا بكه يت؟

خورشەخان: مامۇستا ماكون گيان ئەۋە ئەۋە شىخە بەرپىزانە فەرموۋىيەنە، بەلكو سەلاخ گيان چاك بىتەۋە لەگەل ئەۋە ژنەى دا.

ماكون: ۋەلاھى خورشەخان من لەم مائەدا نان ناخۇم ھەتا تۆ لەگەل ئىمە دانەنىشت و نانەكەت نەخۇيت و ئەۋنەزرە نەشكىنىت. ئەۋە نەزرى ئىسلام نىيە ئەۋە نەزرى شەيتانە ئەۋەى پىي ووتوى ساختەچى و درۆزنە، ھىچ كەسك بە نان خواردنى لەگەل سەگدا دلى شكاوى كەسى بۆ نانرىتەۋە بەپەكەۋە. تۆ ئەگەر بەقسەى كورى خۆت بىكەيت من كارەكەت بۆ دەكەم، بە پىشتىۋانى خوا!

خورشەخان: ئاخىر دەترسم ئازارو عەزىت بگەيەنن بە سەلاخى كورم.
دوايى لەقسەكانىدا بۆم دەرگەوت كە ئەم ژنە خاۋمنى دوو كورى تر بوۋە بىجگە لە كاك سەلاخ ھەردووكيان لەكەركوك بەدەستى رۇيى ئەفلەھى بەعسى كوزراون، ئەۋەندە خەفەتى خواردوۋە نەپويستۋە ئەم كورەشى لەدەست بچىت، بۆيە پەناى بردوۋە بۆ ئەم ساحىرو جادو بازانە.

ھەرچۆن بوو نەزىمكەم پىشكاند، بەلام نەيدەۋىرا نان بخوات. بىرنجم بۆ كىردە ناۋقاپ و ماشاء الله چىشتو نانكىكى زۆر جوانى دروست كىردىۋو كەركۈيش ناسراون بە خواردنى خۇش، مېشك و گۆشتەم دەخستە بەردەستى ھەر دەموۋو بخۆ بلى بسم الله، سبحان الله.
ئەۋە ژنەم نەدى بلى بسم الله، چەندجار ووتەم خورشىد خان بلى بسم الله سونەتە بلى بسم الله ھەر نەپووت. نەمويست زەختى لىبىكەم دەترسام پەشيمان بىتەۋە. دواى نانخواردن چووم دەستەم شۆردو دەستىۋىزىم گىرت تەماشام كىرد لەمائەكەياندا كەس نوپۇز ناكات تەنانەت خورشەخانىش نوپۇز ناكات.

من و برايم نوپۇزىمان كىردو دواى ئەۋە چاى ھىنا و دەستمان كىرد بە قسە، بۆ ئەۋەى زۆر سود لە كات و مېرگىرم راستەۋخۇ چوومە ناۋ مەۋزۋەكەۋە بە كاك سەلاخ م ووت: براكەى خۇم ھىوام وايە گويم بۆ بگىرت، ھەر ئەم جارى قسەت بۆ دەكەم بەقسەت كىردم باشە بەقسەت نەكردم دوايى ھاۋكارىت ناكەم سوين بەخالىقى گەۋرە تەنھا ۋەفائى ئەۋەم بۆت دەبىت كەيەك چار لەمالى جەنابتاندا نانم خواردوۋە. با دايكى بەرپىزىشت دابنىشىت، رووم كىردە دايكى و ووتەم مالى ئىۋە كانە شەيتان و جنۆكە يە. ئەشەيت بېروا بە من نەكەن، بەلام دوۋىستان بۆ باس دەكەم بۆ ئەۋەى باش بزانن كە لەخۇۋە قسە ناكەم.

خورشەخان باش گوپىبگىرە نە خىزانى كاك سەلاخى لىيە نە كەس بەس خۇمانىن، بەخۋاى

بهرومردگار قهسهه هه موو تو هۆکاری جیابونه وهی بوکه کهمت و کورپه کهمتی، نهوان هاتبوونه وه
بۆ نیره که له گهه تو بژین که چی تو مالی کورپه کهمت و بوکه کهمت ویران کرد.
تو به بی نه وهی به خۆت بزانیت نه م مالهت پر کردووه له جنۆکه و شهیتان تو و معنت به
مندا که ههرچی دوعاو نوشتهیه بیهینیت نیشانی منی بدمیت وایه خورشه خانم؟
خورشه خان: به لی وایه.

ماکوان: دمپرۆ بیهینه بزانه چهند سحر و جادوتان لیکراوه به بی نه وهی به خۆتان بزانن.
رۆشت بۆم بهینیت قسهه کرد له گهه کاک سه لاج و پیم ووت: کاکه خۆ سوپاس بۆ خوا
تو مومنینی؟

سه لاج: وه لاهی کاک ماکوان من نیماندارم بهس له ته مه لی نوپژو شتی وا ناکهه که سیش
نه بووه هیچم پی بلیت نیتر هه روا راهاتووم دهنه من بۆخۆم که سیکی باوهردارم به خوا به
نیسلام و پیزی دین له سهر سهر و سهرچاومه.

ماکوان: براکهه دهست بکه به نوپژو رووژو تاعهت و عیباده ته کانت، ناخر وانا بیت ته مه نت
وا له سهر و په نجا ساله و میت، تو له زیانتا سوچه مه کهت بۆ خوا نه بردوه نیتر خوا چۆن فریات
ده که ویت.

سه لاج: به خوا زۆر دلم پا که و باشه و خیر و خیرات زۆر ده کهه.

ماکوان: به خوا براکهه دلکی باش نوپژ بۆ خوا ده کات، دلی پاک سوچهه بۆخوا ده بات،
دلی ساغ خیر و خیرات ده کات. تو خیر و خیرات کردووه به زمیت به خه لکدا هاتوته وه وویژدان
جولاندویتى نه ک خواناسی و به هه شتو جه هه نم. نه مهش هیچ کاریگه ری نییه، بۆ قیامه نت.
له م قسانه دابووین خورشه خانم عه لاگه یه ک نوشته و جادوو سیجری خسته بهرده ستم.

وامزانی بایه عی وهرگرتوه، پرسیم نه مه چیه خورشه خان؟

خورشه خان: وه لآ رۆله نه وه هه موو بۆ سه لاج گیان و منداله کانی سه لاجم کردووه خوا
بیان پاریزیت له چاونوفوز؟

ماکوان: ده ستم کرد به کردنه وهی هه ندیکیان، سوبحان الله سیجر به دواى سیجرده ده مکرده وه
هه موو قسه به خوا و پیغه مبه ر و قورئان و جادوو بازی بوو. نیشانمندان و وتم نه مه هه مووی
سیجره، له جه وشه که یاندا ده یان سیجر و جادوی ترمان دهره ینا که هه مووی له ریگای شهیتان
و جنۆکه کانه وه کراوه.

ههرچۆن بوو دهمویست نه وه بگه یه نه مه خورشید خان نه مانه ی که کراوه هیچی بۆ خوا

نەبوۋە ھەموو كارگردن بوۋە بۇ شەيتان.

نەمدەزانی چۆن ئەو باسە بکەمەو، چۈنکە زۆر قورسبوو بۇ من لەوکاتەدا، نەم دەزانی بە
چ شىۋازىك خورشەخان تىبگىمەنم ئەمە کوڧرمو زۆر ترسناکە. ئەو ماۋمىەكى زۆربوو لەگەل
نەم ساحیرانەدا تىکەل بوبو بە پیاوچاکی دەزانين.

نەمۇنەى گویدریژەکەى - شیخ خواجه جوحام - ھىنايەوۋە لەگەل شیخەکەیدا، خواجه
جوحا ماۋەى چەند سالىك بوو لە مەرھەقدى شیخىکدا خزمەتى دەکرد، کوڧى شیخەکە ناۋى
جەبار بوو ناسرابوو بە شیخ نەجمەدین.

دەستم کرد بە گىرپانەوۋەى ئەو چیرۆکە بۇ خورشەخان و کاک سەلاح و برايم.

عەرزمکردن؛ کە خواجه جوحا داۋای گویدریژە دەکات لە شیخەکەى کە رۆژانە ئاۋدینیت
بۇ مەرھەقەدى باۋکی شیخ نەجمەدین، دەئیت سەفەرئىکی کورتم لە پىشە با ئەو گویدریژە بەرم
لەگەل خۆمداۋ بە قەرز دەیبەم و دەپىنمەوۋە. شیخ رازى دەبیت بەو پىیەى خواجه جوحا
دەمىکەپە خزمەتکاری خۆى و مەرھەدەکەى باۋکیتى.

خواجه دەکەۋیتە رى لەرپگادا قەدەرى خۋای پەرۋمردگار وادەبیت گویدریژەکە دەتۋبیت
خواجه زۆرى پىناخۋش دەبیت، چۈنکە گویدریژەکەى شیخە ھىناۋیەتى بەقەرز ئىحترامەن
بۇ گویدریژى شیخەکەى قەبرىكى بۇ ھەلدەکەنیت و گویدریژەکەى تىدەخات. خەلکى خواجه
جوحا دەناسن کە لەو مەرھەدە خزمەتکاربوۋە، بەدیار ئەم قەبرى گویدریژەوۋە دەمىنیتەوۋە
خەلکى دین بۆلاى و پارەى زۆر لەسەر قەبرى گویدریژەکە دادەنن و تا ۋای لىدیت خواجه
زۆر دەۋلەمەند دەبیت و دەبیتە خاۋمن پارەو کەپرو چۋاردەۋرى قەبرى گویدریژەکە دەکات
بە مەرھەد و ئىتر ئىشى خۆیەتى باشى لىدەزانیت.

شىخە کۆنەکەى پىى دەزانیت و بانگى دەکات، دەئیت من گویدریژىکم دایتى پىى برۆیت
و بىیتەوۋە ئىستا ئەم شیخە کىبە ئاۋا بویە خزمەتکاری، خواجهش دەئیت؛ قوربان ئەگەر
لىم خۆشبیت و لىم رازى بیت ئەۋا راستیەکە دەئیم، ئەۋیش ئەۋمىە کە ئەو مەرھەدە
گویدریژەکەپە کە تۋبىۋە لەۋىدا ناشتومەو خەلکى دین بۇ زیارمتى، ئەۋە ھەموو چیرۆکەکەپە
لەترسى جەنابت نەمتۋانى بىمەۋە بۇ ئىرەو لەۋىدا مامەۋە.

شىخ نەجمەدینیش دەئیت زۆر باشە برۆرەۋە بۇ جىگای خۆتو لەۋى خەرىكى ئەۋ کارە
بە بەس باکەس نەزانیت و پارەکەى بەشەرىكى، چۈنکە شیخ دەیزانى سودو قانزاجى چۈنە
دەکات بەشەرىک.

خواجه جوحا پرسياړی لیده کات و ده لیت: ناخر باوکی جه نابت له قه برمه که لیمان توره نابیت؟
شیخ نه جمه دین ده لیت: نه ووی که له قه برمه که دا مردوه باوکی گوید ریژمه که ی لای تویه.
جا دیاره نه و گوید ریژانه به خانه واده خپرو بهر مه که ت بوون بؤ شیخ نه جمه دین و خواجه
جوحا.

نه و هشی بؤم باس کردن به داخه وه زور راستیه و له میژوی موسولمانان تو مار کراوه و له
ولاتی تورکیا روویداوه.

جا خورشه خانم نه و که سانه ی کاره کانیان بؤ تو کردووه هه ندیک ی له و جوړه شیخانه بوون
هه ندیک ی تریشیان فریان به نیسلام و خواناسی و دینداریه وه نییه کافری موطله قن.
مالی خوت و کور مه که ت و بوکه که شت ویران کردووه سیحرو جادو له وانیش و له خوت
و له مالومندالی کردووه.

جا - نیجازم بده هه موو سیحره کان به تال بکه مه وه و هه موو شته کان کوتایی دیت و
فیریشته ده که م چون مال مه که ت پاک بکه میته وه له و سیحرو جادوانه ی که کردوته، نیت ته و به
بکه و خواناس به و ته مه نت بهشی نه ووی پیومنه ماوه هیوام وایه به قسه م بکه یت، چونکه من
کاتی زورم نه ماوه له که لتاندا بیبه مه سهر تکام وایه کاک سه لاهیش به قسه م بکات.
پیش هه موو شتیک ته له فون بکات بؤ خیزانی و له که لیدا ناشت ببیته وه نه و به باشتیرین
چاره سهره له جیاتی نه ووی په نا بهرن بؤ سیحرو جادو خوتان نه و کاره بکه ن برای خوم.
سه لاج: ناخر من ته لاقم داوه.

ماكوان: چون ته لاقت داوه؟

سه لاج: ووتم نه که ر برقیته وه بؤ نه رویج زنی من نیت، نه ویش چووه بؤ نه رویج به دزی
منه وه منداله کانیشی لیبردووم له ریگای پولیسی نه رویجیه وه.

ماكوان: به لئ ناگادارم، بیجکه له و قسه یه هیچی ترت ووتوه؟

سه لاج: نا، هیچی ترم نه ووتووه.

ماكوان: دمتوانیت بجیته وه لای و ژیان پیک بهیننه وه ناساییه دوو ته لاقت ماوه، نه که ر
ته لاقه که ی یه که میشت بیدعی نه بیت وانا معلق -. له نیستا کاتی نه ووم نییه بؤت باس
بکه م، به لام کارمه که ناسانه به پشتیوانی خوی په رومردگار، ناگام لیبوو که وام ووت سه لاج
زوری پیخوش بوو.

سه لاج: وه للا مالت ناوایت وامزانی ته لاقم که ووتوه.

ماكوان: تەلەققىكت كەوتوھ، جارى دووانت ماوھ.

سەلّاح: ھەر باشە

ماكوان: من مالئىك دەناسم لە نەروىچ ئاشنايەتيان ھەيە لەگەل خىزانىت لە رىگاي ئەوانەوھ
بزانم قسەيەك ناكەم لەگەل خىزانىتا.

سەلّاح: كاك ماكوان تاماوم لە بىرم ناچىتەوھ ئەو پياوشتىە.

ماكوان: لەبەرچاوى خورشەخان وراك سەلّاحدا تەلەفونم كرد بۇ عەبدوللّا و ئازىز، ھۆكارى
پەيوەندى كەردنەكەم بەوانەوھ بۇ دوو مەبەست بوو.

يەكەم: دەمويست بيسەلمىنم كارى چاك بە موسولمان دەكرىت كە دوورە لە كارى سىحرو

جادووھ.

دووھم: كارى شەيتان ئەوھەيە كە ھەمىشە ژن و مىرد لە يەك جىيابكاتەوھ، ئەو خىرەشمان
دەست بکەويت خانەوادەيەك نەھىلەن سەريان لى تىك بچىت بەھۆكارى سىحرو جادوبازى و
پارە خۆرەكان كە وەك دوكانى لاكولان خەرىكى ئەوكارە ناشەرى و كوفرانەن. لەگەل عەبدوللّا
دا قسەم كرد و پىم ووت ھەرحىت كەردوھ تا دەگەرپىمەوھ دلى روناك خان چاك بکەو پىشى
بلى: ماكوان ھەموو سىحرمكانى بەتال كەردۆتەوھ با دلى خۆش بىت و دلىياشى بکەرەوھ بە
پشتىوان و ئىزنى خوى پەرومردگار چاك دەبىتەوھ لە نازارو ناپەھەتەيەكانى. ئەوھشى پى بلى
كە من بەھىچ شىئومىەك دلم نەئىشاوھ و ھەروەكو خوشك و كەسوكارى خۆم تەماشاي دەكەم
و ھەست بە موعانائىشى دەكەم.

عەبدوللّا: ھەمووى وەك خوى دەگەيمەنم بىخەمبە ۷ برا، خوا حافىزىمان لەيەك كرد.

ماكوان: زۆر بە راشكاوانە دواى داخستەنەوھى تەلەفونەكەم لەگەل عەبدوللّا، رووم كەردە
خورشەخان پ پىم ووت كە مالىكەت پىرە لە جنۆكەو شەيتان، جا — ئەگەر دەئىت بۇ
دەردەكەم و وەعدەم بەدەيتى كە جارىكى تر بەھىچ شىئومىەك كارى وا ئەنجام نەدەيتەوھ تا
خوى گەورە چارەسەرى ھەموو كىشەكانت بۇ بكات.

ئاكام لىي بوو وەكو دايك پىي ناخۆش بوو، ئەيووت ئاخىر سەلّاح ئەمجارەش جىم دىئىت.
روومكەردە كاك سەلّاح ەمرزىم كرد دايكت پىويستى بەپارە نىيە پىويستى بەتۆيە، پىش
ئەوھى بىر لەوھ بکەيتەوھ پارەى بۇ بنىرىتەوھ تۆى گەورەكەردوھ با لە ساپەتدا بچەسىتەوھ
جا ئەگەر خوى گەورە ئاسانى كەردو لەگەل روناك خان پىكەاتەنەوھ ئەوا دەبىت دايكت لەگەل
خۆت بەرى بۇ نەروىچ، ياخود لىرە ژيان دروست بکەيتەوھ جارىكى تر.

سه لاج: کیشی گهوره مه وهیه به هیج شیومه که ناتوانم دهست له دایکم هه لبرم، چونکه دایکمه وه دهمه ویت له گه ل خیزانم ناشت ببه وه، به لام به راستی کیشی که من نیم، به لکو دایکم و خیزانه که مه. کاک ماکوان تۆرینگا چارهیه کم بۆ دابن.

ماکوان: با جاری بزانه دایکی به ریزت ده لیت چی، وه عدا مان نه داتی نوێژه کانی به جوانی بکات و نیتر نه چیت بۆلای به ناو شیخ و درۆزنه کانی که خهریکی سیحرو جادوون؟ خورشه خان: باشه به سهر چاو تۆ چی بلاییت وه که سه لاجی کورم وایت.

ماکوان: خورشه خانم نه زانم به نابهل واده لیت، به لام سویند به خوای گهوره نه وکارهی تۆ دمی که میت هه مووی کوفر و خراپه کاریه.

نه زانم دوو دلی له من، له ده جال و شیخ و جادووبازده کان ده ترسیت.

نوێژه کانت بۆ خوای په روهدگار بکهو سوجه بۆ نهو به ره، خیرو خیرات له پیناوی خوادا بکه با خیرو قوربانی و سه رب رینت ته نها بۆ خوا بیت، هه موو نه وانی تریش موحتاجی خوا وه ندن. روومه که هیج شیخ و ده جال و جادوبازلیک، سه رشۆر بکهو دهست هه لبره بۆ خوای موته عال که تۆش و نه وانی دروست کردووه.

سه لاج: بیخمه ناهیلیم بروات نیتر.

ماکوان: وه لاهی کاک سه لاج هه رچی نازاوهی مالی نیوه هه یه نالیم دایکته، به لام نهو شیخ و قۆل برۆ جادوبازانه که ناوایان کردووه له مالی نیوه، دایکت و هاوسه رت له گه ل یه که هه لئا که ن نه مه هه مووی کاری شه یاتن و جنۆکه گانه.

تۆش کاک سه لاج هه ولیده خۆت فیری دینداری بکه، هه رچیت هه یه فریات نا که ویت سویند به خوای گهوره له قیامت له سهر پارهو سه رومت و سامان پرسیارمان لیده کریت که چی هیچمان له گه ل خۆمان نه بردهو گیرفانمان به تال و دهست به تالین.

له م هسانه دا بووین شیخ نه سعه د خۆی کرد به ژووردا به تورپیه وه و هاواری کرد، بۆ سه به شیخ و مهشایه خمان ده لیت و بیا وچاگانمان ناگاداری ئیمه ن و رۆحی پاکیان ناگایان له ئیمه و شیخ و مهشایه خمان هه ر هه یه و حه زره تی پیغه مبه ر فه رمویه تی: له زانایان شه ریمه ت و له شیخانیش طریقه ت.

به ناشکراو به روونی ووتی فه رموون له م مالسه بچه دمره وه، جیگای تۆی تیدا نابیته وه کاک نا ماکوان. دوو که سی تریشی له گه لدا بوو سه رچاویان دیاربوو بۆ شه ر گردن هاتبوون.

شهری شیخ له گهڙ میخ

له سلیمانیه وه بانگه‌یشتی خوان کراین بۆ کهرکوک، پيش نه وهی برۆین دایکم ووتی ناخر رۆله تۆ لیره هه موو نهو دیاریانهی هینابووین پیت فریدام ئیستا ده چی له وی نان ده خۆیت. ماکوان: راسته کهی، به لام ههر خواردنیکی کولاو گهرم لیبریت و سارد نه بیته وه ناساییه بخوریت خۆ نه گهر خواردنه که به دهستی ساحیریش دروست کرابیت، به لام نهو خواردنانهی که هه لده گیرین نه وه سیحری تیدا ده گریت، بۆ نمونه نه وهی که زۆر زوو سیحرو جادوو خۆی تیدا مه لاس نه دات ترشیات و مرهبا و ههنگوینی دهستکرده به شهکر پاخود هه رشتیکی تر لهو بابتهانه، یان ناویک که به ناوی ناوی زمزم نهیده نه خه لکی.

باش بوو دایکم قهناعه تی کرد و له گهڙ برایم چوین بۆ کهرکوک و له مالی کاک سه لاه و خورشه خان تا کاترمیر ۲ دوانیوه رۆ باسی نهو کارانه مان کرد سیحرو جادوی له سه ر ده گریت و کیشه ی کۆمه لایه تی تا گه یشتینه نه ناجام و پلانیک بۆ چاره سه ریک که نهو خیزانه ریک بخه ینه وه به پشتیوانی خوی بهروردگار.

له پر شیخ نه سه ده هاوړی و شیخی خورشه خان خۆی کرد به ژووړا له گهڙ دوو کوری تردا وهک حیمایه ی بن له گه لیدا، وا هاته ژووړه وه که ناگاداری هه موو شتی بووه به هوکاری شیخایه تی خۆی زانیویه تی.

رووی کرده من و بهتوره ییه وه ووتی کاکه تۆ وهابیت جیگات نابیته وه له م خیزان و ماله دا فهرموو برۆ دهره وه.

گویم له خورشه خان بوو نه یووت دهباشه نه وه هه موو نه ولیاو شیخ و مهشایه خه ی له خۆی توره کردوه.

زۆر ترسم هه بوو له برایم-ی ره فیقم تیدا نه وه ستاو بوو هه ردوکیشمان دهمانچه مان بییه، ناشزانم نهو دوو کوره له گهڙ شیخ نه سه ده دن چه کیان پییه پاخود پییان نییه. بۆیه خیرا سهیری برایم کرد چپاندم به گویدا و وتم هیچ نه کهیت تا دهست نه وه شینم، که دهستم وهشان رهحم به خورشه خانیش نه کهیت.

برایم: جاخۆ نه ته قه م هیچ نه کهم.

ماکوان: جارى پەلە مەكە ئىشەكەم لى تىك مەدە، باشە ۷برا.
شىخ ئەسەد ووتى بۆچى دانىشتوون سەيرم مەكەن ئەم مائە مورىدى منن و تۆ جىگات
نابىتەو لىرە.

تەماشايەكى سەلەح-م كرد حەپەسابوو، زانىم قورسە بەلایەو. ئەو كابرە چۆن لە پەر خۆى
كرد بە ژوورا بە دوو كەسەو، ئىنجا زانىوئەتى كە من قسەم بە شىخەكان ووتە.
لە سەرمتاوە كە هاتنە ژوورەو خورشەخان رايكرد دەستى ماچ كرد.

وويستەم تۆزىك مروونەتى پياوئەتى لە سەلەح-دا بچوئىنەم رووم كرده شىخ
ئەسەد پىم ووت تۆ كە هاتىتە مالم دەرمنەكردى دەشمزانى كە خەرىكى جىت.
من ئىستا لەمالى پياوئەكى پياوانە دام، ئەو منى دەعوەت كردووە نە لە ئىسلامدا رىگا پىدراو
مىوان دەرگىت، نە لەناو عەشاپەر و كورد ئەوكارە رووى نەداو. ديارە تۆ نە موسولمانىت، نە
عەشاپەرىت نەكوردىشىت. من قسەى جەنابت وەرناگرم لەمالى سەلەح دام و ئەو خاوەن مائە
ئەتوانىت دەرمان بكات. زۆر دەترسام سەلەح زەعەف بىت و كەسايەتەكى لاواز بنوئىت.

خوای گەورە كردى كە زۆر بە ئەدەبەو روويكردە شىخ ئەسەد و ووتى پا شىخ ئەمانە
مىوانن لای من، تۆ چۆن مالى خۆتە ئەوانىش من بانگم كردوون لەبەر ئەو مىوانى من.
خورشەخان: دەستى كرد بە پارانەو لە شىخ ئەسەد لى دەپاراپەو و دەيوت بىكە بە
خاترى خوا لىيان خۆش بە مىوانى ئىمەن گوناخن و جوانن، نازانن و لىيان مەگەرە.

برايم: (خۆى پىنەگىرا) وەللا من لە خوا نەبىت داواى لىبوردن لە كەس ناكەم و هىچىشان
نەكردووە تا ئەم كابرايە لىمان خۆش بىت، من ھەر حسابىشى بۆ ناكەم.

دووگەنچەكە ھەلپاندايە، برايم-م خستە پشتى خۆم و شىخ ئەسەد-يش دوو گەنچەكە،
دەمويست ھەرچۆنىك بوو كەمىك جەوگە ھىور بىتەو تەنھا ئەوئەندە بتوانم برايم بنىرمە
دەرەو كلاًشىنۆفەكە بۆ من بەينىت و خۆشى لە بەر دەرگاوە بەبىكەيسىيەكە وە بوەستىت.

ماکوان: كاكە دانىشن من ئىستا ھەموو شتىك چارە دەكەم، كۆتای دىت مىوانىيەك ھاتبووين
كۆتای پىدئىنن.

زۆر بەلاوازی ووتەم تا برايم بكەمە دەرەو چەپەيكە بۆ بكەم و چووینە حەوشە بە پال
بردم، ئەوان وایان زانى كە من دەترسم دەنگيان زياتر بەرز كردەو، پشتم كردە ئەوان و خۆم
لە برايم توپە كرد.

دەرۆين كاكە تەواو مىواندارىيەكەمان كۆتای ھات مالتان ناوا بىت، ھەرچۆن بوو رامكىشاو

دەستەم بەدەمىيەۋە بوۋ دەر مەركەدە دەر مەۋە لاي ئەۋاندا دوۋرم خستەۋە. چىپاندىم بەگۈيىداۋ ووتەم
باش گۈيىگەرە تازە لەم مائە ناچمە دەر مەۋە تا ئەۋ شىخە بۇ ھەۋت پىشتى شىخايەتى ئاقل نەكەم.
بىرايم: ئەي بۇ ۋا مەۋقىفەت زەمەيف بوۋ شىتت كىردىم، ئەۋە تۇ نەۋوۋىت.
ماكوۋان: بە تورمىيەۋە گۈيىگەرە بىزانە چى دەلىم: بىرۇ خۆت بىبەستە ۋ لەدەر مەۋە لاي دەرگاگە
بە بىكەيسىيەكەۋە روۋ بىكە ھەموومان ۋ كلاشىنكۆفەكەش فرىاي من بىخە ۋ دەمانچەكەشت با
دەرگەۋىت. مەنىش دەرى دەخەم كە كلاشىنكۆفەكەم پىگەيشت.
كاكە بەس ۋا خۆت بەسە كە زىرە بىكەن باشە، دەپرۇ دەي خىرا بەقۇربانت بىم بىتەينىم.
مەنىش خوا خافىزى دەكەم ۋ دەنگىم نىزىتر دەكەمەۋە خۆم ۋانىشان ئەدەم زۆر ئەترىسم. ھىچ
نەبىت با غىرەتەك بەدەم بە سەلاخ بلى بابە دانىش بۇ ئەۋەي خولگەمان بىكاتەۋە، ئىنجا
ئەۋسىيەنەت بۇ زەلىل دەكەم بە پىشتىۋانى خوا، راكە ۷ بىراكەم.
بىرايم چوۋە دەر مەۋە ۋ ھاۋارم كىرد كاك سەلاخ بىراكەم مالتان ئاۋا بىت بۇ مەۋزۈكەي
خۇشمان ان شاء اللە كەچوۋمەۋە نەروىچ چارەسەرى دەكەم ۋ ۋابىزانە خىزانەت گەراۋەتەۋە بۇلات.
- كە باسى چاك بوۋنەۋەي نىۋان سەلاخ ۋ خىزانىم كىرد، دىسان بەۋە ختوكەيم داۋ ھاتەۋە
بىرى كە ئىشى لەدەستەدەيە، بۇيە خولگەكەي گەرمەتربوۋ.
سۈيىندى خۋارد كە دەبىت دانىشم دەنا قوبۇلى ناكات، مەنىش چاۋەرىم كاكە بىلە بەجەكەۋە
بىتەۋە بە عىزەتەۋە دانىشم. قىسەم لەگەل سەلاخ دەكەم ئەۋانىش لە ژوۋرەۋە بوۋن دەمۋىست
ۋەزەكە ھىمەن بىتەۋە تا بىرايم دىتەۋە.
۱۰ دەقىقەي پىنەچوۋ گۈيىم لە شىلپەي دەرگاى ھەۋشەي مالىيان بوۋ، تەماشامان كىرد بە
بىكەيسىيەكەي بەدەستى راستى ھەلگرتەۋە دوۋ شىرەت داۋە ئە خۇي ۋ كلاشىنكۆفەكەيشتى ۋەك
رامبۇ خستۈتە سەر شانى، كە تەماشام كىرد - فاندەم - ۋ - رامبۇم - بىرگەۋتەۋە.
فاندەم ۋ رامبۇش لەچاۋىدا ھىچ نەبوۋن، بەخوا كلاشىنكۆفەكەي دايە دەستەم ۋ خۇشى چوۋە
بىشت مەۋە، ھاۋارى كىرد خۇتان لايەن بە ئاۋرپىشەنكى ئەۋ شىخە.... بىكەم. جىنۋى زۇردا مەنىش
ھىچەم نەۋوت، بەلام خەرىك بوۋ لە جىنۋەكەنى ئەۋ تورە بىم ئەۋندە دەمى پىس بوۋ.
سەلاخ چوۋ بۇ لاي ئەۋ، مەشغۇلم كىرد بەۋمەۋە، خۇشم دەمانچەيەكى طارىقم پىبۋو خستەم
بەردەم پانتۇلەكەم لەبەرچاۋىاندا مەلىم ھىنايەۋە ۋ چوۋمە ژوۋرەۋە مەبەستەم نەبوۋ فىشەك
تەقەنم، بەلام دوۋ بۇ چۋار فىشەك لەدەستەم دەرچوۋ.
بىرايمىش رايكەردە ژوۋرەۋە ۋايى زانى بوۋ بىرىندار بوۋم، مەنىش تورە بوۋ بوۋم ۋ ناگام

لەدەمى خۇم نەمابوو بە ئارمىزوى دلى خۇم بە جەنابى شىخدا ھاتبوومە خوارى.
تف لەدەمياندا ووشك بوو بوو، ناگام لەپەكەيان بوو دەستى برد بۇ پىشتى، ووتەم برايم ئەو
سەگ بابە چەكى پىيە وەك سەگ بىتۇپىنە دەستى جولاند.
ھاۋارى كرد، بەخو چەكم پىنيە ئەو قاپە چوۋە بە پىشتمدا برىندارى كردوۋە.
ماكون: چەكتان پىيە؟
وەلاميان دايەۋە كە نە بەخو چەكمان پىنيە.

روومكرده كاك سەلاح، براكەم ئەگەر ئەتەۋىت شتەكە ھىمن بىتەۋە برۇ دەرۋە ئە كۆلان
خۇشت تەماشى ئەملاولا بكة بۇ ئەۋەى وابزانن تۇش بەدەنگ تەقەكانەۋە ھاتوۋىت لە ئىمەى
دوورخەرموۋە تكاشت لىدەكەم ئاقلانە بىكە بە ھەموومان بەسەلامەت دەرچىن، باشە براگيان.
سەلاح: باشە بەس ئەۋەكەسانە مەكوژن.

ماكون: ئەگەر تۇ ئىشكە بكةيت بەجوانى ئىمە دۋاى تۇزىكى تر دەرۋىنەۋە كۆتايى
پى دىت. ئىمە ميوانى تۇبوۋىن نەدەبوو بتهىشتايە ئاۋا بىجورمەتى بە ميوانەكانت بكەن.
ئىمەش مافى خۇمانە رەد ئىعتىبار بگەرپىنەۋە بۇ خۇمان، دەرۋ ئىشەكە بەجوانى بكةو
گومان دوورخەرموۋە ئەمالى خۇتان.

تەماشىا دەكەم برايم قاچى خستۇتە سەر مى پەكەك لە كورەكان بە لەقەش دەكىشيت بە
نەۋى ترياندا.

بەپەلە فرىاى كەۋوتەم ووتەم بۇ دەكىشى بو دووكورە ھەقىرە دا، كىشەكە ئەم شىخە ساختە
چىيە سەگ بابەپە.

برايم: ھەز دەكەيت ئەيكوزم خۇ چىيە، گرىمان بىزىكە.

ھىچم نەۋوت دەمانچەكەى دەرھىنا خەرىك بوو بىكوژىت بە پەلە فرىاى كەۋوتەم شىخ-پىش
حەپەساۋە ئىتر نەمزانى خۇى پىس كردوۋە پان نا، دەستەم گرت ووتەم برايم گيان ئەم بىزە
ھىچ نىيە زەلىلە لەبەردەستمان گوناخە سى مانگ بەرۋوۋو بىت كەفارمەكەى زۆرە، ھەر قاچ
و دەستىكى دەشكىنم خۇم ئىستا.

خورشەخان: بىكەن بەخاترى خوا خۇ لاىخۇى تۇ موسولمانىت بىكە بەخاترى خوا، دە ئىتر
واز بىنن. ئەو پىاۋە نەخۇشە بۇ واى لىدەكەن؟ دلى بۇى دەسوتا.

ماكون: خورشەخان ناۋى خوات ھىنا، ئەم سەگە لەبەر خاترى خوا لغاۋمەكەى دەكەمەۋە
نەپەخشم بە جەنابت، چونكە نانكىمان لەمالەكەتدا خواردەۋە، بەلام ئەگەر شىخەو راست دەكات

و زەرىمىكە خاۋەنى كەراماتە با خۇي رزگار بىكات بەو جنۆكەو شەيتانانى كەھەيەتى. كەوام
ووت بەكسەر ياتەلگورسى و مەعوزمتىنم خويندو بەھۇكارى ئەو قورئان خويندەنە بىدەنگىيەك
رووى كرده ھەموومان و سەلاح گەراۋە.

سەلاح؛ كەس ئاگاي لە ھىچ نىيە، كەركوكە رۇزى دە تەھەي تىدا دىكرىت، تەقە ئاسايە لىرە.
چىاندەم بەگۇيى برايم-ا ووتەم چاوت لەسەريان بىت تازە كە ھەر ئىشەكەمان كىردوۋە با
پسوايان كەين، بەلكو واز لەكارى جانو سىحر بېتىن.
روومكرده خورشەخان و دەستىم ماچكرد.

عەرزىمكرد دايكى كاك سەلاح و منىش ئەو شەيخەكەتە ئەو ھشە ھشەي دىكىرد بزانم
دەتوانىت خۇي رزگار بىكات؟ بىروا بىكە ناتوانىت ھىچ بىكات. ئەوئى ئەمە دىكىكات لەبەرچاۋى
خۇي و تۇش و ئەو كورپانە دەئىم كە دىفاعىيان لىدىمكرد و خوشى ۋەك خولە بوز ھىچى بىنەكرا،
ئەوئى بى دىمىلەم كەوا كەسىكى ساختەچىيە و جادوبازە، نەشەخەو نە خواناسەو نەھىچ، بەلكو
شەيتان دەپەرستىت بەندايەتى بۇ جنۆكەو شەيتان دىكات، لەبەر دىنيا قىامەتى خۇي ھەوتاندوۋە.
توخوا بىم بلەن رۇژىك بەكامتانى ووتوۋە نوپۇژىك بىكەن؟ خواناسى بىكەن؟ ھەندىك زىكرو
توقوساتى فىرگىردوۋن ئەوئىش بۇ خۇي پەرومردگار نىيە، بەلكو بۇ شەيتان و جنۆكەكانە. ئىستا
چەقۇيەكى لىبەدەم ھەموو گىيانى پىدەكەم لە خوين، ھىچى بىناكرىت نابىنن زەلىلە لەبەر
دەستماندايە دەمى ووشك بوۋە، نەگەر شەيخەو دىعايەي كەرامات دىكات، دەمى كوا با منو بلەي
برام گۇچ بىكات.

شەيخ تەرەمەش ئەتوانىت؟

ھىچ دەنگى نەبوۋ.

ۋەرە بزانم لەكام ھەرمودەدا لەكام كىتىدا بىغەمبەر(ﷺ) ھەرمويەتى؛ زانايان بە زانست
و ئىۋەش بە طرىقەت، ئەمە ھسەي گىرقانى خۇتە درۇ بۇ بەدەم بىغەمبەرەۋە(ﷺ) دىكەيت
خۇي گەۋرە سوك و رسوات دىكات، كە رسواش بویتا
واز لەو خەلكە بېئەنە و ئەم ھەموو سىحرو جادوۋە چىيە كىردوۋە لەم مائە، نىۋەي پارەي ئەم
مائەت بىردوۋە بۇ خۇت ئەي تىرت نەخوارد، نەگەر لە خوا ناترسى و ترسى قىامەتت نىيە ئەي
ۋويزدانىت خەوتوۋە ھەي باتال.

ئىنجا بۇ سوك كىردى زىاترى ووتەم ھىچت قورئان لەبەرە؟

شەيخ ئەسەد؛ ئەي چۇن لەبەرم نىيە.

ماكوان: ئادەى چیت لەبەرە، ئایتەلكورسى، سورفتى البقرة ھەرجیت لەبەر بېخوینە، بزانم دەیزانیت.

خواشاھیدە سورفتى فاتیحەو ئیخلاص نەبیت لەبەرى بوو ئەویش بە ھەلە خویندپەو، کە خوشى بە ئەولادى بېغەمبەر (ﷺ) دەزانى، دەرماست بۆیان ئەمە ئەولادى شەیتانە.

ئاگام لیبوو خورشەخان چاوى لەسەر ئەوانە ھەر بە قوربان و بەسەقەیان دەبوو، خواى گەورە ھاوکاری کردین و ئەوئندەم زانى ھەزقيل لە ھەوشەكە بانگی کردم.

ھەزقيل: ماکوان فریای خۆتان بکەون برايەكى ھەيە ئیستا لەگەڵ ھەندیک کەسى خۆياندا و خەلکیكى زۆرى خستۆتە دواى خۆى بۆ ئێرە دیت، کات مەکوژە دەرچۆ بەرمو سلیمانى.

منیش بێدەنگى رووى تیکردبووم تەماشای ھەوشەكەم دەکرد ئاگام لە ھەزقيل بوو.

برايم: ماکوان ئەوئەبیر لە جى دىمکەیتەو، بۆ وا ھەپەساوى؟

ھیچ بابروین، روومکردە شیخ ئەسەد دەرچۆم کاتى ئەوئەم نییە شەر بکەم.

ئەزانم سەگ و گورگەكەى برات و جنۆکەو شیتانەکان ھەوالییان بېگەشتو کەسوک و رسوومان کردوویت، بەلام لەبەر ئەم ماله و حورمەتى ئەم ماله گرت سویند بەخواى پەرومردگار ھاج خەیتە ئەم دیوو چەمچەمال بۆ ئیشى قۆر ھاجت ئەبێم.

کاک سەلاح گیان ئیمە دەرچۆن تۆزىكى تر ھەندیک سەگ و گورگ دینە ئێرە قسە دىمکەیتەو خواتان لەگەڵ. روومکردە ئەو دوو کورەى کە لەگەڵ شیخ ھاتبوون ئاگاتان لە دینەگەتان بێت ئەو پیاو ھاو ھاو ھاو.

ھاتە دەرەو برايم-یش بە پشتاو پشت ھاتە دەرەو، بابروین زوو بەرمو ھەولێر.

برايم: سیلاحمان بێیە ناتوانم ھەولێرى جى؟ منیش و چەكەکان ئەیگریت پارتى.

ماكوان: زوو دەرچۆ بەرمو سلیمانى ئەگەر بۆت کرا بفرە، چونکە بەرێگاوەن بۆ ئەوئە لیمانەن و تەنانەت بمان کوژن. من شارمزانیم ئەگەر بتوانیت رێگا بگۆرە بۆ ئەوئە بەو رێگایەدا نەرۆین کە رێگای گشتیە و لیوئە ھاتووین.

برايم: خەمت نەبیت.

تەبەن بەقسەى نەکردم و لە رێگای ناسایەو ھەوئەو رۆشتو کە دەجیتەو چەمچەمال و بانى مەقام، بەلام زۆر سەریع دەرۆشت وای دەزانى دەرۆشت، بۆیە گالتەى بەقسەکانم دەھات و بەقسەى نەکردم.

لەبەر خۆییەو دەبووت بەقوربانى ئەو خوایمت بىم خەسەرە دەرۆم ھىچم نەکردبوو

بابە ژيان لەگەل تۆ خوشە شەق ئەۋەشىنىم شەق ئەخۇم بەخۇا برا ژيان لەگەل تۆ خەياتە.
بەسەلامەت گەيشتىنەۋە سلىمانى، برايم سوئندى خوارد كە شەۋ جىم ناھىلت و ئەم شەۋ
بەپەكەۋە دەبىن. تەلەفونم كەرد بۆ كورنىكى رەقىقى مىندالىم ناۋى بەكر بوۋ، غەمىدە لە ئاسايش.
كاكە شەپرىكمان كەردوۋە غەشايارانە لەكەر كوك لەۋانەيە شەۋ بىنە سەرمان، هېچت پىدەكرىت.
نامەۋىت تەكلىف لە مەسول و رەقىقەكانى باۋكەم بىكەم.

بەكر: لە خەلكتان داۋە؟

ماكوۋان: تەقريبەن.

بەكر: لەسەر جى؟

ماكوۋان: مادە بوۋ؟

بەكر: حىزىبايەتى نىيە خۆ؟

ماكوۋان: نا، بەيۋەندى بە دوكان و بازارەۋەپە.

بەكر بىخەم بە ئەم شەۋ خۇم لە دەۋام و دوۋ مەفرەزە لای مائتان تا بەيانى ھاتوۋچۇ دىكەن

و خوشەم دىم.

ماكوۋان: كەھاتى شەۋ نەخوتوين ۋەرە بۆلامان و ناننىك دىخۇين لەگەل خوشەت پىتزا بىنە

و بلەى خوشمانى لىيە.

بەك: نانىشتان بۆ بەينىم؟ كام بلە؟

ماكوۋان: بلە شەقاۋە خۇمان، پارەكەشىت ئەدەمەۋە نازانم بۆ دايمە ئىۋەى ئاسايش

دەكرۋىنەۋە؟

شەۋ ھەموو كۆبۈينەۋە و تا نوئىزى بەيانى نەخەۋەتم ھىچ روۋى نەداۋ بۆ شەۋى داھاتوو

دەكرامەۋە بۆ نەروىج، برايم لام بوۋ ھەر ئەۋىش مىنى بىرد بۆ فرۆكەخانەى نىۋدەۋلەتى

سلىمانى لەگەل پىشپەۋى بىرام.

گەيشتمەۋە فرۆكەخانەى نۆسلۇ دوۋھاۋرپىم ھاتبۈۋن بەشۋىنمدا تەلەفونەكەم كەردەۋە دوۋ

تەلەفونى قايبەرم بۆ ھاتبۈۋ.

تەلەفونم كەردەۋە بۆزمارەكە، كاك سەلاخ دەرچوو.

سلاۋم لىكرد و ۋوتى بىراستى شىخت دالە مىخ.

چون ده توانين جنوكه بگرين

كهيشتمه وه ولا تي نهرويچ له هرؤكه خانه دابه زيم فاي بهرم بؤ كرا له لايه ن كا ك سه لاج-
ه وه له كه ركوك، قسه ي زؤر عه جيبى بؤ كردم.

سه لاج: له دواي رؤشتنى ئيوه له مالى ئيمه ريك قسه كه ي جه نابت راست دهرچوو،
يه ك تويتا خه لك هاتبوون بؤ ليدانتان. برايه كى هه يه له خؤي خراپتره به حساب شيخه و
جيبه و عه مامه دمبه ستيت و خؤي به شيخ دزمانيت په رؤيه كى سه وزى له ملدايه خؤي
كرد به مالى ئيمه دا رووي كرد شيخ ئه سه عدى براى ووتى كوان؟ ئه و خو پريانه.

شيخ ئه سه عده: چون زانيوته؟

شيخ ومهابي (براى شيخ ئه سه عده): كه راماتى جه زمرتى شيخ بوو پيى راگه ياندم كه
له نارحه تيدايت.

شيخ ئه سه عده له ويىدا له بهرچاوى هه موومانه وه ووتى گو به شهرفى خؤت و جه زمرتى
شيخ و مه شايه خت و كه راماتيشت برؤ باي رؤين، كه رؤشتوون نه مديونه ته وه.
كاكه منيش برپارمداوه له مانگى داها توو ده كه رپمه وه بؤ نهرويچ، به س ترسم هه يه
بؤليس بمرگريت.

ماكوان: جا جه ز ده كه يت قسه ده كه م له گه ل بؤليس بزانه م ده توانيت بپيته وه كي شه ت
نييه؟

سه لاج: وه لاهى كا ك ماكوان زؤر مه منونت دمبه ئه و كارم بؤ بكه يت.

ماكوان: مه منونى ناويت، به س په له م ليمه كه به يه ك دوو رؤز ئيشه كانى خؤم ته رتيب
به كه مه وه مانگيكه منيش له سه فه رم، دمبيت بچمه وه سه ركاره كه م. خوا حافيزيمان
له يه كتر كرد و دواي جه ند رؤزيك چووم بؤ فه رمانگه ي بؤليس بؤ كارمه كى كا ك سه لاج
ناو و رؤزى له دايك بوونيم دانى و ووتم: ئه و كورپه كي شه يه كى خيزانى هه بووه لپره
و مندا له كانى بؤليسى نهرويچى كه راندويانه ته وه بؤ نهرويچ نايه نه توانيت بپيته وه بؤ
نهرويچ؟

بؤليسى نهرويچى: ئاگادارى كردمه وه كه هيج كي شه يه كى نييه، وه ك ئه وه ي بگيريت

پان غرامە بىكرىت. كىشەكەى تەنھا ئەومىيە لەگەل خىزانى جيا دەپىتەوۋە و ماۋەى چەند مانگىكىيان ماۋە لە نىۋانىاندا تا ھەردوۋلا و مەرقەى جيابونەومكەيان پىدەگات و كۆتاي دىت.

تەلەفونم كەردەوۋە بۇ سەلەخ ئاگادارم كەردەوۋە كە ھىچ كىشەمەكى نىيەو دەتوانىت بىتەوۋە. زۇر خۇشحال بوو، بەلام ئەوم پىووت كە نەچىتەوۋە مالى خۇيان، مىندالەكانى ئاگادار بىكاتەوۋە كەپەتەوۋە مىنىش قسە لەگەل خىزانى دەكەم، بەلكو دلى باشبىت و كۆتايى بەو مەوزە بەينىن. زۇر مەمنونى دەربىرى و خۇشحال بوو.

سەلەخ: بلىت ھەپە بۇ دوو ھەفتەى تر، دەچمە مالى برادەرىكم لە شارەكەى خۇمان و ئاسايىيە ناچمەوۋە مالەوۋە.

ماكوان: كارىكى باش دەكەيت، بەلام مىندالەكانست بابزانن كەدپىتەوۋە و مىنىش ھەول ئەدەم بىم بۇلاتان لە مەجالىكدا.

پاش چەند رۇژىك تەلەفونم كەرد بۇ روناك خان دواى ھەوال پرسىن بىم ووت: تەمەنت بەشى ئەوۋى نەماۋە بە تەنھا بىبەيتە سەر، ژيان لەستىبەرى پىاوۋىكدا نەروات ھەر ژيان نىيە. كاك سەلەخ- پىش پىاوۋىكى بەرپىزو بەشەخسىتە و پەيمانى داۋە دەست بىكات بە دىندارى. تۇ زياتر كىشەت لەگەل خەسوتە، بۇچى بەدەستى خۇت مال و ژيانى خۇت وپران دەكەيت؟

روناك: كاك ماكوان تۇ ھەرچى بلىت مىن لەقسەت دەرناچم. مىن سەلەخ-م خۇشەدەوۋىت، باۋكى مىندالەكانمە و ژيانىكى خۇشمان بەپەكەوۋە بىردۆتە سەر. مىن ئافەرتلىك نىم بەدواى شتى خراپدا بەگەرىم و مالىمىندالىشم خۇشەودەوۋىت نامەوۋىت لىم تىك بچىت، بەلام تەلاق لە نىۋانمانداپە ئايا ھىچ رىگا چارە ھەپە؟

ماكوان: ھەپە، بە پىشتىۋانى خوا كىشە نابىت دەتوانن بچنەوۋە لاي پەكترى لە كەركوك ھەموۋى بۇ باسكردوۋم.

ئەگەر مىن بە براى خۇت دەزانىت و قسەى ماكوان ناشكىنىت لەم ماۋەمەدا دەگەرىتەوۋە و دەپەوۋىت بچىتە مالى ھاورپىيەكى.

نۇش ھەولبەدە بۇى بىكە بە موفاجەئە بە گوللىكەوۋە بىرۇ فرۇكەخانە بىيەنەرەوۋە بۇ مالىكەى خۇى، ئەگەر بەقسەم بىكەيت تاماوم مەمنونم و دواى دىم بۇ مالىشتان. خۇ ئەگەر بەقسەشم نەكەيت زۇر دىگران دەبىم و نىۋانى خوشكو براپەتىمان تىك دەچىت.

بۆيە وا بە رەقى قىسەم كىرد نەمدەوىست كارەگە نەكات، دەمويست ھەرچىم كىردوۋە
ئەو خانەوادە تىك نەچىت.

رونك: ئاخىر ئەترىسم بىرۋە سەلاخ قىسەم لەگەل نەكات و لەناو خەلكىشدا بىمشكىنىت،
تۆ دەزانىت مەن شىكاتى بۆلىسم لىكىردوۋە.

ماكوان: بىرۋا مەكە ھىچ پىاۋىك لەسەر ئەم زەوىەدا لە بەرانبەر عاڭلىقى زىندا تۈرە
بىت. ھەلبەت باسى پىاۋ دەكەم كاك سەلاخ- ىش بە پىاۋ دەزانم بۆيە قەت ئەۋەى لىپرا
نابىنم.

رونك: باشە، بەس تۆ ۋەرە لەگەلئاندا ئەو رۆژە بۆ فرۆكەخانە.

ماكوان: نا، پىۋىست ناكات مەن بىم با ئەو بىتەۋە مالىۋە، بەلام تۆزىك خۇتان لەيەك
بە دوور بىگىرەن ھەتا جارىكى تىر مارە دەگىرئەۋە بە عەقدو نىكاخىكى نوپۋە دەتۋانى ئەم
جارە دۋاى مارەى تىرى لىبىكەيت.

رونك: بۆ كاك ماكوان دەبىت مارە بىگىرئەۋە؟

ماكوان: بەلى، چۈنكە مودەيەكى زۆر بەسەر تەلاقى يەكەمى كاك سەلاخ تىپەرپۋە،
ئەگەر لە خۋار سى مانگەۋە بۋايە ئاساىى بوو دەيتۋانى بلىت ئەۋا ھىناۋمىتەۋە زىر
نىكاخى خۇم، بەلام لەبەر ئەۋەى زىاتىر لە سى مانگە دەبىت بە عەقدىكى نوپۇ بىگىرەت.

رونك: باشە كاك ماكوان گىان دەتۋانىت بە سەلاخ- ىش بلىت؟

كەۋاى ۋوت دىلەم زۆر خۇش بوو، چۈنكە دىيارە رازى بوۋە و ئىشەكە لەدەستى خۇمدايە.
ماكوان: روناكى خوشكەم رازىت بلىم مارەيەكەت نوپۇزكىرنى سەلاخى ھاۋسەرەتەۋ
لەگەل خۇپىندى قورئان تا مىردن؟

رونك: تۆ بىراى مەنىت كاك ماكوان چى دەلىت مەن بەقسەت دەكەم.

زۆر مەمنونىم بۆ دەربرى و خوا حافىزىمان كىرد، پاشان تەلەفونم كىرد بۆ سەلاخ
دۋاى چاك و چۆنى لىم پىرسى ۋەزەت چۆنە؟

سەلاخ: كاك ماكوان زۆر ئەترىسم بەگەرئەۋە و رونك ئاشت نەبىتەۋە لەگەلئەدا.

ماكوان: كاك سەلاخ ئەگەر مەن ئىشىكت بۆ بىكەم ۋەعدى ئەۋەم نەدەيتى كە تامىردن
لەگەلى باشبىت و زولمى لىنەكەيت، چۈنكە بەراستى ھاۋسەرت شاي زىنە.

سەلاخ: بەخوا بىرا مەن روناكەم زۆر خۇش دەۋىت و ھەرگىز زولمى لىنەكەم.

ماكوان: قىسەم لەگەل كىردوۋە رازىيە بىتەۋە لات، بەلام مەرجى ھەيە.

سەلاخ: مەرجهكەى چىيە؟

ماكون: تۆ دەبىت بزانى لەمالى خۇتان باسەم كەرد لەكەركوك چۆن دەيەنيتەو؟

سەلاخ: بەلى دەزانەم

ماكون: دە وەللا داۋاي ماردى نوڭ دەكات.

سەلاخ: چى دەۋىت بۆى دەكەم.

ماكون: دەدە؟

سەلاخ: بەلى ! بەلام بەۋاتاي ئەۋەدى كە لەتۋاناي مىندابىت، شتىك بىت كە مىن بىتۋانە!

ماكون: وەللا ئەتۋانىت زۇرىش ئاسانە.

سەلاخ: چىيە؟

ماكون: نوڭزۇ رۇزۇۋو قورنەن خويندىن تا مىردىن.

سەلاخ: بەخۋاي گەۋرە قسەم كاك ماكون لەو رۇزەۋەى تۆ لەمالەن دەرجۋىت نوڭزۇمەكەنەم

بەجۋانى دەكەم تەحياتم نەدەزانى ئەۋىشەم نوسىۋەتەۋە لەسەر وەرقەۋ لەگىرفانمەدەيە،

بەيەك دوو رۇز لەبەرمەردوۋە بەس ھەر بىمە. ئەو بىلىت و نەلىت مىن ھەر نوڭزۇ دەكەم.

ماكون: ئەى بارك الله فىكم ۷براكەم، مادام وايە بىرۇ مەلەيەك پەيدا بىكەو بچۇرەۋە

بۇلاى وەلى ئەمەرمەكەى روناكى ھاسەرت و سەر لەۋنۇۋ ماردى بىكەرمەۋە. روناكىش لە

فەرۇكەخانەى ئۇسلۇ چاۋمىرپىت دەكات، بچۇرەۋە بۇ ناۋ مالمۇندالى خۇت.

سەلاخ: توخۋا بەراستە يان گالتەم لەگەل دەكەيت.

ماكون: كەى وەختى گالتەيە بىرۇ كارمەكانت ئەنجام بەدەۋ كەچۈيتەۋە دىيارىەكى جۋان

بەردە بۆى با لە ئالتون كەمەتر نەبىت، باشە ۷برا؟

سەلاخ: ۋەى بەسەر چاۋ.

خۋا خافىزىمان كەردو ووتەم سالاۋم بگەيەنە بەدايەكت و ھىچى دەستى نەخۇيت ئەم

ماۋمىيە نەكو سىجەرت لىبەكات.

ووتى: ناىخۇم خەمت نەبىت.

ماۋمىيەكى زۇر ئاگام لىيان نەما، نەزىكەى دوۋمانگى بىچۈۋو رۇزىك لە سۋىد ئەۋانەم

بىنى چوۋوبوین بۇ كىرىنى بىداۋىستى مالى خۇمان (لەبەر ئەۋەى سۋىد لەسەر سۋور نەزىكە

لىيمانەۋە كەرمەستەكان لەۋى ھەرزانە بەتايبەتى گۆشت و شىرەمەنى) يەكەك لەدۋاۋە

باۋەشى پىدا كەردم و ووتى: مىن بىۋەقەترىن كەسم و تۇش ۋەك مىنىت.

ئاۋرۇمداۋە سەلاخ-ە، دۋاى چۆنى و چاكى ووتى خۇ نانتان نەخواردوۋە؟
ماكوان: نەۋەللا بەتەماين برۆين نان بخۆين.
سەلاخ: برۆين دەۋمىتى منن.

كاتى گەپانەۋە بوو داۋام لىكردن بچين بۇ مالى ئىمە و دۋاىى برۆنەۋە بۇ شارەكەى
خۆيان. شارەكەى من ۲۰ دەقىقە لەسەر سنورى سوید دوورە، ئەۋان لە جىگايەكەۋە
هاتبوون نزيكتر بوو بۇ شارەكەى خۆيان ئەگەر لای منەۋە برۆشتنايەتەۋە كاتر مىرېك
زياترى دەۋيست. داۋاكارىيەكەيان قېۋل كىردم و چوۋينەۋە بۇ مالىۋە.
شەۋ دانىشتين و سەلاخ ووتى: بەخۋا كاك ماكوان قىدۇى تۆ و مامۇستايانى تر نەماۋە
گوۋى لىنەگرم، ھەمىشە لە يوتىوبم لەم زانا بۇ لای ئەۋ زانا دەچم گوۋ تەنھا لە قورنان
دەگرم.

رونك خان ھەلىدايە لەۋلاۋە بە پىكەننەۋە ووتى: كاك ماكوان ناھىلىت تەماشای ھىچ
بكەين زنجيرە توركيەكانى لى مەنە كىردوين.

ماكوان: كارىكى باشى كىردوۋە خوا جەزای بداتەۋە بەقسەى بكەن.

سەلاخ: بەپراستى ھەر دەۋمىست قسەت لەگەل بكەم، دىارىيەكت بۇ ھىنابووم كە ھاتى
بۇ مالىمان چەند كىتەبىكى خۆت بوو. ھەموۋيانم خۆيندەۋە، بەلام كاك ماكوان مەملەكەتى
شەيتان زۆر سەرنج پاكىش بوو، ئەرى بەپراست ئەۋە روۋىداۋە؟

ماكوان: بەلئ ھەموۋى روۋىداۋە و پراستىيە، بەلام ناۋى كەسايەتى و بەشىكىش لە
جىگاكانى گۆپراۋە دىنا ھەموۋى راستىيە.

سەلاخ: ئەۋەى سەرنجى منى پاكىشاۋە ئەۋمىيە جەنەكان ئەۋەندە دەسەلاتيان ھەيە بۇ
سەر مرقۇقەكان؟

ماكوان: نەۋەللا دەسەلاتيان نىيە، بەلام زۆر جار ئىمە خۇمان دەسەلاتيان ئەدەينە
دەست كە بىنە كوۋخاۋ سەرسەرى بەسەرمانەۋە. ھەر ۋەك چۆن دەسەلاتمان داۋمە حىزبە
كوردىيەكان سەرومەت و سامانى ئەۋ خەلكە دەخۇن لە كۆتايىشدا كە چۈنە سەر سىندوقى
دەنگدان ھەموۋ سەۋزۈ زەرد و نىلى و مۆرۈ ھەموۋ پەنگەكان دەبنە چۆپى و لە سى
پىيىيەۋە تا چۋار پىى بۆيان ھەلدەپەرن، ئى دەپىم بلى خەتاي كىيە؟
سەلاخ: ۋەللا خەتاي ئەۋ مىللەتەيە.

ماكوان: دە سوۋىند بەخۋاى گەۋرە سەلاخى برام جىۋكەۋ شەيتانىش ۋەك يەكىتى و

پارتى و ئەو حېزبە ئەلمانىيەن بەگشتى، ئەزانى بۇچى؟
لەبەرئەۋەى خۇمان بە جنۆكەكان و شەيتانەكان دەلئىن، و مرنە لامان و مرن بېنە ناو
لاشەمان.

سەلاح، چۇن؟

ماكوان: ئەزانى جنۆكە چۇن دېتە ناو لاشەى خەلگىيەۋە ھەيمەنتى خۇى بەسەردا
دەكات و ئەۋەى ئەو بىيەۋىت دەيكات؟

سەلاح، نەۋەللا!

ماكوان: چەند ھۆكاريكى ھەيە لەۋانە ئەگەر مەرۇفەكە زۇر بىترسېت و ترسنۆك بېت،
ياخود مەرۇف كە زۇر تورە بېت بەبى ھۆكار و اتا بەتايبەت ئافرىت و گەنجەكان بەبى
ھىچ كۆكاريك ھەلئەبەزەۋە و تورە دەبن، ھەرۋەھا دووركەۋتەۋە لە زىكرى خوا و
بەندايەتى و نويزو رۇزۋەكان، بەھەمانشېۋە لە كاتى تاۋانكردن و بەردەۋامى لە تاۋاندا.

سەلاح: باشە كاك ماكوان خۇ ئەم ئەۋرۋېيەنە خوا نانس و بېروايان بەم شتەنە ھەر
نېيە، ئەى جنۆكە بۇ ناچېتە ناو لاشەى ئەمان و ۋەك ئەو باسەى كەھەيە لاي خۇمان.
ماكوان: جا جنۆكە بۇ بېچىتە لاشەى ئەمانە، خۇ ئەمانە ئەۋەى شەيتان دەيەۋىت
دەيكەن مەبەستەم مېۋى دىندارى و خواپەرستىيەۋەيە، ئىتر جنۆكە و شەيتان ئىشى بەمان
چېيە؟ ئەمان خۇيان ھاۋكارن لە كۆمپانپاكانى ئەۋاندا ۋا خەرىكى چالاكى و كارگردن.

ئەمان مەگەر سىيەر لەيەكتەر بكەن ياخود شەيتاننىك خۇى بىيەۋىت كەسنىك ئىزعاج
بكات بېچىتە ناو لاشەيان لەرېنگاي سەرگېشى خۇيەۋە، ھەندېكيان لە عىقرىتەكان زۇر
سەخىف دەيانەۋىت مەرۇفەكان ۋا لېيگەن كە بيان بەرستەن و بەندايەتى بۇ ئەۋان
بكەن ھەر ۋەك ئەبىنن لېرە و ئەۋى خەلگىك ھەيە بەناۋى ساتانىستەكان ۋا شەيتان
بەرستەكان.

سەلاح، ۋايە، ئەى كاك ماكوان مەرۇف ئەتۋانېت جنۆكە بگىرېت؟

ماكوان: بەلئ ئەتۋانېت بىگىرېت، ئەگەر زانىت ئەيەۋىت ئازارت بېيگەيەنېت بۆت كرا
بىكۆزە ۋا يان ئەگەر سۈيىندى خۋارد ۋازت لئ دېنېت و موسولمان بوو ئازادى بكە.

سەلاح، جا چۇن مەرۇف دەتۋانېت بىگىرېت؟

ئەۋىش نىشانەى ھەيە لەسەر شېۋەيەك لەم شېۋانە دېتە لات مار، پشيلە، سەگ،
مەرۇف ياخود تارمايى، ئەت ترسېنېت و شتى پېيە پياتا دەكىشېت، تۇ ئەگەر تۋانېت و

بۆتكرا دەست بەرە بۆ قورگی بیگرە بە ھایمی و تا ساردی لیکی بە دەستا دۆتە خوارەو
ھەستی پێنەكەیت بەرەلای نەكەیت.

ھەرۆك چۆن پێغەمبەری خوا (ﷺ) لە گاتی نوێژدا بوو عیفریتێك ویستی كۆیەك
بەردی ئاگرین بکێشیت پیاو، پێغەمبەر (ﷺ) قورگی گرت تا ساردی لیکی ھەست
پێکرد و پاشان ھەرمووی لەبەر دوعاكەى سولەیمانی برام نەبوايە ئەوا ئەمداییتە دەست
منداڵانی مەدینە یاریت پێكەن و دەم بەستیتەو.

بێجگە پێغەمبەری خوا (ﷺ) لە ھیچ كۆتیب و سەرچاویەكدا نەمدیووە ئەو شتە
دوو بارە بوبیتەو، یان ئەگەر دوو بارە بوبیتەو بەس نەكراو.

سەلاح: ئەى كاك ماگوان چۆن جەنەكان بەو شیوێ دەیان توانی ئازار بە پێغەمبەر
بەگەيەنن؟

ماگوان: براكەم پێش ھاتنی پێغەمبەری خوا (ﷺ) شەیتان و جەنەكان دەسلەتێكى زۆر
عەجیبیان ھەبوو كە وەحی ھات ئیتر ئەو دەسلەتەیان ئیسەندرايەو، چونكە بەھاتنی
پێغەمبەری خوا زۆر شت گۆرانكارى بەسەرداھات لەسەر زەویدا.
سەلاح: چۆن كاك ماگوان گیان باسی بكە.

ماگوان: براكەم ھەرچۆن پێغەمبەری خوا (ﷺ) شۆرشی كرد لە سەر زەوى بەو
شیومەش شۆرشی كرد لە ئاسماندا، پێشتر شەیتانەكان دەچوون ھەوالی مردن و لەداك
بوونی خەلكیان لە ئاسمانەو دەھێناو خۆی گەورە ئەو دەسلەتەى پێبەخشیبوون كاریان
دەكرد لەگەڵ ساحیرەكاندا بۆ ئەوێ خەلكی گومرا بكەن و سەرلێشیواویان بكەن، كە
وەحی ھات ھیچ دەرگایەك بۆ جەنەكان نەمايەو، شەیتان زیڕەى كرد زانی شتێك روویداو.
بۆچی بۆ خۆی و ھاوڕێ شەیتانەكانی تری ناتوانیت زانیاری لە ئاسمان وەرگیریت،
ھەر جێگەيەك دەچوو ئەو جێگاو شوێنەى لە ئاسماندا زانیاریان دەھێنايەو، ئیستا
واى لێھاتوو بە نەیزەك لێیان دەدریت و دەسووتێنرێن، بەھەزارەھا جێگەیان كۆزرا
تێنەمدەگەشتن ئەو مەوزووعە چيە، بۆ ئەم كەونە وا گۆرانكارى بەسەردا ھاتوو؟ شەیتان
واتا ئیبلیس بۆی كردووە ووتی بگەرێن شتێك روویداو بیدۆزنەو، تەنانەت جەنەكان
لەناو پێست و ناوسكى مردارەو بوو و سەربراوكاندا خۆیان دەشاردووە ئەوئەندەیان
لێكۆزرا بوو لەسەر دەمی پێغەمبەری خوا (ﷺ) تا ئەوكاتەى كە پێغەمبەر تەشریف
دەبات بۆ طائف یەك جن و شەیطان ئەیان زانیبوو كە پێغەمبەری خوا ھاتوو تا

ئەۋگاتەي كە لە ۋادى نەخلە لە نىۋانى طائىف و مەككەدا تويۇز دەكات و جەنەكان گۇنيان لىي دەبىت.

ئىتىر لەۋگاتەۋە شەپتان خۇي دەكات بە مەرۇف و بەناۋى شىخى نەجدى دەجىتە بارونەدوۋە ۋە لەگەل نەبوجەھل بىريارى كوشتنى پىغەمبەرى خوا (ﷺ) ئەدەن.

لە پەر پوناك خان ھات بۇ ئەۋ ژوورەي كە من و كاك سەلاح دانىشتەبوۋىن ۋوتى، بىرئىگە با بىرۋىن بەيانى مىندالەكان قوتابخانەيان ھەيە.

سەلاح: كاك ماكوان ناكىت تۇش بىت بۇ مالى ئىمە؟

ماكوان بەخۇ مىندالەكانى مىنىش بەيانى يەككىيان بۇ باخچەي ساۋايان و ئەۋى تىرىش قوتابخانەي ھەيە.

خۇا حافىزىمان لەيەك كىرد و رەۋانەم كىردن تا ناۋ سەيارەكەي خۇيان.

لەگەل سەلاح قىسەي كۇتايماڭ دەكرد و ئەۋەندەم زانى پوناك خان ھاۋارى لىيەئساۋ رايكردە دەرۋە ئە پىشى سەيارەكدا ھەرچى تەماشام كىرد ھىچ نەبوۋ، پەر بەدەمى نەقىزانەد و ھاۋارى دەكرد.

ھاۋار و قىزەي بەتال

لەۋاى ئەۋەي شەۋ لەمالى ئىمە ھەستان و رۇپىشتەۋە بەرەۋ مالى خۇيان بۇ رەۋانەكردنپان و خۇا حافىزىيان ھاتمە دەرۋە لەگەل خانەۋادەي كاك سەلاح.

لەپەر ھاۋارۋە قىزە لە پوناك خان ھەئساۋ لەسەيارەكە ھاتە خوارەۋە ھىشتا من و سەلاح لەبەر دەرگا بوۋىن باسى ئەۋەي دەكرد كە چۇن كاريكى دەست بىكەۋىت، ھاۋارى لىيەئساۋ. ۋوتماڭ چىيە؟

پوناك: ماريك لەناۋ سەيارەكەدايە، بەپەلە رامانكرد تەماشىا دەكەين مىندالەكان پىدەكەنن و ماريكى لاستىكيان بۇ دانائە، ئەۋىش لە ترسا ھاۋارى لىيەئساۋە.

رۇشتن و مىنىش ناسايى كات و ژيان و شەۋ رۇژم بەرئى دەكرد.

شەۋىكى ھاۋىنى نەروىچ خەۋم لىنەدەكەۋت بەرەۋ كەنارى دەرپا چوۋم بۇ ماسى گرتن، خەرىكى پەرۋەزى دروستكردنى دوكانىك بوۋم مىشكەم زۇر سەرقال بوۋ، شەۋى ۋا ھەبوۋ تۈۋشى

بیرکردنه وهی زۆر ده بوم ئیتر خه و له چاوم ده زرا. نه مده ویست وام لی بیست له ناو جیگادا
بمی نه وه، هه لده ستام ده چومه که ناری دمیا یا خود گوئ چه میك بۆ سافکردنی می شکم و تا
ماندوو بیم و به ناسانی خه وم لی بکه ویت.

ئه وشه وه خه لوزم که شاندمو چام لیناو دهستم کرد به قولاپ هه لدان بۆ ماسی گرتن، خوای
که و ره رزقی باشی دام زیاد له ۲۰ ماسیم گرتو دهستم کرد به هه لدرین بۆ برژاندن.

ئه وه ندهم زانی دوو کهس رووه و من هاتن له دلی خۆمدا و وتم به خوا ئه مانه جه ماعه تی
حه زقیل-ن یان ئه و به رین جه ماعه تی سه سیل-ن منیش زۆر گویم پینه دان و وتم مالمین خۆیان
دین نریك ده بنه وه.

هاتنه لام و به نه رویجی سا لویان کردو منیش به کوردی و وتم: هه رچی نه رویجیه خه وتوه
بیجکه من و ئیوهی جنۆکه کئ خه به ره؟ ئیسقانی ماسیه کان ده خۆن یان ماسیه کان به کالی
ده خۆن؟

تینه که یشتن، دیسان به نه رویجی به منیان و وت تینه که یین ده لئیت چی، وه لام نه دان وه هه ر
پیده که نیم ئه وی تریان و وتی دیاره زمان نازانیت.

که وای و وت دهستم کرد به قسه کردن له که لیاندا، و وتم ببورن وامزانی چه ند که سیکی
ها و پئی خۆمن.

نه رویجیه کیان و وتیان بۆ ها و پئیکانی خۆت نانا سیته وه؟
پرسیاره کهی مه عقول بوو، به لام نه م دمزانی چۆن وه لامیان بده مه وه. راسته وخۆ و وتم:
ئه زانن جن چییه؟

و وتیان: به لئ دهمانین

ماکوان، ها و پئیکانی من جنۆکه ن زۆر جار دین له سه ر شیوهی مرۆف، جا ئه وه چا و پئی
ئه وانم ده کرد به یه که وه نانیک بخۆین.

هه ردوو نه رویجیه که ته ماشای یه کیان کردوو رۆشتن به په له، هیچیان نه ووت ته نانه ت مال
ئا وایشیان نه کرد. منیش دهستم کرد به برژاندی ماسی.

گویم له دمنگی ها وارو نرکه بوو، له دمنگی مندا ل ده چوو. منیش له سه ر دمیا سه دا و دمنگیکی
خۆشی هه بوو، قیزه ی نه وره ساکان و دمنگی شه پۆلی ئاو و جارو باریش فوویه کم پیا ده کرد
گۆزانییه ک یان سرودیکم ده ووت.

دمنکه که دوور بوو، به لام ههستم ده کرد گویم له شتیکی ناسای نییه، ئه وه دمنکه ها وارو

نالیه.

نهو چه قویهی که ماسیه که م پی پاک ده کرد و دانه یکی تری زیادهشم پی بوو، خستنه گیرفانم و بهرمو دهنکه که رۆشتم.

تا دمها ت دهنکه که زیاتر ده بوو وهک نهو و ابوو که که سیك ده می به ستر بیت و هاواری یارمه تی بکات به لووت هاواری ده کرد، دهنگی نافرتهش بوو ترسام له وهی نه کو نهو نهرو یجیانه بۆسه یه کیان بۆ من دانا بیت. له دلی خوشمدا ده مووت له وانه دوو دلداری بن لیرمدا نیسراحه تی خویان و هرگرت بیت له قه راغی ده ریا که دا، چونکه نهرو یجیه کان نهو کاره ده کن.

هرچۆن بوو نزیك بوومه وه که ته ماشام کرد کچیکی زۆر جوانه به ستر اوته وه، هه موو گیانی شی جیگای پیداکیشان و سوربوونه وه یه جله کانی شی شه هوته پی او ی پیوه یه و ته ری پیوه دیار بوو.

زۆر ترسام رام کرد بیکه مه وه به شیمان بوومه وه، نهی خوی گیان بیکه مه وه ده ستم به ری بکه ویت دوی بلین ماکوان ته عدا ی لیکردوه، خه لکیش خوا خوی قسه یه کیانه بۆ منی دروست بکه ن. ناخر نه گه ر نایکه مه وه نهو نافرته خه ریکه ده خنکیت.

خوی گه وه کردی خیزانم ده سته کی شی لاستیکی خسته بووه ناو نهو سه به ته ی که که ره سه ته ی ماسی گرتنه که ی تیدابوو به به له رام کرده و وینه یه کم گرتو به فیدوو به نهرو یجی و وتم نهو من نه م دۆزیه و ته و هیچ په یوه ندی نییه به مننه وه کامیرای فیدو که م له سه ر به ردیک رووه نافرته که داناو ده ست کیشه کانم کرده ده ستم و ده میم کرده وه.

لیم پرس ی نهو چی روویدا وه؟

کچه که: نه م شهو له نا ههنگیک بووین دوو کو ری ره فیکمان منیان هینا و ته دهره وه له گه لم رایان بو رده و به جیان هیش تووم.

ماکوان: باشه ته له فون ده که م بۆ پۆلیس، بهس من ده ست ناکه مه وه با نهوان پین بت بین که وایان لیکردوویت.

دهستی کرد به گریان، نا پیویست ناکات ته له فون بکه ییت خۆم کیشه که چاره سه ر ده که م. ماکوان: کیشه ی چی چاره سه ر ده که ییت؟ نهوانه تو یان به ستوته وه به زۆر له گه لئا رایان بوارد وه خۆت باش دمرانیت له یاسای نهرو یجدا نهو کاره زۆر خه ته ر و ترسنا که. کچه که هه ر ده یوت به که ره وه واز له وه به یینه دلنیا به چاره سه ر ده بیت. هه ستم ده کرد باری نهرونی ته واهو نییه گریانیک ی زۆر به کول ده گریا.

ماکوان: ناوت چییه؟

کچهکه: تومینه

ماکوان: ئاخر نابیت من بتهکه مهوه ئیستا چی دهلیت دواپی بینین بهسه ر مندا؟

تومینه: نا دلنیا به شتی وا رونادات نهوان دینهوه باله و دهه دهکه نهوه نهوه هه منیان ترساندوه.

سهه بهرز کردهوه لهناو بهردی کهنا دههیاکاندا ته ماشا دهکه دهووکوره که رووه و لای ئیه دین.

ماکوان: راست دهکهیت نهوه رووه و ئیه دین، چی بکهه؟

تومینه: بهکه رهوه با راکهه، چونکه دیسان ته عدام لیده که نهوه.

ماکوان: رینگام پی بده بهیوهندی بکهه به پۆلیسهوه؟

تومینه: نا پیویست ناگات.

ماکوان: باشه قسه بکه تا نهوان نزیك نهیونه تهوه با دهنگه کهت و وینه کهت تۆمار بکهه دواپی

دهیخه سهه نهوان من خۆم دهشارمهوه نهگهه وایان کردو نهوان بوون.

تۆ دلنیا به خۆنی خۆم لیره نه پۆرم لهسههه، بهلام نهگهه وانه بوو نهوگات هاوکاریت

ناکهه. دلنیا به خۆم دهشارمهوه نهو کامیرایه با له جیگای خۆی بیت وینه تان بگریه، نه بیته

دیكۆمینت بۆ تۆش و بۆ منیش باشه، خههت نه بیت من چهکهه پییه.

خۆم دهشاردا له خوارویی نهوانهوه و له بن تاشه بهردیکی گهههه چاوم لهسههه بوو.

دههیم بهستهوه بهشلی، تهلهفونه کههه به فیدۆ وینهه دهگریه.

دوو کهسه که هاتنهوه لای و گویم لای بوو ناوی تومینه-یان برده ناوه که راست بوو، پیان

ووت ئیستا جاریکی تر لهگههه راده بویرین، بهلام دهنگه دهنگ مه که دواپی دهپۆینهوه بۆ مالهوه.

ته ماشام کرد ههردووکیان زۆر به جوانی قسهی لهگهه دهکهه، پهکیکیان پی دهلیت نازیه کهه

و نهوی تریشیان پی دهلیت گیانه کهه.

خهههک بوومیشکم نهتههقی، کهچی تومینه پی ووتن: کهسیك کامیرهی داناوه بۆتان ناگاتان

لهخۆتان بیت. لهبهه تهلهفونه کهه رامکرده دهروه بۆیان به دوو چهههوه.

پهکیکیان نیوهی پانتۆله کهی داکهههراوو که منی بینی به دوو چهههوه رایکرد، هه نههههانی

چی بهسههه هات. نهوی تریشیان نههههه شکا وایان زانی دۆ درنج و عیفریهه لهبهههههه

دانیهههه و خیره دهستهی کههههه کردهوه و ووتی ئیهه هیچی خراپههه نه کردهوه. دهستی گرهه

مى كچەكە و زۆر بەناسانى رۇيشتن، كچەكەش ماچىكى كرد. خەرىك بوو لەداخا دوو چەقۇ
لە خۇم بىدەم.

حەپەسام بووم ئەو كچە فەقىرە و ئەو دوو ھەتىوھ پيسە ئەبىت باس و زىيانىان چى بىت.
تەلەفونەكەم ھەلگرتەوھ، خەرىك بوو بلىم با سىلفىيەك بگرين لەبەر ئەوھى زۆر نامۇن لاي
من.

رۇيشتن دوور كەوتنەوھ كچەكە زۆر بە ئاسايى لەگەلياندا رۇيشت.
بەديار رۇشتنى ئەوانەوھ حەپەسابووم و بۆم حەل نەدەكرا، ھاتبووم كەمىك ئيسراحتە بكەم
كەچى ئالۇز تر بوو مېشكەم.

ھاوارم دەكرد راقى، خەزقىل، خەنانە خۇ ئەمە فيلم نىيە ئىوھ لەگەل من دەرى بكەن
دوای عاجز دەبەم.

كەچى نەروىجىيەكە لەگەل كچەكە تەماشاي كردم و وەستا، ووتى قسە لەگەل ئىمە دەكەيت؟
ووتەم: نا لەگەل جنۇكە قسە دەكەم، كەوام ووت ھەردووكيان باليان گرت لەترسان، زۆر خيرا
دەرۇشتن.

بىرم لەوھ كىردەوھ بېرۇم بۇ لاي سەپارەكەم نەكو لەداخا شتىكى لېكەن، منىش بەدوايندا
رۇشتەم كەتەماشەم كرد وا خەرىكەن لە تەنىشت سەپارەكەى خۇياندا جارېكى تر كچە دەپەستەنەوھ.
كچەكەش خۇى دەستى دېنىتە پېشەوھ. كە منيان بىنى وازيان ھىناو جارېكى تر دەستى
كچەكەيان كىردەوھ.

چومە لاي سەپارەكەى خۇم، سەپارەكەى سىباى - مۇدىل نوپيان پى بوو. پىشتى سەپارەكەى
خۇم كىردەوھ، وەك بلىت بۇ شتىك دەگەرېم ئەوان ھەر تەماشاي منيان دەكرد منىش خۇم
سەرقال كىردبوو بۇ ئەوھى بېرۇن نەجاتەم بىت، شتىك لەسەپارەكەم نەكەن و بچمەوھ قولاپ و
مەقەلى شتەكانى ترم كۆكەمەوھ كاتزىمىر ۱۲ى شەو بوو.

نەوھيان كە دەرېكەى داكەوتبوو تەماشاي منى دەكردو پېدەكەنى،
داخم زۆر لەدلىدا بوو ووتەم نەرى بەراست ئىوھ زۆر سەپىر، وەرە بزانم بۇ وا پېدەكەنى؟
بۇ وا دەكەن لەو كچە بەستەزمانە؟ باشە ئىوھ نازانن ھەموو ئەو كارەى كىردوتانە لاي من تۆمار
كراوھ؟ ئەم كارە قىزمونەى ئىوھ جىيە بۇ وا دەكەن؟

نەوھى كە راپىكرد ووتى: ناخر كچەكە پلى خۇشە وای لېكەين!
پروومكىردەوھ تومىنە پرسىم راست دەكەن؟

تومىنە بەلىۋايە، ئەگەر نازارم نەدىن ناتوانم سىڭىس بىكەم!
بە كوردى ووتىم ئەي رۇلە گو بەرىشى باوكتان بۇ خۇتان و فىعل و ئەخلاقتان.
دەستيان كىرد بە پىكەننن وىستان لىم نىك بىنەۋە، ووتىم نىك نەبىنەۋە بەجى نازارتان
پىدەمگەيەنم ئەتانىرم بۇ لاي شەيتان. دەي لەنەنتان لىبىت بۇ چ خەزو ئارمىزىيەكتان ھەيە.
تومىنە جا خۇ من بەتەما بووم ئەم شەو تىروپىر بۇ تۇ بگىرىم، ئەمە تۇ خۇت واتكردوۋە
لە خۇت.

تومىنە: سوپاس مەگىرى.

بەو ھەموو فرمىسك و چىلم و خۇلەۋە پىدەكەنىت و دەلىت: بەلى، ئاسايىيە!
ماكوان: شەرت بىت ئەو وىنەت لە فەيسبوك بىلەن بىكەمەۋە لەگەل ئەم دوۋكىسە گوۋەى تردا.
زانىم ئەمانە پىاۋى ئەۋەننن، گەرەمەۋە بۇلاي مەقەلى و چاۋ خەلۋوزو ماسىيەكانم.
ھەر بەو رىڭايەدا ھاتم تەماشام كىرد ماريكى زۆر جوان تۇپىۋە لەسەر رىڭايەمدا، لام سەير
بوو ووتىم چۇن لەوسەر نەمدىۋە دۋاي لەدلى خۇمدا ووتىم بەخۇا سەرقال بووم بەو كەسە
پىسانەۋە بۇيە نەمدىۋە. جوانى پىست و لاشەكەي سەرنجى راكىشام، سەرى شىكى ماسى ھەبوو
لاشەشى ھەموۋى مار بوو وا ھەستىم كىرد مار ماسى بىت و لە ئاۋەكەۋە ھاتىبىتە دەرەۋە. گوۋىم
لەدەنگىك بوو لەپشتمەۋە ووتى: ماكوان بىشارەۋە و كىنى بىكە و بىكە بەزىر خۇلەۋە.
كە ئاۋرەمداۋە ھىچ دىار نەبوۋ!

لەدلى خۇمدا ووتىم ئەمە خەيالى بزانە ماندووم مېشكىم وام پىدەلىت، وىستىم بىرۇم جىي
بەلىم كەچى دىسان دەنگەكە بەرز تر بوو ووتى: تىكايە كىنى بىكە بىشارەۋە ئەۋىش موسولمانە
و براتە.

ماكوان: كى كىن بىكەم و بەچى كىنى بىكەم؟ كى موسولمانە، تۇ كىيت؟
دىسان دەنگەكە ھاتەۋە، ئەو لاشەيە جىۋكەيە موسولمانە مردوۋە كىنى بىكە بىننەزە لە
جىڭايەكدا.

ماكوان: ئەم مار ماسىيە؟

دەنگەكە: بەلى، براى موسولمانى خۇتە تىكايە ئەۋكارە ئەنجام بىدە.
يەكسەر فەرمودەكەي عومەرى كورى عەبدول عەزىزم بىر كەۋتەۋە كە دىروات بۇ مەككە
لەرىڭادا لە بىابانىكدا دەبىنىت ماريك تۇپىۋە
عومەرىش خۋاي گەۋرە دىخاتە دلىۋە كە ئەو مارە بشارىتەۋە كىنى بىكات.

نوسىنى: ماكوان كەرىم

لەدوايدا دىنگىك دىڭ بە غومەرى كورى عەبدولعەزىز دەلىت، خۇاى گەورە پاداشتت بداتەوۋە كە (سەرق)ت شاردموۋ سەرق - يەكك بوۋە لە جنۆكەكانى ھاوپى پىغەمبەرى خوا (ﷺ). دىنگەكە دەلىت: پىغەمبەرى خوا بە (سەرق)ى قەرموۋە كە يەكك لە باشتىرىن و سالىج تىرىن بەندەكانى ئومەتەكەم گىنت دەكات و دىتشارىتەوۋە.

ئەو قەرمودىيەم بىرگەوتەوۋە خىرا كراسەكەم داكەند، فانىلەكەى ژىرمودەم سىبى بوۋ مار ماسىيەكەم تىكىردو بىردم لە جىگايەكدا چاڭىكەم بۇ ھەلگەندو لەو چالەدا ناشتم بە فانىلەكەى خۇمەوۋە.

ھاتمەوۋە بۇلاى كەرمستەكانم تەماشادەكەم كەسك دانىشتوۋە خەلۈزمەكە دىگەشنىتەوۋە!

جنۆكە و مروقى مەسىحى و كۆتای دنیا

دواى ئەوۋى كە مارماسىيەكەم ناشت گەپامەوۋە بۇلاى ئاگرەكە و كەرمستەى ماسى گرتنەكەم و بىنىم كەسك خەرىكى گەشانەوۋەى ئاگرى مەفەئەكەمە و منىش وەك موسولمان سلاۋم لىكىرد ووتەم: السلام عليكەم.

شىخ بەرقان: وعلىكەم السلام مامۇستا ماكوان، خۇشچالەم كە بەخزمەت شادبوۋىنەوۋە. ماكوان: ھەروھەا منىش جەنابى شىخ زۇر خۇشچالەم، بەپاستى لەو رۇزمەوۋە زۇر ھەزم دىكىرد بە خزمەتى جەنابتان بگەمەوۋە پاستە بەپىزتان جنۆكەن و منىش مروقى، بەلام سىبحان اللە خۇشەويستىەكى زۇر سەيرم ھەبوۋ بۇ جەنابتان. زۇر ھەستەم بە نىزىكى دىكىرد لە جەنابت، بەلام بەداخەوۋە نە توانىم بەخزمەتت بەگەمەوۋە نە توانىشم بىمە ناو بالەخانەكەى جەنابتان. شىخ بەرقان: براكەم ئەو رۇزە تەنھا وەك رىزىك و خۇشەويستىەك بۇ بەرىزت وامان ووت، دىنا ئىمە نە بالەخانەمان ھەپەو نە ئەو جۇرە ژيانەى كە ئىوۋە دەزىن. ژيانى ئىمەوۋ ئىوۋە دوو سىستەمى جىياوازە.

ويستەم ئىمەت پىبلىم ھەرگىز بىر لەوۋە مەكەرمەوۋە كە ژيان و بىزىوۋى ئىمە وەك ئىوۋە نىيە، ئەوۋى دىمەوۋىت لە ئىمە تىبگات دىبىت لە جۇرى ئىمە بىت دىنا قورسە ژيانى ئىمە بەراورد بىكرىت بە ئىوۋە.

ماكوان: ئەى شىخ ئەوۋە جى بوۋ كە من بىنىم؟

شىخ بەرقان: تەنھا لەبەر چاۋى تۇدا وابوۋ دىنا ئەوۋە تەنھا گرىك بوۋ ھىجى تر.

ماکوان: ئەى ئەۋە نابىت بە سىجرى كىردىن ۋ جادۋو لەمەن، ئەۋىش ھەر ۋەك ساھىرەكان نىيە كە دەكرىت؟

شىخ بەرقان: ئەگەر لە جىھانى ئىۋەدا بىكرىت بەلى ۋايە، بەلام تۆمان بانگىردە جىھانى خۆمان لەبەر ئەۋە تۆ ۋاز لەۋ باسە بىنە، چونكە ھەرچىت بۆ باس بىكەم لىم تىناگەيت ۋ ناشتوانم تىت بگەيمەن.

ماکوان: بۆ جىيە، ئەۋمىندە ھاۋگىشەيەكى قورسە؟
شىخ بەرقان: بەلى قورسە، ئەگەر نەۋنەيەكى خۆتت بۆ بەينەۋە كە دەلىت ئەگەر دوو ھەۋرامى بگەن بەيەك بۆچى بە ھەۋرامى قسە دەكەن؟
ماکوان: كە بوۋىت بە ھەۋرامى دەزانىت.

شىخ بەرقان: كەۋاتە تۆش كە بوۋىت بە جنۆكە ۋ ھاتىتە ناۋ زىانمان دەيزانىت.
ماکوان: جوانە، ئەى باشە ئىۋە لە كۆى دەزىن شىخ گيان؟
شىخ بەرقان: جۆرىكمان لە گەل ئىۋە دەزىن، ەرمب ناۋى ناۋىن مەعەمرون ۋاتا ئەۋانەى لە ئاۋمەدانىدا دەزىن. جۆرىكى تر لە ئەشكەوت ۋ كون ۋ كەلەبەرەكانى ئەم جىھانەدا زىان ۋ خانەۋادەيان پىك ھىناۋە. ھەندىكى ترمان لە ئاسماندا دەزىن ۋ ھەۋاين. ھەندىكى تىشمان لە ناۋ ئاۋدا دەزىن. ئا بەۋ شىۋەيە.

ماکوان: بەلى، خوا پاداشتت بداتەۋە خۆشچالەم بووم شىخ بەرقان گيان كە بەخزمەت جەنابتان گەيشەۋە؟

شىخ بەرقان: خوا پاداشتى خىرى تۆش بداتەۋە بۆ ناشتنى ئەۋ برايەت ۋ ئەۋ برايەمان. ماندوۋمان كىرىت پاداشتەكەى لای خۋاى پەرۋەردگارە جزاك الله.

ماکوان: يا شىخ ئەۋ دىنگە جەنابت بوۋىت كە تۆزىك لەمەۋ پىش قسەت كىرد؟
شىخ بەرقان: نا، ئەۋە برايەكى ترە ئەۋ ناتوانىت خۆى ئاشكرا بىكات ۋەك ئىمەۋ مانان!
ماکوان: بۆ ھەموۋتان ئەۋ توانايەتان نىيە؟

شىخ بەرقان: نەخىر، ھەموۋمان ئەۋ توانايەمان نىيە، بەلكو خۋاى گەۋرە ئەۋ رىڭايەى داۋە بەھەندىك لە جنۆكەكان كە تواناى خۆ گۆرىنيان ھەيە بۆ سەر شىۋەى مەرۋف. ھەندىكىش بۆ شىۋەى ئازمەل ھەندىكى تىش لە شىۋەى تارمايى دا خۆى نەمايش دىكات.

ماکوان: كەۋاتە ھەموۋتان ناتوانن دەرکەۋن ۋەك ئىستاي جەنابتان؟
شىخ بەرقان: ھەموۋ دەتوانن بەلام دىبىت خۇيان ئەۋ توانايە بەدەست بەينن كە خۋاى

گەرە پىي بەخشيون و ريگاي پيدراوه، نهويش همر وەك لاي نيوي مروّقه كه چۆن دىنبه
قيادى و سەركرده، له ناو ئيمەشدا ئەم قوناغه بەهۆكارى نەزموون و هەندىك تايبەتمەندى
ترە كه بەدەستى دەهينين. جا ئەم جۆره دەرگەوتنانه كافرو موسولمانان دمتوان بەدەستى
بەينن له ناو ئيمەشدا.

ماكوان: ئەمە زانيارى نوئ بوو بۆ من وامزانى هەموو دمتوان خۆتان ئاشكرا بكەن بۆ
مروّقهكان.

شيخ بەرقان: نا، يەكجار بەو شيوميەش نيبه خو ئيمە ئەومندە دەسلاتمان نيبه، جارئ
ئەگەر شەيتانەكان توانايان هەبوايه هەموو خۆيان دەرگە بە مروّف و دەچوون فیتنهى
دنيايان دروست دەرگە بۆ نيوه، بۆ نمونه دەچونه لاي ژنان لەگەڵياندا دەخەوتن و خۆيان
دەرگە بە هاوسەرەكەى، هەرگيز ناتوانن ئەوه بكەن مەگەر ئەوكاتەى كه هەردوو هاوسەرەكە
دەچنه لاي يەكترى و ناوى خواى پەرورەدگار ناھينن لەوكاتەدا عەورەتى ئافەرتەكە دەبينى
و هەندىكيش له زانايان دەلین بەشدار دەبیت له چيژى سيكسى لەگەڵ ئەو ژنو ميژدەدا.
جەنابىشت دىزانيت مامۆستا ماكوان فەرموودەكە له بوخاريدايه دەفەرمووت: «بِسْمِ اللَّهِ،
اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْنَا».

خوايه گيان بەناوى پيرۆزت، پەرورەدگارا بمانپارێزه له شەيتان و بەدوورمان بخەرەوه له
شەيتان، لەگەڵ ئەو نەوهميهى پيمان دىنبەخشيت
ماكوان: بارك الله فيكم بەلى، زۆر راستە.

شيخ بەرقان: خو ئەگەر هەموو بياننوانيايه خۆيان ئاشكرا بکردايه ئەوا خۆيان دەرگە
بە مروّف و خەلكيان دىكوشت لەسەر شيوي مروّقهكان و فیتنهى زۆريان دروست دەرگە له
نيوانى خەلكيدا، جنۆكەو شەيتان واتا ئيمە بەگشتى ئەو توانايەمان نيبه. ئەوەش كەخۆى
ئاشكرا دىكات له دوو هۆكار بەدەر نيبه هۆكاريكى سيجره، هۆكارى دووهميشى بۆماوهميهكى
نيارى كراوه بۆ گەياندى هەندىك زانيارى. ياخود پاراستنى برايهكى موسولمانى خۆمانه
لەدەست شەيتانەكان كه خۆيانى بۆ ئاشكرا دىكەن بۆ ئەوهى توشى هەلديرو سەر ليشيواى
نەكەن كه هەندىك لەمروّقهكان بوون بەداخەوه.

ماكوان: وەللا راستە شيخ بەرقانى بىرام زانيارى باشمان ئەدميتى، ئافاقى بيرو هۆشم زۆر
فراوان دىكەيت. خواى گەرە پاداشتان بداتەوه
شيخ بەرقان: بەراستى ئەو شەوه لەخزمەت جەنابتاندا بووين لەگەڵ كۆمەلىك براى تردا

لەخزىمەت بوۋىن لەمالتان كە مالى كاك سەلاح ھاتبوون، باسى سىرەى پىغەمبەرى نازىزىت كىرد (ﷺ) زۇر خۇشحال بوۋىن بە باسەكە، بەلام بەداخەۋە باسەكە زوو كۆتاي ھات وويىستەم ھەندىك شتى تر زىادە بەخمە سەر قىسەكانت.

ماكوۋان: بەراست لە لاي من بوون؟ ئەى قىسەتان بىكردايە با زىاتر لەخزىمەتاندا بوومايە، بەلام شىخ بەرقان باشە ئەى من لەمالى خۇمدا خۇم رووت دىكەمەۋە ئەى ئىۋە من دىمىن بەو شىۋەى كە رووتەم؟ ئايا ئەۋە جانىزە؟

شىخ بەرقان: ئىمە ۋەك موسولمان ناچىنە تايبەتمەندى ھىچ كەسىك، جا با كافرو موسولمان بىت، چونكە ھەرامەۋە جانىزى نىيە و بەدۋاي ئەۋشتانەۋە ناگەرىن و بزانىن شتى واش روو ئەدات لە چىركەساتدا نامىنىن لەۋ جىگايەدا، بەلام خۇت دىزانىت ئەگەر زىكرەكان بخوئىرەت شەيتانەكانىش نامىنن و مال چۆل دىبىت و خۇت خاۋەن مالى.

ئەگەر مالىك يان مزگەۋتىك زىكرى خۋاي گەۋرەى تىدابیىت ئەۋە بوون و نورى دىارە و ئىمەش زوو بەپەكتىرى دىگەيەنىن و دىچىنە ئەۋ مەجلىسانە. بۇ زانىارىت و اىزانم كاتى خۇشى ھەزقىل باسى كىرد بووت زۆرىك لە برايانى ئىستاي ئىمە لەرىگاي ووتارو موحازىراتى ئىۋە و مانان موسولمانان بوون.

ماكوۋان: بەلن راست دىفەرموۋى باسى كىرد، خۋاي گەۋرە لىمان قوبول بىكات ئەۋەش فەزلى خۋاي پەروەردگارە بەسەرمانەۋە لە قىامەتدا بەبى ئەۋەى بە خۇمان بزانىن سەدان خىرو پاداشت دىتە سەر حسابمان كە بە خۇمان نەزانیۋە جنۇكەمان موسولمان كىردوۋە، بەراستى ئىسلام نىعمەتە.

شىخ بەرقان: راستە، بەلام لە رىستىدا خەلك زۆربەى موسولمانانن و ئىسلاميان ھەلبۇاردە، بەلام راستىت دىۋىت ماكوۋانى بىرام بانگەۋاز كىردن نىعمەتە كە خەلكى بەو نىعمەتە گەۋرەيە نازانىت و تەمەلى دىكەن.

ماكوۋان: زۇر راستە، كاتى نوئىزى بەيانىيە با نوئىزەكانمان بىكەين شىخ بەرقان گيان.

شىخ بەرقان: بەلن بەدلىياپىيەۋە فەرموو دىستىۋىزىت ھەيە؟ با نوئىز بگىرن.

ماكوۋان: نەخىر، من دىستىۋىزىم نىيە و بەيارمەتى خۇم دىخمە ناۋ ئەۋ ناۋە دىمەۋە دىرمەۋە نوئىزەكانمان دىكەين.

ويىستەم بلىم شىخ بەرقان تۆ پىش كەۋە، كەچى شىخ بەرقان ووتى ئىۋە خەلىفەن لەسەر زەۋىدا و دىبىت نىمامەت لە ئىۋەى ئوممەتى محمد (ﷺ) بىت.

مهمله که تی شهبتان - کتیی دووهم. نویسنی: ماکوان که ریم

له رووی شه رعیه وه نهم بیستبوو هرگیز جنۆکه نیمامهتی کردبیت، بویه نویژی سونهتم کردو دواي نویژی بهیانیم دابهست به جههری خویندم و دواي تهواو بوون که ناوړم داوه کهسم نه بیینی و ویرده کانم خویند، کهمیکی پیچوو شیخ بهرقان پهیداوو له جیگی خویدا من پشتم لهو بوو رووم له قیبله بوو.

شیخ بهرقان: خوا قوبولی بکات نویزو جهماعهتیی خوش بوو لهراستیدا نارام بهخش بوو، خهوت نایه ماکوان؟

ماکوان: له خزمهت جه نابتاندام، خهوی چی؟ نه زانی چی یا شیخ تو خوت دهرانی من دهستی نویسنم ههیه. جا نهم رووداوانه هه مووی دنوسمه وه و دهبیته میزوو له بهر نه وه ههتاوه کو نیوه من جی نه هیلن من چون نهم هه لانه له دست خوم نه دم.

شیخ بهرقان: به قسهی من دمکهیت مهینوسه، چونکه دواي خه لکی پروات بی ناکات زهمه نه که زهمه نی شتی وا نییه، دما بو نیمه ناساییه.

ماکوان: بی دهجیت له مهیاندا له خه لکی تر جیاوا تر بم، نه وهی که خوم پروا و قه ناعه تم بی بیت و راست بیت و دادپهرومری خوی له گه لدا بیت و تیپه نه کات له قوروئان و سونهت، پروا بکه حساب بو پهک تاکه به شهر ناکه م له سر نهم گوئی زهویه دا، چونکه به هاوړیکانی خوشم ووتوه نه به ته مای نه وه م پاره به نیسلام پهیدا بکه م نه دهجه ناو حیزب و په رله مان و ومارت نه به دواي نه وه شه وه م خه لکی شوینم که ویت.

نینجا خو من چی شتخانه م نییه تا خه لکی بو بانگ بکه م، نه مه ویت زانست فیتری نه و خه لکه بکه م که په یوهندی ههیه به سر بیرو باوړه وه و مریگرت قانزاجی خویه تی و مرینه گرت خوی بهر پر سه له دنیا و قیامت.

شیخ بهرقان: ده مادام وایه هه موویت دست دمکه ویت و خه لکیش سودمه ند ده بیت. نامۆزگاریت دمکه م هه ولمه ده خه لکی رازی بکه میت هه ول بده خوا رازی بکه، هه موو جن و نینست بو رازی ده بیت.

ماکوان: نه ری به راست نه وه چی بوو که ویستت زیاتر سودمان پیبگه یه نیت له رووی سیره پیغه مبهری خواوه (ﷺ).

شیخ بهرقان: ده مه ویت نه وهت پی بلیم؛ که جیهانی نیمه هرگیز لاواز نه بووه به گویره ی نه و کاتهی که پیغه مبهری نیسلام محمد (ﷺ) هاتوه، زور شتمان لی و مریگراو ته وه له و تواناو هیزانه ی که پیشت هرمان بووه.

بۆ نمونه پيشتر وەك خۆت فەرمووت كە جنۆكه و شهيتانهكان دهياتوانى شتێك له غەيب بزانن بە هۆكارى فریشتەكانەوه.

ماکوان: بۆ ئیوه فریشتە دەبینن؟

شیخ بەرقان: هەندێك لە شهيتانهكان دەبینن بە هۆكارى ئیبلیس-موه، خۆای گهوره توانایهكى داونهتى ئیبلیس دهتوانیت فریشتە ببینیت هەندێكى له شوێنکهوتوانى خۆيان قیری نهوه کردووه كه چۆن دەبینرێن، ئەویش هەر خۆای پهرووردگار نهو هیز و توانایهى بهخشیوه به خۆی و دارو دهستهکهی.

ماکوان: شیخهى برام بهراست تۆ ئیبلیس-ت دیوه؟

شیخ بەرقان: نهمدیوه تا ئیستا، نهگەر بيشی بینم نهو من دهكوژیت و من هیچم بۆناکریت.

ماکوان: ئەى ناتوانن يهكێك له ئیوه لهناوی بهریت؟

شیخ بەرقان: دهستی کرد به پێکهنین نهوه وهعدی خوايه شهيتان مروڤيک دهيكوژیت كه ئیستا لهسهرهويدا نيه.

ماکوان: تینهگیشتم كى شهيتان دهكوژیت؟

شیخ بەرقان: ئەبێت مروڤيک بيكوژیت، خۆای گهوره بهدهستى ئیوهى مروڤ له ناوی دهبات.

ماکوان: ئەم شهيتانهى خۆمان مروڤ دهبیت بيكوژیت؟ جا زوو قسهت بکرايه، نهگەر وایه من دهجم دهيكوزم نهگەر به كوشتنى خۆشم تهواو بێت با نهو خهلكه لهشهرى شهيتان نهجاتى بێت. بهس ئەمه لهرووى شهرعيهوه چيگای دهبیتهوه؟

شیخ بەرقان: تۆزیک له مهوبەر تۆ تهحياتت دهخويند لهنوێژى بهيانيدا، گویم لیبوو له تهحياتهکدا دهنگت بهرز کردووه ووت: رَمَنْ شَرَّفَتَهُ الْمَسِيحُ الدَّجَالُ .. وابوو؟

واتا پهنا دگرم له مهسیحی دهجال، ئەزانى نهو مهسیحی دهجاله کيیه؟

ماکوان: بهلێ دهزانم نهوه دهجاله و به دهیان فەرموودەم لهسهرى خویندۆتهوه.

شیخ بەرقان: ئاخى ئیوه وادهزانن مروڤه، وایه؟

ماکوان: بهلێ وایه نهو مروڤهوه له خوراسان له نهصفهان لهناو گهرمكى جولهکهکانهوه دهردهچیت و چهفتا ههزار جولهکهى لهگهڵدايه له ئيرانهوه دین.

شیخ بەرقان: بهشیکی زۆر له قسهکهى بهرپرت راسته، بهلام له راستیدا نهو دهجاله شهيتانه، واتا ئیبلیس-ه دهبیت به دهجال.

ماکوان: به لئ گویم له شتیکی وابوو که زانیه کی فهله ستینی به ناوی (به سام جهرا) نهویش ده لیت: که گوايه مه سیحی ده جال نیبلیس-هو به دهستی مه سیحیکی تر له ناو ده جیت. شیخ بهرقان: نهی بارک الله فیکم، کهواته مه سیحی ده جال به مه سیحی عیسای کوری مه ریم له ناو ده جیت. بویه نه نیمه و نه ئیوهش ناتوانیت شهیتان له ناو به رین، بیجکه عیسای کوری مه ریم سهلامی خوی لیبت، چونکه جاری نهو نه رکه کهی تهواو نه بووه له سر زهوی ده بیت بگه پته وه له ناسمانه وه، کهواته ده گه پته وه سر زهوی له دیمه شق دیگریت و بهه ناسه ی ده پتوینیت وه.

ماکوان: کهواته ئیوهش نهو رایه ی شیخ به سام جهرا تان قوبوله و به تهواوی دمران؟ شیخ بهرقان: به لئ، زور دهلیل و نه صی تر هه ن که پشتگیری نهو ده که ن له قورنانو له سونهت، هیچکام له نه صه کان نالیت مرؤفه و باس له مرؤف بوونی ده جال ناکات. ماکوان: مادام وایه من نه م شهو له هه یسبوك باسی ده که م و با نهو خه لکه بزانتیت. شیخ بهرقان: خه لکی برهوا ده که ن نه گهر به لکه کان بخه پته روو ته ماشای به سام جهرا و نه رموده کان بکه رموه، زور باش ده بیت و کانت درهنگه بو تو مال و مندا ل چاو مریتنو ماندوویت بره بخه وه.

هسه که ی تهواو کرد خیزانم ته له فونی کرد ووتی: ماکوان نهو خیره ناها تیت وه؟ ماکوان: وا هاته وه ئیستا به رینه که وم.

سه سیل و داوا یه کی سه یر

شهو له ماله وه دهستم کرد به لایفه که خه لکی زوری به لایه وه سه یر بوو، هه موو پرسیا ریان ده کرد خوی گه وره ده فرمویت شهیتان تا رۆزی قیامت ده مینیت وه، دیار بوو زۆرک له خه لکی زور به ساده ی له نایته کان تیگه یشتبوون، وایان دمرانی کاتیک شهیتان ده لیت به خوی بهر مومردگار به هیل مرموه تا رۆزی زیندوو بوونه وه، به لام خوی گه وره به هسه ی ناکات. ده فرمویت بره چاو مره بکه تا نهو رۆزه ی که بو ت دیاری کراوه، چونکه نه گهر رۆزی زیندوو بوونه وه بیت نهو وانا شهیتان به حسابی خوی ویستی فیل بکات له خوی بهر مومردگار و مرینی خوی تیپه ریتیت و به زیندوی تا رۆزی زیندوو بوونه وه، یا خود قیامت

بمینیته‌وه، به‌لام خوای گه‌وره بی فهرموو برۆ بمینه‌رموه تا رۆژی دیاری کراو، نه‌ک قیامت. هیچ زانیه‌ک له ناو نیسلامدا نه‌ی فهرمووه و نه ینوسیوه که شه‌یتان تاقیامت دهمینیته‌وه. خوای په‌رومردگاریش له قورئاندا به‌م شیویه باسی کردووه و روونه قسه‌کان.

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُعْتَرَن ٣٦ الحجر

شه‌یتان وتی: په‌رومردگارا، مۆلته‌م بده هه‌تا نه‌و رۆژی هه‌مووان زیندوو ده‌کریته‌وه.

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ٣٧ الحجر

خوایش فهرمووی: ده‌تۆ له مۆلته‌تدراوانیت، نه‌ک قیامت به‌لگو نه‌وه‌ی خوای موته‌عال

ده‌یه‌ویت.

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ٣٨ الحجر

تا رۆژی کاته دیاریکراو و زانراومکه نه‌وه‌شی ده‌لێت لای خوا دیاری کراوه، له‌پاستیدا هه‌موو رۆژه‌کان لای خوا دیاری کراوه.

نه‌وه‌نده‌ی که شیخ به‌سام جه‌رار باسی ده‌کات ده‌لێت: بی ده‌جیت شه‌یتان دوا‌ی به‌کار هینانی وه‌سووه‌سه‌ خۆی ناشکرا بکات و له شیوه‌ی مرۆفدا خوای گه‌وره مۆلته‌تی پێداوه له‌ماوه‌ی ٤٠ رۆژدا بێته‌ سه‌ر زه‌وی له رۆژی کو‌تای ٢٠ رۆژه‌که‌یدا به‌ده‌ستی عیسا‌ی گو‌ری مه‌ریم له‌ناو ده‌جیت.

له لایفه‌که‌مدا خه‌لکیکی زۆر ده‌یانپرسی کا‌که خۆ دوا‌ی نه‌وه خراپه‌ ده‌ست پێده‌کاته‌وه؟ نه‌وه‌شم به‌و خه‌لکه‌ به‌رپزه‌ را‌گه‌یانده‌ که مرۆف بێجگه‌ شه‌یتان چه‌ند شتیکی تر دو‌ژمنیه‌تی، په‌کیک له‌وانه نه‌فسی خۆیه‌تی، په‌کیکی تر شه‌هوه‌ته‌، هه‌رومه‌ها شو‌بهاته‌. خۆ نه‌و کاته‌شی که نیبلیس-ی شه‌یتان له ناو ده‌جیت به‌ده‌ستی عیسا (علیه السلام) به‌ ملیۆنه‌ها شه‌یتانی تر له دوا‌ی خۆی به‌جی ده‌هێلێت، پاشان خه‌لکی واما‌ن هه‌یه له شه‌یتان زۆر خراپتره‌. جاری وا هه‌یه شه‌یتان پێی ده‌لێت له‌خوا‌بترسه‌.

په‌رسیار له‌وه کرا له باسی چیروکی جه‌ساسه‌و ابن صیاد، با‌سم کرد که هه‌ردوو فهرموده‌که به‌شت راستی نه‌وه ده‌که‌نه‌وه که ده‌جال شه‌یتانه چون‌که ماوه و به‌رده‌وام له‌ژياندا‌یه. هیچ مرۆفیک نییه له‌سه‌ر زه‌ویدا نه‌وه‌نده‌ بژی ته‌نها شه‌یتانه له جنۆکه‌یه که نه‌و ته‌مه‌نه‌ زۆره‌ی پێداوه خوای په‌رومردگارا، بۆیه پێغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) له سویند خوارده‌نه‌که‌ی عومه‌ری گو‌ری خه‌تاب (رم‌زامه‌ندی خوای له‌سه‌ر بێت) بێده‌نگ بوو که فهرمووی ده‌جال ابن صیاده، له جی‌گایه‌کی تریشدا به‌ فهرموده‌ هاته‌وه که سامری له‌سه‌رده‌می موسادا ده‌جاله‌، سام‌ریش هه‌ر

شەيتانە ۱.

قىسەكانى شەيخ بەرقان لە مېشىكى مندا دەھاتو دەرپۇشت، گەمىشتە ئەو دەرئەنجامەى كە قىسەكانى بەرقان و بسام و دەيان زانای تىرىش تەواوە.

شەيتان رقى لە مەرقە خەوى پەرەردگارىش بۇ بوغزاندى شەيتان دەبىت بەدەستى مەرقە لەناوى بەرىت، ئەو خەوى زۆر بە لوت بەرزو زل زانى لە ئاستى قىسەى پەرەردگارىدا كە خەوى زۆر پى گەنگەر بوو لە مەرقە، رەقەكەشى ئەو بوو كە ئاومدانى زەوى بەخىشرا بە مەرقەكان و تەنھا بەندايەتى كردنى ئازاد بەخىشرا بە جەنۇكەكان.

خەوى گەورە لە قورئاندا باسى دەكات بۆمان لە باسى دروستكردنى ئادەم و سەرپىچى شەيتان دا دەفەرمووت: لە سورەتى الحجردا

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ۚ ۲۹

خەوى پەرەردگار كاتىك مەرقەى دروست كردو فەرمووى: جا كاتىك پىك و پىك و تەواوم كرد، ئەو پەرحە تايبەتەى كە من (بەدەيەنەرى ئەوم)، پىمبەخىشى ئەو هەمووتان كەرنووشى بۇ بەرن (كەرنووشى پىز بە فەرمانى خوا).

لَسَجْدَ الْمَلَائِكَةِ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ۚ ۳۰

ئىنجا فەرىشتەكان (فەرمانى پەرەردگارىان بەجەى هىناو) هەموويان بەگەشتى كەرنووشى پىزىيان بەرد.

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ۚ ۳۱

جەگە لە ئىبلىس (شەيتانى گەورە) سەرپىچى كرد كە لەگەل كەرنووش بەرئاندا بىت.

۱- روونكردنەوى زىاترى ئەم باسە لەلەين جەند زانايەكەو بەس كراو، لە هەموويان بەهێزتر لای من شەيخ بسام جەرار لە پوتىوبدا هەيە، بە مەوەى ۴ كاتزمىر ياخود بە جوار بەش- بەباشى روونى دەكاتەو. هەروەها شەيخ صالح الموعىمىسى باسى دەكات..هتد

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ۚ ۳۲

ئەوسا خوا فەرمووى: ئەى ئىبلىس ئەو بۇ لەگەل كەرنووش بەرئاندا نىت؟!

قَالَ لَمْ أَكُنْ لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمِئٍ مَسْنُونٍ ۚ ۳۳

شەيتان لە وەلامدا وتى: من ئەوەندە (نەزم و بچوك) نەبووم كەرنووش بەرم بۇ بەشەرىك

كە تۆ بىشتەر قورپىكى پەشباوو ترشاو بوو؟!

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا قَائِكَ رَجِيمٌ ٣٤

خوا فه‌رمووی: (چونکه له فه‌رمانی من سه‌رپیچیت کرد، ده‌بیت له‌م شویننه نه‌مینیت، که به‌هه‌شته یان ئاسمان) که‌واته ده‌رچۆ لی‌ره چونکه به‌راستی تۆ نه‌فرین لی‌کراویت.

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ٣٥

به‌راستی نه‌فرینی خوات به‌رده‌وام له‌سه‌ره هه‌تا رۆژی دوا‌یی.

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ٣٦

شه‌یتان وتی: به‌رومه‌ردگارا، مۆله‌تم بده هه‌تا ئه‌و رۆژه‌ی هه‌مووان زیندوو ده‌کری‌نه‌وه.

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ٣٧

خوا‌یش فه‌رمووی: ده‌تۆ له‌ مۆله‌ت دراوانیت.

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ٣٨

تا رۆژی کاته دیاری‌کراو و زانراوه‌که.

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ٣٩

ئیبلیس (به‌ بوغرو کینه‌و چه‌ساده‌ته‌وه) وتی: به‌رومه‌ردگارم، ماده‌م به‌هۆی ئه‌م ئینسانه‌وه منت سه‌ر لی‌شی‌واو کرد، شه‌رت بیت له‌ زه‌ویدا هه‌موو گونا‌هو لادان و تاوانی‌کیان لاجوان و شیرین بکه‌م و هه‌ر هه‌موویان سه‌ر لی‌شی‌واوو سه‌رگه‌ردان بکه‌م.

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ٤٠

بی‌جگه له‌ به‌نده بوخته و دلسۆزه‌کانی خۆت نه‌بیت (چونکه دلیان به‌ باوه‌ر به‌ تۆو یادی تۆ ناومدانه، هه‌ول و کۆششی من بۆ وێل کردنیان ناکامه).

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ٤١

خوا‌ی گه‌وره فه‌رمووی: ئا ئه‌وه رێگه‌و رێبازی‌کی راست و دروسته هه‌ر بۆ لای من دیت و هه‌ر من چاودێری ده‌که‌م.

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ٤٢

به‌راستی به‌نده چاک و پا‌که‌کانی من به‌ تۆ فریو نادری‌ن و تۆ هی‌ج ده‌سه‌لاتی‌کت نی‌یه به‌سه‌ریاندا، جگه له‌وانه‌ی که‌ شوینت که‌وتوون له‌ سه‌رکه‌ش و یاخی و سه‌رگه‌ردانه‌کان.

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ٤٣

بی‌گومان دۆزه‌خیش به‌لێنگای هه‌ر هه‌موو نه‌وانه به‌گشتی.

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ٤٤

حهوت دمروازهى گهوره ههيه، ههر دمروازميهگيشى جهند دمرگاو جهند بهشيكه كه دهسته دۆزهخيآن، بهگوهره تاوان و گوناهيآن راپيچ دهرين بۆ ناوى.

ديسان دهگهريمهوه بۆ لاي دهجال نهو ههموو تواناو هيزه بۆ كهسيك لهناو مروقهكاندا دهست ناكهوييت نهگهر هيزو تواناي جنوكهكاني ترى لهگهندا نهبييت، ههموو باش دهزانين كه شهيتان خوى له جنوكهكانه. جامادام لهوانه هاوكارى ههر لهوانيش ومردمگرييت، خواي پهروهرديگاريش له سورتهى كههف به ئاشكرا باسى دمكات و دمفهرمويت: **وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ۝**

ئيمه كاتيک به فريشتهكانمان وت سوژده بهرن بۆ ئادهم، ههرههموو سوژدهيان برد بيچگه له ئيبليس نهبييت كه له دهستهى جنوكهكان بوو، له فهرمانى پهروهرديگارى ياخي بوو، ئايا (پهوايه) كه نهو و نهوهكهى بكهنه پالپشت و يارو ياومرى خوتان لهجياتى من، لهحاليكدا نهوانه دوژمنى ئيوهمن، ئاي كه ستهمكاران شتيكى نارمواو نابهسنديان ههلبزاردوهو (گوپرايهلى دهگهن).

كهواته دهرنهجامهكه بهو شيومهيه، چارى نهركى عيساي كورى مەريەم تهواو نهبووه، لهبهر نهوهى له بهنى ئادهمهوه خواي گهوره تۆلهى ئادهم و نهوهكاني له شهيتان دهكاتهوه بهدهستى عيساي كورى مەريەم، لهبهر نهوشه كه مەسيحي عيساي كورى مەريەمى ههلبزاردوه خواي پهروهرديگار بۆ نهو كاره گرنگه، چونكه زۆر له ئادهم دهچييت و خواي گهوره ههركات باسى دروستگردنى عيساي كردبييت نمونهى به ئادهم هيناومتهوه شكل و شيوميشيان لهيه چوووه.

گهرانهوهى عيساي كورى مەريەم به پيغههمبەرايهتى نبيه بۆ سهر زهوى، بهلگو بهندهيهكى ئاساويهو له دواى محمدى مهديهوه نويز دمكات و دواى مردنى محمدى مهههوى ۴۰ ساڵ فهرمانپرواي دمكات كه باشتريّن و زيرپينترين سهردهمى فهرمانپرواي سهرزهويه.

ههموو نهمانه كهباسم كرد تاراديهك باش بوو بۆ نهوهى پروا بكهم كه بهوهى شهيتان دهجاله، بهلام ههنديك ووردمكاري له ميشكى مندا مابوو، دمگهپام بۆ نهوهى چۆن دهستم بهكهوييت، لهريگاي شيخ بهرقان ياخود زانايهكى تريان ههر كتيبتيك كه بتوانم نهو پرسيارانهى لييكهم ياخود دهستم بكهوييت و بيخوينمهوه، نهويش بريتي بوو لهو پرسيارانهى كه نهى نهو ههموو جهك و بۆمه نهتۆمهو نايتروچينييه چى لى بهسهر ديت، ئايا عيساي كورى مەريەم و و دهجال له ههموو نهو هيزو جهكه ناومكى و نايتروچينيانه بههيزترن كه نهو دوو كهساپهتیه

ھۆكۈمى سەر زىمى بىخەنە ژىر دەستيان. مېشكەم بەھۇ پىرسىيارنەھە سەرقال بوو، نەمدەزانى چۈن ۋەلەمى بۇ دەستە بەھۇ بىكەم.

رۇژىك بەھردەوام لە كىتەپخانەكەى خۇمدا بەھۇ ۋاى ھەندىك سەرچاۋەدا دەگەرەم لە دوامەھە دەنگىك ھات و ۋوتى، بەھۇ پىم بلى بۇ چى دروست بووين، بۇچى ھاتووين؟ دەنگەكە لە دەنگى سەسىل دەچو، ئاۋرەداۋە كەس ديار نەبوو ناچار ۋازم ھىنا، بۇ جارى دووھەم ۋوتى كەرى نابىسى چى دەلەم؟

ئەمجارەيان دلىا بووم لەۋەى دەنگەكە سەسىل-ە ۋويستەم ۋەلەمى پىرسىيارەكەى بىدەمەھە بە ھىمنى.

دىسان پىرسىيارەكەم دووبارە كىردەھە بە دەنگى بەھۇ بۇچى ئىمەى مرۇف خوا دروستى كىردوين؟ بۇ پىرسمان پىنەكراۋە كە ھاتىن بۇ ئەم ژيانە؟

زۇرىك لە خەلگى لە سەرەتاي ژيانىيەھە تاكۇتايى ژيانى بەۋاى ئەم پىرسىيارەھە، يان با بلىن زۇربەى دانشمەندو ھەيلەسوف و بىرمەندەكان.. ھتە، بەۋاى ۋەلەمى ئەم پىرسىيارەدا ۋىل بوون و گوزەريان كىردوۋە بەناۋ مەرىفەدا.

ھەر قوتابخانەكە لە قوتابخانەكانى فىكرو ھەلسەفە جۇرە ۋەلەمىكى دەستەبەر كىردوۋە. لە ھەلسەفەى سىرۋستەھە بىگىرە تا پىراگماتىكى و ماددى و ۋجودى و مىسالى و سوفىستائى.. ھتە.

لەپىستىدا دەرھەتى ساغ كىردەھەى ئەھەم نىيە ھەموۋىت لىردە بۇساغ بىكەمەھە، بەلەم بەھردەوام بىت لەگەلەدا ھەموۋىت بۇ ساغ دەكەمەھە بە دەرس و دەور، زۇر دىرژىم نەكەردەھە، بۇم باسكرد كە لەپىستىدا ھەلسەفەى سىرۋستى لىدەرچىت كە ۋاتاي مرۇفكەرايىە، ھەموو بىرو ھەلسەفەكانى تر بىروايان ۋايە مرۇف بىھودەيە. نەك بەتەنھا مرۇف بەلكو جىنۇكەكانىش سەرگەردانن بى ھودە كار دەكەن و ئەخۇن و ئەخۇنەھە ۋەك ئازمەل دەزىن.

بەلەم ئاينەكانىش قىسەى گەورەيان ھەيە لەسەر ھاتنى مرۇف.

بەتايەت نىسلام و يەھودى و مەسىحىيەكان.

ئاينەكانى تىرى ۋەك زىردەشتى، لاۋتستۋى، بوزا، كۇنفۇشىۋسى، ھىندۇسى، بەھامى و مېترائى.. ھتە لاي ئەۋانىش لە زوھد و ژيانىكى ناۋاقىدايە، مرۇف تەنھا قىسەى جۋانەھە ھىج نەرزى نىيە لە كۇتايىدا.

جا ئەھە كەسەى كە پىرسىيارت كىردوۋە لىردە من باسى نىسلام دەكەم، چۈنكە ۋوتەم لەسەر

مرۆفۇى ومړگړى ئىسلامه واتا موسوئلمان.

كەواته موسوئلمان كارى چيه و بۆجى ھاتووه ئايا موخەيەرە يان موسەيەرە واتا ئەمرى پىكراره يان نازادە، لەھەمانكاتدا ئەوى بۆ مرۆفە بۆ جنۆكەگانشە چونكە خۆى پەروردگار باسى ھەردوولامان بەيەكەوھ دەكات بۆ بەندايەتى، بەلام ئەركىكى قورس ترى داوھ بە نىمە كە ئاودان كردنەوھيە. بەداخەوھ زۆر جار جنۆكەگان دەرچە لای شەيتانى ئىبليس و بۆ ئەوکار دەرگەن و دەبنە بېھودە ژيانى دنياو قىامەتيان دەدۆرپن ئەوى مرۆف لەسەر شانى ھەرزكراوھ بۆ ئاوەدانى كەچى ئەوان ويرانى دەرگەن.

مادام ھەردووكيان ھەيە ئازادى و ئەمر پىكراره، كەواته مرۆف و جنۆكە لەھەردوو بەشەكە پىك ھاتووه.

بۆ نمونە ئەگەر كەسێك بلى جايى دەخۆيت يان ھاوھ؟

كەواته ھەردووكيان بوونيان ھەيە بۆيە ئىختيارت ئەدات.

ئەم نمونەيە باشترىن رۆنكەرەوى ئەو بابەتەيە كە بەدرژايى دە سالى راپوردوو من ئەم پەرسيارەم لىكراره لە رىگای مولحیدەكانەوھ، ھەندىك لە خەلكى كە ئاقل بوون ومړيانگرتووه موسوئلمانىتى خۆيانيان پى بەھىز كردووه، ئەوھشى كە بەچار پى رۆشتووه ئازەل ئاسا ھەنگاوى ناوھ سەر لىشيوو بووھ وھ ئىبليس بەردەوام بووھ لەسەر ئىنكارى خۆى و خەلكىشى گومرا كردووه.

بەواتايى ئەوى ئەو رەگەزەى كە مرۆف و جن پىك دەھىنى، واتا پىكھاتەى نىرو مێيە خۆى گەورە ھەندىك كارى پىبەخشیوھ كە ئەمر پىكراره، ھەندىك كارى پىبەخشیوھ كە موخەيەرە نازادە.

- چىن ئەوانەى كە موسەيەرە و دەبىت ببىت و مرۆف نازاد نىيە تىيدا؟

لیرەدا باسى ژيانى خۆمان واتە مرۆف دەرگەم، چونكە شارمزا نىم لە سیستەم و ژيانى جنۆكەگان.

گومانى تىدا نىيە زۆرە بەلام چەند نمونەيەكى باس دەرگەم و بەشەكانى تر لە مېشكو بىرى خۆتدا دوايى دەتوانى بە ئاسانى تاوتووى پىبەكەيت، ئىتر لەمەودا و دەرزانىت لە چىدا دەسلەلت نىيە و لەچىشدا ئازادى.

لە كویدا لە دايك دەبىت، لە كویدا دەمريت، خەلكى كویت ئايا كوردى عەرمبى فارسى يان كورى كىيت، نىرى يان مى، ئەمانە ھىچى لەدەست و ھەلبازردنى مرۆفدا نىيە.

برسييتي، تينويتي، نازار، جهزي شهوت بههه موو جوړه گاني له ليکيکه وه تا شه هوتي و
تووي، هيچي لهدسه لاتي مرقدا نيه و سيسته ميکي گشتيه گهردوني خوايه بوي داناوين.
ديمه سمر باسي نازاد بوون، حيكمت و فهله سهفه ي پارسه نكي دهرده كه ویت له ناو هردوو
چه مکه گدا.

که مادام برسييتي مرقف بهدست خوي نيه ههر برسي دهبيت، كهواته تو نازادي چي
دهخويت. حلال و موباح وهك گوشتي مريشك و مهر و هتد يان حهرام وهك بهراز و مردارو
بووگان.

که تينووت بوو لهدسه لاتت دا نيه، به لام نازادي چي دهخويته وه ناو، ماستاو، شهربت..
هتد نه وه ي که حلاله. حهرامه گان ويسكي، جن، عارهق، قودگا.. هتد نازادي.

شه هوتي هز به ناقصت دهكيت يان به پيچه وانه وه لهدستتدا نيه نه م جهزه،
هزيكه چينراوي خوايه، به لام نازادي به زيناو كاري خرابه ونيربازي تيري شه هوت
دهكيت، يان هاوسه رگيري دهكيت و خيزان پيك ديت.

مردن بهدست تو نيه، به لام نازاديت مردنه كمت هلبزيريت له پيناوي كيدا بيت.
نهمه وه لام ي نهو پرسيارمه نايا خالق پرس به مه خلوق دهكات بو دروستكردي؟
به دوو بيردوزي معريفي گريمان وه لام نهدهمه وه.. **وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْأَعْلٰى وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ**
گريمان يه كم - نه گهر له نهديسون پرس ي تو كارمات دروست كړدوو كه بو پيداويستي
مروقه، نه ي پرست به كارمبا كړد كه دروستي دهكيت؟

گريمان دووهم- نه گهر به كارمبا بلتيت جهنابي كاك كارمبا، نايا نهديسون دناسيت؟
به هردوو گريمانه كه وه لام ي ستيه ممان دمست دهكويت به گريمانو ديكه ينه معريفه.
نهديسون پيوستي نيه پرس به كارمبا بكات، چونكه نهديسون داهينهري كارمبايه. پاشان
كارمباش به هيچ شيوه يه كه نهديسون نانسيت، نه گهر دمست بداته سهرد و گهرمي كارمبا دنيام
كه كارمبا كه بارگاوي دهكات و ديكوزيت نه گهر فرياي خوي نهكويت.

كهواته خالق پرس به مه خلوق ناكات، پاشان مه خلوق وهك نه وه ي كه پيوسته خالق
ناناسيت. ئي كهواته نهو مه خلوقه كه خالق هكي نانسيت دهبيت خوي پي بناسيت.

خوای پهرومردگار نهو خودايه وانا خودي خوي هه موو شتيك دمبه خشيت، ناوي خودا
له به خشيني خويه وه هاتوو كه خودي خوي به خشندميوه بهديهنه ره، نهك له كاتي
دروستكرديدا پرس به مه خلوق بكات، نه گهر خوای پهرومردگار خوي به مه خلوق نهناسيت،

مەملەكەتى شەيتان - كىتەبى دوۋەم ئوسىنى: ماكون كەرىم

ھىچ رىڭايەك نىيە تۇ خوا بناسىت.

تىگە يىشتى؟

تىگە يىشتى؟

وئەلام نىيە..

چىيە بۇ لال بويت؟

سەسىل: ماكون ئەگەر بىت بلىم وەرە بۇ جىڭايەك لەگەلدا ھاوکارىم بکەو لەدوای

نەۋەۋە من موسولمان دەبىم، ھاوکارىم دەكەيت؟

ماكون: ئاخىر تۇ زۇر درۇزنى لەۋەتەي تۇم ناسىۋە راستى لە دەمت ناھاتۇتە دەرەۋە، ئەگەر

راست بکەيت سوئند بەخۋاى گەرە شەپت لەسەر دەكەم لەگەل ئىبلىس-دا.

سەسىل: پەيمانم بىدەرئ ھاوکارىم دەكەيت، من موسولمان دەبىم.

ماكون: بە مەرچىك راھى، خەزقىل، خەنانە و جەماعەتى خۇمان ئاگادار بن.

سەسىل: نا با تەنھا نىۋانى خۇمان بىت.

ماكون: بىروا ناکەم لەسەرەتاۋە وەدە بىدەم، بەلام پىم بلى بزانم چىيە و دەتوانم يارمەتت

بىدەم.

سەسىل دەستى کرد بەگريان و وەك مار لوشكەي دەھات، بەلام ھەر بىرواى پىناكەم دەزانم

خۇى مارە و ھىچ جىڭاى متمانە نىيە، بەلام من خەرىكم چۆك دا دەدەم بە ووتنى موسولمان

بوونى داۋاكەيشى زۇر موھىمە.

كۆتاي دوكان و بازارەكەى سەسىل

گويم لە لوشكەى گريانى سەسىل بوو بى ئەوڧى بېيىنم، ھەستەم دەگرد شتى زۆر لە دىيائەتى و دەپەوڧت بىيائىت و نازانىيەت چۆن دەرى بېرېت. كېشە لەوڧدائە مەن راستىم لەم جنۆكەيە نەديو، ھەموو گيانى درۆ خراپەكارى بوو دەرحەق بە مەن.

وعدى زۆر خراپى داو دەسەرمەن و ھەمووشى ھىناوڧتە دى.

ھەر لە ترساندەم و فراندەم و ئازارى دەرونى، تەنانەت گرتەم لە لايەن موخابەراتى ئىتالى و نەروىجيەو، ترساندەم بە دەزگاگانى ھەرىڧى كوردستان..ھتە.

ئىستاش وا لە بەردەستەمدا زەليل بوو.

فەسەپەكى زۆر سەپرى گرد بە گريانەو.

سەسىل: ماكان سوڧندت بۆ دەخۆم ھاوگارىم بکە، ئەوڧى لە ژيانتا نارەحەتى و نازارت بېيگەيەنەت وا شىتى دەكەم كە لە پيسايى خۆى بخوات و لە سېبەرى خۆشى بترسەت. خۆ ئەگەر ھاوگارىم نەكەيت...

نەمەيشت قسەكەى بکات ووتەم: سەسىل ھەپەشەو شتى وا لە مەكە، مەن بە ھەپەشە شىت دەبەم و ھەروڧا پيسايى دەرخواردى ئەو ئەدەم ھەپەشەم لىبکات. جا پياو بەو يان جنۆكەيەكى مەعقول بە و ھەپەشەو قسەى قۆر مەكە. ھىچت لەگەل مەن بۆ ناکرېت تۆ و گەورەكەت كە شەيتانە. مەن گەورە و سەرورە و سەردارم خواى پەرورەدگارە، تۆ ھەر ھىچ نىت، پونە؟

سەسىل: مەن قسەت بۆ دەكەم كەس ناوڧرېت قسەت لەگەل بکات خىرا ھەلدەجىت. ماكان: بەدلىيائەو ھەلدەچەم بەس قسەكەت بۆنى ھەپەشەى لىيەت، بە ئەدەبەو قسە دەكەيت گوڧت بۆ دەگرم قسە بە ھەپەشەو دەكەيت گيانى خۆم دادەنەم يان زەليلت دەكەم، پونە؟ جا تۆ بە ئەدەبەو و بە ئىحترامەو قسە بکەو بيشزانە قسە لەگەل كى دەكەيت.

سەسىل: باشە تۆ بېروا دەكەيت كەوا حەزقيل، راقى و جەنانە جاسوسن بەسەر تۆو؟ كار بۆ نيمە دەكەن ئەومت بۆ دەربخەم. ھەموو بەلگەكان بخەمە بەردەستەت ئىتر بېروا بە مەن دەكەيت؟

نوسىنى: ماکوان كەرىم

ماکوان: ئەو دەلئال ئەگەر ئەوان ۋا بن ۋەك تۆ دەئىت ئەى ئىتر بېروا بە خۇشم ناكەم،
چۆن بېروا بە تۆ بکەم.

سەسىل: دەبېروا بکە سوئندت بۆ دەخۇم كە ھەموویان دژى تۆن ۋ بەكارت دەھىنەۋە لە
گەورەترىن خزمەتکردن بە ساحىرو جادووبازەکاندا.

ماکوان: باشە بەلگەيەكەم بدەرئ با بېروا پىبکەم.

سەسىل: لەگەل مندا ۋەردە بۆ جىگايەك بيان بىنە كە لەگەل جادووبازىكدا قسە دەكەن ۋ
تۆش بەقەدەر ھەموو دنيا رەقت ئىيەتى دەشىناسى، باشە؟

ماکوان: تۆ بەرزدەۋەندىت چىيە لەم ھىتنەى ۋ سەگ ۋ سەگابىيە؟

كە ۋايووت زۆر تۆرە بووم ھەستەم بەۋە دەکرد كە راست بىت قسەكانى، لەداخاندە چى
لەناۋدئامدا بوو بەۋەم رشت.

سەسىل: ئارام بە بىرتە لەگەل شىخ شاھىن-دا بووبە شەرت لە فرىدرىكستاد لە ھاۋەخانەكەدا
بۆلىس ھاتوو گرتى؟

ماکوان: بەئى بىرمە كابراى زەلى توركمان نائىت، ئەۋەى تۆ ھىنابوت؟

سەسىل: با خۆيەتى بەچى دەئىت سوئندت بۆ دەخۇم ھەر ھەموویان لەگەل ئەۋدا
كاردەكەين، منىشىيان ۋا داناۋە كە سەر لە تۆ تىكبدەين كە گوايە ئەۋان ھاۋكارى تۆ دەكەن.

ماکوان: ئەرى سەسىل كەس نەماۋە لەسەر ئەم زەۋىيەدا خۇتانى پېۋە سەرقال بکەن ئەنھا
ماکوان نەبىت، كاكە ئېۋە لەكام خاك ۋ خۇل؟

سەسىل: ئىمە لە خاك ۋ خۇل نىن، بەئكو لە ئاگرو بلىسەين، بەلام ۋەردە با بېروا بکەيت
كە ئەۋان بۆ ئەۋ كار دەكەن.

ماکوان: ئى بىم بۆ كۆى شاھىن لە ئەۋروپاى شەرقىيە بەچى ئەمبەيت ئىنجا راقى ۋ
ھەنانە ۋ ھەزقىل من لەكۆى بيانبىنم بەدزىيەۋە ئەۋان خۇيان نىشانى من ئەدەن خۇ من
ئەۋان نا بىنم بە ئارمىزى خۇم، تۆش ھەر ئەم درۆيەت مابوو ھېرى دەى بۆم؟

سەسىل: من دەتوانم تۆ بەرم بۆ لای ئەۋان ۋ لاشەۋ ھەموو جەستەت لەجىگايەكى تر بىت.

ماکوان: دەى كى نائىت سىحر نىيە سەسىل-د ھەنى.

سەسىل: راستە ئەۋە سىحرە من بە سىحر ئەت بەم ۋ ئەۋان دەبىنى كە چى دەكەن.

ماکوان: ئىنجا تۆ چەند ۋەختە ۋەك سەگ دواى من كەۋتوئىت بۆ ئەۋەى سىجرو جادوو
بکەم، ئىستا ئەتەۋىت ھەر ۋا بە ئاسانى بمخەيتە ناۋ ئەۋ كارەۋە ۋ كافىرم بکەيت ۋ لەم دىنەى

خۇم دىرمىكەيت؟ كورە برۇ ھەى ھىچو پوچ با ئايەتەل كورسىەك بخوئىنم وەك رەشەبا بىتبەم بەئاسماندا.

نەيھىشت قسەكەم تەواو بىكەم، ماكوۋان سوئىندت ئەدەم بەۋەدى برۋات بىيەتى قسەم زۇر ماۋە راوم مەنى با ھەندىك قسەى تر ھەيە بىكەين.

ماكوۋان: قسەى چى بىكەين ئەۋە نىيە كافىرم دەكەيت ھەر كەس سىحر بىكات، ياخود بىچىت بۇلاى سىاحىر يان رىڭكەى نىشان بىدات ھەموۋيان كافىر دەبن. دىمەۋىت وەك خۇت بىدەين بەم؟ باشە بى ئەقلى تۇ كە ئەۋەندە لەم قورئانە ئەترسىت و ئەزانىت راستە، ئەى چۇن برۋاى پىناھىنىت؟ ئاخىر لاى ئىمە ھەر شىك بى ئەقلى بىت بى دەلئىن كەر يان چۋار بى يان ولاغ. بەس ئەم چارە ھەقە بلئىن سەسىل، بەداخەۋە بىچكە منىش كەس ناتناسىت.

سەسىل: تۋانايەكت ئەدەمى پى دەبىتە (جەمپەر) دەتۋانىت ئە ماۋەيەكى كەمدا ئەۋەى ئەتەۋىت بەيەكەۋە برۋىن و بىبىنىن ئەگەر ئەمسەراۋ سەرى ئەم ولاتەش بىت.

ماكوۋان: ئىنجا ئەم ساختە چىتە چىە؟ ھەتمەن ئەۋىش سىحرە، جەمپەر چىيە؟ سەسىل: ووشەيەكى ئىنگىلىزىيە، واتا بازدانى فراۋان.

ماكوۋان: وەلا مۇسەققەفىشى بە ئىنگىلىزى قسەم لەگەل دەكەيت، ئەۋەلا كاكە من باز نادەم و برۋاشم بىت نىيە.

سەسىل: برۋا بىكە زانستە، پەيۋەندى نىيە بە سىحرۋ جادۋە وە. لە جىھاندا ئەۋ زانستە دەخوئىرئىت و زانكۇ و سەدان كۇمپانىا ھەيە كە ئەۋ كارانە دەكەن.

ماكوۋان: بەراست كامەيە ئەم زانستە، كە من تا ئىستا ئەقلىم پىنەشكاۋە. جەنابت ئەۋەندە مۇھىمى دەيزانىت، تۇ بۇ وەلامى پرسىيارەكەم نادەپتەۋە دەلئىم كە ئەم قورئانە ئاۋا ھەقە و لئى دەترسى و وەك پۇش و پەلاش ئەتبا بە ئاسماندا بۇ برۋاى پىناھىنىت و مۇسولمان بىت و نەجات بىت لەم دەردى سەرىەو خۇت لە دۆزەخى ئەبەدى رىزگار بىكەيت؟

سەسىل: برۋا بىكە مۇسولمان دەبىم و بۇ ئەۋەش ھاتووم بۇ لات، دەمەۋىت كۇتاي بە ھەموو كارىكى نەشىاۋ بەيىنم لە گەل تۇ و خۇشمد، بەنىسبەتى زانستەكەۋە كە فىرت دەكەم بۇ ئەۋەى بتۋانى تۋاناكانى خۇت بەھىز بىكەيت ئەۋەش زانستى (پاراسىكۇلۇزى)يە.

ماكوۋان: جا ئەمە كام ئەكادىمىيا ناۋى ناۋە زانست و لە كام زانكۇى جىھاندا دەخوئىرئىت؟ سەسىل: چۇن لە ھەمووزانكۇكانى دىيادا دەخوئىرئىت.

ماكوۋان: درۇ دەكەيت و ھىچ وانىيە، تا ئىستا لەلەيەن زانستەۋە دانى پىدانەنراۋە كە

زانىستەو ھەر حسابى فال و قاومگرتنەو و بورجەكان و ئىۋەى بۇ دەكرىت و ھىچى تر نىيە،
قسەى بىمەعنايە و ھىچ پەيۋەندىيەكى بەزانىستەو نىيە و زانىست ئىعترافى پىناكات.
سەسىل: بە سەدان دىكتۇرا و پرفىسۇر و ئەكادىمىا ھەيە لە جىھاندا لەسەر ئەو بوارە
كار دىكات. لە ئەمىرىكا، مىسر، عىراق و ئىران، تەنانەت لە ئەوروپا، بەرىتانىا، مەجەر و زۇر
جىڭاى ترىش.

ماکوان: ئەۋەندى من بزانم ئافرىتىك لە سالى ۱۹۶۰ بە رەچەلەك عەرمبە، بەلام
رەگەزنامەى ئەمىرىكى ھەيە و لە ئەمىرىكاش لە دايك بوۋە، يەككە بوۋە لە رۇزنامە نوۋسەكان
كە دامەزرىنەرى كۆمپانىيائى بەختە لە ئەمىرىكا، ئەۋىش سەرى نەگرتوۋە كۆمپانىيەكى ھەشەلى
ھىنا ئافرىتەكە ناۋى (ھالە ھامىد)ە.

سەسىل: نا دۋاى ئەۋە لە سالى ۱۹۷۷ لەگەل (رېمۇند فېدىز) دا كۆمپانىيەكىيان كىردەۋە
بەناۋى (دېلفى) لە سان فرانىسىسكو لەماۋەى ۲ سالىدا ۸ مىليار دۆلارىيان قازانچ كىرد.
ماکوان: تۇش رەت لە درۋىيە سەسىل، درۋىيەك بىكە رىڭاى تىببىت. ۸ مىليار دۆلار لەماۋەى
۲ سالىدا زۇر زۇرە دىزانىت؟ بۇ كۆمپانىيەكى تىرۋەت.

سەسىل: بىرۋا بىكە بىرۋ بگەرى و سىرچ بىكە لە سەرجاۋەكانى خۇتاندا، سەدان سەرجاۋە
ھەيە، ئەزانى كۆمپانىيائى بەختەكە كارى چى بوۋ ئەمجارە درۋىستان كىرد رېمۇند و ھالە؟
ماکوان: نا نازانم، بەلام لەۋانەيە ھەر فال گرتنەۋە بوبىت.

سەسىل: نا بەلكو ئەمجارە ئەندامەكانىيان كە خەرىكى كارى پاراسايىكۇلۇزى بوۋن يەكەم
جار جىڭاى نەۋتىيان ئاشكرا دەكرىد، ھەر جىڭاىيەكىيان دەست نىشان بىكردايە بىرۋو لە نەۋت،
باشان چۈنە ناۋ بۆرسەى جىھانى و بە ئاشكرا ناۋى خۇيان نا بوۋ دېلفى بەخت و ئاشكرايان
كىرد دوۋ ھەفتە بۆرسە چۆن دەبىت و چەنىك خىر دەكەن، سودىكى خەيالىيان دەستكەۋت و
ھەمۋىشى راست دەرچۈۋ.

ماکوان: ئەۋە بەراستە؟ نا پەلە مەكە با سىرچىك بىكەم ۋەك تۇ دەلىت بزانم راست
دەكەيت.

لە گوگل لە يوتىۋىدا گەرام لەھەمۋو سەرجاۋەكاندا بەرنامەى دىكۆمىنتارى و سەدان مەقالەو
رېۋىرتىيان لەسەر كىرۋو، تەماشام كىرد ناۋى كۆمپانىيەكە گۇپاۋە بە كۆمپانىيائى (مۇبەيس) كارى
زۇر گەۋرىيان كىردۋە، لەۋانە گەۋرىتىن ناسەۋارى كۈنى جىھانىيان دۆزىۋەتەۋە لە نىزىك
ئەسكەندىرىيە ۋلاتى مىسر.

ھەروھە كۈنترىن كەشتى نغۇرۇ بوۋى ژۇر دەريايان ئاشكرا كىردوۋە، بەبى نەۋدى پارە سەرف بىكرىت، بەلكو يەككە لە ئەندامەكانىيان بە پاراسايكۆلۇژى دۆزىويەتتەۋە كە لەو جىگايەدا كەشتىكەى تىيدايە زۇر شتى تر لە كەنز و كەرەستەى بە قىمەت.

نەۋدى سەرنجى منى راكىشا ئەۋمىيە دەزگاي پۇلىسى فېدرالى و موخابەرەتتى ئەمىرىكى ئىف بى ئاي و سى ئاي ئەى لەگەل ئەو كۆمپانىيەدا مامەلە دەكات، ئىپرسراۋى پۇلىسى يەككە لە شارەكانى ويلايەتتى نىۋرك ئەيانتوانىۋە كچىكى تەمەن مىندال بىدۆزىنەۋە كە بۇ ماۋەى ھەفتەيەك وون بوۋە، پەيۋەندىيان كىردوۋە بەو كۆمپانىيەۋە ئەۋانېش دەست بەجى ئاشكرايان كىردوۋە كە ئەو مىندالە نەماۋە و دوۋكەس بە پاراسايكۆلۇژى چۈنەتە خەۋى موگناطىسىيەۋەۋە يەككىيان دەللىت مردوۋە خىكاندىۋانە لەو جىگايەدا فېدراۋە، كەسى دوۋەھەمېش ھەمان جىگاي ووتوۋە، بەلام دەللىت: كىشاۋيانە بەلاى سەرىدا، ئەو كەسەشى كە كۈشتۈيەتتى ھەموو ناۋىشانەكەيانداۋە كە پۇلىس چۆتە ئەو جىگايە دۆزىۋيانەتەۋە كچەكە لەۋىدا فېدراۋە و خىكىنراۋە كىشاۋىشيانە بەسەرىدا.

لە بەرنامەيەكى تايبەتدا لە پۇلىسەكە دەپرسن كە د. مستەفا محمود لە كەنالى تەلەفزیۋنى اقرا باسى دەكات پۇلىسەكە دەللىت ھىچ رېگىرك نىيە لە ئىمە پەنا بەرىن بۇ ھەر شتىك كە تاۋانمان بۇ ئاشكرا بىكات.

دۋاي گەرەنم بەدۋاي سەرجاۋەكاندا سەسىلم ھەر نەدەبىنى، بەلام بەدەنگ لەگەلما بوۋ. دۋاي چەند ساتىك ووتە سەسىل راست دەكەيت ۋايە ئەمە يەكەم جارتە شتىك بىللىت راست بىت و دۆى من نەبىت.

سەسىل دەستى كىردمۈ بە قسەو خۇى ئاشكرا كىردمۈ بە جلوبەرگەكەى خۇيەۋە و ووتى: ماكوۋان مېش ئەت بەم بۇ ئەو جىگايەنەى كە خۆت پىت خۆشە، دوور لە سىجر و جادوبازى بە تەنۋىنى موگناطىسى و خەو و پاشان زانىستى پاراسايكۆلۇژى، بېروا بىكە زۇر شتى بۇ ئاشكرا دەبىت، با ئەو زانىستەش بزانىت چىيە.

سەسىل و زانست و سىحر

سەسىل داۋا دمكات فىرى زانستىكم بكات بەناۋى (پاراسايكۇلۇزى) ئەم زانستە وەك ئەم باسى دمكات دوۋرە لە سىحر و جادوو، ھەموو تواناۋ ھىزى مروۋفە خۇى بەگەر دەخات و سود لە ووزە و ھىزە گەردونىيەكان و مردمگريت.

سەسىل: ئەگەر بىت و خۇت و مرزى لەسەر ئەم ھىزو توانايانە بگەيت، ياخود لە دنيای ئىستادا پىى دموتريت - يۇگا - ھەندىك و مرزى ترە زۇر بە توانات دمكات لە مىشك و كردارو تەنانەت تەندروستيشدا.

ماكوۋان: لەراستيدا ئەۋەى تۇ باسى دمكەيت ھەموۋىم بىستوو، بەلام زانيارىيەكى ئەۋتۇم بەدەست نەھىناۋە لەسەرى، مادام تۇ بە باشە باسى دمكەيت ئەۋە دلىيام پرىەتى لە خوراقيات و خوزمەبەلات و كوفر و سەگ و سەگبابى. خۇشت باش دەزانى سەسىل من بەقەدەر ھەموو دنيا رقم لە تۆيە، زۇرت بەسەر ھىناۋم جا بەھىچ شىۋەيەك برۋات پىناكەم، بەلام يەك چانصى ترت ئەدەمى بزانم ئەمەى باسى دمكەيت چىيەو چۇنە، بەلەم لى مەكە تا ھەندىك زانيارى بەدەست دەھىنم لەسەرى و دواى قسە دمكەينەۋە، ئەگەر زانيم لەگەل شەرى خۋاى مۋتەعالدا دمگونجىت ئەۋە لىى ناۋەستەم، ئەگەر نە گونجا ئەۋە ناكريت و سەرى تۇش ئەدەم لەبەرد، روۋنە؟

سەسىل: باشە چىت دمۋىت بۇت بگەمبۇ ئەۋەى برۋا بگەيت.

ماكوۋان: ناۋ و سەرجاۋەى گتەيم بدمرى با بىكرم و بىخوينمەۋە، لەسەر ئەم بابەتەنە يان بىۋىست بەتۇش ناكات خۇم دمگەرپىم و دمىخوينمەۋە، چونكە ھىچ مەمانەيەكم بە تۇ نييە، بەلام پىم بلل ئەم زانستەى تۇ باسى دمكەيت كە (پاراسايكۇلۇزى) پىدموتريت كارى چىيەو جى دمكات؟

دەمەۋىست سود لە كات و مرگرم، زۇر پىۋستەم بە بىننىنى ھەزقىل و راھى و ھەنانە ھەيە. سەسىل: ئەم زانستە فىرى ئەۋەت دمكات كە چۇن دلخۇش بىت و چۇن توانات ھەبىت بە سەر ئازارو نەخۇشەكانى خۇتدا. تواناۋ ووزمىەك بە تۇ دەبەخشىت بتوانىت مىشكى بەرانبەر بىخۇنىتەۋە، ياخود كارىگەرى لەسەر مىشك و بىرگەردنەۋەى خەلگى دروست بگەيت. تواناى شىفات دەبىت بەھۇكارى ھىزو ووزمەكان.

ماکوان: ئەمەى تۆ باسى دەكەيت ھەمووى شىركە و ھاوبەش دانانە. رزق لای خوای پەرورەدگار مومىيە و غەيبە، شىفاء ھەر خوای پەرورەدگارە. خویندەنەووى مېشك ھەر قەسى بېمەعنایە و كەس لە غەيب نازانیت.

سەسەیل: نا وانىيە، ئەو زانستە توانات پێدەبەخشیت و ھیزی کارۆموغناطىسيە دەتوانیت لەرێگای ھیزە فیزیاییەکانەو ئەو کارانە ئەنجام بەدەیت. پەلە مەكە لە پەريارداندا بڕۆ سەرچاوەى لەسەر بخوینەردوھ.

ماکوان: راستە من زانیارىم نییە، جارێ با بڕۆم بىخوینەمەو ئەو كات قەسە دەكەینەوھ. لەگەڵ سەسەیل جیا بووینەو ئەو روشت و منیش ھەر لە مالى خویمان بووم، بەدوای ئەم (علم الباراسيكولوجي و علوم الطاقة) زۆر گەرام و بەدوای فتوای موسوڵماناندا گەرام زانایان چىيان لەسەر ووتوھ، بەزانی سەود و ئەزھەر و زۆرێكى تر لەزانایانى جیھانى نیسلامى ھەموو ھەرامیان کرد و ھىچ كام لە زاناكانم ئەبىنى ھەلāl یان كەردبیت، بێجگە ھەندىك بانگخواز لەناو ھەموویاندا كە زۆر گرنگى پێداوو ھەندىك ئىبراھىم نەبیت كە ئەیگونجینیت لەگەڵ تەصەوف و ھەندىك لە صوفیەكان و ئەشعەرى ئەفیدەكان. ئەوانیش بە ئاسایى وەریان گرتوھ، لەشیووى بەشێك لەپاگردنەووى رۆح و ھەندىك شوبھاندى لەگەڵ زانای نیسلامى نیمامى غەزالى كە لە سەردەمى خویدا باسى كردوھ.

ھەندىك كۆتیبم لە ئەنتەرنێت پەیدا كردو خەلكىكیش كە دەچوون بۆ ھەج و ولاتانى ھەرەبى داوای سەرچاوەى ئەو باسەم لێكردن كە بۆم بەینن و كۆتیبى باشیان بۆ ھێنام و ماومەيەكى زۆر ئەمالەوھ سەرقال بووم بەو باس و خواستەنەوھ. زیاد لە ۱۶ بۆ ۲۲ كۆتیبم خویندەوھ لە ئەنتەرنێت و لە بەرجەستەدا، ئەوانەى كە باسیان كردوھ ھەموویم تاقى كردوھ ئەنجامەكەى سفر بوو.

پەرسىارم كرد لە ھەندىك مامۆستای زانكۆ لە سلیمانى و ھەولێر و تەنانەت لە زانكۆكانى توركیاو لەندەن و بەگشتى زانكۆكانى جیھان، باسى ئەو ووزە و توانایانەى كە باس دەكریت لە زانستى (پاراسایكۆلۆژى) پەرسیم، ھەموو ووتیان ھىچ راستیەكى نییە لە ھیزیادا ووزەو ھیزی شاراوھ نییە و ئەوھ كە زانست بڕوای پێیەتى شتى شاراوھ نییە، بەلكو ھیزی تافىكراوھ بەرجەستەيە. شتێك نییە لە زانستى فیزیادا بەناوای ھیزی شارەوھ.

دوای ئەوھ بۆم دەرکەوت بە ناوای زانست و زانیاریەوھ سەر لە خەلكى دەشیوینن و ھەموو قەسى بەتالەو ھىچ بنەمایەكى زانستى نییەو بە دروستكردنى زاراووى زانستى دەیانەوینت

خەللى لى خىستە بىرن.

ئەۋەى زانىم لىم (پاراسايكۇلۇزى) يە دا تەنھا فەلسەفەى كۆنى ھىندۇسى و چىنى و ئەۋ
فەلسەفە كۆنە ئىلھادىيە بىئىنىيەنەيە، كە پىچراۋە بەناۋى باق بىرقى رۇژناۋا كە پىي دەللىن
گەشەپىدانى مرقى و يۇگا و چارەسەرى سىروشتى بە بەرد و جۇرىك لى يارى وىرزىشى
بەناۋى گەشەسەندىنى لاشەى و چارەسەرى نەخۇشى و لى ھەموۋى سەپىرتەر ئەۋەى بۇم
دەرگەۋىت كە زانىستىكى نوپىيە جولەكە دايمەززاندىۋە بەناۋى (البرمجة اللغوية العصبية)
كە بە نىنگلىزى پىدەۋىترىت **Neuro Linguistic Programming** بەكورت كراۋىيى
NLP.

لى رۋۋى ناۋەروكەۋە ھەموۋ ئەم زانىستانەم خۇندەۋە كە بەشەك بوۋ لى پاراسايكۇلۇزى،
ئەم بەناۋ زانىستە چۇن پىچراۋە و بە پاراسايكۇلۇزىيەۋە كە ئىستا زۇر بلاۋە تەنانەت پارەيەكى
زۇر سەرف دەگىرىت بۇ بلاۋ كىردنەۋەى. كە تەماشاي مىزۋەكەيم كىرد ھەموۋى نىزىكەى ۴۵ سالە
دامەزراۋە لى لايەن دوۋ بىزىشكى بەناۋبەنگى ئەمىرىكى كە زىاتىر بەكار ھاتوۋە بۇ نەخۇشى
دەرونى، يەكەمىيان ناۋى (رىچارد باندەلەر) ئەۋى تىريان ناۋى(چۇن جىندەم) لى سالى ۱۹۷۳
دايانەمەززاندىۋە كە بەشەك بىت لى چارەسەرى دەروۋىنى.

دۋاى ئەۋە لى لايەن دوۋ كەسى تىرمۋە بەناۋى (نوعۇم چۆمىسكى) و (ئەلفرىد كورىيەزىسكى)
بە رەگىز ئەمىرىكى و پۇلەندى بوۋن، بەلام ھەردوۋىكىان جولەكە بوۋن پەرىياندا بەم بەناۋ
زانىستە.

لى سالى ۱۹۹۳ كۆنگىرىيەكى گەۋرىيان بۇ گىرت لى ئەمىرىكاۋ لى سالى ۲۰۰۳ بە رەسمى لى
ئەمىرىكاۋا بە زانىست ناسىنرا.

ئەم كارە زۇر شتى سەپىرو سەمەرى تىدايە كە باسى رۇج و پەرومردەى رۇج و كارىگەرى
ۋوشە دەكات، بەلام لىراستىدا ئەۋەى بۇم دەرگەۋىت تەنھا مامەلەكەردىنى مادىيانەى مرقۇفە لىگەل
مرۇفدا، ئەگەر زىاتىر رۇبچىت لىو باسانەدا ئەۋە بەدلىيەيەۋە دىتخاتە ناۋ سىچرو كارىگەرى
جىنۇكەۋ شەيتانەكان.

چۈنكە ۋوشەكان ھەر پىناسەى مادى باس و بەناۋ زانىستەكە دەكات بەرنامەى ۋوشەسازى
لىناۋ مىشك و كارىگەرى ئەقلى مرقۇفدا.

بەھەرچال گەشىتمە ئەۋ ھەناعەتەى كە ئەمە تەنھا باسو خواستىكى درۇ و دەلەسەيەۋ
ھىچ بەيۋەندى بەزانىستەۋە نىيە، پاراسايكۇلۇزى و ئەۋانەى كە لىسەر ئەۋ ھەزمار دەگىرىن

هه مووی زانستی باطله، نه گهر زانست بیت هه رچه نده تا ئیستا ئیعترافی بینه گراوه وهک زانست و خوی له چوارچیوهی شتی میتافیزیکی و غه بییاتدا ده بینیته وه، که به ناوی ریکی، مایکرو بایتیک و یوگا.. هتد.

هه مووی پاره په یاکردنه وه له خه تاندنسی خه لکیه به ناوی راهینه ری جیهانی و که هیچی هیچ پله یه کی زانستی برهوا پیکراوی نییه.

بزیشک و نوستازی به ناوبانگی جینی (دوگیه س چینگ) که لیکۆلهر و دانشمه نده له په کییک له زانکۆکانی ویلایه تی میجینگ، پسپورو شار مزایه له بواری زانستی دهر و ناسی ده لیت: نه و که سانه ی که یوگا ده که ن یاخود ریکی، نه وه به ندایه تی و عیبادت و توقوساتی ئایینی بت په رستی (طاوی) یه دمیکن، به بی نه وه ی به خویان بزانی ته نامت ووشه ی طاو واتا ووزه له طاقه و هاتوو یان چینییه کان به ووزه ده لیت (چی) یابانییه کان ده لیت (کی) هیندییه کان پییده لیت (برانه) فلیپین و ناوچه کانی تری سریلانکا ناویان ناوه به (مانا/ ماکرو) ناوی تری زوره که هه موویان نامازن بۆ هیزکی موطلق له گه ردووندا که نه و هیزه به خوا ناو ده بن. له زانستی نویدا نه و ووشانه ته رجومه گراوه بۆ پاراسیکۆلۆژی یاخود عهرمب پییده لیت زانستی (ماوراء النفس).

هه مووی باس له وه ده کات که له و هیزموه دل خوش بیت ده و له مه ند بیت شیفاء و مر بگریت وهک خوی موته عال مامه له ی له گه لدا ده گریت.

که واته نه مه ش جوړیکه له شیرک و هاوبه شدانان، هه ندیک له وانه یه بلین خو ئیمه وا بیرناکه پنه وه بۆ کاری پۆز ده تیف به کاری ده هینین و کاره نه رینییه کان به کار ناهینن، به لام له کو تایدا هه موویان سه ر به یه ک قوتا بخانه ی فه لسه فی و محمت وجودن.

نه م فه لسه فه ی و محمت وجودش کوفرکی سه ریج و بواحه، بیی وایه مروف به شیکه له خوا و ته نامت مشکیش هه ر به شیکه له خوا و هه رچی دروستکراو مگانی خوایه به هه موویانه وه خوا پیک ده هینن و مروف له کو تایدا ده توانیت ناو یته بیت له گه ل خوا دا، ئیتر نه م فه لسه فه یه ناتوانیت خوی په رومردگار له دروستکراو مگانی جیا بکاته وه، کورت و پوخت هه مووی کوفره و ناینه هیندوسی و جینییه کانه و له گه ل سیحرو جادودا تیکه ل کراوه بۆ له ناو بردنی نینی نیسلام و سه رگه ردانی خه لکی به گشتی.

له کو تایدا نه وه بۆ دمر کهوت که زیاتر زله یز مگانی جیهان وهک روسیا و چین و فه رمنساو ولاته په کگرتوو مگانی نه مریکا، پاشان نیسرا نیل زور گرنگی پی دا وه، به شیکه گه وره و بودجه یه کی فراوانیان

داناۋە لەناۋ موخابراتەكانىاندا بۆتەم كارەو لەناۋ كارى سيخورى و ھەواڭرىدا زياتر پەرەى پېئەدرىت
لەدوای ئەوەى بەدوای ئەو زانىارانەدا دەگەرەم و سەرقال بووم پېئەو، ئاۋاتە خواز بوم يەكك
لە جەماعەت بېينەم، بەلام كەس ديار نەبوو.

دەچووم بۆ كەنارى دەريا، ياخود بە تەنھا دەچووم بۆ پىياسە بۆ دارستان و چيا و
زۆر جىگای تر بەلگو دەرگەون ھەر دەرئەدەكەوتن، گومانى زۆرم بۆ دروست بوو لەسەر
قەسەكانى سەسىل، بەلام كە ئەنجامى ئەم قسانەشىم زانى ھەموو درۆو چەواشەكارىيە بەناۋى
پاراسىكۆلۆزىيەو زۆر گرنگ نەبوو بەلامەو.

بە كەشتى سەفرم دەکرد بۆ شارىكى كە تر ھەر لەۋلاتى نەروىج-دا، لەناۋ كەشتىكەدا شىخ
بەرھان م بىنى لە چىشتخانەكە دانىشت بوو نانى دەخوارد، بەرەو رووى رۆشتم بۆ ئەوەى
قەسە لەگەل بکەم، كەچوومە نزىكى ئەو نەبوو. كابرايەكى نەروىج-ى بوو كە بەو شىۋە بەرەو
رووى رۆشتم ترسا و ووتى بە دوای كەسىڭدا دەگەرئىت؟

ماكون: بەلى، ببورە ئىزعاجم كردى ناننىشت دەخوارد لە ھاۋرپىيەكى مەن دەچىت.
ھەستەم كەرد شىخ بەرھان ئاگادارم دەكاتەو كە دەپەۋىت بەم بىنىت، بەلام لەكەشتى دابەزىم
و كەرەگەى خۆم تەۋاۋ كەردو گەرەمەو شىخ بەرھان ھەر نەبوو دەرئەكەوت. ماۋەيەكى
زۆرىشە سەسىل-پىش دەرئەكەۋىت ھەموو ھەر وونن، لەدلى خۆمدا دەمووت بلى سەسىل راست
بكات و زانىبىتيان مەن زانىومە بۆيە ناۋىرن خۆيان دەرئەن. چەند رۆژىكى ماۋو بۆ رەمەزان
خەرىكى خۆ ئامادە كەردن بووم بۆ مانگى رەمەزان و ووتنەوەى دروس و دەور لەم مانگەدا،
يەكەم شەۋى رەمەزان دوای ئەوەى كە راگەپەنرا كە بەيانى رەمەزانە دەستەم كەرد بە
نۆئىزى تەروايح و دوەى مانگى رەمەزانم خۆئىندە: اللە اكبر، اللە اھلە علینا بالأمین والإيمان
والسلامة و الإسلام والتوفيق لما تحب و ترضى، ربنا وربك اللہ.

لەدوای تەۋا بوونى نۆئىزى تەروايح لە مەزگەۋتەو دەگەرەمەو بۆ مائەو تەماشە دەكەم
حەزقىل لە سەرسوچى كۆلانكىدا ۋەستەو، دەئىت شىخ ماكون رەمەزان موبارەك.
ماكون: كورە حەزە گيان رەمەزان موبارەك، شەۋال موبارەك، موحەررەم موبارەك ھەرچى
مانگە موبارەك ئەو تۆ لە كوئىت؟

حەزقىل: ۋەئلا ھەمە ماكون شىخ بەرھان ووتى مەچن بۆ لاى ماكون تا رەمەزان.
ماكون: بۆ تا رەمەزان؟ ئەمە چىە ئەم فەلسەفە؟ ئەللى خەللى سلیمانى كارىگەرى لەسەر
ئۆش داناۋە حەزە گيان ۋا بە مەن دەئىت ھەمە ماكون.

حه‌زقیل: سویند به‌خوا بیرم ئە‌کردی که ئە‌مبیینیت چه‌زم ده‌کرد بێم بۆ لات ئە‌شمده‌ویرا قسه‌ی شیخ به‌رقان بشکینم، ئە‌و ووتی ئە‌چن بۆ لای ماکوان چونکه ئیستا گومانی بۆ دروست بووه له‌سه‌ر قسه‌ی سه‌سیل واده‌زانیت که ئیمه‌ جاسوسین، با ئە‌وگومانانه به‌ته‌واوتی ئە‌مبیینیت ئە‌وه‌ منیش له‌ رهمه‌زанда هاتم و سه‌سیل-یش به‌ستراوته‌وه‌ و له‌ جیگایه‌گدان تا ئە‌م مانگه‌ ته‌واو نه‌بیت بۆی نییه‌ بێته‌ دهره‌وه‌، به‌ ئیزه‌ک و شیهاب خوای گه‌وره‌ ده‌یانسووتینیت، جا هه‌موویان کو‌ت و پێوه‌ندی خو‌یان ده‌که‌ن، تا ئە‌م مانگه‌ ته‌واو ده‌بیت. دوا‌یش چه‌ماعه‌ت دین بۆ لات، شیخ ده‌یووت دهرسه‌کانی بگۆریت بۆ رهمه‌زان شتیکی تر باس بکات.

ماکوان: که‌ی دین بۆ لام؟ بۆ زانیاریت قسه‌ی سه‌سیل زۆر کاریگه‌ری نه‌بوو. هه‌زقیل: وه‌للا‌هی نازانم ئە‌وه‌ له‌ده‌ست شیخ به‌رقان-دایه‌. شه‌و دره‌نگه‌ برۆ ئیسراحه‌ت بکه‌ به‌یانی ده‌حیت بۆ کار، به‌لام قسه‌ هه‌ر کاریگه‌ری هه‌یه‌.

ماکوان: به‌پێکه‌نینه‌وه‌ چه‌زه‌ گیان خۆش‌حالم، تو‌خوا خیانه‌ت و شتی وام لیمه‌که‌ن، خۆشم ده‌ون ره‌فیقی‌ن با به‌ینمان ب‌م‌ینیت بۆ یادگاری خۆشه‌، به‌لکو‌ خوای په‌روه‌ردگار له‌به‌ر براهه‌تمان له‌ قیامه‌ت له‌ ژێر عه‌رش خۆیدا کو‌مان بکاته‌وه‌ ل‌برا.

حه‌زقیل: به‌ پێکه‌نینه‌وه‌ له‌خوا بترسه‌، اتق الله‌ وه‌ک خۆت ده‌ل‌نییت: دوو ئە‌وه‌نده‌ی (مو‌خصار)ی برام و (مونبیل)ی خوشکم له‌دل‌مادا خۆشه‌ویستی.

ماکوان: وه‌للا‌هی چه‌زه‌ گیان ئە‌مه‌ش نو‌ی بوو، دوو ناوی خۆشن مو‌خصارو مونبیل خوا لیت نه‌ن‌سین ئە‌گه‌ر ماون.

حه‌زقیل: رۆ‌حی همه‌ ماکوان، هه‌ردووکیان ماون مونبیل-ی خوشکم ئە‌تناسیت، له‌م رۆ‌ژانه‌دا له‌گه‌ڵ هه‌نانه‌ گو‌تیان له‌ تۆ بوو که ده‌فت لینه‌داو سه‌رووت ئە‌وت بۆ ئانای گه‌ت، مو‌خصاریش هه‌ر ده‌تناسیت و له‌گه‌ڵ خۆمانه‌و قوتابی شیخ به‌رقان-ه‌.

ماکوان: ده‌ی باشه‌ ٧ برا سلا‌ومان بگه‌یه‌نه‌ السلام علیکم.

حه‌زقیل: وعلیکم السلام.

ھىزى ووزەى ئىسلام و كارىگەرى بۇ جنۆكەو مروڤ

مانگى رەمەزان بۇ موسسولمان ھەمىشە مانگىكى ئارام بەخش و پېر ووزەو چالاكىيە، ھەر لە نوپۇز رۇزەوۋە بېگەرە تا دىگاتە تەراويح و وىتر و شەونوپۇز. ئەو مانگى رەمەزانە زۇر خۇشحال بووين، ھەرچەندە ھەموو سائەكانى مانگى رەمەزان ھەر ماىيەى خۇش حالى بوو.

رەمەزانى سالى ۲۰۱۶ بۇ من زۇر خۇش بوو لە ھەمووى خۇشتر زانستى نوئ و زانىارى نوئ بوو وىرەگىرە لەسەر ئەم ئاينە و ناساندى كەسانى نوئ بوو بۇ من.

لە شەوۋەكانى لەيلەتول قەدرە تا نوپۇزى بەيانى دەمامەوۋە لە مەزگەوت ھەرچەندە بەھۇكارى ئەوۋەى كە رەمەزان دىگەوتتە ھاوينەوۋە شەوانى كورت بوو، بەلام ھەر تام و چىزى تايىبەتى ھەبوو. زۇر شەو كاتىزىمىر ۲:۴۵ خولەك كە لە مەزگەوت نوپۇزى بەيانىمان دىگەرد بەرەو ماسى گرتن ياخود دەچوۋمە سەر دەريا لەویدا ئەو سورەت و ئايەتەنى لە بەرم بوو دووبارەم دىگەردەوۋە تا كاتىزىمىر ۴ بۇ ۵ بەيانى بەتەنھا دىگەرام، ياخود كىتەبىكم دىبەرد بۇ خويندەنەوۋە ئىنجا دەھاتەوۋە بۇ مائەوۋە تا ماندوۋ دەبوۋم.

شەوۋى ۲۲ رەمەزان بوو لە كەنارىكى دەريا دانىشتىبوۋم بەدەنگى بەرز ھورئانم دەخوئند، دەمەو بەيانىيەكى زۇر ئارام و خۇش بوو. لەپەر كۆمەلىك خەلك لەدوۋرە لەپشتەوۋە دەرگەوتن و دىنگىيان دەھات و مىنىش دەنگى خۇم ھىواش كەردەوۋە ئەوۋەندە گويىم بىنەدان دوۋر بوون لەمەنەوۋە. ئەگەر بە پى بەتەنەيەتە لاي من بەلەى كەمەوۋە ۵ خولەك رىگا لە من دوۋر بوون، بەلام كە سەرم داخست و بەرزەم كەردەوۋە تەماشام كەرد شىخ بەرقان و راقى و جەزقىل و كۆمەلىكى تر لەگەل شىخ بەرقان-دا لە پىشتەوۋە وىستان، سلاۋيان كەرد و مىنىش وەلاممەدانەوۋە. بە پىكەنەنەوۋە ووتەم ئەوۋە كوترا گەيشتە لام ماشاء الله دەلىلى جنۆكەن.

شىخ بەرقان: دىنگوباست لەگەل رەمەزاندا چۆنە، ماندوۋ دەبىت؟

ماكان: ماندوۋ دەبىن، بەلام كارىگەرىەكى ئەتۋى نىيە شىخ گيان.

شىخ بەرقان: ئەى مائتان ئاۋابىت رۇزۇ ناپىت لە پىۋەرى خۇى دەرچىت، ئىۋە جارى ۋاھەيە

۱۹ بۇ ۲۰ كاتىزىمىر بە رۇزۇ دەبن، پىۋەرى رۇزۇ ئاستەمە لە ۱۶ كاتىزىمىر دەرچىت.

ماكان: وەللا يا شىخ ھىۋايەكى ۋا دراۋە كە گوايە لەگەل سەۋىيەدا بىشكىنرەت، بەلام ۋابزانم

ئەو ھىۋايە دىققى نىيە و لىرە لەلايەن زۇرەيى مەزگەوتەكان و رىكخراۋە ئىسلامىيەكانەوۋە رەت

دراوتەو و بەلگەیان لاوازە.

شیخ بەرقان: نا، ناگام لەو فتوایەش هەیه مەبەستم ئەو نییە، ئەو بە دنیایە وە جائیز نییە، بەلام مەبەستم ئەو نییە کە هەندێک گۆرانکاری لەکاتەکاندا بکەیت، چونکە ئەو کاتانەى کە خۆی گەورە دایناوە مەبەست تەنها پێ پێومەرە. سبحان الله موسوڵمان نیستا وای لێ هاتوو مانگ و رۆژیش دەپەرستیت، ئەو هیاسە بۆ سەر دەمی خۆی بوو کە پێومری کاتزمیریان بۆ دیاری نەکراوە، نیستا کاتزمیر هەیه بۆ بەو پێومەرە نایکەن، لەسەر فەرمودەى پیغەمبەرى خوا (ﷺ) کە لەباسى دەجال لێیدەپرسن رۆژی یەكەمى بەسائیک دمروات، هاوێلان رەزامەندى خویان لێبیت، فەرموویمان ئەى نوێز چۆن بکەین ئەوکاتە؟ فەرمووێ کاتى بۆ دیاری بکەن. ئەوێش باشتەین بەلگەیه کە بتوانیت کات دیاری بکەیت لەم ولاتە ئەسکەندەنافیانەدا.

ماکوان: ئاخر ئەو کارى یەك کەس نییە ئەو ئیشى موفتى و مزگەوتەکانى ئەوروپایە، من تەداخول ناکەم ئەو باسانەدا و لەگەڵ لێزەى فتوای ئەوروپادا دەپۆم جیگای متمانەى من، تۆ واز لەو بەینە پێم بێ جیاوازی ئێومى جنۆکە لەگەڵ جنۆکەکانى تردا جییه و ئەوان چۆن لەم مانگەدا ئەبستێرنەو ئێو نازادن؟ ئەم باسە بۆ من زۆر گرنگە، هەرچەندە دەجیتە باسى غەیبیاتەو ئەگەر تاوانبار دەبم ئاسایە باسى ئەکەیت؟

شیخ بەرقان: نا تاوانبار نابیت و ئاسایە، چونکە ئەو زانستە دەتوانم من ئیجتیهادی خۆم پێ بێم ئەوێ بپروای پێ کرد و مریگریتو، ئەویشى بپروای پێی نەبوو نازادە.

ماکوان: بەدنیایەو شێخە گیان من بە هەند و مریدەگرم و پێدەجیت لە داها تویشدا بڵاوی بکەمەو.

شیخ بەرقان: مالى تۆ نەشیویت و ئاومدان بیت، لە کتێبەکتدا زۆربەى جنۆکەکان هاوکاریت دەکەن ناوت ناو مەملەكەتى شەیتان، ئەى بۆ ناوى نانیت مەملەكەتى پەریەکان یان جنۆکەکان؟ ماکوان: وەللاهی یا شیخ ناوێکەى زۆر سەرنج راکیش بوو هەرچەندە خۆشت دەزانى سەرما من لەگەڵ شەیتانەکان کەوتە قسە، خۆی گەورە رحمی بە من کرد ئێو هاتنە ناو وە، ئەم ناوێش زۆر زەمەرى لێداوم، تەنانەت لە کوردستان پێگەیان نەئەدا چاپى بکەم دەیانووت مەبەستت یەكیتی و پارتى یە. ئەوێش دەکەوێتە ناوێراندن و قسەى ناشرین و تەشەهیر، ووتەم بیخویننەو ئێنجا لێزەكەتان قسەى لەسەر بکات.

شیخ بەرقان، بۆ ئەمانخویندبوو؟

ماکوان: ئەوێلا هەر لەسەر بنەمای بەرگی کتێبەکە رەفریان دابوو، تا چووم قسەم لەگەڵ

كىتەبخانەى گىشى كىرد لە سەلىمانى و لەگەل بەرپۆمبەرى گىشى كىتەبخانەى كە ناۋى كاك ئالان بوو كۆپكى بەرپۆز زوو ھات بەدەنگەمەو، باش بوو ئەو موافەقەتەكەى بۆ كىردم، ديار بوو ئىجراج بوو بوو لە موۋەفەكانىشى.

شىخ بەرقان: كاك ماکوان بۆ پىرسىارمەكت دەمەۋىت راستىك ھەيە بىزانىت قورئان ھىزو تواناو ووزمىە، كەم لە موسولمانان ئەقلىان بەوە بشكىت كە قورئان ووزمىە. خىۋاى گەورە كە تەھەداى بىلدىن و خوانەناس و قورمىش و ھەموو پۇشنىبىرىە جىھانىيەكان دەكات بە قورئان؛ دەفەرموۋىت: سورمەتەك يان دە سورمەت بەئىن. خۆ بە تەنھا سورمەتى كەۋتەر ۲ نایتە شاعىر ھەبوو لەوسەردەمەشدا دەيتوانى چەند دىرك بەئىت و بلى منىش قورئانم نوسى، ياخود موسەيلەمەى درۆزن قورئانى دانا لەسەر وەزن و فەعلى قورئان، بەلام ئايا كەس وەك قورئان وەرىگرت ووتيان ئەمە ھاۋشىۋەى قورئانە؟ ماکوان: بەدلىيايىەوە نەخىر.

شىخ بەرقان: قورئانىش واىە وەك نمونەى كەسىكى بەىكەر تاش يان شىۋەكار واىە بەىكەرىكى جوانى مروف دروست بكات، بەلام دەتوانىت رۇج بكات بە بەرىدا؟ بەدلىيايىەوە وەك خۆت دەفەرموۋىت نەخىر.

قورئانىش لەو توخمەيە و كەلامى خوايە و پاشان ووزە و ھىزى تايىبەتى ھەيە، لە قورئانىشدا خىۋاى پەرورەدگار بە ئاشكرا بۆى باس كىردوۋىن كە خاۋمنى رۇچكى تايىبەتە ھەر بىت و ووشەيەك لەو قورئانەدا ووزە بەخشە، گوۋىگرەكەى و خۆنەرمەكەى بەھىز دەبىت بەو ووزمىە.

خىۋاى گەورە لەسورمەتى شورادا دەفەرموۋىت:

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝۲

ئابەو شىۋمىەى كە دەيزانىت ئەى محمد (ﷺ) ئىمە قورئانمان بۆ رەۋانە كىردىت لەلايەن خۇمانەو (كە زىانەخشە و ووزەى ھىزىت ھەيە بە رۇج و گىان و عەقل)، تۆ نەت دەزانى قورئان جىيەو نىمان جىيە، بەلام ئىمە ئەم قورئانەمان كىردە روۋناكى و نورىك كە ھىدايەت و رېنموۋنى ھەركەس كە بمانەۋىت لە بىندەكانمانى پى دەكەين، (ئەۋانەى دلى بۆ دەكەنەو و بەچاكى گوىى بۆ دەگرن)، بىگومان تۆ ئەى پىغەمبەر (ﷺ) رېنىشاندىرىت و رېنموۋنى دەكەى بۆ رېگەو رېبازىكى راست و دروست.

ماكان: مەبەست لە ووزە و ھىز جىيە؟ مەبەستت طاقەى فىزىيائى كە ووجودى ھەبىت لەم

گه‌ردوون و که‌ونه‌ی ئیمه‌دا؟

شیخ به‌رقان: به‌ئ - به‌ئ به‌دنیاییه‌وه مه‌به‌ستم هیزو ووزیه‌کی تایبه‌ته له ناو قورئاندا که کاریگه‌ری له‌سه‌ر مرۆف و له‌سه‌ر ئیمه‌ی جنۆکه‌ش هه‌یه، نه‌وه‌ش بزانه ئیمه زووتر هه‌ست به کاریگه‌ریه‌که‌ی ده‌که‌ین تا ئیوه‌ی مرۆف.

ماکوان: به‌زات و سیفه‌تی خوا هیچ تیناگه‌م نه‌وه‌ی باسی ده‌که‌یت وه‌ک نه‌وه وایه گوێزم بۆ بژمیریت.

شیخ به‌رقان: گوێچکه و دل و سینه‌ی موسوڵمان ده‌توانیت وه‌ریبگریت نه‌و هیزو ووزیه راسته‌وخۆ خۆی په‌رومردگار سه‌ره‌پرشتی ده‌کات و له نیوانی ئیمان و بئ ئیمانییدا په‌رده‌یه‌ک دروست ده‌بیت و خۆی په‌رومردگار خۆی نه‌و هیزو ده‌به‌خشیت و له ئیمانی که‌سیکه‌وه بۆ که‌سیکی تر جیاوازتره، تا ئیمانت به‌هیز بیت نه‌و ووزیه به‌هیز تر ده‌بیت له مرۆفه‌که‌دا یاخود جنۆکه‌که‌دا.

ماکوان: چۆن، هیچ تیناگه‌م نه‌مه‌ی باسی ده‌که‌یت به‌لگه‌ی له‌سه‌ره وه‌ک قورئان یاخود سوننه‌ت؟

شیخ به‌رقان: به‌ئ به‌دنیاییه‌وه، به‌لام پێش نه‌وه‌ی به‌لگه‌که‌ باس بکه‌م چه‌ندجار گویت لێبووه که باسیان کردووه ووتویانه له شیخ سوفیانی سه‌وری ده‌فه‌رمویت: به‌لامه‌وه سه‌ره موسوڵمان به به‌رد بئ ببه به ناو نه‌بیت به ناو، نه‌وه هیزو که سوفیانی سه‌وری باسی ده‌کات ره‌حه‌مه‌تی خۆی لێبیت نه‌وه نه‌و طاقه و ئیمانه‌یه، یاخود که‌سیکی وه‌ک شوینکه‌وتوان وه‌ک نه‌بو موسلیم خولانی فریاندایه ناو ناگر خۆی گه‌وره نه‌پسوتاند، ته‌نانه‌ت پێغه‌مبه‌ر (ﷺ) ی نه‌دیوو له هاوه‌لان هه‌ژمار ناگریت. نه‌وه هیزو ووزو طاقه‌ی ئیمانییه و پاشان هه‌زاره‌ها پیاوچاک و ئیماندار خۆی گه‌وره نه‌و هیزو پێبه‌خشیوون.

نایته‌که وه‌ک به‌لگه‌ خۆی په‌رومردگار له سورمه‌تی ئیسرا‌دا ده‌فه‌رمویت:

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ٥٤

هه‌رکاتێ قورئان ده‌خوینی ئیمه به‌ره‌به‌ستیکی (نادیارو شاره‌وه هیزکی نادیار) ده‌خه‌ینه نیوان

توو نه‌وانه‌ی باومریان به‌ پۆزی دوا‌یی نیه.. (چونکه سوودی ئی و مرناگرن).

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذُكِّرْتُ بِكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ أَعْلَى أَدْبَارِهِمْ نَفَرًا ٥٦

(چونکه مه‌به‌ستیان نیه تێبگه‌ن) ئیمه‌ش په‌رده ده‌نێین به‌سه‌ر دلایاندا تا هه‌ر تێی نه‌گه‌ن،

وه گویشیان سهنگین دمکهین، جا کاتی که له قورئاندا تهنه ناوی پهرومردگار دمهیت (وه باسی بست و بهرنامهیان ناکهیت) پشت هه لده که و پروو وهرده گیرن و بیزاری دهرمه برن و دهرن. که واته خوی گه وره نهو که سانهی که بر وایان به قیامه تو خوا و رۆزی زیندوو بونهوه نییه، خوی پهرومردگار ناهلیت سود وهر بگرن له م ووزه هیزه.

ماکوان: باشه به لکه کان راسته، به لام چون ههست به بهر جهسته بوونی بکه م، یا خود نه گهر لای ئیوهی جن وایه بۆ جنه کان خیرا ئیمان ناهینن؟

شیخ بهرقان: خوی پهرومردگار له سورتهی ئه عرافدا دهفرمویت:
رَأٰى عَلَيْهِمْ نَبَا الَّذِي آتٰىهُ آٰتَاۤىۤا فَانۡسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيۡطٰنُ فَكَانَ مِنَ الْغٰوِیۡنَ ۱۷۵
ئه ی محمد (ﷺ) هه والی نهو که سهیان به سهردا بخوینهرموه که فهرمانه گانی خو مانمان پی به خشی بوو، که چی نه ویش خو ی لی دامالی و خو ی لی دووره په ریز گرت، نه و سا ئیتر شهیتان شوینی کهوت و دایه پیش و چوو په ریزی سه ر لی شیوا وانهوه. نه زانی نهو دامالین و نه سخه چیه؟

ماکوان: نهوه مه بهست ئیمانه؟
شیخ بهرقان: نا ئیمان جیا وازه خوی پهرومردگار باسی ئیمان به ناشکرا دمکات، به لام نه وهیزو توانایه که لی دادمهالیت دهتوانین ناوی بنین هیزو طاقه ی هیدایه تی ئیسلامی، چونکه نه گهر لهو هیزو توانایه دانه برایه شوین شهیتان نه ده کهوت، تیگه یشتی؟

ماکوان: باشه نهو هیزه چون ههستی پی بکه م، نه توانم؟
شیخ بهرقان: نه ی چون ناتوانیت، هه مووکات دهتوانیت و باش ههستی پی ده کهیت، نهوه ی ههستی پی ناکات نهو که سانهن دوورن له دین، تا نزیك تر بیت له ئیمان نه و منده زیاتر ههست بهو هیزو توانایه دمکهیت.

ههروهک پیشت ووتم له که سیکه وه بۆ که سیکیتر دهگوریت له جنۆکه یه که وه بۆ جنۆکه یه کی تریش دهگوریت، نهوه تهنه پهیوهندی به ته قواو زیادو که می ئیمان وه ههیه، دلنیام تۆ زۆر باش ههستی پی ده کهیت به لام تا ئیستا له زانسته کهت نه کو ئی و مهت وه، نهو که سهش تهنه له کاتی خویندی قورئاندا نه وهیزه دمهست ده کهویت و دمهیت ستونیش و مستابیت وهک نویت روو قیبله دمهستی هیزمکه له تهوقی سه رته وه ده چیته ناو گیان تا نهو کاته ی که له ستونی چه میته وه بهرو رکوع و سجود لهو کاته دا ئیتر قورئان خویندن نامینیت هیزمکهش نامینیت، چونکه ووزمکه له تهوقی سه رموه ده چیته ناو لاشه ی مروف.

نه گهر جوانتر بۆت شیبکه مه وه تهوقی سه ری مرؤف وهک پۆپنه ی که له شیر خاوه نی راداره و مریده گریت نه و هیزه که چه میه وه رادارمه و مرینا گریت.

نه گهر ته ماشای نه و نایته بکه یت که پیشتر باسم کرد له سورته ی نه عرافدا به جوانی دمردمه کویت که نه و ووزه و طاقه یه نه ما وهک سه گ هه لده له رزیت هه ناسه برکیی پیده که ویت و هیچ نه رزشی نییه با نایته که وهک خۆی بلین که دمفه رمویت:

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَخْلُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بآيَاتِنَا فَاقْصِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ١٧٦

خۆ نه گهر بمانویستایه نه وه به و نایته و فه رمانانه به رزمان دمکرده وه، به لام نه و خۆی چه سپان به زهویه وه و (دهستی کرد به دنیا په رستی و) شوینی ئارمه زووی خۆی که ویت، جا نموونه ی (نه و جوړه که سانه) وه کو نموونه ی سه گ وایه نه گهر دمری بکه یت و بیایدا هه لبشاخیت هه ناسه برکییه تی (زمان دمردمه کیشیت)، یاخود نه گهر وازی لی بهینیت نه وه هه ر هه ناسه برکییه تی، نه وه نموونه ی نه و که سانه یه که نایته کانی ئیمه یان به درؤ زانیوه و برپایان پئی نه بووه، که وابوو نه م جوړه به سه رهاتانه بگپه ره وه بۆ نه وه ی (دابجه گین و) بیربکه نه وه.

ماکوان: به ئی تا راده یه ک بروام هه یه، به لام راو بۆچونه کانت سه یرن و قابیلی وه رگرتنیش. شیخ به رقان: ماکوان گیان دمرانی بۆچی قورئان به شه ودا دابه زیوه؟ ماکوان: نه وه لالا، جا به شه و دابه زیوه؟

شیخ به رقان: نه ی چۆن خوی په رومدگار دمفه رمویت له شه وی قه در دامان به زاندوه، یان له سورته ی دوخان دا:

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ٣

ئیمه له شه ویکی به فه رو پیرؤزدا (که شه وی قه دره) ناردومانته خواره وه، به راستی ئیمه بیدارکه ره وه ین) خه لکی به ناگا ده ینین و هۆشیاریان ده که ینه وه.

ماکوان: راسته ببوره، بیرم نه مابوو.

شیخ به رقان: خۆ من دمرانم دمیزانیت، به لام تۆ که ئیمه ده بینیت زۆر شتت بیر ده چیته وه، نه ووش په یوه ندی هه یه به خۆته وه ماکوان زۆر به دوای زانسته و میت نه و مندیت له میسکدایه وهک شه پۆلی دمریا مل نه یات، وا مه که فه ریای ده که ویت به پشتیوانی خوا. چونکه زۆر گهران به دوای شتیکیدا و نه گهر خۆت کۆنه که یته وه له که لیدا له ناوت دمه بات، ئیمه تازه له که لتاین و برا و کهس و پشتیوانین به ئیزنی خوا، مه گهر رۆژی خۆت ته و او بوبیت دمه نا هه رگیز به پشتیوانی

خو ناھىيىن ھىچ كام لە شەيتانى ئىنس و جن زەھەرت پىيەرن وەك ووتەم مەگەر قەدەرى خۇاى گەورە قەدەرتى تەواو كەدەيت.

ماكون: خۇاى گەورە پاداشتى خىرتان بىداتەو، ئەو لە چاكەى خۇتانە خۇاى گەورە ھەموولايەك مەحفوز بىكات، بەس ھىكمەت چىيە كە قورئان بە شەودا ھاتۇتە خوارەو؟
شىخ بەرقان: لەبەر ئەوئى ئەو مادەى ھىز و توانايە لە قورئاندا بۇ مەوۇف بەشەودا زىاتر كارىگەرى دەبىت و كار دەكات.

ماكون: باشە ئەو ھىزە بۇ خۇى چىيە و چاكەى چىيە و سودى چىيە؟
شىخ بەرقان: ئاسودەيىيە، ئارامىيە ھەتا ئەو طاقەيە زىاد بىت فرىشتەى زىاتر لەگەلدا دەبىت، وەك عەرز مەردى ئەو ھىزە بەشەودا زىاتر كار دەكات، ئەگەر بلىم بەرۇزدا كارىگەرىيەكى ئەتۇى نىيە تەماشاي سوردەتى قەدر بىكە شەوئىكمان ھەيە ناوى شەوى قەدرە، بەلام رۇزى قەدرمان نىيە، ئەم شەوئىش شەوى ئاسايش و ئاشتى و ھىمىيە كە فرىشتەكان دادەبەزن لەگەل ئەوئىشدا كە خەتى رۇشناى بەرەبەيان دەردەكەويت ئەو فرىشتانە وورە وورە دەگەرپەنەو بۇ جىگەى خۇيان، چۈنكە خۇدى شەوئىش بۇ خۇى مادەيە و مادەيەكى زۇر گەرنە پىداوئىستىيە بۇ لاشەى مەوۇفا ئاپتەكەش دەفەرمەوئىت: تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ؛ لەو شەوئىشدا فرىشتەكان كە جوبەرمەئىل-ئىشيان لەگەلدايە، دادەبەزن لەسەر رۇخسەت و مەلەتى بەرەرمەدگاربان، بە جۇرەھا فرمان و كار (بە تاپەت بۇ سەردانى خۇا پەرستان، بۇ سەردانى مەزگەوتەكان، بۇ گەيگەرتن لە قورئان و ... ھتە).

سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ه

ئەو شەوئىش سەلام و ئاسودەيى و ئاشتى و ئاسايش و رەھمەت و مەھرەبانە، ھەتا كاتى بەرەبەيان، پىغەمبەر (ﷺ) فەرمەيەتى: (من قام ليلة القدر إيماناً واحتساباً باغفر له ما تقدم من ذنبه)، واتە: ئەوئى (لىلة القدر) بە خۇاپەرستى و يادى خۇا بىباتە سەر بە ئيمان و باومەرى دامەزراو بە تەمابوونى پاداشت و رەھمەت، خۇاى گەورە لە ھەموو گوناھانى رابەردووى خۇش دەبىت، (بوخارى و موسلىم) رىوايەتيان كەردوۋە.

كاك ماكون شىتەك فەردەكەم كە لە زىانتا سودى زۇر لىومەرىگەيت، خەلگىش سودى لىومەرىگەيت.

شاراوهیه ک ئاشکرا دهییت

دانیشته نه که مان له گهڵ جهنابی شیخ بهرقان بهردهوام بوو تا هاته سهر باسی نهووی ووتی دهه مویت شتیکت هیر بکهه زور سودی لیدهبینیت.

ماکوان: نهو شته چیه شیخه گیان؟

شیخ بهرقان: نهو هیزه بی زیاد دهکهیت له ژیا نی خوتدا نهگهه زور بیلییتهوه، نهویش زیکری.. (لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم).

نهو هیزمت بیده به خشیت که پیشتر له خزمه تاندا باسم کرد، وا نهزانیت نهو هیزه ته نهها مه بهست پی شتیکی سادیه خوی بهرومردگار له سورمتی که هفدا به ئاشکرا باسی دهکات که خوی خاوه نی نهو هیز مه دمی به خشیت و و مریشی دهگریتهوه له کز بوونی نیماندا پاخود کوفر کردندا له باسی چیرۆکی دووهاورپکهی که یهکیکیان خاوه نی باخ و باخاتو دهوله مه نهده دهفه رمویت: وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتُ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُورَةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تُرْنَ أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا ۝ ۳۹

دهبوا کاتیک چوویت نهو باخه که وه بتوتایه ماشاء الله (نهه هه موو نازو نیعمه ته به خشی خوایه، بهروا ناگهه که هیچ هیزو بهشتیوانی و هیزی نهو خوایه، (به تاییهت) کاتیک که من دهبینی مال و سامان و نهوهه له تو که متره.

ماکوان: راسته دهفه رموویت، به لام شیخ گیان له وه تیناگهه که شهیتانه کان دهران قورنان نهو کاریگه رییه هیه باشه نهی بو شهیتان؟ به کورتی مه بهستم نهو دیه نهو جنوکانه ی تر ههه له جنسی نیوهه که چی نهوان رادمان نیوه دهست له قورنان نهدهن له بهرتانه وه دهچنه ناو مزگه وتیش، سههه له مه دهه ناچیت و حیکمه ته که ی نازانم.

شیخ بهرقان: سیسته می ژیا نی نیمه و نیوه و نیمه له یه که وه نزیکه له بواری کوفرو نیماندا، نهگهه بهرسم بوچی که سیک بی دین نیمان ناهینیت سههه رای نهو هه موو نیعجازی قورنان و باسی زانست و روداوانه ی له میژوودا روویداوه و له قورنان و نیسلامدا باس کراوه. ماکوان: ناخر نهوانه ی نیمه که بیدین دهن هه رییه که هه نهجه تیکی هیه، بو نمونه یه کی که ده لیت: نیوه تهفسیری خوتانی بو دهکهه، که سیک تر ده لیت پیش محمد باس کراوه، که سیک تر ده لیت محمد له شارستانیه کانی تره وه وهریگرتوه، هه ندیکی تر ده لیت قورنان هیچی راست نییه.

شىخ بەرقان: كاميان راستە؟

ماكوۋان: ھىچيان، ھەموۋى لە جاھىلى و بى مىشكى خۇيانە قسە و مرناگرن، بەلام كاريگەرى شتىكى وايان لەسەر نىيە كە وەك ئەۋەى رەمەزان نەتوانن بىن بەلاى موسولماندا و بېستىرنەۋە، مەبەستەكەى من ئەۋەى ئەو جنۇكانە كەدەزانن قورئان ئاۋا كاريگەرى لەسەريان ھەيە بۇجى موسولمان نابن؟

شىخ بەرقان: ئەگەر تەماشايەكى ھەردوۋلا بىكەيت ھەر وەك يەكە. ئەۋانەى ئىۋە ھەنجهتى زۆر بىمانا دەھىننەۋە، ئەۋانەى ئىمە جاھىليەتيان ھەيە و جاھىليەتەكەشيان گەشتوتە ئەۋەپەرى. دلى ئىمەى جنۇكە وەك ئىۋەى مروف نىيە كە نىيەتى تىدابت ياخود خوین بەرىت و خوین بەنىت، دلى ئىمە ووزمىەكى بارگاۋى دەھىنىت و دەبات تا ئەم لاشە ناسكو شەفافەمان زياتر كاربكات بۇ كۆى بمانەويت لە كەمترىن كاتدا برۆين، تەنھا مىشكى بىرگەرنەۋەمان ھەيە. بىرگەرنەۋەش لاى ئىمە زۆر لاۋازە، ئەو جنۇكانەى كە دىگەنە ناستى بىرگەرنەۋەى باش راستەوخۇ موسولمان دەبن يان بەداخەۋە ناپنەكانى تر ھەلدەبىرن و دزى موسولمانەكانىش دەۋەستەنەۋە، زۆرتىن جنۇكە ئىستا جۈلەكەن واتا سەر بە ئاينى يەھۋىەكانن ئەۋەش ھەر كارى شەيتانە، ھەنجهتەكانى شەيتان بۇ ئەۋانەى كە مەسىح و جۈلەكەن برىتيە لەۋەى كە موسولمانەكان زۆر پىسن خۇتانى لى بەدوۋر بگرن لەو مانگەدا تەنانەت خۇتان بېستەنەۋە بۇ ئەۋەى پىساي ئەۋانتان بەرنەكەۋىت. يان دەلئىن ئەۋە گەۋرەى عەرشى ئىبلىس ياخود عەزەزىلە بەسەريانەۋە كە دوۋريان دەخاتەۋە لە موسولمانان بۇ ئەۋەى لەو مانگەدا توشى ناپەچەتى نەبن وە زۆر ھەلەخلەتەندى تر، يان پىيان دەلئىن لەو مانگەدا بۇيە درودەخرىنەۋە ئەۋە بەندايەتى كەرنە بۇ ئىبلىس خۇ كۆمەلەكەى ئىبلىس بەۋە زياتر برۆيان بە جنۇكەكانى خۇيان ھىناۋە دەلئىن برۆن بۇلاى خەلگى تر ناسايە بەس تەنھابەرانبەر بە موسومانان بەگشتى بەستراۋنەتەۋە، ئاگادار بە ماكوۋان زۆرچىكىش لە زانايان دەلئىن تەنھا مەبەست لە جۆرى عىفرىتەكانە دەنا ھەموو شەيتانەكان ناگىتەۋە، ھەندىكى تر لەزانايان دەلئىن تەنھا خودى ئىبلىس-ە، بەلام بەدلىيايەۋە لەمانگى رەمەزاندا كە موسولمانان بەگشتى بەرۆزون پارىزراون لە جنۇكەى بىدىن. ھەندىكى تريان باش دەزانن خۋاى پەرۋەردگار ھەقە و راستە، بەلام لەگەل ئەۋەشدا جۈندىەكى موخلىسى ئىبلىس-ن

ماكوۋان: چۆن شتى وادەبىت، دەزانن خۋاى پەرۋەردگار راستەۋ ھەيەو برۋاشى پىناكەن لە

كاتىكدا دەزانن دەچنەۋە بەردەستى ئەو زاتە پىرۆزە؟

شىخ بەرقان: دەتوانم بایم ھەندىكىان بەتەواۋەتى دەيزانن، بەلام سىروشتى خودى ئىبلىس.
يان ومىرگرتوھ.

ماكوان: چۆن؟ ئەگەر بتوانى بۆم شىبىكەيتەۋە.
شىخ بەرقان: پېم وابىيت ئەو چىرۆكە لای ئىمە و ئىۋەش تارادەيەك زانراۋە لە بەشى
يەكەمى مەملەكەتى شەيتاندا باست کردوۋە.
ماكوان: نازانم باسى چى دەكەيت.

شىخ بەرقان: پېش ئىۋەى مرۆف لەسەر زەۋى ئىمەى جنۆكە بوونمان ھەبوۋە. ھەموو
چاۋمىرئ بوۋىن كە ئاۋەدانى زەۋى و خىلافەتەكەى بىكەۋىتە دەست ئىمەى جنۆكە.
پېشمان وابوۋ لە ھەموو دروستىكراۋەكان باشتىن، واشمان پەى دەبرد كە مادام ئىبلىس
بەرزىكراۋەتەۋە بۆ پەلى فرىشتە ئەۋا پىدەچىت جنۆكە بىگاتە پەلى ئەۋان و بەرز تىرىش، بەلام
كە خۋاى گەۋرە خىلافەتەكەى دايە ئادەم و كىتەبى بۆ ناردو پىغەمبەرى ئىمەش ھەر لە ئىۋە
بوو ھەندىك لە لووت بەرزە شەيتانەكان ئەۋ رەۋشەيان پىقوبول ئەگرا.

بۆيە لەۋ كاتەۋە تا ئىستا ئىبلىس كار بۆ ئەۋە دەكات كە مرۆفایەتى لە ناۋ بەرپىت و خۋى
لە جىگایدا ھوكوم بىكات و دەۋرى خوا دەبىنەت لەسەر زەۋى، ئاۋاتى ئەۋەىە مرۆف لەناۋ
بەرپىت و كافىر و بىدەنيان بىكات. مەرج نىيە بەدۋاى مردنياندا بەگەرپىت، بۆ ئەۋ تەنھا ئەۋە
بەسە كە خوانەپەرستىن و شىرك دروست بىكەن، ھەموو شتىك بىكەن تەنھا خەلكى ئىسلام
نەبىت.

ماكوان: ۋاتا ئەۋ جنۆكانەش ھەموو دەزانن كەۋايە؟

شىخ بەرقان: بەلى، بەداخەۋە زۆربەيان دەزانن و زۆرىكىشىيان ھەلخەلتىنراۋان، بۆ نەۋنە
ئىبلىس ئەۋانىشى سەرگردان کردوۋە بەۋە كە لە كۆتايدا تەۋبە دەكات و خوا لىي خۇش
دەبىت، بەلكو دەلتىت ئەۋەى كە موسولمانان و ئىسلام دەمىلەن راست نىيە ئەۋە ھىزو قودرەتى
خۋايە دراۋە بە من زۆر ھەنچەت و شوبەھات و شتى تر بلأۋ دەكاتەۋە.

ماكوان: ئەى باشە ھەر ناۋا دەمىننەۋە؟

شىخ بەرقان: بەدلىنايەۋە نەخىر ۋا نامىننەۋە زۆريان موسولمان دەبن، بەلام ھەندىك
لەۋانە شەيتان بە خوا دەزانن، ھەست دەكەن ئەۋ خۋاى ئەم گەردوۋنەيە. شەيتان لاساىى خوا
دەكاتەۋە پەنا دەگرم بە زاتى پەرومردگارى ھەق.

ماكوان: چۆن لاساىى دەكاتەۋە؟

شىيخ بەرقان: ئەزىزى شەيتان داۋاي چى كىرد لە خوا؟

ماگوان: بەلى بىگومان مانەۋە تا رۇزى قىامت.

شىيخ بەرقان: بەلام خوا بە قىسەى نەكرد ھىشتىيەۋە تا رۇزى نادىار، ھەندىك داۋاي

تريشى لىكرد ئەوانىشى بە قىسە نەكرد، لەبەرانبەرىدا خواى گەۋرە شتى زۇرى پىيەخسى.

ماگوان: ۋەك چى؟

شىيخ بەرقان: ئەۋ داۋايانە برىتى بوون لە؛

پەكەم: كە بەشدار بىت لە سەروت وسامان و مال و مندىالى مرۇفدا.

خواى گەۋرە پىيەخسى.

ماگوان: چۇن شتى وادەبىت!

شىيخ بەرقان: زووشنت لە بىر دەجىتەۋە مامۇستا ماگوان، با چىرۇكەكەت بۇ باسكەمەۋە

لەسورەتى نىسرا چەند ئايەتلىكە ئەۋەدى كە من دەيلىم بەلگەى قورئانە.

ماگوان: ئادەى رەحمەتى خوات لىيىت بەلگەكە باس بىكە.

شىيخ بەرقان: خواى پەرومردگار لە سورەتى نىسرادا دەفەرمۇيت:

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتُ طِينًا ۝٦١

(بىريان بىنەرەۋە) كاتىك بە ھرىشتەكانمان وت: ئادەى سوژدە بەرن بۇ ئادەم، ھەموو سوژدەيان

برد جگە لە (ئىبلىس)، كە وتى: ئايا سوژدە بەرم بۇ ئەۋ كەسەى كە لە گل و خاك دروست

كردوۋە؟

قَالَ أَرَأَيْتَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَنْ أَخْرُتَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَخْسِنَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ۝٦٢

(شەيتان بى شەرمانە) وتى: ئا ئەمەيە كە لەمن رىزداترە؟ خۇ ئەگەر بەھىلى تا رۇزى

قىامت شەرت بى ھەموو نەۋەكانى گومراۋ سەرگەردان بىكەم جگە لە كەمىكيان (كە دەسەلاتەم

بەسەرياندا نىە).

قَالَ أَذْهَبَ لِمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ۝٦٣

(خواى گەۋرە) ھەرموۋى: بىرۇ ئەۋەدى شوينى تۇ بىكەۋىت ئەۋە دۇزەخ پاداشتى ھەموانتانە،

بىگومان پاداشتىكى مسۆگەرەم (جىگەى ھەموۋتانى تيا دەبىتەۋە).

وَأَسْتَغْفِرُ مَنْ اسْتَطَعَتْ مِنْهُمْ بِصُورَتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخِيْلِكَ وَرَجِّلْكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ

وَعَدُهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ۝٦٤

(خواى گەۋرە ھەرموۋى): بىرۇ (چىت لەدەست دى درىغى مەكە) ھەركەس كە توانىت (لەۋ

بەدبەختانە) بە بانگىردن و ھاندانىيان بۇ (تاوانكارىي پالىيان پىۋە بنى)، بەھۋى لەشكرى سوارمۇ پىادەى خۆتەمۇ ھىرشىيان بۇ بەرە، ۋە ھاۋبەشىيان بىكە لە مال و سامان و مندال و نەۋمىياندا، ئەۋمىندە بەلەين و ئومىدىيان بىدەرى و سەريان لى بشىۋىنە، بەلام بەلەين و ھاندانى شەيتان جگە لە فرىودان و ھىلگىردن و ساختە شتىكى تر نىە.

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ٦٥

بەراستى بەندەكانى من (ئەى شەيتانى نەفرىن لىكراۋ) ھىچ دەسلەلاتى تۆيان لەسەرە نابىيت و ھەول و كۆشى تۆ كارىيان تىناكات، ۋە پەرۋەردىگارى تۆ (ئەى ئىماندار) بەسە بۇ پارىزگارىي و پاراستنت.

ماكوان: واىە، ئەى دووم جىيە؟

شىخ بەرقان: دووم داۋاى كرد لەناۋ مالى موسولماناندا بژى، خۋاى گەۋرە ھەرموۋى تەنھا لە ھەمام و تەۋالەتەكانىياندا دەتۋانى ژيان بەرىتە سەر، پىخەمبەرىش (ﷺ) ھىرى كردىن لەكاتى چۈنە تەۋالەت و ھەمام دا بلەين: (اللهم انى اعوز بك من الخبث والخبائث) ۋە لە كاتى ھاتنە ۋەدەرۋەماندا بلەين: (غفرانك).

ماكوان: سىيەم چى بوو؟

شىخ بەرقان: داۋاى كرد كە بىيەتە خاۋەنى مزگەۋىت، ياخود جىگەى بەندەپەتەى ۋەك ئەۋەى خوا دەپبەخشىتە موسولمانان، پەرۋەردىگارىش بازارى كىرە جىگەى بەندەپەتەى شەيتانەكان، ھەر بۇيە خوا دەفەرمۋىت باشتىرەن جىگە مزگەۋتە لەسەر زەۋىداۋ خراپترىنىش بازارە لەسەر زەۋىدا.

ماكوان: ئەى چۋارەم؟

شىخ بەرقان: داۋاى كرد لە خۋاى گەۋرە قورئانلىكى بداتى واتا بىيەتە خاۋەنى كىتەپ، خۋاى گەۋرە شىعرو ھۆنراۋەى داۋەتى

ماكوان: جاخۇ منىش شىعر دەنوسم واتا شەيتانەم؟

شىخ بەرقان: نا، مەبەستەكە ئەۋكەسانەن كە شىعر بە خراپ بەكار دەھىنەۋە بۇ مەرەسى سەرلەيتىۋاندن.

خۋاى گەۋرە لە قورئاندا باسى دەكات بۇمان لە سورەتى شوعەراند، هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ ٢٢١

ئايا پەيتان بلەيم كە شەيتانەكان دادەبەزە سەر كى؟

تَزَلْ عَلَى كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ۲۲۲

دادمه‌زنه سهر که‌سانیکی بوختانچی و تاوانبارو گوناهاکار.

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ ۲۲۳

(جادووگه‌ران) گوئی بۆ شه‌یتانه‌کان ده‌گرن و زۆربه‌شیان دروژن.

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ۲۲۴

سهرگه‌ردان و سهرلیشیواوه‌کانیش شوینی شاعیران ده‌که‌ون.

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ۲۲۵

نایا نابینی که‌ نه‌وانه له هه‌موو دۆلیکدا سهره‌له‌ده‌دن و له‌هه‌موو شتیک ده‌دوین.

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ۲۲۶

نه‌وانه شتیک ده‌لین و به‌کرده‌وه نایکه‌ن (کردارو گوفتاریان دووره له په‌که‌وه).

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا أَلَيْسَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أُولَئِكَ يَنْفَلُونَ ۲۲۷

جگه له‌وانه‌یان که‌ باومریان هیناوه‌و کاروگرده‌وه‌ی چاک نه‌نجام ده‌دن و یادی خوا زۆر ده‌که‌ن، (وه به‌و توانایه‌یه‌ی که‌ هه‌یانه) به‌شتیوانی له ئیمانداران ده‌که‌ن کاتیك که‌ سته‌میکیان لیبریت، سهرنه‌نجام نه‌وانه‌ی سته‌مکارن ده‌زانن که‌ چۆن زی‌ره‌و ژوور دم‌بنو تیا‌ده‌چن.

ماکوان: تیگه‌یشتم نه‌وه روونه، نه‌ی خالی پینجه‌می هه‌یه؟

شیخ به‌رقان: به‌ئێ، زیاتریشی هه‌یه. نیبلیس داوای کرد که‌ خوای گه‌وره بانگی پێبه‌خشیت،

خوای گه‌وره‌ش مؤسیقای پێبه‌خشی.

شه‌شه‌م: داوای نارامی به‌ زیکری کرد نیبلیس-ی مه‌لعون، خوای گه‌وره سهرخۆشی

پێبه‌خشی.

حه‌وته‌م: داوای هاوکاری کرد له خه‌لکی، خوای گه‌وره‌ش هه‌رچی فاسقو فاجرو نه‌گه‌ته

کرده‌ هاوکاری نه‌و.

هه‌شته‌م: داوای به‌رای کرد له خوای په‌روه‌دگار، خوای گه‌وره‌ش نه‌وانه‌ی کرده‌ به‌رای که‌

ده‌ست پێو‌ماناگرن و گوینا‌دنه‌ هه‌یج به‌ مه‌بذیر ناسراون له قورئاندا.

نۆیه‌م: داوای کرد له خوای گه‌وره که‌ نه‌و ئیوه‌ ببینی‌ت، به‌لام ئیوه‌ی مرو‌ف نه‌و نه‌بینن.

خوای گه‌وره داواکه‌ی چێبه‌جی کرد خوای گه‌وره‌ش له سوره‌تی نه‌عرفاندا باسی کردووه بۆمان

و ده‌فه‌رمو‌یت:

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

ئه‌ی نه‌وه‌ی ئاده‌م: شه‌یتان ئیومش له‌ خسته‌ نه‌بات، هه‌روه‌ک باوک و دایکتانی له‌ خسته‌ بردو له‌ به‌هه‌شتدا به‌ دهرکردنی دان، له‌کاتی‌کدا ده‌ستی کرد به‌دامالینی پۆشاکه‌کانیان تا عه‌ورمه‌تیان پیشانی په‌کتریدات، بێگومان شه‌یتان و دارو ده‌سته‌ی ئیوه‌ ده‌بینن، له‌ شوینی‌کدا که‌ (دنیاپه‌) ئیوه‌ نه‌وان نابینن، جا دلنیا‌بن که‌ ئیمه‌ شه‌یتانه‌کانمان کردووه‌ به‌ یارو یاومری نه‌وانه‌ی باومر ناهینن.

دمیه‌م: داوای کرد که‌ به‌ناو خوین و دهمارو لاشه‌و کون و که‌له‌به‌ری مرقۇدا برواتو بگه‌ریت، خوای په‌رومردگار هه‌مووی بپه‌خشی له‌ فه‌رموده‌یه‌کدا پتفه‌مه‌به‌ری خوا (ﷺ) ده‌فه‌رمویت: ان الشیطان یجری من ابن آدم مجری الدم فی العروق فضیقوا مسالکة بالجوع. نه‌مه‌ نه‌و خالانه‌ بوو که‌ ئیبلیس داوای کرد و دمیه‌ویت به‌مانه‌ ده‌وری خوا ببینیت، عه‌رشه‌ی خو‌شی له‌سه‌ر ناو داناوه‌.

ماکوان: راسته‌ یا شیخ بارک الله فیکم، نه‌زانی من ماندووم نه‌وه‌ خو‌ر به‌سه‌رمه‌وه‌ گه‌رمه‌و ده‌بیت برۆم ئیسراحه‌ت بکه‌م و کاری ترم زۆره‌.

شیخ به‌رقان: پیده‌جیت دوای جه‌زن سه‌سیل بپته‌وه‌ بۆ لات، به‌لام هه‌ول بده‌ لئی تو‌ره‌ مه‌به‌، له‌وانه‌یه‌ له‌سه‌ر ده‌ستی تۆ خوا هیدایه‌تی بدات.

ماکوان: هیج‌ت بیستوه‌ یا شیخ؟

شیخ به‌رقان: هه‌ست ده‌که‌م کاریگه‌ری تۆی زۆر له‌سه‌ره‌، به‌س ده‌ترسیت پێشمان ووتوه‌ که‌ ده‌یپاریزین به‌ ئیزنی خوای موته‌عال. بیرم چوو پیت بلیم دیاریه‌که‌م بۆ داناویت برۆ بیه‌ینه‌، به‌لام تا رۆژی جه‌زن نه‌جیت بۆ نه‌و جیگایه‌ یه‌که‌م رۆژی جه‌زن مافی خو‌ته‌.

ماکوان: باشه‌ یا شیخ گیان بارک الله فیکم، ناوی جیگا‌و شوینه‌که‌ی پێ ووتم سه‌رم دانه‌واند بۆ کاتزمیره‌که‌ی ده‌ستم سه‌رم به‌رزکردووه‌ که‌س نه‌ما‌بوو

دىيارىيەكەي شېخ بەرقان

لە دواي ئەۋەدى ھەموولايەك پۇشتن و بەتەنھا مامەۋە زۇر ماندوبووم لە كەنارى
دەرياكە ھەستەم بە ماندوبوون دەگرد بۆيە گەرامە مالمەۋە خەۋتم تا كاتى نوپۇزى نيوەپۇ،
بەلام مەراقەم بوو بزانم ئەۋە دىيارىيە چىيە شېخ بەرقان بۆي بەجىھىشتووم، پەيمانىشى
لېۋەرگىرەم كە بەھىچ شىۋەيەك نەچەم بەلايدا تا رۇزى جەژن، جەژنىش زۇرى نەماۋە.

تا رۇزى جەژن نەپۇشتەم بەلايدا، بەلام دواي نوپۇزى جەژن بەردو ئەو جىگايە چووم كە شېخ
بەرقان بۆي باس كىردبووم.

جىگاكەش ئەو شوپنە بوو كە كاتى خۇي لەگەل سەسىل-دا يەكترمان ناسى، بەلامەۋە
سەپىر بوو!

بىرم لەۋە دەگردەۋە بۇ ئەو جىگايە.

چوومە تەنىشت ۱۲ يەمىن دار لە پىگاكەۋە كە بزاردم ئەو ناۋنىشانەي كە دابووى، لەتەنىشت
دارەكەۋە چەند بەردىك دانرابوو لە ژىر بەردەكاندا نوسىنىك دانرابوو بەزمانى عەرەبى و
بەشئەدى خەتى كوفى نوسرابوو، خوپىندەۋە ھىچ مانايەكى نەدا!
بەو پىگايەيدا كە ھاتووبىم گەرامەۋە كە بەردو مالمەۋە بگەپمەۋە لەپىگا سەسىل پەيدا
بوو. بە پىكەنىنەۋە ووتەم چىيە ناشىت موسولمان بووبىت وا ئاگات لە نەپىيەكانى شېخ
بەرقان-ە.

سەسىل: نا بەس ئەۋەدى كە بەرقان نوسىۋىيەتى بانگ كىردنى ئىمەيە بۇ لاي تۇ.

ھەر كات بىتەۋىت بانگمان دەكەيت!

ماكوان: ۋەلاھى نەمزانىبوو لەجىياتى قۇرىيەكەي عەلادىن، ئىستا بوۋە بە نوسىن دىۋەكە

بانگ بىكەم بۇلاي خۇم.

سەسىل: ئەۋە باسى چى دەكەيت، لېۋ تىناگەم؟

ماكوان: ئەلېم ھەر ئەم درۋىيە مابوو بىكەيت، ئەۋە پىت رائەبوپىرم ئەزانم قەسەكانت

ھەموۋى درۋىيە پىش ئەۋەدى وا ھەست بىكەيت كە من بىروات پىدەكەم ئەمەۋىت قەشمەرىت

پىبىكەم، ھەي قەشمەر سەسىل. باشە ناتوانىت لەژيانتا يەك كاتىمىر راستگۇ بىت، تەنھا يەك

كاتر مۆر؟

سەسەل: بۇ چىم كىر دووھ؟

ماكوان: جا چى ماوھ نەيكەيت؟

سەسەل: ماكوان كارى من تەواو بوو لەگەڵ تۆ بەداخەوھ هيجم بۇ نەكرا، بەلام ناگادارى خۆت بە جنىكى تىرت بۇ نامادە كراوھ زۆر بېرەحمە نامادەى تىدايه بۇ سەركەوتنى مەرامى خۆى لە گروپى ئىمەدا هەرجى شتە دەيكات؟

ماكوان: هەروەك تۆ خراپەكارى پىدەكرىت، من

خوام هەيه ئىوھش ئىبلىس جا با بزانیى كى بەهێزە.

سەسەل: راستە زۆر ماندووم كىر دووویت، بەلام من دەستم نەبردوھ بە هەندىك شت وە تۆش چاك منت ماندوو و پەسوا كىر دووھ. قەرىنى هەر كەس بووبم نەوھى وىستومە وام لىكر دووھ پىكم خستووھ بۇ ناو گروپ و كارەكانى خۆمان.

ماكوان: ئەى بۇ ئاليت بۇ خوانەناسى و سىجرو جادوو؟ ئەى باشە تۆ لە قىامەت ناترسى؟ لە خواى پەرومردگار ناترسى؟ تۆ كار بۇ كى دەكەيت؟ نەومتا كە سەركەتوو نەبووویت رسوات دەكات، بەلام خواى پەرومردگار هەرگىز داواى ئەنجام لە ئىمەى ئىماندارى مەووف و جىوكە نساكات، بەلكو داواى كىردارمان لىدەكات. تۆ ئەو هەموو كىردارەت كىرد، گەورەو ئاغاكانت داواى ئەنجامت لىدەكەن، نەومتا ئەنجامت نەداوھ رسوات دەكەن هەى رسوا. تۆ دەزانى خواكەى من دروستكەرى تۆ و ئىبلىس و گەورەكانى تۆشە، بۇ خۆت دەخەيتە ئاگرىكەوھ بە هەتا هەتايى نە سالىكەو نە دە سالىو نە مىلۆنىك سالى، بەلكو ئەبدى و هەتا هاتايە.

سەسەل: مەم ترسىنە، ئەو خوايە هيج دەسەلاتى بەسەر ئىمەدا نىيە!

ماكوان: دەى ئەگەر راست دەكەيت بىرۆ بۇ ئاسمان وەك پىش هاتنى پىغەمبەرى خوا (ﷺ)، هەوالى مەلانىكەتاكەن بەيئە بزانه خواكەى من چۆن بە شىهاب و نىزەك لەناوت دەبات لە يەك چركە ساتدا، ئەوھ بەلگە نىيە بەسەرتانەوھ؟

ئەى ئەوھ بەلگە نىيە بەسەرتەوھ كە قورئانى خواى پەرومردگار دەخوینم خىرا زىرە دىكەيت و دىرۆيت؟ دەبوو ئىوھى جىوكە بە زووترىن كات بىرواتان بەيئايە.

بەلگەمەكى تر دەبوو بىتانزانىايە ئەو هەموو هەولەى كە داوتە لەگەڵ مندە هيجت پىنەكرا. ئەى ناپرسى كى هاوكارو پارمەتى دەرى من بووھ، خواكەى من خواكانى تۆى سوک و پسا كىر دووھ نەومتا تۆش لەگەلىانيا پسا بووویت.

سەسىل: چۆن دەيسەلمىنى خواكەى تۆ لە خواكەى من دەسەلاتدارترە؟ ئەوئەتە ھەزاران خەلگى وەك ئىۋە لەبەردەستى ئىمەدا كار دەكەن، كار بۇ پاشاى گەورەى ئىمە دەكەن، بەندايەتى بۆدەكەن.

ماكوان: زۆر بەسادەى وەلامەكەى ئەۋەيە كە وەك تۆ وان، تۆ ئەگەر ئاقل بېت چۆن شتىك دەپەرستى لە جنسى خۆتە ھەر وەك خۆتە پېداۋىستى ھەيە. كارى بۇ ناكەيت سوك و رسوات دەكات، پاشان لەگەل تۆدا لە ژيانە. سەسىل يەك چارەك بېرىكەرموۋە لەو ژيان و رەۋشەى تۆى تىداى، بېرۇ بۆلاى شېخ بەرقان بزانە ھاۋكارىت بكات.

سەسىل: زۆر بېزار بووم لە خۆم ولە تۆ و لەم ژيانەش.
ماكوان: جا من بلىم چى تۆ شەر بە من دەفرۆشى، ئەگەر موسولمان بوويت پەيمان ئەدەم گەردنت نازادەكەم، بەلام يەك كارت بې دەسپىرم بۆم بكة.

سەسىل: چىيە؟

ماكوان: تۆ جارى موسولمان بە، ئەۋكات پېت دەلىم.
سەسىل: با بىرىكى لېكەمەۋە، بەلام دىنبايە ئەو نوسىنەى شېخ بەرقان ماناى ئەۋەيە ھەركات وويستت ھەسە لەگە جنۇكە بكةيت ئىمە بانگ دەكەيت.
سەسىل: لى وون بوو رۆشىت، گەرامەۋە بەرمو مال نوسىنەكەم پېمابوو ووتە تۆ بلىى
سەسىل راست بكات؟

ھاتەۋە دەرۋە جارىكى تر خويندەۋە، سەسىل ھاتەۋە بۆ لام.

سەسىل: چىت دەۋىت ماكوان؟

ماكوان: وەللا سەسىل ئەمە رېك لە دېۋمكە و عەلادىن دەچىت ئەو قلىمەت نەدىۋە تۆ؟

سەسىل: نا باسەكە چىيە؟

ماكوان: كەسىكە بەناۋى عەلادىن، قۇرىەكى شكاو ئەدۇزىتەۋە دەستى لى ئەدات و دواى دېۋىك دىتە دەرۋە بە قەدەر تۆ ناشرىنە ھەرچى بلىت بۆى دەكات، ئەلىم ئەم قەشمىرىيەى تۆش لەۋە دەچىت ئەۋە من دەبىنىت و دىزانىت كە بەرقان ئەمەى داۋە بۆ من بۆيە تۆش دەرۋەكەۋىت.

سەسىل: لەۋانىيە ئەۋە كرابىت بە چىرۆكىكى ئەفسانەى و باس كرا بىت، بەلام لەۋانىيە كەسىكى تر وەك تۆ ئەو تۋانىيەى ھەبىت و كەسانى وەك شېخ بەرقان ھاۋكارى كىردىتەن و ھەرۋەك تۆش نوسەر بوۋىتەن ئەو چىرۆكەيان نوسىبىتەۋە.

ماكوان: راستە چىرۆكە دەلەين خەيالە لە بەغداد يان لە دەورووبەرى سوريە و حەلب
روويداوه، گىراويايەنەتەوه دوايى موستەشريفىكى فەرەنسى كردويتە چىرۆك و لە كىتەبى ئەلف
لەيلە و لەيلە دا نوسيوەيهەتەوه بەناوى (ئەنطۇنى جالان).

ئەشەيت شتىكى ناو خەلكى بىستەيت و ئەويش نوسيوەيهەتەوه، باشە من دەتوانم بەس تۆ
بانگ بكەم يان جنۆكەى تريس؟

سەسەيل: نا دەتوانيت هەركەست بویت بانگى بكەيت لە جنەگان، بەس ناوى بلى.

ماكوان: ئى خۆ ناوى تۆم نەوتوو تۆ چۆن هاتى؟

سەسەيل: با شىخ بەرقان ناوى منى نوسيوە بە نمونە كە بانگم دەكەيت يەكسەر ديمەلات.

ماكوان: دەى باشە ناوى تۆ لەم نوسينەدا كامەيه؟ من سەسەيل نابينم.

سەسەيل: ئەو ناوێ كە نوسراوه (ززارمان) ئەوه ناوى منە.

ماكوان: ئەمە نوێ بوو، باشە ئىستا ئەمە بخوینم و لە جياتى ناوى ززارمان ناوى راھى يان

حەزقىل يان بەرقان بەينم دين بۆ لام؟

سەسەيل: بەلى بەدلنپايەيه.

ماكوان: نەرۆيت بزەنم راستەكەيت كاكە حەزقىل-ى برام بانگ دەكەم.

سەسەيل: بانگى كە.

ئەمجارەيان كە خویندەمەوه لەجياتى ناوى ئەو ووتە حەزقىل، چەند هەنساىەكى نەبرد

پەيدا بوو.

حەزقىل: شىخ ماكوان السلام عليكەم!

ماكوان: وعليكەم السلام ورحمة الله وبركاته، وەللاھى حەزەى برام يەكەم جارە سەسەيل

قەسەيكى راست بكات، بەراستى شىخ بەرقان ديارىەكى نازادارى داوہ بە من.

حەزقىل: رووى كردە سەسەيل بەزمانىك قەسەيانكرد خوا ئاگادارە لە زمانى زەردەوالە

دەچوو، هەمووى ز و ب بوو ھەر گىزەيان دەھات، ئەوندە زمانەكە ناخۆش بوو. ووتەم كاكە

بيكەن بەخاترى خوا ھىچ تيناكەم ئەم بزەو بزەو بزووتەن لەچيە؟

حەزقىل: وەللا پيەم ووت ببە موسوئمان ئيتەر بەسە خراپەكارى تۆ ھەمووشتيكت بۆ روون

بۆتەوه، بۆ زانياريت سەسەيل بەھۆكارى ئەوھى نەيتوانيوە سەركەتوو بێت دەر بەدەر كراودو

بۆى نيبە برۆاتە زیدو جیگاو مەلەبەندى خۆى.

ماكوان: بۆى باس كردم، منيش عەرزەم كرد عەبدورەحمان حەزقىل-ى برام، بەلام نازانم

ئەچى دەترسىت؟

ھەزقىل: لە ويستانە دەترسىت.

ماكوۋان: ويستانە گىيە ھەزەى برام؟

سەسىل: خۇشەويست و ھەموو كەسى منە ھەر لەبەر ئەويشە دەربەدر بووم بۇ ئەوۋى
ئەوم بەدەنى، ھەرچيان بویت بۇيان دەكەم، بەلام تۇيان دايە دەستم لەرىگای ساحيرىكەوۋە
كە تۇ تەنزىم بكەم، بەلام خۇم رسوا بووم دەركرام و ويستانە-شم لە دەست دەرچوو.
ماكوۋان: ئەويش تۇى خۇش دەويت؟

سەسىل: بەلى زۇر

ماكوۋان: دەى بىفرېنە و بىبە بۇ لای ھەزقىل و شىخ بەرقان و جەماعەتەكەى.
ھەزقىل: ئاخىر ئەو كچى شاھى ئەوانە باوكى ناوى شا (پەوخ) ە كار بۇ گروپى ساحيرانى
دژى ئىسلامەتى دەكەن ئەوۋى خواناس و موسولمان و دىندار بىت كاريان لەسەر دەكەن بۇ
شېۋاندنى خۇيان و دىنەگەشيان.

ماكوۋان: جا ئەگەر كچىك بەم شىۋەيە بىت و باوكىشى بەو شىۋەيە بىت ئىتر بۇجىيەتى،
بىرم چوو سەسىل-ى خۇى ھەر لەوانە. ووتەم ئاخۇ عاشقى چ شىرىن و لەيل-ىك بوۋە.
ھەزقىل: مارەيى لای ئىمە كارگردنە، بەلكو پەلەبەندى زانست و كارگردن و نازاپەتيە.
جوانى روخسار لەناو ئىمەى جندا نىيە، لای ئىمە جنۇكە عاشق بوونى ھۆكارە نەك روخسار.
ماكوۋان: وەلاھى ھەزەى برام لای ئىۋە زۇر موھىمترە، بەداخەوۋە لای ئىمە تەنھا روخسارە.
ھەزقىل و سەسىل دەستيان كرد بە قسە گردن، ووتەم با شىخ بەرقان بانگ بكەم بزانم
دېت، بەلكو قسەيەكى خىر بكات.

دەستم كرد بە خويىندەوۋى خەت و ختوتەكە و ئەوۋەندەم زانى شىخ بەرقان ھات لەدلى
خۇمدا ووتەم قۇرىپەكەى عەلئەدىنى ناگاتى.

بەرقان، سەسەیل و ویستانە

لەگەڵ خۆیندنهوهی ئەو باسەى كە شەيخ بەرقان بە دیاری دابوویمە لەشیوهی نوسینی
زمانی قەرەج دەچوو، دەمخویند و یەك یەك سەسەیل و حەزقیل و شەيخ بەرقان ئامادە بوون.
شەيخ بەرقان: ماکوان ئەو خێرە وا بانگمان دەکەیت.

ماکوان: شەيخەى برام ئەم نوسینەى جەنابت بۆ من زۆر گرنگە كە دەمخوینمەوه ئێوە دێن،
بۆ من زۆر خوشە. بۆیە حەزم كرد تەشەریف بەئینیت ئەو سەسەیل-یشی لێیە، بەلكو تۆزێك
قەسەى لەگەڵ بكەین.

شەيخ بەرقان: جا پێش ئەوێ تۆ بانگمان بكەیت هەموومان بەیەكەوه بووین ئەو هاتینە
لای تۆ.

ماکوان: بەراست! ئەى چییە بۆ من تێناگەیهنن؟

شەيخ بەرقان: چیت تێ بگەیهنین، تۆ میحوورێكى لە میحوورە گرنگەكانى ژيانى سەسەیل.

ماکوان: من تێناگەم باسێ چى دەكەن، من چى بكەم محورى من چییە؟

سەسەیل و حەزقیل نزیك بوونەوه لە من، شەيخ بەرقان بە سەسەیل-ى ووت هەولێدە
لەدنیاى سیحرو جادو شەیتانەكان وەرە دەرەوه، لەگەڵ خۆماندا بەو ماکوان-یش دوعای خێرت
بۆ دەكات.

ماکوان: جا وەك ئەوێ كە دەفەرموون ئەگەر بێت و سەسەیل موسولمان بێت ئیتر برامانەو
چى بویت و ئەوێ لە توانای مندا بێت بۆی دەكەم.

سەسەیل: ئەتوانیت بەیەكەوه تەمسەیلیەك بكەین و سیناریۆیەك دابڕێژن بۆ ئەوێ نەجائە
بێت لەو كۆمەڵە خرابەكارە و رزگار بەم و لەبیر بكرێم و كۆتای بە ئارەحەتى ژيانم بێت
ئەوێ تۆ بەسەرت هێناوم كەس بەسەر منى نەهێناوه ماکوان.

ماکوان: ئەگەر موسولمان بیت هاوکاری تەواوەتیت دەكەم، بەلام بە مەرچێك شەيخ بەرقان
رێنمایمان بكات، ئەگەر ناخۆشى توشى خەلكى بكەیت دڵنیا بە خۆى گەرە توشت دەكاتەوه،
خۆى پەروردگار لە سورەتى ئال عمران دا دەفەرموێت:

إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاوَلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ
مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ١٤٠

ئەگەر زام و سەختى و ناخۇشەك دا توشى ئۆۋە ھاتوۋە، ئەو خەلگەش توۋشى ھەمان زام و سەختى و ناخۇشى ھاتوۋە، ئىمە ئەو رۆژە دەگىرپىن بەناۋ خەلگىدا (تا لە جىھانى ۋاقىعش دا) ئەۋانەى باۋەرىيان ھىناۋە خوا دەرىيان بىخات، ۋە ھەندىك قوربانى و شەھىدىشىيان لى ۋەرگىرئ، بىگومان خوا ستەمكارانى خۇش ناۋىت.

سەسىل: دەستى كرد بە گىريان كە ئايتەكەم خويىند ھەستەم دەكرد دەلەرزى ۋوتى باشە من موسولمان دەبەم و موسولمانش بووم لەسەر دەستى شىخ بەرقان، با ماكوانىش بزانىت ۋوتى: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ.

كە ئەو شاپەتومانى ھىنا خەرىك بوو باۋەشى پىدا بىكەم، شىخ بەرقان ۋوتى ئەكەيت ئەۋە لە ئىمەيە نەك ئۆۋە ئەگەر باۋەشى پىدا بىكەيت ئەيكوزىت. ماكوان: لە خۇشىدا ئەۋە سرودەم دەۋوت كە دەلىت:

نحن الذين بايعوا محمدا

على الجهاد ما بقينا أبدا

نحن الذين بايعوه على الهدى

نحن دعاة الله أبطال الفدا...

ھۇنراۋەكە دوور درىزە بىلال و ەمبدوللاى كوپى رەۋاحە و ھاۋەلاكان رەزامەندى خاۋاپان لىبىت بۇ پىغەمبەر (ﷺ) يان ۋوتە.

خەزقىل دەگىريا و ئەۋەندەم زانى ھەننە و راقى نامادە بوون. راقى دەۋوت بە شىخ بەرقان ھەر بۆيە ناۋمان ناۋە ماكوان.

دۋاى چۆنى و چاكى لەگەل ھەننە و راقى ۋوتەم جىتان ناۋناۋە ماكوان؟ راقى: مىندالىكىمان بوۋە ناۋمان ناۋە ماكوان.

ماكوان: ئەۋەندەى تر پىكەنىنەم دەھات، ۋاۋا لە ناۋ جىۋكەشدا ماكوان ناۋ دەۋست بوو ھەيە؟

راقى: بەلى، مىندالەكەى خۇم بە ناۋى تۇ ناۋ ناۋە

ماكوان: تەمەن درىز بىت و خۋاى گەۋرە ساغ و سلاۋەتى بىكات ۷ برا راقى.

سەسىل: ماكوان ھاۋكارىم دەكەيت؟

ماكوان: گۈرە لە خىزمەتەم سەلە گىيان، نەك ھاۋكارى خۇم فىداى موسولمانان و دىنەكەيان

دەكەم، جىت دەۋىت بىكەين؟

شیخ بهرقان: پیئش نهوهی ههرچیەک دمکهن ههولبدن موبارهک بن.

ماکوان: چی بین؟

شیخ بهرقان: موبارهک.

ماکوان: واتای چیه موبارهک بوون؟

شیخ بهرقان: خوی گهوره له قورئاندا موبارهکی ناوبردوه به واتای خزمهتکردن و هاوکاری کردنی پهکتر، ووشهی موبارهک نهگهر بهههر کهسهوه نرا پیویسته خزمهتی خهلکی و چوار دهوری بکات. داوا کردنی موبارمکیش تهنها بۆ پیغهمبهری خوا (ﷺ) جائیزه که وهک دوعا بکریئت و تهنها پیغهمبهری خوا (ﷺ) پلهو پایهی پیبهرز دهپیتهوه، باقی موبارهک بوون بهدهست مروّف خۆیهتی ههرچی هاوکاری خهلکی بکات موبارهک دهبيت.

ماکوان: جا نه قسهی جهنابت یا شیخ لهسهر چ بنهماو بهلگهیهک دادهمهزرپیئت؟

شیخ بهرقان: بهبهلگهی نایهت خوی پهرومردگار دهفهرموپیئت، بهرانبهر عیسیای کوری مهريم سهلامی خوی لیپیئت:

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝ ۳۱ مريم
وه منی موبارهک و پیروژ کردوو لهههرکویدا بهم لیردا بهواتای سودی بهخهلکی دهگهیهنم بهوهی که فیریان دهکهم له بهندايمتی، وه ناموژگاری کردووم که نويزمکانم نهنجام بدهم و له زهکاتدانیش دریغی نهکهم ههتا له زیاندا ههم. ههموو نهمانهی باسماان کرد فیکرکاریه و پیغهمبهران بۆیه موبارهکن، چونکه هاوکارو سود به خهلکی دهگهیهمن.

خوی گهوره به کهعبهش دهفهرموپیئت پیروژو موبارهکه..!

بۆ؟

إِنْ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ۝ ۹۶ ال عمران

بهراستی پهکهم خانهو مال ومهنزلگایهک که بسۆ خهلکی دانرا لهسهر زهوی (بۆ خوا پهراستی) نهومیه که له مهککهدایه که هیدايمت و رینمویی بهخشه بۆ ههموو خهلکی جیهان. کهواته له کهعبهشدا سود ههیه که تاوان و ههلهی مروّف پاک دهپیتهوه مروّف که دهچيته جهج و عومره سوده که به مروّف دهکات.

ههر لهبهر نهومیه نهگهر بیتو هاوکاری ههر کهس بکهیت نیتر موبارهکیت و خوی گهوره هاوکاریت دهکات و سهیل-پیش پیوسییتی به تۆیه، له نیستادا.

ماکوان: باشه خوشحالیهوه له خزمهتیاين چی دهویت و چی بۆ بکهه، چیم پیدهکریئت؟

سەسەل: ئەۋەدى مەن دەمەۋىت تەنھا ئەۋەندەيە كە دەلئىم ماكوان-م ھىناۋتە ناۋ گروپەكەي خۇمانەۋە، جا ئەۋكاتە دوۋ نامانچ دەپكىن، يەكەمىيان ئەۋەيە كە نەجات دەپىت لەشەرى، (ۋىرسان) كە براى (ۋىستانە) مەن خۇشەم دەۋىت، ئەۋ زۇر بىدىن و توانايەكى باشى ھەيە لە ئازاردانى خەلگىدا. نامەۋىت بەھىچ شىۋەيەك لىت نرىك بېپتەۋە، دوۋەمىش ئەۋەيە كە پەۋەندى بىكەپتەۋە بە شىخ شاھىن- ەۋە داۋاى لىبوردىنى لىبىكەپت و يەكتەر بېپىنەۋە و بۇ ئەۋەدى بېچىتە ژىر ركىفى ئەۋ.

ماكوان: ئەي رىگا چارەدى تر نىيە بىچگە ئەم رىگا چارەيە؟

سەسەل: ئەۋە لاى مەن ھەيە، ئەگەر تۇ فىكرەيەكى باشتر لايە بىل.

ماكوان: ئەگەر دەزان ئەۋ ۋىرسان ئەۋەندە نالەبارو ئازارى خەلگى ئەدات بىكوژن و لەناۋى بەرن، ئەۋە فەتەنەيە با خەلگىش لەشەرى پارىزراۋ بىت، شىخ شاھىن-يش دابىن بۇ خۇم، ئاقلى دەكەم بۇ ھەۋت پىشتى.

شىخ بەرقان: ئاخىر كۈشتى ۋىرسان ھەروا ئاسان نىيە، پىدەچىت ھەۋلىدرا بىت بۇ كۈشتى، بەلام سەگەۋتو نەۋۋە ئەۋىش تواناى ھەيە.

ماكوان: ۋاتا ھىچ چارەيەكى تر نىيە بىچگە لەۋە؟ مەن ئەۋسەرىم لا ديار نىيە نازانم چى لىدېت؟

سەسەل: ئەۋسەرى ئاسانە، داۋاى ئەۋەدى كە تۇ ھاتىتە ناۋدەۋە و ئەۋە بلاۋ كراپەۋە، خۇشت ئاسانە بە شاھىن ئەۋە دىنبايە چاۋت لەسەر نامىنىت و مەنىش رايەدەگەيەنم كە بەردەۋامى لە كارى سىجرو جادوو.

ماكوان: ئەي كە داۋاى زانىان مەن ۋانىم دىسانەۋە ئازاردانى مەن دەست پىدەكاتەۋە، ئەۋەدى ئىۋە باسى دەكەن شىتىكى كاتىە. كى ناليت ھەر لە ئىستا ئىمە ئاشكرا نەۋۋىن لاى ئەۋان. بۇيە مەن دەلئىم بىر لە رىگا چارەيەكى تر بىكەپنەۋە، ئاخىر خۇ مەن ناتوانم سىجر بىكەم، خۇم ناتوانم كارى ھەرام بىكەم، ئەۋە كوفرە چۇن بە گالەشەۋە بىكەم ھەر جانىز نىيە جالەبەر ئەۋە پىم باشە شتەكان بە ئاشكرا بىت و مەن ۋەك خۇمەم و سەسەل-يش ئىسلام بونى خۇى راگەنىت، نىتر ئاگرى جەرگ ھەلئىنەگرىت و ژنىكى ترى بۇ بىنن.

راقى، مامۇستا ماكوان راست دەكات، ئەۋە چارەسەر نىيە و ترسانكىشە.

شىخ بەرقان: لەراستىدا لەسەرمتاۋە مەنىش بىروام بە پلانەكەي نەۋۋە، بەلام ئەۋەدى مەنى رازى كەردوۋە سووربوۋنى سەسەل خۇيەتى و عاشق بوۋنىيەتى، دەما مەن ناتەرم لە ۋىرسان،

ھەرچى بىكەت ئىمەش ئاگامان لە ماكوۋان دەپىت، بەلام دەمەۋىت سەسىل-م لەدەست دەرئەچىت و قەناعەت بىكەت.

لەم قىسانەدا بوۋىن سەسىل نەما، سەپرىكى ھەزقىل-م كىرد ووتەم ئەۋە كۈا سەسىل-ى برامان، بۇ ۋا بىدەنگى؟

ھەزقىل: ۋەللاى بلىم چى براۋم گۈيەم بۇ ئىۋە گىرتە، ئەۋە تۈرە بوۋ بەجىي ھىشتىن. كىشەكە لەۋەدايە سىستەمى ژيانەكان جىاۋازە بەزەيم بە سەسىل-دا دىتەۋە و تۈش مافى خۋتە بىرسىت.

ماكوۋان: ئەزانىن چى برايان و ھەنانەى خوشكەم، ھەرچى سەپرى ژيانى ئىۋە دەكەم رىك ۋەك ژيانى بەنى ئىسرائىل دىتە بەرچاۋم لە قورئاندا كەباسكراۋە، ئىۋە ژيان و ھەلسوكەۋتان زۇر لە جولەكەۋ بەنى ئىسرائىلى سەردەمى موسا دەچىت، زۇرىك لە كەسە باشەكانتان گىريان خۋاردەۋە بەدەست خراپەكانتانەۋە.

شىخ بەرقان: راستەكەيت، ۋايە ئەگەر ئىجازەمان بەدەيت ئىمە دەرۋىن بەلام ئەۋ نوسىنەى بۇم نوسىت ئىتر ناتۋانىت بانگمان بىكەيت، ئەۋە تەنھا بۇ ماۋەيەك ئەۋ كودەمان دايتى. بىۋرە ئەمجارە ناتۋانى بانگمان بىكەيت بە ئارمىزى خۋت.

ماكوۋان: ئەۋە بەس كاتى بوۋ؟

شىخ بەرقان: بەلى تەنھا بۇ ئەم ماۋە بوۋ كە تەنھا تا سەسىل موسولمان دەپىت ئىمە ناتۋانىن بە ئارمىزى دلى تۇ بانگمان بىكەيت و بىنە لات.

ماكوۋان: ۋەللا بەداخەۋە نەمزانى ئەم نوسىنەش ئىكسپاير دەپىت و ماۋەكەى بەسەر دەچىت.

لەم قىسانەدا بوۋىن سەسىل گەراپەۋە ووتى: فرىا كەۋن پىدەچىت ھەرچىمان كىردۈۋە و ووتەۋە زانىبىتىيان، ھەمۋوشتەكانمان ئاشكرا بوۋىت بەلام دلىيانىم بەتەۋاۋى، چۈنكە وىرسان ووتى: ئاگادارى ھەمۋوشتەكانى نىۋان تۇ ماكوۋان و ھاۋرىكانى ماكوۋان-م. پىدەچىت لەم ماۋەيەدا خۋى بۇ ماكوۋان ئاشكرا بىكەت چۇن خۋى ئاشكرا دەكات نازانم.

لەپىر كەسىيان لە لامدا نەمان و ھەر خۇم مامەۋە، ھەرچى ھاۋارم كىرد شىخ بەرقان، ھەزقىل، سەسىل، راقى ھىچ ۋەلام نەبوۋ، بۇيەكەم چار لە ژيانەدا لەۋكاتەدا بوۋ كە ترسم لى نىشت لەخۋە ترسىك چۈۋە دلم.

بەلام خۇم تىك ئەدا و ھەر لەدەۋرۋەرى مالى خۇمان بوۋم، خىزانم تەلەفۋنى بۇ كىردم

ووتى: ئەۋە چى دەكەيت لەۋىدا وىستاۋىت، لەگەل خۇتدا قسە دەكەيت.
ماكوان: ئەۋە خەرىكى نامادەكردنى موحازمەردىەكم بۆ ئەم شەۋ لە فەيسبوك باسى بىكەم.
ھاتمەۋە مالمەۋە دەستىنۆيژم گرتو دوۋرپكات نۆيژى ترسم كرد، لە دلى خۇمدا دەمووت داخۇ
ئەم ھىچۈبۈچەى تر كىيە بەناۋى وىرسان چى لەژىر سەردا بىت؟

گۇتايى سەرەتايەكى نۆي لەنئوانى ماكوان و وىرسان دا

سەسىل موسولمان بوو ئەۋەندەى ئاگاداربووم شىخ بەرقان بىردبويە لاي خۇيان
و ئاگادارى و چاۋدىرى دەكرد، لەھەمانكاتدا وانەى شەرىعى پىدەمووت، ھەرچۇن بوو
دەيوسىت بىپارىژى لە دەستى گروپى ساحىرانى شەيتان و شەيتان بازىمان.
لەپراستىدا ترسىك لەدلمادا پەيدا بوبوو لەۋەى كەناۋى وىرسان يان ھىنابوو،
چاۋمىرۋانەم دەكرد لە پىر دەرگەۋىت، دەترسام لە ئاۋخواردنەم لە نان خواردنەم،
تەنانەت نەمدەۋىرا بەبى دەستىنۆيژىش بىچمە دەرۋە.
زىيانىكى ناخۇش لەناۋ ناخ و دل و دەرۋەندەمدا دروست بوبوو، بەلام بە ھۆكارى
ئەۋەى نادىار بوو ۋە ماۋمىەكى پىچوو ھىچ روۋى نەدا، ئاسايى بوومەۋە بەلام ھەر
ترسى ئەۋەم ھەبوو كە شتىكى نەخۋازراۋ پروۋىدات.
رۇژىك سىرڧىسى سالانەى سەپارەكەم داگىراسابوو و بەدۋاى شەرىكەيەكدا
دەگەرەم كە بەھەرزان بۆم سىرڧىس بىكەن.
زۆر گەرەم لە نەروىچ دەستەم نەكەوت براپەك ووتى: خالە ماكوان بۆ ناچىت
بۆ ئەلمانىا لەۋى ھەرزانتەرە و بەلەى كەمەۋە ۵۰۰ بۆ ۶۰۰ دۆلار جىاۋازيان ھەيەو
لەۋىش ئىشت ھەيە، تۆ ھەر دەپۇيت.
قسەكەى لام مەعقۇل بوو، بىپارم دا بىرۆم بۆ ئەلمانىا ھەر خۇم بوو كەس
نەبوو لەگەلما بىت، خىزانەم كارى دەكرد و مىندالانىش لە قوتابخانەۋ باخچەى
ساۋايان بوون، بە تەنھا كەۋتمە پى چوۋمە سۈيد لەۋىۋە بۆ دانمارك. ماندوبووم لە

دانمارك لامدايە بەنزىنخانىەك و قاۋەيەكەم خوارد سەيارەم پىركرد لە گاز بەرمو
سەيارەكەم رۆيشتەم كورپىكى زۆر بەرپىز لەتەمەنى خۇمدا، حاجى ماكون سىلاۋى
خواتان لىبىت.

ماكون: عليكم السلام ۷برا.

كورەكە: من ناوم سوركىۋە خەلگى سىلېمانىم زۆر مۇتابەھى جەنابت دەكەم زۆر
خۇشەويستى لىمان.

ماكون: بەرپىزى كاك سوركىۋ گيان خۋاى گەۋرە خۇشى بويت و ھەردوۋىكىمان
لە ژىر عەرشى خۇيدا كۆبكاتەۋە، بلى ئامىن.

سوركىۋ: ئامىن، كاك ماكون باترى سەيارەكەمان مردوۋە دابەزىبووم لايتى
سەيارەكەم كارى دەكرد بىرم چوۋوبوۋ بىكوژىنمەۋە باترىەكەى مراندوۋە، ئەتوانىن
بە سەيارەكەى جەنابت شەحنى بگەينەۋە؟

ماكون: بەس من لى نازانم خۆت دەيزانى؟

سوركىۋ: بەلى كىشەم نىيە.

ماكون: خوا شاھىدە بۆنىتى سەيارەم ھەئدايەۋە بەدۋاى باترى سەيارەكەم
دەگەرەم ھەر نەمزدەزانى لەكوئدايە! لەدلى خۇمدا ووتەم تۆ بلىى باترى نەبىت،
چوۋم بۆلاى سوركىۋ ووتەم كاكە بەخوا نايدۆزمەۋە سەيارەكەى من بېرواناكەم باترى
ھەبىت.

سوركىۋ: بە پىكەنىنەۋە رادەبۋىرى پىمان كاك ماكون سەيارە ھەيە باترى تىدا
نەبىت؟

ماكون: دە ئەگەر راست دەكەيت وىرە بىدۆزەرمەۋە.

سوركىۋ: تەماشاي كرد، لەدۋاى سەيارەكەتدايە دواكەى كردەۋە ھەر نەبوۋ باترى
نەدۆزىيەۋە بەخۋايە نازانم لەكوئدايە.

ماكون: پەلە مەكە با تەلەفونىك بەكەم بۆ كورپىكى ھاورپىم فیتەرە، تەلەفونم
بۆ كرد، ووتى لە لاى چەپى كورسى دواۋەيە.

سوركىۋ: بەخوا ئەمە ناكىت ئەگەر زمانەكەت باشە با تەكلىف بگەين لەو
سەيارەى ئاۋدەيە، بەلكو ھاۋكارىمان بكات.

ماكون: چووم بۇلايان بە زمانى نەروىجى قىسم كىرد لەگەل خاومنى سەيارەكە
وامزانى دانمارك-يە، چونكە ھەردوو زمانەكە نىزىكن لەيەكەۋەبەلام ديار بوو
ئەلمانى بوو، ھەرچۇن بو وبە ئىنگىلىزىيە شەق و شىركەى خۇم تىمگەياندا و ئەۋىش
رازى بوو لەماۋىيەكى كەمدا سەيارەكەى سورگىۋ-ى شەحن كىردەۋە، بە سورگىۋ-م
ووت ئەگەر ئىشت نىيە من دەرۇم دەبىت بچمە ئەلمانىا.

سورگىۋ: منىش بۇ ئەۋى دەچم.

ماكون: دە دوام كەۋە، با بىرۇين.

سورگىۋ: باشە.

كەۋىنە رى لە رىگادا من زۇر بە خىراى دەرۇشتەم سەيارەكەى ئەۋىش فۇگىزفاگن
بوو زۇر ھىۋاش دەرۇشتە، خۇم لى نىزىك كىردەۋە پىرسىم تەلەفونت پىيە؟ ھەر
تىنەدەگەشت چوومە تەنىشتىيەۋە جامەكەم كىردەۋە ووتەم مۇبايلىت پىيە؟
سورگىۋ: پىيە شەحنى تىدا نەماۋە.

ماكون: سورگىۋ زۇر خاۋ دەرۇيتە من ناتوانەم وا بىرۇم تۇزىك پىلى لىنى برا
وانابىت تا دوو رۇزى تر ناگەين.

سورگىۋ: جا خۇ من لەبەر تۇ خىرا نارۇم.

ماكون: نا بەقورىانتەم بە لەبەر من لىخورە.

دەستمان پىكىرد كىلۇمەتر نەمەيشت لە ۲۰۰ بىتە خوارەۋە، ۲۰۰ بۇ ۲۲۰ دەرۇشتە،
بەراستى ئەۋىش باش ھات، موناۋەسەى دەكىردم.

من لە پىشىيەۋە دەرۇشتەم لە پىر سەيارەى ئەۋ دوۋكەلى چوۋ بە ئاسماندا و
سەيارەكەشى چوۋ بە ئاسماندا.

منىش بە پەلە ھىۋاشەم كىردەۋە ھاتمەۋە سايدى خۇم، بەلام يەك سەيارەى تر
نەۋىستا بەتەنھا من بووم. ھەموۋى ھۇرىنى بۇ لىئەدام و جىئوى ئەدا گوىم بەۋان
نەداۋ ھاۋارم دەكىرد خاۋىە بىپارىزە، سەيارەكەى ھەلا ھەلا بوو.

لەدىلى خۇمدا دەموۋت بە خوا ھىچو پوچى من بوو وامكىرد لەۋ كەسە لەبەر
ھەزى خۇم مال و گىيانىم لەناۋ بىرد، زۇر بىتاقەت بووم سەيارەكەى كەۋتە لاپالى
جادمكەۋ منىش خىرا لامدايە سەرجادەكە. دانمارك زەۋىيەكەى ھەموۋى تەختە

لاپاله‌کان زۆر نه‌بوو، به‌لام وویران بوو ناگام لی بوو گری تیچوو بوو سه‌یاره‌که‌ی. هه‌رچۆن بوو سه‌یاره‌که‌م و مستاندا به‌ په‌له به‌راکردن چوو مه‌لای سه‌یاره‌که‌ ته‌ماشای ده‌که‌م سورکیو به‌دیار سه‌یاره‌که‌یه‌وه دانیشتوه، به‌لام لام سه‌یر بوو هیچ کام له‌سه‌یاره‌یه‌کان لایان نه‌دا به‌لاماندا هاوکاریمان بکات و به‌ سورکیو-م ووت له‌ کوی نیشته جییت؟

سورکیو: سوید.

ماگوان: هه‌ولبده په‌یومندی بکه به‌ نه‌و گۆمپانیایه‌ی که سه‌یاره‌که‌ت بیمه کردوووه لایان.

سورکیو: سه‌یاره‌که‌م لای که‌س و هیچ شه‌ریکه‌یه‌ک بیمه نه‌کردوووه.

ماگوان: نه‌ی کاکه نه‌وه زۆر خه‌ته‌ره نیستا پۆلیس بی‌ت نه‌تگریت.

سورکیو: نه‌ی ناساییه له‌گه‌لت سه‌رکه‌وم تا نه‌لمانیا؟

ماگوان: له‌ خزمه‌تام، به‌لام براکه‌م نه‌و سه‌یاره به‌ناوی تۆیه هه‌ر نه‌دۆزریته‌وه.

سورکیو: ژماره‌که‌ی به‌ناوی منه‌وه نییه، به‌ناوی دایکه‌مه‌ودیه. نه‌ویش له‌

گوردستانه، نایه‌ته‌وه بۆ ئه‌وروپا.

ماگوان: باشه نه‌ی خۆ خوا ناگای لییه، به‌هه‌رحال نه‌وه کیشی خۆته، به‌لام

نازارت نییه، نه‌ی نه‌تبه‌م بۆ خه‌سته‌خانه؟

سورکیو: نا پێویست ناکات ته‌نها پشتم نازاری پێگه‌یشتوه.

ماگوان: به‌خوا دمه‌ترسم گه‌رماوگه‌رم بی‌ت، نه‌کو شوینت شکابیت ناده‌ی با

ته‌ماشای پشتو سه‌رو قاچت بکه‌م بزانه‌م خوینی پێوه نییه، ته‌ماشام کرد هه‌موو

ساغ بوو. برۆ سه‌رکه‌وه با برۆین، چونکه ناشکریت لی‌ره به‌ جی‌ت به‌یلم، کاره‌که‌شت

زۆر نا ته‌ندروسته زوو سه‌رکه‌وه بابروین.

وورده وورده رۆیشتین به‌ره‌و سه‌یاره‌که‌ ده‌ستیم خستبوو سه‌رملم، له‌دوورده‌وه

بینیم سه‌سیل هاوار ده‌کات، درۆ ده‌کات نه‌وه ویرستان-ه، فیله لی‌ت ده‌کات وریای

خۆت به‌ ماگوان.

که سه‌سیل-م بیني لای سه‌یاره‌که‌ی خۆمه‌وه ده‌ستی سورکیو له‌سه‌ر شانم نه‌ما،

ئاوڕمه‌داوه بۆلای سه‌یاره‌که‌ی نه‌ سه‌یاره ماوه نه‌ دوکه‌ل نه‌ هیچ ناسه‌وارێک، هه‌موو نه‌و

سەيارانەى كە دەپۇن لەسەر ئەو جادە تەماشای من دەگەن. جەپەسام نەمدەزانى چى
بىكەم بەرمە لاى سەسىل چووم تاگەيشتمە لاى سەيارەكەى خۇم سەسىل-يش ديار نەما.
ئەومندەم نەزانى دوو سەيارەى پۇلىس بە گەيشتنە سەرم لىيان پىرسىم كىشەت
جەپە لەسەر جادەى خىرا (ئاوتۇبان) دەستاويت؟

ماكوان: واھەستەم كىردووه كەسىك لەبن جادەكەدا كەوتووھە وىستەم بىچەم ھاوكارى
بىكەم، بەلام ديارە ھەلە بووم.

پۇلىس: خۇ سەرخۇش نىت و نەتخواردۇتەوھە؟

ماكوان: نەخىر، مەشروب ناخۇمەوھە.

پۇلىس: ئەتوانىن فەحسى كحولت بۇ بىكەين؟

ماكوان: بەلى، بەخۇشچالەوھە بىفەرموون.

يەگىكىيان چوو جىھازىكى ھىنا دەبوو ھوى پىدا بىكەم بزانن پىژمى كحول لە
لەشەمدا چەندەمە، داوى ئەوھى كە فوم پىدا كىرد دەرچوو كەسىكى ناساپىم ووتيان
ئەى كىشە و نەخۇشى و چاوت نىيە؟

ماكوان: بە بىكەنەنەوھە، جارى شىت نەبووم دىنباين ھەر ھەلەى چاوم بووھە،
ئەشىت ماندووبىم لە رىگادا لە بەنزىنخانەيەك لائەدەم ھەندىك پىشۇ ئەدەم.

ھەموو دەستمان كىرد بە بىكەنەن و يەكترمان بە جىھىشت و پۇلىسەكان ووتيان
ئەگەر ھاوكارىت پىويسىت بوو ژمارەيەكىيان دامى كە پەيوھندىيان پىوھە بىكەم، زۇر
سوپاسم كىردن داوى لىبوردنەم كىرد كە بەھۆكارى مەنەوھە ماندىبوون.

سواری سەيارەكەم بووم ووردە ووردە كەوتمە رى، ھەرچى قورئان لەناو
سەيارەكەمدا بوو خستەمە سەرى و دىلم بە پەلە پەل لىي ئەدا و ناچار جارىكى
تەر لامدايەوھە لە بەنزىنخانەيەك و دەستەم كىرد بە دۇندەرمە خواردن دىناش
ساردە، ھەوالى جىگەى خەوم پىرسى ناونىشانى موتىلىكىيان؟ دامى و چوومە ئەوئ
بۇ پىشوووان، جارى ھەر لەناو خاكى دانىمارك-دام كاتىزمىرىكەم ماوھە بىچەم خاكى
ئەلمانىا، بەلام ناچار بووم لائەدەم.

كاتىزمىر شەشى ئىوارمە چوومە ناو موتىلەكەوھە داوى ژوورىكەم كىرد خىرا
دەستىنۆيژم گىرت و نوپۇزى شىوان و عىشام كىرد بە قەسرو جەمە و لىي خەوتەم.

ئەوئندە مائىدبووم كاترۇمىر شەشى بەيانی خەبەرم بووئەو و چاومروانى نوئىزى بەيانی بووم تەماشای كاتى نوئىزمكانەم كرد لە دانىمارك ھىشتا كاتى مابوو، ناچار خۆم شۆرد و مامەوھ تا چارەك بۆ ۷ى بەيانی نوئىزم كردو ھاتمە خوارموھ بۆ نان و چای بەيانی بخۆم ووتیان چىشتخانە كاترۇمىر ھەشت دەكرىتەوھ، چاومرپم كرد لە ھۆلى چاومروانى دانىشتبووم.

۲ مۆتېل، ئەو جىگايەيە كەلە ھوتېل گەورەترە، لە ئەروپا زياتر لەسەر جادە گشتىەكان ھەيە بۆ ئىستراحتى گەشتياران.

كچىكى ناسك و جوان ھاتە لام ووتى قاوھ دەخۆيت بۆت بەيئەم؟ لەدلى خۆمدا، ئەمىش لەجەماعەتى وىرسان نەبۆيت؟ لە ترساندا، نەخىر، چاومرپى نان و چای بەيانىانەم تا نان نەخۆم قاوھ ناخۆم، لە راستىدا رېك پېچەوانەكەى راستە، چونكە تا قاومىيەك نەخۆم نانوچای بەيانىم بۆ ناخورىت. ناچار تا كاترۇمىر ھەشت چاومروان بووم.

چووومە ناو چىشتخانەكە و دەستمكرد بە نان خواردن، ھەستم كرد مېشكەم سافە ھەستام بىكەومە رى بۆ ئەلمانىا لەدمروھ لای سەيارەكەم سەسىل چاومرپى دەكردم. كە ئەوم بىنى ئاورىمداوھ بەملاولای خۆمدا، نەكو كەسېك بۆيت شىت بووھ قسە لەگەل كى دەكات، چونكە دلىنباووم لەوھى كە تەنھا مەن دەيانبىنەم.

زۆر تورە بووم؛ نەمدەزانى داخى دلى خۆم بەكى برېژم سەسىل-يش وەستاوھ ھاوارم كرد ئەرى سەگ بابىنە بۆ وادەكەن بە مەن.

سەسىل: خۆت بى ئەقەل مەكە؛ ئەگەر مەن نەبوومايە لەوانەيە شتى خرابەت بەسەردا بەتايە.

ماكوان: ئەى بۆ رۆشتى، لەوكاتەدا بۆ نەمايتەوھ راتكرد و مەنت جېھىشت؟ سەسىل: ئەزانى چ شەرىكمەن توش بوو لەوئىدا لەگەل جەماعەتى وىرسان، ئەزانى چەندمان لەيەك برىندار كردو يەككىش لەوان تۆ خۆش. ئەزانى شىخ بەرقان برىندارە لەگەل ھەزقىل، خۆى ھاتە شەركەوھ شىخ بەرقان، خۆ تۆ ئاگات لەھىچ نىيە.

ماكوان: نەوەللا ئاگام لە ھىچ نىيە، خۆ جنۆكە نىم كاكە، چى بووھ بۆم باس

كە؟

سەسىل: ئەى ناچىت بۇ ئەلمانى؟

ماكون: با بېرۇ سەركەۋە، دەرگا نەكرايەۋە تا من چوۋمە ناۋەۋە سەسىل
دانىشتىبوۋ. ئەۋە چۇن ھاتىتە ناۋەۋە؟

سەسىل: لەكونى ئەۋ جامەۋە گراۋەتەۋە تۇزىكى.

ماكون: بۇم باس بىكە چى روۋىداۋە؟

سەسىل: وىرسان دەۋىيەۋىت دوو شت بىكات تۆلە لە شىخ بەرقان و من بىكاتەۋە،
ئەۋىش بە ھۆكارى مەۋە، دوايش تۇ بەرپتە رىزى خۇيان و ئىسپاتى بىكات بۇ
گروپەكە كە ئەۋ بەتوانايە و من نەمتوانى، بەلام ئەۋ لە ئىستادا ھىچ نازارىك
بە تۇ ناگەيەنەيت دەزانىت تۇ لەۋ جۇرە كەسانەى ھەتا رقە بەرايەتت بىكات تۇش
رەقتەر دەبىت، بەلام ئەۋ دەيەۋىت بە نەرمى لەگەلتا بىروات و نايەۋىت تورەت بىكات.

ماكون: جا تۇ ئەمە چوزانىت؟

سەسىل: لە رىگاي وىستانەۋە بىمدەگاتەۋە.

ماكون: بە بىكەنەنەۋە ئى ئى عىشقىش باشە بەس نىيە ئەۋ عونصورە
جاسوسەشت ھەيە.

سەسىل: ئى خۇ ھەموو بۇ يارمەتى دانى تۇ كار دەكەين.

ماكون: يارمەتى دانى چى، قورپان كىدوۋە بەسەرما بەتايىبەتى تۇ سەسىل ئەمە
ھەموو پەنى تۆيە بىمانەۋە ئەزانىت.

سەسىل: ئەۋ دەتوانىت يەك كار بىكات، لە راستىدا دوو شتت لى بىكات، بىزانە.
قەرزارت دەكات و پاشان لە خىزانىت جىيات دەكاتەۋە.

ماكون: ھەدى چىيە! قابىلە منىش ئەۋەندە دەست و بىسوتاۋ نىم.

سەسىل: نەم ووتەۋە كىدويەتى، دەلىم ھەۋلى بۇ ئەدات. بۇ ئەۋەى پلانەكەى
بىزانىت.

ماكون: ئەى ھەزەى بىرام ۋەزەى چۆنە شىخ بەرقان باشە؟

سەسىل: نەۋەللا ھەزقىل باش نىيە، بەلام شىخ باشتەرە.

ماكون: چۇن بېرۇم سەردانى بىكەم؟

سەسەیل: ئى خۇ ئەمە گوردستان نىيە، شەربەتى نادى بۇ بەرىت بۇ خەستەخانە.
تۆ دىزانىت شوئىنى پشوى ئىمە لە قارەپەكى ترە.
ماکوان: باشە! تۆش ڧىر بووئىت رابوئىرىت، شەربەتى نادى.
سەسەیل: بىروا بکە ماکوان گىشەى تۆ و خەلگى تىرىش ئەوھىە کە وەك خۇتان
تەماشای ئىمە دەکەن، کاکە ئىمە زۆر جىاوازىن.
ماکوان: دىزانم قابىلە نەزانم ئىوھ جنۆکەن و منىش مروڧم، بەس پرسىيارىك
سەسەیل چۆن بىمە ناو ئەو شەپەوھ بەشدار بىم؟ بەلگوىەك دوانىك لە شەیتانەکان
بکوزم و خىرەکەى ئەکەين بە دووگەرتهوھ.
سەسەیل: بەشەخ بەرقان بلى ئەو دەتوانىت بتخاتە ناو زىان و کايەى مەملانىى
ئىمەوھ.

ماکوان: سەسەیل چىتان لەمن دەوئىت؟

سەسەیل: ھەشت سائە نازانىت؟

ماکوان: با دىزانم دەتان وىست و دەتانەوئىت بىمکەنە شەرىكى شەیتان، منىش
حەز بە کارکردن دەکەم لەگەل رەحمان، بەلام پرسىيارەکەى من ئەوھىە بۇ ماکوان
بەتەنھا؟ ناکرئىت بچن بۇ لای کەسەىكى تر؟

سەسەیل: چەندجار ئەو پرسىيارەى تۆم دەگەپاند، بەلام شەتىک لە تۆدا ھەپە
ئەوان ئەوھىان لامەبەستە کە لەزۆربەى خەلگى ترە نىيە. منىش نازانم ئەو شە
چىە.

ماکوان: لەوانەپە خوئىنەکەم بىت ئۇ جنۆکەپە. ڧسەپەك بکە کە جىگای باومر
بىت.

سەسەیل: باشە بۇ ناپەيت بىروئىن بۇ کەنارى دەريایى (دیتە) لەوھى زۆر شە
دەبىنىت و لىتى تىدەگەيت.

ماکوان: ئەمە لەکوئىپە؟

سەسەیل: نرىک ھىندستان و پاگستان و ئەڧغانستان-م.

ماکوان: ھەر زۆر کەرىت، من ھىچ ناکەم دىم بۇ ئەوئ.

سەسەیل: جاکەيفى خۆتە من بۇ خۆت دەلیم، من دەبىت بىروم ئەوھ کۆنترۆلى

ئەلمانىيە. ئىستا داۋاي پاسپورت ئىدەكەن.

ماكون: ئەي تۇ پىت نىيە، خۋاي بىكرىيە بىانگرتىتايە باش بوو.

سەسىل: ئى من ئىستا بىراتەم، بۇ پىت خۇشە نارەحەتم بىكەن و بىگىرىم ئەزانى
چەندە شەرمكرد لەسەر تۇ؟

ماكون: موسولمان سەر سەرو سەرجاوم، بەلام سىجن جىگاي پىاوجاكانە دەمەۋىت
بىگىرىت بۇ ئەۋدى بىيە پىاوجاك.

سەسىل: رادەبۋىرىت دەزانەم، بەلام ئاگادارى خۇت بە. شىخ بەرقان ناردىمى بۇلات
دەۋۋوت ئەۋدى كە پىم دابوو بىخۋىنىت بەپشتىۋانى خوا يەكسەر دەگەينەۋە لاي.

ماكون: ۋەرە نەپۇت، لام نەماۋە لەگوئ بىيەنم لە نەروىجە.

سەسىل: ئەۋە كىشەى خۇتە بىرۇ خواتان لەگەل.

لە داۋاي ترسىكى زۇر بەرەۋە ئەلمانىيا بەرپىكەۋەتم، نەمەدەزانى چىتر روو
ئەدات، لە ھەمۋى ناخۇشتەر ئەۋە بوو كە تەنھا بووم، داۋاي ئەۋدى كۋنترۇلى
ئەلمانىيا دەرچووم ھەرچۇن بوو بەپەلە لەناۋ خاكى ئەلمانىيا وورەدە وورەدە كەۋتمە
رئ بەرەۋە كۇلن، نىك مزگەۋتىك بومەۋە لەۋى پشۋوبدەم داۋاي ۷ كاتزمىر
لېخۋىنى سەيارە. پاشان چووم بۇ شارى نۇيس لەۋى ھوتىلم گرتىبوو، نىك
كاتزمىر دەى شەۋ گەشىتمە ھوتىلكە ئەۋ زوۋرەى كە بۇ من دابىن كرابوو، داۋاي
خۇشۇردن ھاتمە دەرەۋە تەماشام كرد شىخ بىرقان دانىشتىبوو لە ژوۋرەكەدا.

شىخ بىرقان: ماكون السلام عليكم

ماكون: وعلېكم السلام دىنگوباستان؟ حالو گۈزەرانى تۆۋ جەزقىل-ى بىرام
چۇنە گۈايە لەشەردا بوون بە گۈپرەى قسەى سەسىل بىت، نەمزانى بىراۋاي پىبىكەم
يان نا.

شىخ بىرقان: راستى كردوۋە لەگەلت من ناردىم بۇلات زۇر ماندوو بوۋىن
ئەم چەند رۇژە ئاگادارى خۇت بەۋ بەتايىبەت وىرسان زۇر خەتەرە، ئەۋ جەنە لە
جىنىكى زۇر ترسناكە و ماند بوون لەناۋياندا زۇر درەنگ دەست پىدەكات.

ماكون: جا شىخە گىيان ئەي من جى بىكەم، خۇى كردىبوو بە سوركىۋو ناۋىك
و سەيارەكەى ھەلاھەلا بوو كەجى خۇى بىرىندار دىار بوو، كە سەسىل-م بىنى

نهماو نه مزاني چي روويداوه، نينجا من چؤن خؤم له هيچو بوچه بپاريزم كه
ئيوه دهئين ته ناهت خوئندني قورئانيش كاري ليئاكات.

شيخ برقان: ماكوان له مردن دهرسي؟

ماكوان: ئهي ههر ئهو رۆحه ههيه كه من خاومنيم هيچي ترم نيه لئي
بترسم، نهويش له بهر خؤم لئي ناترسم له بهر نهوهي دوومندايم ههيه، هست
دهكهه ئيستا پيويستيان به منه. دهنا له راستيدا مردن لاي من تهنا دهرگايه كه له
نهم ژيانهوه بؤ ژيانكي ديكه.

شيخ برقان: زؤر باشه سهرهتا فير به كه مردن دياردهيهكي تهنديروستيه بؤ
نيمهي جنوكهوه بؤ ئيوه مرؤفيش.

ماكوان: من دهرم، دياردهي تهنديروستي چي؟

شيخ برقان: راسته دهريت، نهوه ديارده تهنديروستيه گهراندنهوهي هيزو
تواناي لاشهيي بؤ تؤ له ژيانكي ناسايي بؤ ژيانكي خلود بئ كؤتايي، وانا
سهرله نوئ پرؤگرامي نوئ له تؤدا بهرجهسته دهبيتهوه وانا به زماني زانستي
ئهبدميت ژيانكي نوئ له لاشهتا دهست پيدهكاتهوه.

له ئيستاذا ژيانكي دنيايي دهزين، نهك ژيانكي بهردهوامي بهلكو ژيانك
كه دهست پيكي ههيه و ناومندي ههيه و كؤتيشي دهبيت. نهوه ژياني نهم دوناييه
كه دهزين!

ژياني دونيا كه خوي بهروردگار ناوي ليناوه له قورئانهكهيدا بريته له
رابدوو ئيستا و ههروهها ههولداوه بؤ داهاوو، نهمه زؤر به سادهمي ژياني
نهم دوونيابه كه تييدا دهزين. نهم ژيانه سيستمى وايه ناتوانريت به گهرپيتهوه
سهرى و نهروات و له سهر كهس ناوستيت!

بهلام كه مردن دهست پيدهكات تهواوي ئهو ژيانه كه تييدا دهزين كؤتاي
ديت بؤ ژياني دنيايي كؤتايي ديت بؤ زيندووي ههميشه ياخود خلود ژياني
دونيا له گهل زيندووي جيهاني قيامهت ياخود له بههشت دوو ژياني زؤر
جياوازه، نهوه ديارده تهنديروستيه بؤ نهوهي دهست پيدهكات.

ماكوان: ئهي خؤ ههموو كهس ناچيته بههشت، ئهي بؤ نهوانه دهچنه

جەھەنم ژيانىان چۈنە؟

شىخ برقان: تۆ جارى واز لە دۆزەخكە بەيئە بگەرپۆه بۆ بەھەشت بۆ ئەوھى جياوازيەكەت بۆ دەرېكەوئيت، ژيانى بەھەشت وەك ژيانى دوونىا نىيە، نە داھاتووى ھەيە نە رابردوو وە نە ئىستا، بەئگو خلودى ھەيە واتا ژيان ھەمىشەيە خواى پەرودەردگار دەفەرموئيت: خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

ئەگەر جوان تەماشاي ئايتەكە بگەيت لەگەل ژيانى خلودا باسى بى پايانىش دەكات گەواتە مردن بۆ ئەوگەسانەى دەچنە بەھەشت دياردەيەكى تەندروستى %۱۰۰، بەلام لە جەھەنمدا ژيان ھەروەك ژيانى ئاسايى دنيايە خەفەت دەخوئيت خواردن دەخوئيت، خەوت دئيت، تىنوت دەبئيت وە ھەروەھا وەك ژيانى دنيا وايە. تەنانەت خواى گەرە دوو ووشەى جياوازي بەگار ھيئاو، لەبەرانبەر ژيانى بەھەشت و جەھەنم و دنياىا بۆ ژيانى دونىا و جەھەنم (اعيش) بەگارھيئاو، بەلام بۆ بەھەشت (يحيى) بەگار ھيئاو، ئەگەر بتوانم بۆت وەرگيرمە سەر زمانى كوردى واتا ژيانى دونايى و زىندوو بوونەوھى ھەتاهەتايى.

ماكوان: وەئلا شىخە گيان وات لىكردم مەرگ بە پارە بكرم.

شىخ برقان: نا، مەبەستم تەنھا ئەوھ بوو، كە بزانيت مردن ترسناك نىيە وەك ئەوھى كە ھەندىك موسوئلمان لى دەترسئيت، چونكە مردن پئويستە موسوئلمان بۆى بژى، ئامۇزگارى پئىغەمبەرى ئازىزمانە (ﷺ)

ماكوان: باشە شىخە گيان، من چى بكەم لەم حالو گوزەرانەى كە ئىستا تئيدا دەژىم؟

شىخ برقان: ھەولبەدە چەند شتىكت فئر دەكەم ئيتەر دەرپۆم، كە ھەرگىز ناتوانئيت بى بەلاتدا، بپروا ناكەم بەزووى بىم بىنيتەوھ يان بۆ ئەبەدى نامبىنيتەوھ. ماكوان: بۆ شىخە گيان بۆ وا بى ھىوام دەكەيت، ھەز دەكەم ھەمىشە لەخزمەتاندا بىم بەخوا.

شىخ برقان: جوان گوئىبگرە ماكوان گيان، كاتى موحامەلەى زۆرمان نىيە، لەم حالتەدا پئويستە نوئزەكانت لەكاتى خوئدا بئت و دەستنوئىژى جوانى بۆ ھەئبگريت.

ماكوان: جا شىخە گيان، ئەو تۆ بىلىت و نەيلىت ھەر دەمىكەين نوپۇز دەستىنويز فەرزە، ئەمە گىرنگىيەكەى لە چىدايە.
شىخ بىرقان: پەلە مەكە بزانە جى دەلىم.
ماكوان: ببورە ياشىخ بەسادە ھاتە بەرچاوم چارەسەرەكە كە خۇم رۇزانە بىكەم.

شىخ بىرقان: ماكوان گيان سادە نىيە زۆربەى موسولمان نايكات و تۆش لەو موسولمانانەى كە نايكەيت.

نوپۇزە فەرزەكانم مەبەستە بەتايبەتى كە لەكاتى خۇيدا بىكرىت، چونكە ھەموو نوپۇزەكان لە بەرمەبەيانى دەرگەوتنى تىشكى خۇرەو دەست پىدەكات تا كۆتايى تىشك، كە ھىچ شەيتان و جنۇكەيەك كاريگەرى نامنىت، ئەگەر دەستىنويز نوپۇزەكانت لە كاتى خۇيدا كرد بە جەماعەت، ياخود بە تەنھاش بىت گىرنگە لە كاتى خۇيدا بىت زۆر نەروات بەسەرىدا، چونكە مەروۇف لەو كاتەدا بارگاۋى دەبىت بە بارگەيەكى شىۋە كەرمەبىي، كە ھىچ جۇرە جنۇكەو شەيتاننىك ناتوانىت لى نىزىك بىتەو. ئەو پىنج فەرزە نوپۇزە و لەگەل شۇردنى ئەو پىنج جىگايەى لە كۆتايى لاشەى مەروۇفدايە، ئاگادار بە مەبەستە تەزوۋى كەرمەبىي ئىۋەى مەروۇف نىيە، بەلكو ھاۋشىۋەى تەزوۋىەكى كەرمەبىيە، كە ھىچ جۇرە شەيتان و تەننەمەت جنۇكە سادەكانىش ناتوانن نىزىكتان بىكەونەو مەگەر ئەو كەسەى كە خۇى نوپۇز دەكات لە جەنەكان ئەو بارگە كەرمەبىيە لە سەر لاشەى ئەۋىش پىچەۋانە دەبىتەو تەۋانەى دەبىت بىتە لاتان و قەستەن لەگەل بىكات.

ماكوان: ئەمە زانىارىيەكى نوپۇ بۇ من شىخ بىرقان-ى بەرپۇز.
شىخ بىرقان: بۇ ئەۋەى بزانىت لەۋە گىرنگىر، ئەو ووزمەيەى كە دىتە لاشەى ئىۋەى مەروۇف لە رىگەى نوپۇز دەستىنويزمەيە، سالانەش ووزمەيەى بەھىزتر دىتە لاشەتان بە ھۆكارى رەمەزان، كە لە شەۋى لەيەلەتو قەدردا زىاتر لاشەى مەروۇفەكان پەردەكات. مەروۇف كە دەچىتە جەج زىاتر لەو ووزمەيە لەلاشەيدا جىگر دەبىت،

ھەروھە بەخشىنى سەرۋەت و سامانىش زىاد دىكات، جا تىكا دىكەم بەردىوام
نەۋەى بىم ووتى بىكەو بە پىشتىۋانى خوا بەدوور دىبىت لە ھەموو بەلاو
موصىبەتىكى شەيتان، بەردىوام بە لەسەر خويندىنى زىكرو قورشان خويندىنىكانت.
دۇنيابە خۋاى گەورە پىشتو پەناى ھەموانە و گەورەترە لە ھەرچى نەم بوونە ھەيە
و خۋى خالقه تۆ تەردى خۋاى بىرتە نەم ھىسەت بۆ ھەموومان دىكرد، تۆ تەردى
خۋايت ۋە نەۋەى دوزمىنتە تەردى شەيتانە، تەۋەكۈلت بەو بىت.

ماکوان: بارک اللہ ھىكەم شىخە گيان خۋاى گەورە لە مىنتان نەستىنىت.
شىخ بىرھان، براكەم جارى خۋات لەگەل من دىرۇم لىرەۋە مال ناۋاى دىكەم
لە جىياتى ھەموو ھاورپىكانمان لە جىھانى نىمەى جنۇگە و سلاۋى مىنىش بەو
خەلكە دىسۆزە بگەيەنە كە ۋەك تۆ نىمەيان خۋش دىۋىت و پىيان بلى نىمە براو
پىشتىانىن لەنىمە نەترىن، بەلكو لە شەيتان و جنۇگە بەد نەخلاقەكان بترىن كە
خۋيان دىيانكەنە ھاورپى خۋيان خۋات لەگەل.

ماکوان: كە تەماشای خۋەم كىرد لەو كاتەۋە بە خاۋلى ھەمامە ۋە ھىسەى لەگەل
دىكەم، بەلام ناچار ووتەم خۋاتان لەگەل سەربەرزى دىناۋ قىيامەت بن، كە سەرم
بەرز كىردوۋە نەمابوو.

كۈتايى كىتابى دوووم

چاۋمىروانى سەرمەتايەكى نوئى بن لە كىتابى سىيەم دا، بەپىشتىۋانى خۋاى

بەرومردگار

پېرسىت

۴	پېشەكى
۸	سەرەتايەكى ترسناك
۱۳	جىنۇكە لەلاشەمدا يارى دەكات
۱۹	سىحر و جادوى ژەنيار (المعازيف) نىكرۇنۇمىكۇن (Necronomicon)
۲۴	دەستگىر كىردىم لەلايەن موخابەرەتەۋە
۳۰	ماكوان و جەننە
۳۶	لە زىندانى فرۇكەخانەۋە بۇ زىندانى ستۇكەۋىل
۴۳	مىۋانى نوئى
۴۷	ماكوان، ساحىرىكى نەروىجى و سەسىل
۵۳	شەرى ماكوان و ئۇگە
۶۰	ئەۋەى بېرىم لىنەدەگىرەۋە پرويدا
۶۸	سىحر و زانكۇ و ئەكادىمىيا
۷۳	كوردستان و دۇزىنەۋەى سىحرەكان
۸۱	قەبرىسانى ئەلماس و برايم و قەشە
۸۶	من و جەزقىل و باصىك جىنۇكە
۹۴	فرت و فىلىكى نوئى
۱۰۲	بەرقان و خەلىكى كوردستان
۱۰۸	شەرىكى ترسناك
۱۱۵	مالى خورشىدخان و شىخ ئەسەد دىدىكى نوئى
۱۲۳	شەرى شىخ لەگەل مىخ
۱۳۰	چۇن دەتۋانىن جىنۇكە بگىرىن
۱۳۷	ھاۋار و قىژەى بەتال
۱۴۳	جىنۇكە و مەۋفى مەسىحى و كۇتاي دىنيا

۱۴۹	سەسىل و داۋايەكى سەير.....
۱۵۸	كۆتاي دوكان و بازاردەكى سەسىل.....
۱۶۲	سەسىل و زانست و سىحر.....
۱۶۹	ھىزى ووزەى ئىسلام و كاريگەرى بۇ جنۇكەو مرۇف.....
۱۷۶	شاراۋمىەك ئاشكرا دىبىت.....
۱۸۲	دىارىيەگەى شىخ بەرقان.....
۱۸۸	بەرقان، سەسىل و ويستانە.....
۱۹۳	كۆتايى سەرەتايەكى نوئ لەنىۋانى ماكوان و وىرسان دا.....

بەكۆتا گەشت كىتب، بەلام پروداۋەكان بەردەوامن

مہ مکہ کی شہستان

کتیبی دووہم

نوسینی: ماکوان کہریم

چاپی یہ کہم: ۲۰۱۸